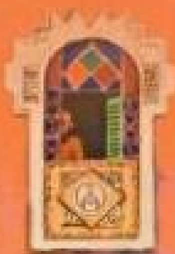
Alaa al-Aswani

Blocul Iakubian

„O lectură captivantă și provocatoare”
Words Without Borders

POLIROM

Alaa al-Aswani

BLOCUL IAKUBIAN

Traducere din limba arabă
şi note de Nicolae Dobrişan

Coperta:
Leon Morrocco, Trei ferestre de bloc(detaliu),
ulei pe pânză © The Bridgeman Art Library

EDITURA POLIROM
2007

ISBN 978-973-46-0875-1
www.polirom.ro

BIBLIOTECA POLIRQM
PROZĂ XXI

„Simţul detaliului şi simpatia pentru personajele sale fac din romanul lui Alaa al-Aswani un portret fascinant al luptei pentru supravieţuire în cea mai «occidentală» ţară din lumea arabă. Onestitatea cu care autorul descrie absolut totul, de la homosexualitate şi corupţie la avorturile ilegale şi brutalitatea poliţiei, este remarcabilă."

The Observer

„Acest roman, cu stilul său elegant şi perspectiva lucidă asupra lumii, abordează subiectele sensibile ale corupţiei şi fanatismului religios. Nici un alt scriitor

egiptean sau de origine arabă nu a mai avut, în ultima jumătate de secol, îndrăzneala să lupte împotriva inerţiei prin tratarea unor astfel de teme, cu excepţia laureatului Premiului Nobel pentru Literatură, Naghib Mahfuz."

Foreign Policy Magazine

„Blocul Iakubian este un Cairo comprimat: în acelaşi timp arenă, închisoare şi labirint, o epavă de pe care omenirea reuşeşte cu greu să se salveze."

Times Literary Supplement

„Un roman al cărui nucleu este alcătuit dintr-un amestec de corupţie, sex, exploatare, sărăcie şi extremism şi care descrie cu luciditate diversele faţete ale vieţii egiptene: heterosexualitatea şi homosexualitatea, pe cei săraci şi pe cei bogaţi, pe cei puternici şi pe cei lipsiţi de putere."

Egypt Today

POLIROM

Colecţia BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Alaa Al Aswany, *’lmrat Yaqubyan*

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

AL-ASWANI, ALAA

Blocul Iakubian/Alaa al-Aswani; trad. şi note de Nicolae Dobrişan. — Iaşi: Polirom, 2007

ISBN 978-973-46-0875-1

I. Dobrişan, Nicolae (trad.)

821.411.21-31=135.1

Printed in ROMANIA

Născut în 1957, egipteanul **Alaa al-Aswani** este de profesie dentist (şi-a deschis primul cabinet în Blocul Iakubian din Cairo) şi romancier (ultima carte, *Chicago,* i-a apărut anul acesta), fiind de asemenea autorul a numeroase articole pe teme de critică literară, politică şi probleme sociale în presa egipteană. A primit o educaţie francofonă, şi-a finalizat studiile în SUA şi a debutat cu două volume de povestiri extrem de apreciate de critica literară, care vede în el un demn succesor al laureatului Premiului Nobel, Naghib Mahfuz. Cel de-al doilea roman al lui Alaa al-Aswani, *Blocul Iakubian* (apărut în 2002), a provocat dezbateri aprinse, rămânând de atunci cea mai bine vândută carte în limba arabă, tradusă în numeroase alte ţări şi transformată într-un film egiptean de succes în 2006. Romanul prezintă o imagine plină de ironie a Egiptului modern prin intermediul locatarilor unui bloc din centrul Cairoului. De la fiul pios al portarului, aristocratul scăpătat şi intelectualul homosexual la vaga-

bonzii refugiaţi pe terasă şi afaceriştii fără scrupule care deţin prăvăliile de la parter, fiecare personaj reprezintă o faţetă a Egiptului modern - în care corupţia politică, averile câştigate ilicit şi ipocrizia religioasă se conjugă cu aroganţa şi agresivitatea puternicilor zilei, iar idealismul tineresc se poate transforma cu repeziciune în extremism. Tuturor acestora li se opune totuşi o viziune mai veche şi mai paşnică a societăţii, care încă mai poate avea câştig de cauză.

Nota traducătorului

Întrucât în textul arab al romanului *Blocul Iakubian* apar numeroase nume proprii şi termeni referitori la civilizaţia islamică şi la realitatea materială arabă, am optat pentru transcrierea aproximativ fonetică a acestora, dar într-o variantă adaptată la specificul limbii române.

Nicolae Dobrişan

Îngerului meu păzitor — Iman Taymur

1

Distanţa dintre pasajul Baehler, unde locuieşte Zaki *Bey*[1] al-Dasuki, şi biroul său din Blocul Iakubian nu este mai mare de o sută de metri, dar el o parcurge în fiecare dimineaţă într-o oră, simţindu-se obligat să-şi salute prietenii de pe stradă, fiindcă Zaki Bey îi cunoaşte pe toţi după nume şi schimbă salutări şi câteva cuvinte cu fiecare în parte; fie că este vorba de proprietarii magazinelor de îmbrăcăminte şi încălţăminte şi de angajaţii acestora - bărbaţi şi femei deopotrivă -, de chelnerii, funcţionarii de la cinematograf, clienţii obişnuiţi ai Magazinului de Cafea Braziliană, fie că este vorba de portari, lustragii, cerşetori sau agenţi de circulaţie. Zaki Bey este unul din cei mai vechi rezidenţi de pe strada Suleiman *Paşa*[2]. S-a stabilit aici la

---

[1] Bey - Titlu şi apelativ de origine turcească; în limbajul familiar egiptean se pronunţă *beh.*

[2] Paşa - Titlu şi apelativ de origine turcească în limbajul familiar egiptean, superior celui de bey; în pronunţia egipteană *başa*.
Strada Suleiman Paşa este una din arterele principale din zona centrală a oraşului Cairo. Ea purta numele

sfârşitul anilor ’40, când s-a întors din Franţa de la studii, şi de atunci nu a mai părăsit-o niciodată. Pentru locuitorii acestei străzi el este ca un personaj folcloric îndrăgit, atunci când apare îmbrăcat în costum european, atât vara, cât şi iarna. Costumul larg îi ascunde trupul firav şi uscăţiv, iar la buzunar are întotdeauna o batistă călcată cu mare grijă, asortată la culoare cu cravata. Nu-i lipseşte niciodată celebra sa ţigară de foi, care în zilele de glorie era una cubaneză de lux, dar acum a înlocuit-o cu una dintr-un soi local oarecare, de calitate inferioară, înghesuită în pachet ca o sardea printre altele şi cu un miros mai degrabă respingător. Faţa-i e îmbătrânită şi plină de riduri, poartă ochelari de vedere cu lentile groase; are dinţi falşi lucioşi şi părul negru vopsit, bine pieptănat, cu cele câteva şuviţe aranjate cu grijă de la tâmpla dreaptă până la cea stângă, în speranţa că i-ar putea ascunde chelia întinsă... Pe scurt, Zaki Bey al-Dasuki este socotit într-un fel un erou de legendă, ceea ce face ca ivirea lui să fie

---

ofiţerului francez Joseph Seve (1788-1860), care, în urma înfrângerii armatei lui Napoleon în Egipt (1801), a fost angajat de Muhammad Ali, viceregele Egiptului aflat sub ocupaţia otomană, s-a convertit la islam şi a devenit comandant...

dorită şi să pară total ireală, ca şi cum ar putea să dispară în orice clipă sau ca şi cum ar fi un actor care, după ce şi-a jucat rolul, îşi scoate costumul de spectacol şi se întoarce la veşmintele obişnuite. Şi dacă la toate astea se mai adaugă temperamentul său vesel, potopul de glume deocheate care-i amuză pe interlocutori şi abilitatea lui uimitoare de a discuta cu fiecare persoană pe care o vede ca şi cum ar fi prieteni de când lumea, vom înţelege mai

---

suprem al armatei egiptene. În 1954, numele oficial al străzii a devenit Talaat Hârb, dar mulţi egipteni folosesc încă şi astăzi vechiul nume.

bine secretul primirii călduroase pe care i-o fac toţi. De îndată ce se iveşte Zaki Bey în capătul străzii, dimineaţa pe la ora zece, salutările îl întâmpină din toate părţile. Deseori aleargă în întâmpinarea lui câţiva discipoli tineri dintre angajaţii magazinelor, punându-i întrebări în glumă despre chestiuni sexuale asupra cărora au anumite neclarităţi. Atunci, Zaki Bey recurge la cunoştinţele sale enciclopedice în probleme de sex şi le explică tinerilor — în detaliu, cu o deosebită plăcere şi cu glas tare, astfel

încât să-l audă toţi - cele mai subtile secrete legate de acest subiect. Câteodată cere o hârtie şi un creion - care-i sunt aduse cât ai clipi din ochi - pentru a le desena poziţii mai ciudate de raporturi sexuale, pe care el însuşi le-a încercat în zilele tinereţii...

Ar mai fi de adăugat şi alte lucruri însemnate despre Zaki al-Dasuki...

El este fiul cel mai mic al lui Abd al-Aal Paşa
al-Dasuki, cunoscutul fruntaş *wafdist*[3], fost prim-ministru de mai multe ori şi unul din cei mai bogaţi egipteni de dinainte de *Revoluţie*[4], posedând împreună cu familia sa peste cinci mii de *feddani*[5] de terenuri agricole dintre cele mai bune.

Zaki Bey a studiat ingineria în Franţa, la Paris, şi era de aşteptat, fireşte, să joace un rol politic de seamă în Egipt, datorită influenţei tatălui său şi a averii acestuia, dar

---

[3] Wafdist - Membru al Partidului *Al-Wafd* („Delegaţia"), unul din principalele partide politice egiptene, care a condus lupta naţională şi s-a aflat la putere în perioada dintre cele două războaie mondiale.

[4] Revoluţia Ofiţerilor Liberi din 23 iulie 1952, condusă de Gamal Abd al-Nasir, soldată cu abolirea monarhiei şi proclamarea republicii.

[5] *Feddan* - unitate de suprafaţă specific egipteană, egală cu 0,42 ha.

pe neaşteptate a izbucnit Revoluţia şi lucrurile au luat o altă întorsătură. Abd al-Aal Paşa a fost arestat şi adus în fata Tribunalului Revoluţiei. Dar cum acuzaţia de corupţie politică nu a putut fi dovedită, el a rămas un timp în detenţie şi cele mai multe bunuri i-au fost confiscate şi împărţite *fellahilor*[6] prin reforma agrară. Paşa a murit curând după aceea de inimă rea, după cele întâmplate, iar nenorocirea l-a afectat şi pe fiul său; biroul de inginerie pe care îl deschisese în Blocul Iakubian a dat faliment foarte repede şi cu trecerea timpului s-a transformat într-un loc în care Zaki Bey îşi petrecea zilnic timpul liber, citind ziarele, sorbindu-şi cafeaua pe îndelete, întâlnindu-se cu prietenii şi cu amantele sau stând pe balcon ceasuri în şir pentru a contempla trecătorii şi maşinile de pe strada Suleiman Paşa...

De fapt, nereuşita inginerului Zaki al-Dasuki în viaţa sa profesională nu se datora atât Revoluţiei, cât mai degrabă lipsei de ambiţie şi obsesiei pentru plăcerile senzuale. În cei şaizeci şi cinci de ani care au trecut din viaţa lui până în momentul de faţă - cu evenimentele lor fericite şi dureroase

---

[6] *Fellah* — cuvânt arab însemnând „agricultor", „ţăran".

deopotrivă -, el a fost preocupat aproape doar de un singur subiect: femeia... El este unul din acei bărbaţi care cad iremediabil în capcana plăcută a femeilor... Pentru el femeia nu este doar cauza poftei care se aprinde pentru un timp şi care, odată satisfăcută, se stinge, ci este o întreagă lume de fascinaţii care se reînnoiesc mereu în imagini ademenitoare de o infinită diversitate: sânii voluptuoşi şi tari, cu sfârcurile proeminente, amintind de boabele de struguri delicioşi, fesele elastice, pufoase şi tremurătoare, parcă aşteptând asaltul lui violent, buzele aprins colorate care sorb sărutările, gemând de plăcere; părul cu toate înfăţişările lui - lung, coborând lin şi cuminte sau lung şi sălbatic în şuviţe rebele sau potrivit şi cuminţit, în pieptănături aranjate, ori tuns a *la garconne,* sugerând unele relaţii sexuale băieţeşti mai puţin obişnuite... Apoi ochii... Ah, cât de minunate sunt privirile acestor ochi - sincere sau mincinoase şi duplicitare; obraznice sau sfioase; ba chiar mustrătoare, supărate şi furioase!...

Intr-atât de mult - sau poate chiar mai mult - îi plăceau lui Zaki Bey femeile. A cunoscut toate tipurile de femei, începând cu nobila Kamila, fiica unchiului după mamă

al fostului rege, de la care a învăţat eticheta şi ritualurile dormitoarelor regale - lumânările aprinse toată noaptea, cupele cu vin franţuzesc care aprindeau dorinţele şi alungau timiditatea, baia fierbinte care preceda întâlnirea, când corpul era masat cu parfumuri şi creme. De la nobila Kamila, cea cu pofte nesăţioase, a învăţat cum să înceapă, când trebuia să se oprească şi cum să caute cele mai desfrăbălate şi fanteziste poziţii sexuale, conversând în cea mai rafinată franceză... Zaki Bey s-a culcat cu femei din toate clasele sociale: dansatoare orientale, femei străine, doamne din înalta societate şi soţii ale unor bărbaţi eminenţi şi distinşi, eleve de liceu şi studente, chiar prostituate şi slujnice... Fiecare avea savoarea ei. Deseori se amuza comparând dormitorul nobilei Kamila şi regulile lui de protocol cu cerşetoarea aceea pe care a luat-o într-o noapte în Buickul lui, când se întorcea beat, şi a condus-o în apartamentul său din pasajul Baehler. Când a intrat cu ea în baie, voind să-i spele trupul chiar el, a descoperit că era într-atât de săracă încât îşi improvizase lenjeria de corp din saci de ciment. Îşi aminteşte şi acum cu un amestec de tandreţe şi milă cât de stânjenită a fost femeia când a trebuit să-şi scoată desuurile

pe care era scris cu litere mari *„Portland Cement-Tura*[7]”. Îşi aduce aminte însă că aceea a fost una din cele mai frumoase şi mai fierbinţi femei pe care le-a cunoscut. Toate aceste experienţe pline şi variate au făcut din Zaki al-Dasuki un adevărat expert în cunoaşterea femeilor. Despre „ştiinţa femeilor" - aşa cum îi place să o numească - el are o serie de teorii ciudate şi originale, pe care poţi să le accepţi sau să le respingi, dar la care merită să reflectezi. Astfel, el socoteşte că o femeie deosebit de frumoasă este de obicei o amantă rece în pat, în vreme ce femeile mai puţin frumoase şi chiar urâtele sunt întotdeauna mai focoase, întrucât ele au nevoie cu adevărat de dragoste şi de aceea fac tot ce le stă în putinţă pentru a-i mulţumi pe partenerii lor. Zaki Bey mai socoteşte că modul în care o femeie pronunţă sunetul „s“ - în mod particular- este edificator pentru căldura ei în dragoste; dacă femeia pronunţă cuvântul „Susu“ sau cuvântul *basbusa*[8] tremurat şi provocator, înseamnă că ea este pricepută la pat şi invers.

---

[7] *Tura(t) al-Asmant* - suburbie industrială situată în partea de sud a oraşului Cairo, în care se află o mare fabrică de ciment cu acest nume şi alte proiecte industriale.

[8] Basbusa - Gris copt în sirop.

Zaki Bey crede totodată că în jurul fiecărei femei de pe faţa pământului se formează un fel de câmp eteric, în care se repetă fără întrerupere vibraţii invizibile şi inaudibile, dar care pot fi simţite într-un mod nu prea diferit, iar acela care se antrenează şi reuşeşte să le descifreze îşi poate da seama de gradul în care femeia este satisfăcută sau nu din punct de vedere sexual. Oricât de sobră şi de pură ar fi femeia, Zaki Bey poate să-şi dea seama de foamea ei sexuală din tremurul glasului sau din râsul ei nervos, forţat, ba chiar şi din căldura emanată de mâna ei, atunci când i-o strânge. Femeile dominate de o poftă satanică ce nu poate fi potolită niciodată - „femeile destinului", cum le numeşte Zaki Bey în franceză -, aceste femei misterioase care nu simt că există cu adevărat decât atunci când fac amor şi pentru care nu există o altă plăcere egală cu sexul în această lume, aceste fiinţe nefericite conduse de setea lor excesivă pentru plăcere spre soarta lor înspăimântătoare, inevitabilă, sunt toate la fel - aşa cum afirmă Zaki al-Dasuki - , deşi chipurile lor diferă. El îi invită pe cei care se îndoiesc de acest adevăr să cerceteze în ziare fotografiile femeilor condamnate la moarte pentru complicitatea cu amanţii lor la uciderea propriilor soţi.

Vom descoperi, cercetându-le puţin, că toate au aceeaşi expresie: buze voluptuoase, senzuale, cel mai adesea, întredeschise, trăsături îngroşate şi lascive, ochi strălucitori şi goi, semănând cu privirea unui animal înfometat...

Azi e duminică. Magazinele de pe Suleiman Paşa îşi închid uşile, barurile se umplu de clienţi şi cinematografele se umplu de spectatori. Strada întunecoasă şi goală, cu magazinele închise şi blocurile vechi în stil european, aminteşte de atmosfera unui film occidental romantic şi trist. Bătrânul portar Al-Şazli îşi mută dimineaţa devreme scaunul de lângă lift pe trotuar, în faţa Blocului Iakubian, pentru a-i urmări pe cei care intră sau ies din el în ziua lor liberă.

Zaki al-Dasuki sosi la biroul său puţin înainte de amiază şi servitorul său Abaskharon înţelese din prima clipă urgenţa situaţiei. După douăzeci de ani în serviciul lui Zaki Bey, Abaskharon a ajuns să-i înţeleagă starea sufletească dintr-o singură privire. Aşadar, el înţelese numaidecât ce înseamnă să vină stăpânul său îmbrăcat foarte elegant, precedat de mirosul parfumului de lux pe care-1 păstrează doar pentru ocazii deosebite, ce înseamnă să

apară încordat, să se aşeze şi să se ridice, să se plimbe încolo şi încoace, parcă negăsindu-şi locul, încercând să-şi ascundă neliniştea prin tonul răstit şi brutal. Asta însemna întotdeauna că Beyul aşteaptă prima lui întâlnire cu o nouă iubită. De aceea, Abaskharon nu se supără câtuşi de puţin când Beyul începu să-l dojenească aspru, fără nici un motiv, ci clătină din cap, ca şi cum ar fi vrut să-i confirme că înţelege despre ce este vorba. Termină rapid de măturat salonul, apoi îşi luă cârjele din lemn şi o porni cu ele, pocnind puternic şi grăbit în pardoseala placată a coridorului lung, până ce ajunse la camera cea mare unde se aşezase Beyul.

— Excelenţa Voastră are o întâlnire?... întrebă el pe un ton aparent neutru, aşa cum îl învăţase experienţa să facă. Să pregătesc „cele de trebuinţă", Excelenţă? mai întrebă el.

Beyul se întoarse spre el şi-l măsură cu privirea o clipă, ca şi când ar fi căutat tonul potrivit pentru a-i răspunde. Se uită la *ghilbabul*[9] lui din flanel vărgat, rupt în mai multe locuri, la cârjele lui, la locul de unde-i

---

[9] *Ghilbab* sau *gallabiyya* - un fel de cămaşă lungă şi largă, purtată de bărbaţii egipteni din păturile populare.

fusese amputat piciorul, la chipul lui îmbătrânit, cu păr alb neras pe bărbie, la ochii lui înguşti şi vicleni, la zâmbetul rugător şi speriat care nu-1 părăsea niciodată...

— Pregăteşte repede lucrurile pentru întâlnire! îi zise Beyul scurt, în vreme ce ieşea pe balcon.

În dicţionarul lor comun, „întâlnirea" însemna
rămânerea Beyului singur cu o femeie în birou, iar expresia „cele de trebuinţă” se referea la ritualul pe care Abaskharon îl pregătea pentru stăpânul său înainte de a face amor: începea cu injectarea unei vitamine Tri-B de import în fesă, ceea ce îi provoca stăpânului de fiecare dată gemete de durere şi sudălmi împotriva măgarului de servitor cu mână brutală şi grea; urma apoi o ceaşcă de cafea fără zahăr, condimentată cu nucşoară, pe care Beyul o sorbea încet, în timp ce dizolva o bucată mică de opiu sub limbă, iar la sfârşitul acestui ritual, se aşeza în mijlocul mesei un platou mare cu salată, alături de o sticlă cu whisky Black Labei, două pahare goale şi o găletuşă de metal plină ochi cu cuburi de gheaţă. Abaskharon se apucă să pregătească „lucrurile" cu sârg, în timp ce Zaki Bey luă loc în balconul ce

dădea spre Suleiman Paşa, îşi aprinse o ţigară de foi şi începu să urmărească trecătorii. Sentimentele sale oscilau între nerăbdarea aşteptării frumoasei întâlniri şi teama că Rabab, iubita lui, s-ar putea să nu vină, zădărnicind astfel eforturile lui de o lună întreagă în care fusese pe urmele ei. Era obsedat de ea din clipa în care o văzuse prima oară la barul Cairo din Piaţa Tawfiqiyya, unde lucra ca ospătăriţă. L-a vrăjit într-atât, încât a ajuns să frecventeze barul zi de zi pentru a o vedea. Vorbind despre ea cu un prieten în vârstă, i-o descria astfel: „Ea reprezintă frumuseţea oamenilor de rând cu toată vulgaritatea şi provocările ei, ca şi cum ar fi coborât chiar acum dintr-unul din tablourile lui *Mahmud Sa'id*[10]". Zaki Bey a continuat explicându-i prietenului său: „îţi mai aduci aminte de slujnica aceea din casa voastră, care se amuza cu visele tale erotice, când erai adolescent? Dorinţa ta cea mai arzătoare era să te lipeşti de spatele ei moale şi apoi să apuci cu mâinile sânii ei mari cu pielea fragedă, în vreme ce spăla farfuriile în chiuveta din bucătărie... Apoi ea se apleca, în aşa fel încât să te poţi lipi şi

---

[10] Pictor egiptean (1897-1946) din mediul aristocratic. În tablourile sale, a zugrăvit îndeosebi femei voluptuoase din clasele de jos ale societăţii egiptene.

mai tare de ea, şoptind cu un refuz provocator înainte de a ţi se oferi: «Domnule... Nu e bine aşa, domnule...». Peste o astfel de comoară am dat eu acum...“.

Dar faptul că ai dat peste o comoară nu înseamnă în mod obligatoriu că o şi posezi... Numai pentru a ajunge la iubita sa Rabab, Zaki Bey a fost nevoit să îndure numeroase neplăceri. Astfel a trebuit să petreacă nopţi în sir într-un loc strâmt şi murdar, slab luminat şi neaerisit, cum era barul Cairo. Aglomeraţia şi fumul dens de ţigară aproape că îl sufocau, iar zgomotul strident al magnetofonului care nu întrerupea nici o clipă cântecele dezgustătoare şi vulgare aproape că îl asurzea. Ce să mai zică de scandalurile şi încăierările dintre clienţii localului - un amestec de meseriaşi, persoane dubioase şi străini de paharele de brandy de proastă calitate ce-i provocau arsuri la stomac şi pe care trebuia să le dea peste cap în fiecare noapte, de falsurile grosolane din notele de plată pe care se prefăcea că nu le observă, lăsând în plus un bacşiş la casă şi introducând un bacşiş încă şi mai consistent în decolteul rochiei lui Rabab?... Când îi atingea cu degetele sânii plini şi tremurători, simţea numaidecât

sângele fierbinte curgându-i năvalnic prin vene şi dorinţa violentă şi dureroasă prin forţa exagerată şi insistenţa ei...

Zaki Bey a suportat toate astea pentru Rabab şi a continuat să o invite de fiecare dată la o întâlnire în afara localului. Ea refuza cochetând, dar el insista repetând invitaţia fără să-şi piardă speranţa. Şi iată că ieri a acceptat în sfârşit să-i facă o vizită la birou. A fost atât de fericit încât i-a strecurat în decolteu o bancnotă de cincizeci de lire, fără nici o urmă de regret. S-a apropiat de el până ce respiraţia ei caldă i-a mângâiat faţa, şi-a muşcat buza de jos şi i-a şoptit provocator, sfărâmându-i şi ultimul rest din stăpânirea de sine:

— Mâine, dragul meu, te voi răsplăti pentru tot ce-ai făcut pentru mine...

Zaki Bey suportă injecţia dureroasă cu Tri-B, dizolvă bucăţica de opiu de sub limbă şi începu să soarbă pe îndelete primul pahar de whisky, apoi pe al doilea şi pe al treilea, până ce se eliberă de toată încordarea, buna dispoziţie îl învălui, iar gândurile plăcute porniră să se joace agale prin mintea lui, ca nişte melodii odihnitoare.

Fixase întâlnirea cu Rabab pentru ora unu, dar când pendula bătu ora două şi Zaki Bey îşi pierdu orice speranţă, auzi cârjele lui

Abaskharon lovind dalele de pe coridor şi numaidecât apăru prin uşa întredeschisă, anunţându-1 agitat, ca şi când ştirea l-ar fi făcut fericit cu adevărat:

— Madam Rabab a sosit, Excelenţă!

În anul 1934, milionarul Hagop Iakubian, decanul comunităţii armenilor din Egipt în vremea aceea, s-a gândit să înalţe un bloc de locuinţe care să-i poarte numele şi a ales pentru acest scop cea mai bună poziţie de pe strada Suleiman Paşa. A contractat construirea lui cu un vestit birou italian de inginerie, care i-a prezentat un proiect încântător: zece etaje înalte în stil european clasic, balcoane decorate cu statuete greceşti, coloane, trepte şi coridoare - toate din marmură naturală — şi un lift Schindler, ultimul model. Lucrările de construcţie au durat doi ani întregi, la sfârşitul cărora a apărut o bijuterie arhitecturală, întrecând toate aşteptările, ceea ce l-a determinat pe proprietar să-i ceară arhitectului italian să graveze numele Iakubian cu litere latine mari pe partea interioară a uşii, luminate cu neon în timpul nopţii, voind prin aceasta să-şi eternizeze numele şi să confirme proprietatea sa asupra minunatei clădiri.

În Blocul Iakubian a locuit elita societăţii din acele zile: miniştri şi mari paşi

proprietari de pământuri, industriaşi străini şi doi milionari evrei (imul din ei aparţinând vestitei familii Mosseri). Parterul blocului a fost împărţit în mod egal între un garaj mare, cu numeroase uşi în spate pentru parcarea pe timpul nopţii a maşinilor aparţinând locatarilor (şi cele mai multe dintre ele erau mărci de lux, ca Rolls-Royce, Buick şi Chevrolet), şi un mare magazin cu trei faţade care găzduia o expoziţie permanentă a obiectelor de argint produse în atelierele sale. Această expoziţie a funcţionat cu succes timp de patru decenii, apoi starea ei s-a deteriorat încetul cu încetul, pentru ca în cele din urmă spaţiul să fie cumpărat, recent, de *Hagg*[11] Muhammad Azzam, care l-a transformat într-un magazin de îmbrăcăminte.

Două încăperi de pe terasa spaţioasă împreună cu dependinţele lor au fost destinate ca locuinţă pentru portar şi familia sa, iar pe restul terasei au fost amenajate cincizeci de cămăruţe, câte una pentru fiecare apartament din bloc. Suprafaţa unei astfel de cămăruţe nu depăşea doi pe doi metri. Pereţii şi uşile lor erau în întregime

---

[11] *Hagg* (hagiu) - titlu de respect purtat de musulmanii care au împlinit ritualul pelerinajului la Makka (Mecca).

din fier solid. Stăteau încuiate cu lacăte ale căror chei fuseseră înmânate proprietarilor de apartamente. Aceste cămăruţe din fier avuseseră la început diverse întrebuinţări: serviseră pentru depozitarea produselor alimentare, drept adăpost pentru câini în timpul nopţii (dacă erau mari sau răi) sau pentru spălarea rufelor de către spălătoresele de meserie (înainte de răspândirea maşinilor electrice de spălat). Spălau în cămăruţe, apoi atârnau rufele pe funii lungi care se întindeau de la un capăt la altul al terasei. Cămăruţele de fier nu au fost niciodată folosite în vremea aceea ca locuinţe pentru servitori. Probabil că aristocraţii şi străinii nu-şi puteau imagina că un om ar putea dormi într-o cămăruţă atât de mică. în plus, ei obişnuiau să rezerve o cameră pentru servitori în apartamentele lor luxoase şi spaţioase (compuse în unele cazuri din opt sau chiar zece încăperi, pe două nivele, cu scară interioară)...

Dar Revoluţia care a avut loc în anul 1952 a schimbat totul. Evreii şi străinii au început să părăsească Egiptul şi imediat ce se elibera un apartament, punea mâna pe el unul din ofiţerii forţelor armate — persoane influente pe atunci, astfel încât în anii ’60, jumătate din apartamentele blocului erau

locuite de ofiţeri cu diferite grade, de la sublocotenenţi şi căpitani căsătoriţi de curând până la generali care s-au mutat aici împreună cu familiile lor numeroase. Ba generalul Al-Dakruri, la un moment dat director de cabinet al preşedintelui *Muhammad Naghib*[12], a reuşit să obţină chiar două apartamente mari vecine de la etajul al zecelea: pe unul îl folosea ca locuinţă pentru el şi pentru familia lui, iar pe celălalt îl folosea ca birou personal, în care primea după-amiaza petiţionarii. Soţiile ofiţerilor au început să dea alte întrebuinţări cămăruţelor de fier de pe terasă: acestea au devenit pentru prima oară locuinţe pentru ospătari, bucătari sau tinere servitoare aduse din satele lor pentru a sluji familiile ofiţerilor. Unele dintre soţiile noilor locatari aveau origine modestă şi n-au văzut nimic rău în creşterea unor mici vietăţi (iepuri, raţe şi găini) în cămăruţele de fier. Vechii locatari însă au prezentat numeroase plângeri la Administraţia Districtului de Vest

---

12 *Muhammad Naghib* - Primul preşedinte al Egiptului, instalat în urma Revoluţiei din 1952. El a fost numit în 1953, dar în 1954 locul său a fost luat de Gamal Abd al-Nasir, adevăratul conducător al Grupului Ofiţerilor Liberi (grupare clandestină din interiorul armatei egiptene care a pus la cale răsturnarea monarhiei egiptene la 23 iulie 1952).

al oraşului Cairo, cerând interzicerea creşterii unor astfel de orătănii pe terasă, dar, din cauza influenţei ofiţerilor, petiţiile erau uitate în dosare, fără să li se acorde nici o atenţie. In cele din urmă, locatarii s-au plâns generalului Al-Dakruri, care, datorită poziţiei şi influenţei sale printre ofiţeri, a reuşit să pună capăt acestui fenomen insalubru.

A urmat politica de deschidere din anii ’70 şi bogătaşii au început să părăsească centrul oraşului, mutându-se în cartierul Al-Muhandisin şi în oraşul Nasr. Unii dintre ei şi-au vândut apartamentele din Blocul Iakubian, alţii le-au transformat în birouri sau în cabinete pentru fiii lor care terminaseră de curând facultatea, iar alţii le închiriau mobilate turiştilor arabi... Rezultatul a fost întreruperea treptată a legăturii dintre cămăruţele de fier şi apartamentele din bloc sau renunţarea de către ospătari şi vechii servitori la cămăruţele de fier, în schimbul unor sume de bani, în favoarea unor săraci nou-veniţi din provincie sau care lucrau pe undeva prin centrul oraşului şi aveau nevoie de locuinţe ieftine în apropiere.

Moartea administratorului armean al blocului - *Monsieur* Grigor, care se ocupa de

gestionarea proprietăţilor milionarului Hagop Iakubian cu deosebită precizie şi onestitate, trimiţând beneficiile în luna decembrie a fiecărui an în Elveţia, unde emigraseră urmaşii lui Iakubian după revoluţie — a înlesnit şi mai mult afacerile cu cedarea acestor cămăruţe. Urmaşul lui Grigor la administrarea bunurilor lui Iakubian, avocatul Fikri Abd al-Şahid, era în stare să facă orice pentru bani, aşa că încasa un procent substanţial de la cel care renunţa la cămăruţa de fier şi un alt procent de la noul chiriaş, în schimbul redactării contractului de închiriere. Lucrurile au sfârşit prin apariţia pe terasă a unei noi comunităţi, complet independentă de restul blocului. Unii dintre nou-veniţi au închiriat două cămăruţe vecine, preschimbându-le într-o mică locuinţă cu utilităţi proprii (un closet şi o baie), iar alţii (cei mai săraci dintre ei) au amenajat o baie comună pentru trei-patru cămăruţe. În felul acesta, comunitatea de pe terasă a ajuns să fie la fel ca orice comunitate populară din Egipt: copiii alergau desculţi şi pe jumătate goi prin toate cotloanele terasei, iar femeile îşi petreceau ziua pregătind mâncare, întâlnindu-se pentru a tăifăsui şi bârfi la soare, deseori certându-se şi adresându-şi în

timpul scandalurilor cele mai vulgare ocări şi acuzaţii care aduceau atingere onoarei, dar împăcându-se foarte curând după aceea şi ajungând la o deplină înţelegere, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Ba chiar se sărutau zgomotos pe obraji şi vărsau şi câteva lacrimi, copleşite de emoţii şi înduioşare.

Bărbaţilor, în schimb, nu le păsa prea mult de certurile femeilor, socotindu-le doar o dovadă în plus a lipsei lor de minte, la care s-a referit şi *Trimisul - Allah să-1 binecuvânteze şi să-l miluiască*[13]! Toţi bărbaţii de pe terasă trudeau cât era ziua de lungă pentru a câştiga o bucăţică de pâine şi se întorceau seara istoviţi, străduindu-se să-şi împlinească cele trei plăceri: o mâncare caldă şi gustoasă, câteva fumuri de trabuc aromat şi haşiş - atunci când aveau bani şi pentru el - pe care le trag în piept singuri, de la o narghilea improvizată, sau împreună pe terasă, în nopţile de vară. Cea de-a treia

---

[13] *Trimisul sau profetul Muhammad* (570-632) - întemeietorul religiei musulmane şi al statului musulman, care va înflori în secolele următoare, devenind un mare imperiu şi creatorul unei mari civilizaţii. Musulmanii adaugă după menţionarea numelui său formula care apare în text: „Allah să-l binecuvânteze şi să-1 miluiască!“ (sau o altă expresie apropiată de aceasta ca sens).

plăcere este sexul, pe care locuitorii de pe terasă îl iubesc nespus şi nu se sfiesc să vorbească deschis despre el, de vreme ce este un lucru permis de religie. Dar aici există o contradicţie ciudată: bărbatul de pe terasă - care se sfieşte ca toţi oamenii de rând să pomenească numele soţiei sale în faţa celorlalţi semeni, zicându-i atunci când vine vorba despre ea „Mama lui Cutare" sau „Copilaşii", spunând, de pildă, „Copilaşii au gătit *mulukhiyya*[14] iar cei de faţă înţelegând prea bine că este vorba de soţia lui - nu se sfieşte în schimb
să amintească în discuţia cu ceilalţi cele mai
mici?
amănunte despre relaţiile intime cu soţia sa, aşa încât bărbaţii de pe terasă ştiu aproape totul despre relaţiile sexuale ale celorlalţi.

Femeile, la rândul lor, indiferent de gradul de religiozitate şi de moralitate, iubesc sexul enorm şi vorbesc în şoaptă despre amănuntele patului, după care izbucnesc în hohote stăpânite sau chiar obscene dacă sunt doar între ele... Ele nu iubesc sexul doar pentru a-şi potoli

---

[14] *mulukhiyya* - O legumă cu frunze verzi *(Corchorus olitorins)* preparată ca o supă vâscoasă, lipicioasă; o mâncare foarte populară în special în Egipt.

dorinţele, ci şi pentru că sexul şi aviditatea bărbaţilor după el le fac să simtă că, în pofida vieţii grele pe care o duc, sunt încă frumoase şi dorite de bărbaţii lor. În momentul când copiii
au adormit, după ce au luat masa de seară şi i-au adus laudă Domnului lor, când există mâncare în casă pentru o săptămână şi mai bine, când mai există şi nişte bani puşi deoparte pentru situaţii neprevăzute, când încăperea în care trăiesc este curată şi ordonată şi când soţul vine acasă joi seara binedispus, sub influenta haşişului, şi are nevoie de soţia lui, nu este atunci de datoria ei să răspundă chemării lui, după ce mai întâi se îmbăiază, se găteşte şi se parfumează? Oare nu-i oferă ei aceste scurte ceasuri de fericire o dovadă că viaţa lor jalnică este binecuvântată într-un fel, în pofida oricăror necazuri? Ar fi nevoie de un pictor foarte iscusit pentru a reda şi a ne transmite expresia chipului unei

femei de pe
terasă vineri dimineaţa, când bărbatul
coboară pentru a se
duce la rugăciune , iar ea se purifică prin
îmbăiere de
urmele iubirii şi apoi iese pe terasă pentru a
întinde
lenjeria de pat spălată, în clipa aceea, cu
părul ei ud, cu
faţa îmbujorată, cu privirile limpezi,
semănând cu o rază
împrospătată de rouă dimineţii, ea simte că
a atins culmea
fericirii.

Întunericul nopţii se retrăgea încet, vestind
o nouă
dimineaţă. Pe terasă se zărea o lumină mică
şi palidă,
venind de la fereastra lui Al-Şazli, portarul
blocului. Fiul
său petrecuse noaptea treaz, din pricina
neliniştii. Împlini
rugăciunea din zori şi două prosternări pe
deasupra, apoi
se aşeză pe pat, îmbrăcat în ghilbabul alb, şi
porni să
citească din *Cartea rugăciunii împlinite,*
repetând în
şoaptă:

„Doamne, mă rog Ţie să am parte de bine în această zi şi caut la Tine adăpost împotriva răului ei şi împotriva oricărui rău peste care s-ar putea să dau în această zi! Doamne, veghează-mă cu ochiul Tău care nu doarme şi iartă-mă pe mine cu puterea Ta ca să nu pier şi în Tine îmi pun nădejdea. Doamne, Stăpân al Măreţiei şi Mărinimiei, către Tine îmi îndrept faţa şi pe Tine Te implor să-Ţi îndrepţi faţa Ta cea nobilă şi primeşte-mă pe mine cu iertarea şi generozitatea Ta, zâmbindu-mi mie, mulţumit de mine, cu îndurarea Ta“.

Taha continuă să citească rugăciuni până ce lumina dimineţii inundă încăperea şi încet-încet viaţa începu să se strecoare în cămăruţele de fier: glasuri, strigăte, râsete, tuse, uşi care se închid şi se deschid, mirosuri şi arome - de apă fierbinte, de ceai, de cafea, de cărbuni şi de tabac aromat. Pentru locuitorii de pe terasă era începutul unei noi zile, dar Taha al-Şazli era conştient că soarta lui va fi hotărâtă tocmai în această zi pentru totdeauna. Peste câteva ore, se va prezenta la interviu în faţa comisiei de la Academia de Poliţie - ultimul obstacol în cursa speranţei îndelungate. A visat din copilărie să devină ofiţer de poliţie şi pentru împlinirea acestui vis a făcut tot ce i-a stat în

putinţă. S-a străduit să memoreze toate subiectele pentru examenul de bacalaureat, obţinând optzeci şi nouă de puncte (la uman) fără să fi luat nici un fel de lecţii particulare (în afară de câteva lecţii recapitulative în grup, făcute la şcoală, pentru care tatăl său a izbutit cu greu să plătească). în timpul vacanţei de vară, s-a înscris la centrul de tineret Abidin (în schimbul unei taxe de zece lire lunar) şi a suportat exerciţiile istovitoare de culturism pentru a dobândi fizicul atletic care să-i permită admiterea la Academia de Poliţie.

Pentru a-şi împlini acest vis, Taha s-a străduit să câştige simpatia ofiţerilor de poliţie din cartier, care i-au devenit cu toţii prieteni, atât cei de la secţia Qasr al-Ayn, cât şi cei de la punctul Kotzika, aparţinând tot de ea. De la aceştia a aflat toate detaliile în legătură cu probele de admitere la Poliţie, după cum a aflat şi de cele douăzeci de mii de lire pe care cei bogaţi le dau mită pentru a garanta admiterea copiilor la academie (şi cât de mult şi-ar fi dorit să dispună şi el de această sumă). Şi tot pentru împlinirea acestui vis, Taha al-Şazli a îndurat ticăloşia şi aroganţa locatarilor din bloc.

Încă din copilărie, îl ajuta pe tatăl lui la treburi, iar când a ieşit la iveală inteligenţa

şi superioritatea lui la scoală, locatarii au avut atitudini diferite fată de el: unii îl încurajau să înveţe, îi ofereau daruri generoase şi-i preziceau un viitor strălucit, în vreme ce alţii (destul de mulţi) erau deranjaţi într-un fel de prezenţa ambiţiosului fiu de portar şi au încercat să-l convingă pe tatăl lui să-l înscrie la o şcoală profesională după terminarea gimnaziului, „ca să înveţe o meserie folositoare atât ţie, cât şi lui“. Aşa îl sfătuiau pe „unchiul" Al-Şazli, bătrânul, prefăcându-se a-i dori binele cu tot dinadinsul. Iar când Taha s-a înscris la şcoala secundară generală şi au văzut că îi merge la fel de bine, îi propuneau să facă tot felul de treburi dificile, care îi cereau mult timp, şi-l ispiteau cu bacşişuri şi mai generoase, din dorinţa haină ascunsă în sufletul lor de a-1 împiedica să înveţe. Taha accepta aceste propuneri pentru bani, însă continua să se dăruiască studiului din toată inima, până într-atât încât treceau şi două zile fără să închidă ochii, până ce s-au anunţat rezultatele bacalaureatului şi a obţinut o medie mai mare decât fiii multora dintre locatarii blocului.

Atunci, cârcotaşii au început să vorbească deschis. Când se întâlneau între ei în faţa liftului, se întrebau în batjocură unul pe altul

dacă l-au felicitat pe portar pentru succesul fiului său. Apoi unul adăuga pe un ton caustic că fiul portarului se va înscrie în curând la Academia de Politie şi va ieşi ofiţer cu două stele pe umăr. Celălalt îşi declara nemulţumirea; mai întâi îl lăuda pe Taha şi strădania lui, iar apoi adăuga pe un ton grav (ca şi când ceea ce îl interesa pe el era principiul, şi nu persoana): funcţiile din poliţie şi justiţie, funcţiile deosebite în general nu trebuie să fie ocupate decât de fiii oamenilor de vază, fiindcă fiii portarilor, călcătorilor de rufe şi ai altora asemenea lor, dacă vor deţine vreo autoritate, o vor folosi pentru compensarea complexelor de inferioritate şi a nevrozelor de care au suferit în copilărie. Apoi îşi încheia vorbele blestemându-1 pe Abd al-Nasir, care a introdus învăţământul gratuit sau aducând ca mărturie *tradiţia*[15] Trimisului lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! -: „Nu-i învăţaţi pe copiii celor umili!“.

Aceiaşi locatari au început să-l necăjească pe Taha după anunţarea rezultatelor şi să-l mustre pentru cel mai neînsemnat motiv,

---

[15] Tradiţie *(hadis)* - relatare despre vorbele şi faptele profetului Muhammad. Corpusul de tradiţii, alcătuit din mii şi mii de astfel de relatări, constituie cea de-a doua sursă a religiei şi legislaţiei islamice, după Coran.

aşa cum se întâmpla când spăla o maşină şi uita să pună covoraşele la locul lor, când întârzia câteva minute atunci când îndeplinea o treabă în altă parte, când cumpăra zece lucruri de la piaţă şi uita să ia numai unul... îl insultau în mod deliberat şi evident, încercând să-l împingă să le răspundă cu mândrie cum că el nu acceptă umilinţele, fiindcă este o persoană educată. Atunci li s-ar fi ivit ocazia cea mai potrivită pentru a-i spune adevărul, respectiv că el este aici doar un simplu portar, nici mai mult, nici mai puţin, şi dacă nu-i place această treabă, atunci este mai bine să o părăsească pentru a o face altcineva care are mai multă nevoie de ea. Dar Taha nu le-a oferit niciodată acest prilej. întâmpina provocările lor în tăcere, plecând capul şi cu un zâmbet abia schiţat, faţa sa brună şi frumoasă lăsând atunci impresia că nu acceptă să i se adreseze asemenea cuvinte şi că ar putea foarte bine să răspundă şi el cu insulte, dar respectul pentru cei mai în vârstă îl împiedică să o facă...

Aceasta era una din numeroasele modalităţi şi tactici defensive la care recurgea Taha în situaţiile dificile pentru a exprima ceea ce simţea şi pentru a evita în acelaşi timp atitudini pe care la început le

simula, dar pe care foarte curând le adopta ca şi cum ar fi fost absolut normale. Nu-i plăcea, de pildă, să stea pe banca portarului, ca să nu fie nevoit să se ridice în picioare, în semn de respect pentru orice locatar, sau dacă stătea pe bancă şi observa pe cineva venind, se prefăcea ocupat cu ceva care-1 împiedica să se ridice. Obişnuia să le vorbească locatarilor cu un respect impus, foarte calculat şi să-i trateze aşa cum se poartă un funcţionar cu şeful său, nu aşa cum se poartă un servitor cu stăpânul lui. Pe copiii locatarilor apropiaţi de vârsta lui îi trata de la egal la egal, îi striga pe numele mic, stătea de vorbă şi glumea cu ei, de parcă ar fi fost prieteni, împrumuta cărţi şcolare de la ei, chiar dacă nu avea nevoie de ele, pentru a le reaminti că, în ciuda poziţiei lui de portar, este colegul lor de şcoală.

Acestea erau realităţile vieţii lui de zi cu zi: sărăcia, munca istovitoare, aroganţa locatarilor, hârtia de cinci lire întotdeauna îndoită pe care tatăl său i-o dădea în fiecare sâmbătă, iar el trebuia să recurgă la fel de fel de trucuri pentru a o face să-i ajungă toată săptămâna; mâna caldă şi moale a unuia dintre locatari întinsă de la fereastra maşinii, leneşă şi condescendentă, pentru a-i

da un bacşiş, moment în care trebuia să salute milităreşte şi să-i mulţumească binefăcătorului său cu entuziasm astfel încât să fie auzit, acea privire impertinentă şi răzbunătoare sau îngăduitoare şi compă-timitoare, inspirată de situaţia jenantă pe care o citea în ochii colegilor săi de la şcoală atunci când îl vizitau şi constatau că locuieşte în camera portarului „de pe terasă"; acea întrebare nesuferită şi stânjenitoare pe care i-o adresau străinii de bloc: „Tu eşti portarul?“; încetinirea premeditată a paşilor locatarilor care intrau în bloc, astfel încât el să se grăbească să le care lucrurile pe care le aveau cu ei (oricât de uşoare şi neînsemnate ar fi fost ele).

Cu astfel de sâcâieli trecea ziua, dar când se întindea în pat seara târziu, se afla întotdeauna în stare de puritate şi cu abluţiunea împlinită, după ce făcea rugă-ciunea de seară, plus seriile de prosternări suplimentare cu soţ sau fără soţ, apoi rămânea holbându-se în întunericul încăperii vreme îndelungată şi încet-încet zbura în înalturi şi se vedea cu ochii imaginaţiei ofiţer de poliţie, mergând legănându-se mândru în uniforma de ofiţer cu stelele de aramă strălucindu-i pe umeri, cu pistolul impresionant încredinţat de guvern

atârnându-i de centură. Se imagina căsătorit cu Busayna al-Sayyid, locuind într-un apartament corespunzător dintr-un cartier de lux, departe de vacarmul şi murdăriile terasei.

Avea credinţa fermă că Allah îi va împlini toate visurile. În primul rând, pentru că era cu frică de Allah pe cât îi stătea în putinţă, împlinea toate îndatoririle obligatorii şi evita marile păcate, iar Allah le-a vestit robilor Săi în *versetul cel nobil*[16] că „Dacă neamurile acestor cetăţi ar fi crezut şi ar fi avut frică, atunci Noi le-am fi dăruit binecuvântări din cer şi de pe pământ[1]", în al doilea rând, pentru că el are cele mai bune speranţe în răsplata lui Allah, căci Preaputernicul şi Gloriosul a grăit *în tradiţia sacră*[17]: „Eu răspund aşteptărilor robului Meu de la Mine: dacă ele sunt bune, voi fi bun, dacă ele simt rele, voi fi rău“. Iată că Allah Şi-a îndeplinit promisiunea, l-a ajutat să reuşească la bacalaureat, iar acum — slavă lui Allah! — a trecut la toate examenele de la Academia de Poliţie şi nu i-a mai rămas decât interviul în fata comisiei, la care va reuşi astăzi, cu voia lui Allah.

---

[16] *Versetul cel nobil* - Versetul 96 din *Surat al-A’raf.*

[17] *Tradiţia sacră* - Categorie de tradiţii în care Allah se adresează direct robilor săi.

Taha se dădu jos din pat, îşi împlini rugăciunea, făcând cele două prosternări de dimineaţă şi încă două prosternări pentru împlinirea dorinţei sale, se purifică prin abluţiune, îşi rase barba şi începu să se îmbrace, îşi cumpărase pentru interviul cu comisia un costum nou, gri, o cămaşă de un alb imaculat şi o cravată albastră, frumoasă. Când aruncă o ultimă privire în oglindă, i se păru că arată destul de elegant. O sărută pe mama lui, luându-şi rămas-bun, şi ea îl mângâie pe cap, şoptind o incantaţie, apoi începu să se roage pentru el cu ardoare, încât inima porni să-i bată cu putere. În holul blocului îl găsi pe tatăl său stând pe bancă, aşa cum îi era obiceiul, cu picioarele îndoite sub el. Bătrânul se ridică încet, privi câteva clipe fix la Taha, apoi îi puse mâna pe umăr şi zâmbi, făcând să apară de sub mustaţa albă gura ştirbă, şi-l încurajă mândru: „Felicitări anticipate, domnule ofiţer!“. Trecuse ora zece şi strada Suleiman Paşa era plină de maşini şi de pietoni, iar cele mai multe magazine erau deschise. Taha se gândi că mai are o oră până la examen şi se hotărî să ia un taxi, de teamă să nu-şi şifoneze costumul în aglomeraţia din autobuz. Ar fi vrut să-şi petreacă timpul care-i mai rămăsese împreună cu Busayna.

Pentru a se întâlni, conveniseră ca el să treacă prin faţa magazinului de îmbrăcăminte al lui Şanan, unde lucra ea, astfel încât să-l poată vedea şi să ceară permisiunea domnului Talal, patronul magazinului, să meargă să aducă ceva din depozit, pentru a putea să-l urmeze către locul lor preferat de întâlnire de lângă parcul nou din Piaţa al-Tawfiqiyya.

Taha procedă aşa cum se înţeleseseră şi aşteptă acolo cam un sfert de oră până când se ivi Busayna. La vederea ei simţi inima bătându-i cu putere. îi plăcea mersul ei: se mişca încet, cu paşi mici, privind în pământ, de parcă ar fi fost stânjenită sau s-ar fi gândit la ceva cu regret, sau parcă ar fi mers cu o grijă deosebită pe o suprafaţă fragilă de teamă să nu alunece. Observă că era îmbrăcată cu rochia roşie, strânsă pe corp, care-i scotea formele în evidenţă, iar decolteul larg lăsa să i se vadă sânii plini. Simţi cum îl cuprinde un val de mânie, amintindu-şi că se mai certase cu ea, cerându-i să nu mai îmbrace această rochie, dar îşi stăvili furia, căci nu dorea să strice întâlnirea, iar ea zâmbi, arătându-şi dinţii albi, mici şi uniformi, cele două gropiţe încântătoare din obraji şi buzele conturate cu im ruj închis. Se aşeză alături de el, pe

zidul scund de marmură al grădinii, apoi se întoarse şi îl privi cu ochii mari de culoarea mierii, ca şi cum s-ar fi mirat, zicându-i:

— O, ce eleganţă!

— Mă duc la interviu, la comisie şi am vrut să te văd înainte... şopti el grăbit.

— Domnul să fie cu tine! zise Busayna cu o tandreţe sinceră.

Inima îi bătea şi mai puternic şi în clipa aceea ar fi voit să o strângă la piept.

— Şi ti-e frică?

— M-am lăsat în voia lui Allah Preaputernicul şi Gloriosul şi accept mulţumit voinţa Domnului nostru... îi răspunse repede, ca şi când ar fi avut răspunsul pregătit dinainte sau ca şi cum ar fi dorit să se convingă pe sine. Roagă-te pentru mine... adăugă după o clipă de tăcere, cu delicateţe, privind drept în ochii ei.

— Domnul să te ajute să reuşeşti, Taha! exclamă ea cu căldură. Apoi continuă, ca şi cum şi-ar fi dat seama că a mers prea departe cu exprimarea sentimentelor sale: Acum trebuie să plec, fiindcă domnul Talal mă aşteaptă...

Când dădu să se retragă, el încercă să o mai reţină, dar ea îi întinse mâna pentru a-şi lua rămas-bun, evitând să-1 privească în

ochi, şi-i zise pe un ton plat, neutru, aproape oficial:

— Mult succes!

Ceva mai târziu, când luă loc în taxi, i se năzări ca din senin că atitudinea Busaynei faţă de el s-a schimbat şi că acest lucru nu este de ignorat. O cunoştea foarte bine, îi era de ajuns o singură privire pentru a pătrunde resorturile ei cele mai intime. Ştia pe de rost totul despre ea: faţa ei radiind de fericire sau tristă, zâmbetul ei şovăielnic, obrajii îmbujoraţi de sfială, privirile de tigroaică şi trăsăturile ei când se înfuria (rămânând chiar şi atunci minunate); ar fi vrut s-o privească şi când se trezeşte, să vadă urmele somnului pe chipul ei, făcând-o să arate ca o copilă gingaşă şi ascultătoare...

îi plăcea mult de ea şi avea şi acum în minte imaginea ei de copilă: se juca împreună cu el pe terasă, alerga după ea şi se străduia să se ţină scai de ea, astfel încât parfumul de săpun care se răspândea din părul ei să-i gâdile nările; apoi imaginea ei de elevă la şcoala secundară de comerţ, când purta bluză albă, fustă albastră şi şosete albe de şcolăriţă cu pantofi negri; mergea ţinând ghiozdanul în braţe, ca şi cum ar fi voit să-şi ascundă cu el sânii daţi în pârg; apoi imaginile minunate ale

plimbărilor la *Al-Qanatir al-Khayriyya*[18] şi la grădina zoologică, ziua în care şi-au mărturisit dragostea şi şi-au promis să se căsătorească, insistenţa ei de după aceea de a-1 întreba despre toate amănuntele vieţii, ca şi cum ar fi fost tânăra lui soţie care-i purta de grijă. Au convenit asupra tuturor amănuntelor în legătură cu viitorul lor, inclusiv asupra numărului copiilor pe care ea i-i va dărui şi chiar asupra numelor acestora, precum şi asupra aranjării apartamentului în care vor locui. Dar deodată ea s-a schimbat. Interesul pentru el i-a scăzut şi a ajuns să vorbească despre „planul lor" cu detaşare, ba chiar cu ironie. Se certa cu el din ce în ce mai des şi evita să-l întâlnească, sub diverse pretexte. Schimbarea a survenit după moartea tatălui ei. Oare de ce s-o fi schimbat? Să fi fost iubirea lor doar un joc al adolescenţei, iar acum când s-a făcut mare să-l fi depăşit? Sau iubeşte pe altcineva? Gândul acesta îl înţepa, făcându-1 să sângereze ca un spin. începu deodată să şi-l imagineze pe domnul

---

[18] *Al-Qanatir al-Khayriyya* - Complex hidrotehnic compus din două baraje situate pe cele două braţe ale Deltei Nilului în punctul formării ei, situat în aval de Cairo. Este primul proiect de reţinere şi reglare a apelor Nilului din perioada modernă (1861). Loc de agrement pentru locuitorii Cairoului.

Talal, sirianul, (proprietarul magazinului în care lucra ea), în costum de mire, conducând-o la braţ...

Taha simţi cum o grijă apăsătoare pune stăpânire pe inima lui. Când taxiul se opri în faţa Academiei de Poliţie, se trezi din visare. În clipa aceea, clădirea i se păru impresionantă şi istorică, semănând cu o citadelă a destinului în care va fi decisă şi soarta sa. Îl cuprinse din nou teama de examen şi începu să recite *Versetul Tronului*[19], în timp ce se apropia de poartă.

Există extrem de puţine informaţii în legătură cu tinereţea lui Abaskharon.

Nu se ştie ce a lucrat până la patruzeci de ani, după cum nu se cunosc nici împrejurările în care i s-a amputat piciorul drept. Tot ceea ce se ştie despre el începe într-o zi ploioasă de iarnă, în urmă cu douăzeci de ani, când a sosit la Blocul Iakubian într-un Chevrolet negru al doamnei Sanaa Fanus, o văduvă dintr-o familie *coptă*

---

[19] *Versetul Tronului* - Versetul 255 din *Surat al-Baqara* este cunoscut şi sub numele de Versetul Tronului lui Allah, la care se face referire în el; interpretat de unii comentatori şi ca însemnând „Ştiinţa lui Allah": „Tronul Lui se întinde peste ceruri şi peste pământ şi nu-i este grea păzirea lor".

[20] bogată, originară din *Egiptul de Sus*[21]. După moartea soţului ei, se dedicase educării celor doi copii, dar, în pofida acestui devotament faţă de ei, mai răspundea din când în când şi capriciilor trupului său. Zaki al-Dasuki a cunoscut-o la Automobil Club şi i-a fost pentru un timp partener. Dar, pe măsură ce se bucura de plăcerile relaţiei cu el, conştiinţa ei religioasă nu-i dădea pace şi deseori o făcea să izbucnească într-un plâns îndurerat, chiar atunci când se afla în braţele lui Zaki, după împlinirea plăcerilor. Din acest motiv a încercat să-şi atenueze sentimentul păcatului îndeplinind din ce în ce mai multe acţiuni caritabile prin intermediul bisericii. Aşa se face că atunci când a murit Borei, fostul servitor de la biroul lui Zaki, ea a insistat să-l angajeze pe Abaskharon (înscris pe lista celor asistaţi de biserică).

Şi iată-1 pe Abaskharon cu privirea în pământ şi speriat ca un şoricel la prima întâlnire cu Zaki Bey, care părea dezamăgit de înfăţişarea lui neglijentă, de piciorul lui

---

[20] *Copţii* sunt descendenţă creştini ai vechilor egipteni şi reprezintă o minoritate importantă a poporului egiptean actual (peste zece milioane de credincioşi creştini).

[21] *Egiptul de sus* - zonă situată la sud de Cairo, până la graniţa cu Sudanul, numită al-Sa'id, „Platoul".

amputat şi de cele două cârje care îl făceau să semene mai degrabă cu cerşetorii.

— Dar, draga mea, eu administrez un birou, nu o asociaţie de binefacere... i-a zis el ironic, în franceză, prietenei sale.

Ea a insistat însă cu implorările şi dezmierdările, până când în cele din urmă, de milă, de silă, el a consimţit să-l angajeze pe Abaskharon, cu gândul de a-i da ei satisfacţie pentru câteva zile, după care avea să renunţe la el. Dar
ţi-ai găsit! Abaskharon a dovedit încă din prima zi o îndemânare extraordinară: o putere ieşită din comun de a îndeplini treburi grele fără întrerupere, încât îi cerea Beyului în fiecare zi să adauge noi sarcini pe lista obligaţiilor lui, o inteligenţă ascuţită, abilitate, iscusinţă şi tact - însuşiri care îl ajutau întotdeauna să aleagă soluţia cea mai potrivită pentru orice situaţie - şi o discreţie absolută, nevăzând şi neauzind nimic din jurul său, nici dacă ar fi fost martor la un omor...

Datorită acestor virtuţi, după numai câteva luni Zaki Bey a ajuns să nu se mai poată lipsi de Abaskharon şi tocmai de aceea a montat o sonerie nouă în bucătăria apartamentului, pentru a-1 putea chema ori de câte ori avea nevoie de el, i-a mărit

salariul şi i-a dat voie chiar să doarmă în birou (lucru pe care nu-1 mai permisese nimănui până atunci). Abaskharon, la rândul său, şi-a dat seama de firea Beyului din prima zi, înţelegând că stăpânul său este prea îngăduitor faţă de sine însuşi, un mare iubitor de plăceri, dând frâu liber tuturor capriciilor şi toanelor, că rareori se întâmpla să nu fie sub efectul drogurilor şi că bărbaţii cu această fire (după cum ştia el din vasta-i experienţă) sunt irascibili, având un temperament agitat, dar numai în cazuri rare sunt în stare să facă rău şi că oamenii nu se pot alege din partea lor decât cu nişte vorbe grele sau cu nişte muştruluieli. Abaskharon şi-a promis să nu discute niciodată în contradictoriu cu stăpânul lui, să nu se îndoiască niciodată de spusele lui, să i-o ia înainte cerându-şi scuze şi încercând să-i intre în voie, câştigându-i încrederea. în plus, nu i se adresa decât cu titlul „Excelenţă[11], încercând să-l insereze în orice propoziţie pe care o rostea. Dacă Beyul îl întreba, de pildă, „Cât este ceasul?", Abaskharon îi răspundea „Este ora cinci, Excelenţă!".

De fapt, adaptarea lui Abaskharon la activitatea din birou semăna într-un fel cu un fenomen biologic. în mijlocul

întunericului tăcut care domnea în apartament în ceasurile zilei şi al aerului stătut şi vechi, provenind din amestecul mirosurilor de mobilă bătrânească şi de igrasie cu mirosul acidului fenic concentrat pe care Beyul îi cerea să-l folosească la curăţarea băii, când se ivea Abaskharon în acest „mediu" din vreun ungher al apartamentului, cu cârjele lui, cu ghilbabul lui întotdeauna murdar, cu faţa îmbătrânită şi jalnică, cu zâmbetul lui mieros, părea o creatură care acţiona efectiv în ambianţa sa naturală (ca peştele în apă sau ca gândacii de bucătărie în canalul de scurgere). Ba mai mult decât atât, când ieşea din Blocul Iakubian dintr-un motiv oarecare şi mergea pe strada însorită printre mulţimea de trecători, în vacarmul maşinilor, atunci părea straniu, neobişnuit (de parcă ar fi fost un liliac în lumina zilei) şi nu-şi redobândea înfăţişarea normală decât atunci când se întorcea în biroul în care petrecuse douăzeci de ani ascuns în întuneric şi umezeală.

Dar să nu ne înşelăm crezând că Abaskharon este numai un servitor obedient. în realitate el este mult mai mult decât atât. în spatele înfăţişării lui slabe şi servile se ascund o voinţă puternică şi ţeluri precise, pentru a căror înfăptuire luptă cu obstinaţie

şi curaj. Pe lângă creşterea şi educarea celor trei fiice ale sale, el şi-a asumat şi grija faţă de fratele său mai mic, Malak, şi a copiilor acestuia. Având în vedere o asemenea situaţie, înţelegem mai bine de ce rămâne singur în cămăruţa lui în fiecare seară şi scoate din buzunarul ghilbabului tot ceea ce a câştigat peste zi: monedele şi micile bancnote mototolite şi îmbibate de transpiraţie, fie că e vorba de bacşişul primit direct, fie că e vorba de bani sustraşi când face cumpărăturile pentru birou. (Metodele lui Abaskharon de misit pot fi socotite un model de înşelătorie abilă şi precisă. El nu umflă preţurile, aşa cum procedează amatorii, fiindcă preţurile se ştiu sau pot fi cunoscute în orice clipă. În schimb, el sustrage, de pildă, în fiecare zi mici cantităţi de cafea, ceai sau zahăr, imposibil de observat, apoi reîmpachetează proviziile furate în cutii noi şi le revinde lui Zaki Bey, prezentându-i facturi reale pe care le obţine în înţelegere cu băcanul pios *sunnit*[22] din strada Maaruf).

---

[22] *Sunnit* - Musulmanii se împart în două secte: sunniţii şi şiiţii. Sunniţii reprezintă marea majoritate a musulmanilor, atât la nivelul întregii comunităţi islamice, cât şi în Egipt. Deosebirile dintre cele două secte sunt nesemnificative din punct de vedere doctrinar.

Seara, înainte de a se întinde în pat, Abaskharon îşi numără banii cu grijă de două ori, apoi ia creionul chimic pe care-l poartă întotdeauna după ureche şi notează bilanţul câştigului său, scăzând din el partea pe care o economiseşte şi pe care o va depune în prima duminică în carnetul de economii şi de care nu se va mai atinge după aceea niciodată. Apoi achită în minte, din restul agoniselii, nevoile numeroasei sale familii. Şi, indiferent dacă îi mai rămâne după aceea ceva sau nu-i mai rămâne nimic, Abaskharon, creştinul credincios, nu poate să doarmă înainte de a îngâna rugăciunea de mulţumire pentru Domnul său. Glasul lui şopteşte cu o evlavie sinceră în faţa statuetei lui Iisus răstignit, atârnate pe peretele din bucătărie: „Pentru că Tu, Doamne, ne-ai dăruit hrană, mie şi copiilor mei, eu îţi aduc Ţie laudă, iar numele Tău va fi slăvit în ceruri. Amin!“.

Un cuvânt necesar şi despre Malak.

Degetele unei mâini se deosebesc ca formă, dar se mişcă toate împreună, coordonat, pentru a împlini un lucru oarecare. Pe stadion, mijlocaşul expediază mingea cu precizie maximă pentru a cădea în dreptul piciorului unui atacant, care o preia şi înscrie golul. Tot astfel şi relaţia

dintre Abaskharon şi fratele său Malak se desfăşoară într-o perfectă sincronie. Malak a învăţat croitoria de mic în atelierele de lenjerie bărbătească, dar slujba prin case nu şi-a lăsat amprenta umilinţei asupra lui, aşa cum s-a întâmplat cu fratele său. De fapt, statura lui mică, *îmbrăcămintea populară*[23] de culoare închisă, burta atârnândă şi faţa plină, lipsită de orice urmă de frumuseţe lasă la prima vedere o impresie stânjenitoare, însă el se grăbeşte să întâmpine orice persoană pe care o întâlneşte cu un zâmbet larg, îi întinde mâna cu căldură, vorbindu-i ca unui vechi prieten pe care îl laudă şi îl respectă, împărtăşindu-i toate opiniile (câtă vreme acestea nu-i lezează interesele vitale), apoi îl îmbie insistent să ia o ţigară Cleopatra (din pachetul său şifonat pe care-1 scoate din buzunar cu grijă şi-l verifică, pentru a se convinge că este întreg, de parcă ar fi o piatră preţioasă). Numai că această amabilitate ieşită din comun are şi un revers - dacă este cazul, Malak trece cât ai clipi şi foarte uşor la un limbaj vulgar, de aşteptat

---

[23] Costumul popular bărbătesc constă din pantaloni şi bluză cu mâneci scurte, confecţionate din pânză sau din stofă. El a fost introdus în timpul lui Nasir, ca o alternativă la costumul tradiţional de lucru, şi vândut în magazinele populare de stat.

de la o persoană ca el, care şi-a primit cea mai mare parte a educaţiei elementare în stradă. Şi cum el combină cele două contrarii - răutatea şi laşitatea, dorinţa violentă de a ofensa şi teama exagerată de urmări -, s-a obişnuit în luptele lui să atace cu toate mijloacele de care dispune. Dacă nu întâmpină rezistenţă, se avântă la atac fără cea mai mică milă, de parcă nu ar şti ce este frica, dar dacă întâmpină o rezistenţă serioasă din partea adversarului său, atunci bate numaidecât în retragere, fără a sta pe gânduri. Toate aceste abilităţi deosebite ale lui Malak se adaugă la înţelepciunea şi iscusinţa lui Abaskharon, aşa încât, acţionând în deplină coordonare, ei sunt capabili - trebuie să o spunem - să realizeze cele mai teribile isprăvi.

Cei doi fraţi şi-au propus să obţină o cămăruţă pe terasă şi uneltesc de luni de zile cum să reuşească. Şi iată că astăzi sosi ceasul. Imediat ce Rabab intră la Zaki Bey, Abaskharon se opri în pragul uşii, se înclină şi zise cu un zâmbet puţin şiret:

— Excelenţă, vă rog să-mi îngăduiţi să lipsesc puţin, pentru o treabă urgentă!...

Dar nici nu apucă să termine fraza, că Beyul (preocupat de noua lui cucerire) îi făcu semn să plece. închise uşa uşor şi, în

vreme ce lovea dalele de pe culoar cu vârful cârjelor, chipul lui căpătă alte trăsături: zâmbetul umil şi mieros se preschimbă într-o expresie serioasă şi neliniştită. Abaskharon se îndreptă către mica bucătărie de la intrarea în apartament, se uită atent în jur, apoi se întinse, sprijinindu-se în cârje, până ce reuşi să scoată cu grijă chipul Fecioarei agăţat pe perete, în spatele căruia se afla o nişă. Vârî mâna în nişă şi scoase de acolo câteva teancuri mari de bancnote, pe care le ascunse cu grijă în vestă şi în buzunare, apoi părăsi apartamentul, închizând uşa încet, dar bine... Când ajunse la intrarea blocului, se întoarse la dreapta, folosindu-se de cârje, şi se apropie de cabina portarului. Se ivi de îndată fratele său Malak, aflat în aşteptare. Se înţeleseră dintr-o singură privire şi după câteva minute îşi croiau drum pe strada Suleiman Paşa, către Automobil Club, pentru a se întâlni cu avocatul Fikri Abd al-Şahid, administratorul Blocului Iakubian. Se pregătiseră pentru această întâlnire şi tot vorbiseră despre ea luni în şir, aşa încât acum nu mai aveau nimic de zis. Mergeau tăcuţi, dar Abaskharon începu să bombăne nişte rugăciuni pentru Fecioară şi pentru lisus Mântuitorul, implorându-i să-i ajute să reuşească în planul lor. în timpul ăsta,

Malak se chinuia să găsească cele mai potrivite cuvinte pentru a începe discuţia cu Fikri Bey. în ultimele săptămâni tot adunase informaţii despre el şi aflase că este în stare să facă orice pentru bani, că-i plac băutura şi femeile. îl vizitase la biroul său din strada Qasr al-Nil şi-i oferise o sticlă de Old Parr - una din cele mai fine mărci de whisky, înainte de a deschide discuţia despre cămăruţa de fier situată la intrarea pe terasă şi care devenise liberă în urma morţii lui Atiyya, vânzătorul de ziare, care trăise fără să se căsătorească, după cum la fel şi murise, aşa încât încăperea revenise acum la proprietarul blocului. Malak visa să pună mâna pe această cămăruţă pentru a-şi deschide acolo un atelier propriu de cămăşi, căci trecuse de treizeci de ani şi încă se mai muta de la un atelier la altul, după cum îi impuneau condiţiile.

Când a deschis discuţia, Fikri Bey a cerut un răgaz pentru a se hotărî, iar în urma insistenţelor lui Malak şi ale fratelui său, consimţise să le dea cămăruţa în schimbul sumei de şase mii de lire bătute pe muchie, stabilindu-le o întâlnire la Automobil Club, unde obişnuia să-şi ia dejunul duminica la amiază. Când ajunseră la club, Abaskharon se simţi copleşit de măreţia locului. Se uită

mai întâi atent la marmura naturală care placa pereţii şi pardoseala, apoi la covorul roşu somptuos care se întindea până la lift. Malak îşi dădu seama de uimirea lui şi-l prinse de mână pentru a-i da curaj, apoi înaintă şi strânse mâna portarului cu multă căldură, întrebându-1 de Fikri Abd al-Şahid. Pregătindu-se pentru această zi, Malak făcuse cunoştinţă în ultimele două săptămâni cu angajaţii clubului şi le câştigase prietenia cu povestirile lui amuzante şi măgulitoare şi cu cele câteva galabii albe oferite acestora în dar. De aceea, ospătarii şi ceilalţi angajaţi se grăbiră să-i salute pe cei doi fraţi şi să-i conducă în restaurantul de la etajul al doilea, unde Fikri Bey tocmai îşi lua dejunul împreună cu o prietenă - o doamnă planturoasă cu pielea albă. Nu se cuvenea, bineînţeles, să intre peste el în salon, aşa că trimiseră pe cineva să-l anunţe de sosirea lor, apoi se aşezară în aşteptare într-o încăpere laterală, mai izolată.

În câteva minute Fikri Abd al-Şahid se ivi cu trupul lui mătăhălos, capul aproape complet chel şi faţa alb-
roşcovană, semănând cu străinii. Îşi dădură numaidecât seama, după ochii înroşiţi şi după uşoarele ezitări în vorbire, că băuse

cam multicel. După ce schimbară câteva cuvinte de salut şi complimentele de rigoare, Abaskharon se lansă într-un lung interludiu, elogiindu-1 pe Bey pentru bunătatea sa şi asemuindu-l în toate faptele sale cu Mântuitorul lisus. Continuă să vorbească (în vreme ce Malak tăcea, prefăcându-se uimit) despre faptul că Beyul obişnuia să-i scutească pe mulţi dintre clienţii lui de onorariile cuvenite pentru asistarea lor în diverse procese, atunci când era convins că aceştia fuseseră nedreptăţiţi şi că sunt într-atât de săraci încât nu au din ce să plătească...

— Ştii, Malak, ce-i spune Fikri Bey unui client sărac, atunci când acesta încearcă să-i plătească? întrebă Abaskharon şi răspunse tot el numaidecât: Du-te şi îngenunchează, aducând mulţumiri Domnului Iisus, pentru că El mi-a achitat în întregime onorariul pentru procesul tău!...

Malak îşi supse buzele, îşi încrucişă mâinile peste burta proeminentă, lăsă ochii în pământ, ca şi când ar fi fost adânc impresionat, şi zise:

— Aşa se cuvine să fie adevăratul credincios...

Dar Fikri Bey, cu toate că era băut, urmărea cu atenţie mersul discuţiei şi nu

prea era încântat de sensul ascuns al vorbelor lor, aşa că îi întrebă pe un ton serios, pentru a pune capăt pălăvrăgelii:

— Aţi adus banii, aşa cum ne-am înţeles?

— Fireşte, Excelentă! exclamă Abaskharon. Şi mai îngăimă, înmânându-i două foi: Iată contractul, aşa cum ne-am înţeles cu Excelenta Voastră — Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Apoi vârî mâna în vestă pentru a scoate banii. El adusese cele şase mii de lire convenite, dar le repartizase prin buzunare, păstrându-şi un spaţiu de manevră. Scoase mai întâi patru mii de lire şi le întinse Beyului, care ţipă la el înfuriat:

— Ce-i asta? Unde-i restul?

În clipa aceea, porniră să se văicărească, de parcă ar fi interpretat o arie în duet — Abaskharon cu un glas răguşit şi horcăit, iar Malak cu glasul lui înalt, piţigăiat, strident. Cuvintele li se amestecară, devenind de neînţeles, dar, în ansamblu, ei se străduiau să stârnească mila Beyului, vorbind despre sărăcia lor, şi se jurau pe Hristos cel Viu că au împrumutat această sumă şi că nu sunt în stare să plătească mai mult decât atât. Dar Fikri Bey rămase neînduplecat şi le-o reteză scurt, de data asta şi mai furios:

— Astea-s jocuri de copii... Vorbele astea

nu-mi sunt de nici un folos...

Se răsuci pentru a se întoarce în restaurant, dar Abaskharon, care se aştepta la această mişcare, se aruncă spre Bey cu atâta forţă încât se clătină şi fu cât pe ce să cadă. Apoi cu o mişcare fulgerătoare mai scoase dintr-un buzunar al ghilbabului încă un teanc de o mie de lire pe care îl vârî printre celelalte în buzunarul Beyului, care, în pofida mâniei sale, nu manifestă nici o împotrivire serioasă şi lăsă banii să se alăture celorlalţi. Abaskharon trebui să înceapă atunci o nouă pledoarie cu implorări, în cursul căreia încercă de mai multe ori să-i sărute mâna Beyului. în cele din urmă, îşi încheie rugăminţile cu un gest pe care îl păstrase pentru o situaţie de urgenţă: se dădu brusc în spate şi cu amândouă mâinile trase de galabia murdară şi peticită, lăsând să i se vadă piciorul amputat, legat de proteza închisă la culoare, şi se văicări cu glas răguşit şi poticnit:

— Dumnezeu să le dea sănătate copiilor Excelenţei Voastre! Sunt infirm, domnule... Am un picior tăiat... Infirm şi cu o grămadă de copii de care trebuie să am grijă... Iar Malak trebuie să întreţină patru copii şi pe mama lor... Dacă-1 iubiţi pe Domnul Hristos,

domnule, nu mă alungaţi cu inima zdrobită...

Asta a fost peste puterea de a îndura a lui Fikri Bey. După câteva clipe, cei trei s-au aşezat pentru a semna contractul: Fikri Abd al-Sahid, înfuriat din cauza şantajului sentimental la care fusese supus - după cum l-a numit după aceea în cursul discuţiei cu prietena sa Malak, care se gândea deja la primii paşi pe care-i va face în noua sa încăpere de pe terasă şi Abaskharon, care mai păstra încă pe chip ultima expresie tulburătoare — o privire tristă, pierdută, ca şi cum ar fi fost înfrânt şi ar fi suportat mult mai mult decât i-ar fi stat în puteri, dar în sufletul său era fericit atât pentru semnarea contractului de închiriere a cămăruţei, cât şi pentru că izbutise prin abilitatea lui să salveze un teanc de o mie de lire, a cărui căldură plăcută o simţea în buzunarul stâng al ghilbabului...

Zona centrală din Cairo a continuat să fie cel puţin o sută de ani şi centrul comercial şi social al oraşului, în care se aflau cele mai mari bănci, companiile străine, magazinele, cabinetele şi birourile celor mai vestiţi medici şi avocaţi, cinematografele şi restaurantele de lux. Vechea elită a Egiptului a construit centrul astfel încât să

devină cartierul european al oraşului Cairo — în toate capitalele europene se află străzi care seamănă cu cele de aici: acelaşi stil arhitectonic şi aceeaşi culoare istorică venerabilă. Centrul oraşului şi-a păstrat caracterul pur european până la începutul anilor ’60 şi fără îndoială că persoanele mai vârstnice îşi amintesc de acea eleganţă. Era total nepotrivit ca localnicii să se plimbe prin centrul oraşului îmbrăcaţi în ghilbaburi, după cum era imposibil să fie acceptaţi cu înfăţişarea lor populară în restaurante precum Groppi, A l’Americaine şi Odeon sau în cinematografele Metro, Saint James, Radio sau alte locuri a căror frecventare impunea ca bărbaţii să poarte costume şi femeile să poarte rochii de seară. Toate magazinele erau închise în zilele de duminică, iar cu ocazia sărbătorilor creştine catolice, aşa cum erau Crăciunul şi Anul Nou, centrul oraşului se decora întotdeauna, de parcă s-ar fi aflat într-o capitală occidentală. Vitrinele străluceau de urări cu ocazia sărbătorilor, scrise în franceză şi engleză, de pomii de Crăciun şi de figurine înfaţişându-1 pe Moş Crăciun, iar restaurantele şi barurile se umpleau de străini şi de aristocraţi care petreceau bând, cântând şi dansând. în centrul oraşului au existat întotdeauna

numeroase baruri mici în care, în weekend şi în timpul liber, lumea putea să bea câteva pahare şi să mănânce aperitive savuroase la preţuri rezonabile. în anii ’30 şi ’40, unele baruri ofereau, pe lângă băutură, şi mici spectacole distractive cu vreun muzicant grec sau italian sau cu vreo trupă de dansa-toare evreice. Până la sfârşitul anilor ’60 existau numai pe strada Suleiman Paşa aproximativ zece astfel de băruleţe. Au venit anii ’70 şi zona centrală a început să-şi piardă încet-încet importanţa de până atunci, inima oraşului Cairo mutându-se în Al-Muhandisin şi Medinet Nasr, unde locuia noua elită. Un val inexorabil de religiozitate a cuprins societatea egipteană, care nu a mai admis consumul băuturilor alcoolice. Guvernele egiptene au cedat unul după altul în faţa presiunilor religioase (probabil mizând politic pe curentul islamist care li se împotrivea) şi au limitat vânzarea băuturilor alcoolice doar la marile hoteluri şi restaurante, stopând eliberarea autorizaţiilor pentru funcţionarea unor baruri noi, iar în cazul decesului proprietarului de bar (cel mai adesea străin) anulând autorizaţia şi cerând moştenitorilor să-şi schimbe natura activităţii... La toate acestea se adăugau raidurile permanente ale

poliţiei, ofiţerii care controlau legitimaţiile clienţilor din baruri şi le cereau uneori să-i urmeze la secţie pentru a-i interoga...

În felul acesta, la începutul anilor ’80 nu au mai rămas în întreaga zonă centrală decât vreo câteva mici baruri risipite, ai căror proprietari au reuşit să reziste în faţa valului religios şi opresiunii guvernamentale prin recurgerea la două mijloace: mascarea şi mita. Nici un bar din zona centrală nu-şi mai anunţa prezenţa. Mai mult decât atât, cuvântul „Bar“ din numele firmei a fost înlocuit cu „Restaurant" sau *Coffee Shop.* Proprietarii barurilor şi depozitelor de băuturi şi-au vopsit în mod deliberat geamurile magazinelor cu o culoare închisă, încât să nu se vadă ce se întâmplă în interior, sau aşezau în vitrine şerveţele de hârtie sau orice altă marfa care să nu trădeze adevărata lor activitate. Nu s-a mai îngăduit nici unui client să bea la mesele de pe trotuarul din faţa barului, nici chiar lângă o fereastră deschisă care dădea spre stradă. Au fost luate măsuri foarte aspre după ce tinerii adepţi ai curentului islamist au incendiat câteva magazine cu băuturi.

Pe de altă parte, proprietarii puţinelor baruri rămase au fost nevoiţi să dea în mod sistematic mită consistentă detectivilor

poliţiei de care depindeau şi funcţionarilor administraţiei, pentru ca aceştia să le permită continuarea
activităţii. Şi cum vânzarea băuturilor locale ieftine nu le aducea câştigurile de care aveau nevoie pentru acoperirea mitei, proprietarii barurilor s-au văzut nevoiţi să mai găsească o cale pentru a-şi spori veniturile. Unii dintre ei s-au orientat spre facilitarea prostituţiei prin angajarea unor femei decăzute pentru a servi băuturile, aşa cum s-a întâmplat la barul Cairo în Al-Tawfiqiyya, la Mido şi Pussycat din strada Imad al-Din. Tot pentru a-şi spori câştigurile, alţii s-au orientat spre producerea unor băuturi în laboratoare primitive, în loc să le cumpere, aşa cum
s-a întâmplat la Halegian din strada Antikkhana şi la barul Jamaica din strada Sherif. Aceste băuturi contrafăcute, de proastă calitate au provocat accidente nefericite. Cel mai vestit dintre acestea a fost cazul unui tânăr artist plastic care şi-a pierdut vederea după ce a consumat brandy în Halegian. Parchetul a dispus atunci închiderea barului, dar proprietarul lui a reuşit să-l redeschidă curând după aceea prin mijloacele arhicunoscute...

In consecinţă, puţinele baruri rămase în

zona centrală nu mai erau nişte localuri ieftine şi curate pentru recreere, aşa cum fuseseră înainte, ci s-au transformat în spelunci slab luminate şi prost ventilate, frecventate mai ales de huligani şi de indivizi dubioşi, cu rare excepţii, aşa cum era cazul barului Maxim's, situat în pasajul care leagă strada Qasr al-Nil de strada Suleiman Paşa, sau al barului Chez Nous, situat sub Blocul Iakubian.

Chez Nous este situat cu câteva trepte mai jos de nivelul străzii şi, datorită draperiilor groase, lumina dinăuntru este slabă şi tulbure chiar şi în cursul zilei. Barul mare se află în stânga, iar mesele sunt din lemn natural de culoare închisă. Felinarele vechi de tip vienez, gravurile în lemn sau bronz care atârnă pe pereţi, scrierea latină de pe paharele mari de bere - toate acestea dau localului aspectul unui pub englezesc. Vara, de îndată ce pătrunzi în barul Chez Nous, lăsând în urma ta strada Suleiman Paşa, cu vacarmul, căldura şi aglomeraţia ei, şi te aşezi pentru a sorbi din berea rece ca gheaţa în atmosfera liniştită, cu aerul condiţionat puternic şi cu lumina slabă şi odihnitoare, simţi numaidecât că într-un fel ai găsit un refugiu din viaţa zilnică. Această

senzaţie de intimitate este cea mai importantă particularitate a barului Chez Nous, cunoscut la început mai ales ca loc de întâlnire pentru homosexuali (şi cu această caracteristică a fost prezentat în mai multe ghiduri turistice occidentale).

Proprietarul barului se numeşte Aziz, dar e poreclit „Englezul" (seamănă cu englezii, având pielea albă, părul blond şi ochii albaştri) şi e ştiut că are şi el aceeaşi deviere de comportament. Se spune că el a fost prietenul bătrânului grec, proprietarul barului, care s-a îndrăgostit de el şi i-a făcut cadou localul înainte de a muri. Se zvoneşte de asemenea că ar organiza petreceri obscene în timpul cărora i-ar prezenta pe homosexuali turiştilor arabi şi că prostituţia homosexuală i-ar aduce câştiguri uriaşe din care ar achita mita şi şperţurile care-1 ţin la adăpost total de neplăcerile forţelor de ordine. El se bucură de o poziţie puternică şi de multă iscusinţă şi sub protecţia şi supravegherea lui, homosexualii se întâlnesc la Chez Nous, leagă prietenii şi scapă de presiunile sociale care-i împiedică să-şi declare înclinaţiile.

Cei care frecventează locurile de întâlnire ale homosexualilor, ca şi aceia care frecventează tripourile şi cafenelele cu

haşiş, aparţin unor categorii sociale şi vârste diferite. Găseşti printre ei meseriaşi şi profesionişti, tineri şi vârstnici, uniţi cu toţii prin înclinaţia lor specifică. Homosexualii, asemenea marilor spărgători, micilor pungaşi sau tuturor celorlalte grupuri şi categorii care se plasează în afara legii şi a cutumei, inventează un limbaj propriu numai categoriei lor, care le permite să se înţeleagă între ei fără ca ceilalţi din jurul lor să priceapă ce-şi spun. Astfel, homosexualul pasiv se numeşte *kudyana* şi primeşte un nume de fată, cum ar fi Suad, Angi, Fatima şi aşa mai departe, în vreme ce homosexualului activ i se spune *barghal,* iar dacă bărbatul este simplu şi ignorant, atunci i se zice *„barghal* bădăran”. Relaţia sexuală dintre doi bărbaţi este numită „balama”. Homosexualii fac cunoştinţă unul cu altul şi poartă conversaţii secrete prin gesturi. Astfel, dacă atunci când dau mâna, unul din ei apasă mâna celuilalt şi-i mângâie încheietura, înseamnă că îl doreşte; dacă unul îşi apropie degetele ambelor mâini şi le mişcă în timpul conversaţiei, înseamnă că îl invită pe interlocutor la o partidă de sex; dacă arată cu un singur deget spre inimă, înseamnă că interlocutorul său i-a cucerit inima şi aşa mai departe...

Aziz Englezul ţine foarte mult la confortul şi la buna dispoziţie a clienţilor localului Chez Nous, dar în acelaşi timp nu le permite gesturile indecente. Pe măsură ce noaptea înaintează şi clienţii beau întrecând măsura, ei devin din ce în ce mai zgomotoşi, întrerupându-se unul pe altul, întrucât dorinţa de a vorbi pune stăpânire pe ei (aşa cum se întâmplă de fapt în toate localurile). Clienţii de la Chez Nous, însă, cad pradă amestecului poftelor trupeşti cu beţia şi-şi adresează cuvinte şi expresii curtenitoare şi spun glume deocheate. Se mai întâmplă şi ca unul dintre ei să mângâie cu degetele trupul prietenului său, dar atunci Englezul intervine numaidecât şi recurge la toate mijloacele pentru a restabili ordinea, începând cu vorbele politicoase, rostite în şoaptă şi terminând cu ameninţarea clientului turbulent cu alungarea din local. Deseori, Englezul se enervează atât de tare încât i se înroşeşte fata şi-1 apostrofează pe homosexualul a cărui poftă s-a aprins: — Ascultă!... Câtă vreme te afli aici la mine, poartă-te frumos! Dacă prietenul tău îţi place atât de mult, ridică-te şi du-te împreună cu el, dar să nu te mai văd cu mâna pe el aici în bar!

Severitatea Englezului în astfel de situaţii

nu se
datorează, fireşte, respectului pentru virtute, ci este dictată de calculele câştigului şi pierderii, căci ofiţeri de poliţie în civil vizitează deseori localul. Este adevărat că aceştia se limitează la aruncarea unei priviri rapide şi numai de la distanţă şi că nu-i deranjează niciodată pe clienţi (aceasta în schimbul şperţurilor grase pe care le primesc), dar dacă se întâmplă să observe vreun act scandalos, atunci fac mare caz, aceasta fiind marea lor şansă de a-1 şantaja pe Englez să le plătească şi mai mult.

Cu puţin înainte de miezul nopţii, uşa localului se deschise şi se ivi Hatim Raşid împreună cu un tânăr brunet cu puţin peste douăzeci de ani, îmbrăcat în haine ieftine, cu părul tuns scurt asemenea soldaţilor. Cei prezenţi erau deja beţi, vorbeau în gura mare şi cântau, dar când intră Hatim, vacarmul se linişti, cu toţii îndreptându-şi privirile curioase spre el, încercând un sentiment de respect amestecat cu teamă. Ştiau că Hatim este *kudyana,* dar o barieră ameninţătoare naturală îi împiedica să se poarte familiar cu el. Chiar şi cei mai neruşinaţi şi mai obsceni clienţi îl tratau cu respect.

Existau mai multe explicaţii pentru

atitudinea lor.

Hatim Raşid era un ziarist cunoscut - redactor-şef al ziarului *Le Caire,* care apărea la Cairo în limba franceză. El descindea dintr-o veche familie de aristocraţi: mama lui era franţuzoaică, iar tatăl lui, doctorul Hasan Raşid, fusese un jurist renumit, decan al Facultăţii de Drept, în anii ’50. În plus, Hatim era unul dintre homosexualii conservatori (dacă se poate spune aşa): el nu-şi sacrifica demnitatea fardându-se şi nu se umilea
folosind mijloace provocatoare, aşa cum procedau mulţi dintre aşa-numiţii *kudyana.* în privinţa aspectului exterior şi comportamentului, el prefera întotdeauna un compromis abil între eleganţă şi feminitate. În noaptea aceasta, de pildă, el poartă un costum de culoarea vinului roşu, iar în jurul gâtului subţire o eşarfă galbenă, introdusă în cea mai mare parte sub cămaşa roz de mătase naturală, iar marginile gulerului larg sunt întinse peste piepţii hainei. Cu îmbrăcămintea lui elegantă, cu talia graţioasă şi cu trăsăturile franţuzeşti delicate, ar părea o strălucitoare stea de cinema, dacă n-ar fi ridurile săpate pe faţa lui de viaţa dezordonată pe care o duce şi acea mină întunecată, misterioasă, chinuită

şi antipatică într-un fel care învăluie întotdeauna chipurile homosexualilor.

Aziz Englezul se apropie de el pentru a-1 saluta. Hatim îi strânse mâna prietenos şi făcu semn spre tânărul său prieten:

— Abd Rabbuh, prietenul meu... îşi face serviciul militar la Securitatea Centrală...

— Îmi face plăcere să te cunosc, zise Aziz, zâmbind şi cercetând trupul puternic şi musculos al tânărului.

Apoi îi conduse pe cei doi oaspeţi la o masă liniştită în fundul localului şi primi comenzile: un pahar de gin tonic pentru Hatim şi o sticlă de bere de import pentru Abd Rabbuh şi câteva aperitive calde.

Treptat, clienţii îşi întoarseră privirile de la ei, reluându-şi discuţiile şi râsul zgomotos.

Cei doi prieteni nou-veniţi păreau cufundaţi într-o discuţie lungă şi plicticoasă. Hatim vorbea mai degrabă în şoaptă, privindu-1 pe prietenul său şi încercând să fie convingător, dar Abd Rabbuh asculta indiferent, apoi răspundea pe un ton vehement. Hatim tăcea o clipă şi privea în pământ, apoi relua încercarea. Conversaţia decurse în acest fel cam o jumătate de oră, timp în care cei doi prieteni goliră două sticle de bere şi trei pahare de gin. în cele

din urmă, Hatim se îndreptă de spate şi se sprijini de spătarul scaunului, întrebându-1 pe Abduh şi
privindu-l fix:

— Asta este ultimul tău cuvânt?

— Da! îi răspunse Abduh pe un ton ridicat, căci alcoolul îşi făcuse rapid efectul.

— Abduh, vino cu mine noaptea asta şi mâine o să ne înţelegem...

— Nu!

— Te rog, Abduh...

— Nu!

—Bine... Ne putem înţelege în linişte?! Nu-ţi ieşi din fire!... şopti Hatim cu cochetărie, atingând cu degetele mâna uriaşă a prietenului său întinsă pe masă.

Această insistenţă îl exasperă însă pe Abduh, care îşi trase mâna spre el, oftă adânc şi răspunse stânjenit:

— Ţi-am spus că nu pot rămâne cu tine peste noapte... Săptămâna trecută am întârziat de trei ori din pricina ta... Ofiţerul o să propună să fiu pedepsit...

— Nu-ţi fie teamă! Am găsit pe cineva care să-ţi pună o pilă la ofiţer...

— Oof! exclamă Abduh enervat peste măsură şi împinse cu mâna paharul de bere, care se răsturnă, producând un zgomot răsunător.

Apoi se ridică de pe scaun, privind furios spre Hatim şi alergă spre uşă. Hatim scoase câteva bancnote din portmoneu, le aruncă pe masă şi ieşi grăbit după prietenul său. Preţ de câteva clipe se aşternu linişte peste întregul local, după care beţivii se porniră să comenteze în fel şi chip:

— Un *barghal* care face pe nebunul, băieţi...

— O sută de regrete pentru cel care iubeşte şi n-are parte de ce-şi doreşte...

— Aah, miere, miere, cum mă seci tu de toţi banii, cu durere...

Toţi cei prezenţi izbucniră în hohote de râs şi porniră să cânte cu glas răsunător un cântec indecent, ceea ce îl obligă pe Aziz Englezul să intervină pentru a restabili ordinea.

Asemenea majorităţii egiptenilor veniri din provincie, Muhammad al-Sayyid (ajutor de bucătar la Automobil Club) a suferit multă vreme de bilharzia. Această boală i-a cauzat infecţii şi în cele din urmă insuficientă hepatică, provocându-i moartea înainte de cincizeci de ani. Busayna, fiica sa cea mai mare, îşi aduce bine aminte de ziua aceea din luna Ramadan. După ce familia şi-

a luat *iftar-ul*[24] în mica locuinţă de pe terasa Blocului Iakubian, alcătuită din două cămăruţe şi un closet, tatăl s-a ridicat pentru a împlini rugăciunea de asfinţit. Au auzit deodată zgomotul produs de ceva greu prăbuşit pe pardoseală. Busayna îşi aduce aminte şi strigătul cumplit al mamei: „Săriţi şi ajutaţi-1 pe tata. Au alergat cu toţii spre el: Busayna, Sawsan, Fatin şi micuţul Mustafa. Tatăl stătea întins pe pat, îmbrăcat într-un ghilban alb. Trupul lui era complet nemişcat, iar faţa căpătase o culoare vineţie sumbră. Când au chemat un medic de la salvare (un tânăr lipsit de experienţă), acesta i-a făcut un examen rapid şi apoi a anunţat vestea cea tristă. Fetele s-au pornit să urle, iar mama a început să se lovească peste faţă cu putere până ce a căzut pe podea.

Busayna era pe vremea aceea elevă la liceul comercial şi avea visurile ei de viitor, neîndoindu-se nici o clipă de îndeplinirea lor; va termina studiile şi se va căsători cu dragul ei Taha al-Şazli, după ce el va absolvi Academia de Poliţie; vor locui într-un apartament spaţios şi frumos, departe de

---

[24] *Iftar* - prima masă luată după asfinţitul soarelui de către musulmani, în timpul postului din luna Ramadan.

această terasă, şi se vor mulţumi doar cu un băiat şi o fetiţă pentru a putea să se ocupe de creşterea lor... Se înţeleseseră asupra tuturor amănuntelor, dar iată că tatăl ei a murit pe neaşteptate. A trecut perioada de doliu şi familia s-a trezit fără nici un fel de mijloace de trai. Pensia neînsemnată nu ajungea să acopere cheltuielile pentru şcoală, mâncare, îmbrăcăminte şi chirie. Mama s-a schimbat văzând cu ochii. Tot timpul umbla îmbrăcată în negru, trupul ei s-a vestejit şi s-a uscat, iar chipul ei a căpătat acea înfăţişare aspră, înţepătoare, bărbătească, specifică văduvelor sărace. Cu trecerea zilelor devenea tot mai irascibilă şi se certa tot mai des cu fiicele ei. Nici chiar micul Mustafa nu scăpa de loviturile şi de sudălmile ei. După fiecare scandal cădea pradă unei lungi crize de plâns. Nu-şi mai amintea de răposat cu afecţiunea din primele zile; acum vorbea despre el cu un fel de amărăciune şi dezamăgire, de parcă el ar fi părăsit-o de bunăvoie şi ar fi lăsat-o pradă necazurilor. Apoi a început să dispară două-trei zile pe săptămână; ieşea dimineaţa şi se întorcea la sfârşitul zilei tăcută, frântă de oboseală, abătută, cărând cu ea câţiva saci cu mâncare gătită, amestecată (orez, legume şi mici bucăţi de carne), pe care o încălzea şi

le-o oferea la masă.

În ziua când Busayna a reuşit la examen şi şi-a luat diploma, mama a aşteptat până s-a lăsat întunericul şi a ieşit împreună cu ea pe terasă. Era o noapte de vară fierbinte. Câţiva bărbaţi trăgeau pe rând dintr-o *goza*[25] şi sporovăiau despre te miri ce, iar mai încolo stăteau câteva femei sub cerul liber, pentru a scăpa de zăpuşeala din cămăruţele de fier strâmte. Mama le-a salutat şi a tras-o pe Busayna într-un colţ, ceva mai la o parte. Au rămas în picioare lângă zid.

În mintea Busaynei stăruie şi acum tabloul văzut de pe terasă — maşinile şi luminile din noaptea aceea de pe strada Suleiman Paşa, chipul posomorât al mamei, privirile ei aspre, cercetătoare, glasul ei răguşit şi straniu, vorbindu-i despre grijile pe care răposatul a lăsat-o să le îndure singură, mărturisindu-i că ea lucrează în casa unor oameni buni din *Al-Zamalek*[26], dar a ţinut acest lucru ascuns temându-se că ar putea avea repercusiuni în viitor asupra

---

[25] *goza* - Un fel de narghilea rudimentară, confecţionată dintr-un borcan de sticlă şi un tub de trestie.

[26] *Al-Zamalek* - Cartier rezidenţial din zona centrală a oraşului Cairo, situat pe insula cu acelaşi nume formată între cursul principal al Nilului şi unul din braţele sale.

căsătoriei fiicelor ei (atunci când lumea ar afla că mama lor lucrează ca servitoare). Apoi, mama i-a cerut Busaynei să înceapă să caute de lucru chiar din ziua următoare. Busayna nu i-a răspuns, dar a privit la mama ei cu milă. Apoi s-a aplecat spre ea şi a îmbrăţişat-o. Şi-a dat seama, în vreme ce o săruta, că fata ei se uscase şi devenise aspră, că trupul ei exala un miros nou, ciudat - mirosul de transpiraţie amestecată cu praf care se răspândeşte din trupul slujnicelor.

Chiar a doua zi, Busayna a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a găsi de lucru şi în decursul unui singur an a schimbat mai multe slujbe: a fost rând pe rând secretară în biroul unui avocat, ajutor al unui coafor de dame, asistentă începătoare în cabinetul unui dentist. Dar a fost nevoită să abandoneze toate aceste încercări din acelaşi motiv, după ce se repetase aceeaşi poveste: toţi patronii o întâmpinaseră cu căldură, îi arătaseră un interes deosebit însoţit de amabilităţi şi sfârşiseră prin a-i oferi cadouri şi mici sume de bani, făcând aluzii chiar la posibilitatea sporirii acestora, întâmpinase toate aceste avansuri cu un refuz politicos (pentru a nu-şi pierde slujba). Însă patronii insistau până la capăt, până la

acea ultimă scenă pe care o detesta şi de care se temea, dar care avea loc de fiecare dată: bărbatul în vârstă încerca să o sărute cu forţa în biroul gol, se lipea de ea sau începea să-şi deschidă pantalonii pentru a o pune în faţa faptului împlinit, dar ea îl respingea şi-l ameninţa că va ţipa şi va stârni scandal. Atunci, el schimba macazul şi-şi arăta faţa răzbunătoare concediind-o cu expresii ironice precum „distinsa ingenuă" sau pretindea că a încercat să-i verifice moralitatea şi că o iubeşte ca pe propria lui fiică, aşteptând ocazia (după ce primejdia scandalului trecuse) să o concedieze, sub orice pretext.

În cursul acestui an, Busayna a învăţat multe lucruri: a înţeles, de pildă, că are un trup frumos şi ademenitor, că ochii ei mari, strălucitori, de culoarea mierii, buzele ei pline, sânii ei voluptuoşi, fesele ei rotunde şi pufoase - toate acestea constituiau premise importante în relaţiile ei cu lumea. A devenit clar pentru ea că toţi bărbaţii, oricât de respectabili ar părea şi oricât de înaltă ar fi poziţia lor, devin extrem de vulnerabili în faţa unei femei frumoase şi acest lucru a determinat-o să facă unele încercări răutăcioase şi amuzante. Astfel, dacă întâlnea un bătrân respectabil pe care voia

să-l testeze, i se adresa cu un ton prietenos, se apleca scoţându-şi în evidenţă sânii voluptuoşi, apoi se delecta văzându-1 pe bărbatul respectabil cum se îmblânzeşte şi tremură, cu ochii înceţoşaţi de dorinţă... Respiraţia precipitată pe care o provoca bărbaţilor o umplea de o plăcere ce era mai degrabă răzbunare şi maliţiozitate. în acelaşi timp, i-a devenit clar că în cursul acestui an mama ei s-a schimbat cu totul. Când Busayna a părăsit slujba din pricina hărţuielilor, mama sa a primit vestea cu o tăcere vecină cu exasperarea, iar când situaţia s-a repetat, i-a zis Busaynei în vreme ce se ridica să părăsească odaia: „Fratele şi surorile tale au nevoie de fiecare piastru pe care-1 câştigi din munca ta, iar o fată isteaţă ştie să aibă grijă şi de ea, şi să-şi păstreze şi slujba...". Aceste vorbe au stârnit tristeţe şi nedumerire în sufletul Busaynei. „Cum să mă apăr în faţa unui patron care se deschide la pantaloni?" s-a întrebat în sinea ei.

A rămas în această stare de nedumerire săptămâni în şir, până când s-a ivit Fifi, vecina ei de pe terasă, fiica lui Sabir, călcătorul de rufe, care a aflat că Busayna caută o slujbă şi i-a propus să lucreze ca vânzătoare la magazinul de îmbrăcăminte al lui Sanan. Când Busayna i-a vorbit despre

problemele ei de până atunci cu patronii, Fifi a oftat lung, a lovit-o peste piept şi a ţipat la ea dezaprobator: „Tu chiar eşti proastă, fato?!“. Apoi i-a explicat că peste nouăzeci la sută dintre patroni se poartă astfel cu fetele care lucrează la ei şi că acelea dintre ele care refuză sunt concediate, iar în locul lor vin alte o sută care acceptă avansurile. Când Busayna tocmai voia să protesteze, Fifi a întrebat-o cu ironie în glas: „Domnia ta eşti absolventă a Universităţii Americane, Facultatea de Management? Sunt atâţia cerşetori pe stradă care au o diplomă de comerţ ca a ta!...“.

Fifi i-a explicat că răspunsul pozitiv la avansurile patronului „între anumite limite" este o dovadă a inteligenţei şi că lumea este ceva, iar ceea ce vezi în filmele egiptene este cu totul altceva. I-a mai explicat că ea cunoaşte o mulţime de fete care au lucrat ani în şir la magazinul lui Şanan şi că acestea au răspuns propunerilor domnului Talal, proprietarul magazinului, „între anumite limite", iar acum sunt neveste fericite, au copii, case şi soţi respectabili care le iubesc foarte mult... „Dar de ce să ne ducem aşa departe?" a întrebat Fifi în cele din urmă şi i-a dat exemplul ei: lucrează la acest magazin de doi ani şi are un salariu de

o sută de lire, dar mai câştigă de trei ori pe atât datorită „inteligenţei" ei, în afară de cadouri, şi cu toate astea continuă să-şi poarte şi ei de grijă, reuşind să rămână virgină. Ba mai mult decât atât, este în stare să scoată ochii aceluia care vorbeşte despre reputaţia ei şi o mie de bărbaţi ar vrea să se însoare cu ea, mai ales că ea câştigă acum, depune bani la fondurile cooperative şi mai pune şi ceva deoparte pentru trusou.

A doua zi, Busayna s-a dus împreună cu Fifi la domnul Talal la magazin şi a descoperit că acesta era un bărbat trecut de patruzeci de ani, cu faţa albă, cu ochi albaştri, chel şi corpolent. Avea nasul turtit şi o mustaţă neagră, stufoasă care-i cădea peste colţurile gurii. Pe scurt, Talal nu era câtuşi de puţin atrăgător. Busayna aflase deja că este unicul băiat al lui Hagg Sanan Sirianul, care mai avea în afară de el şi o mulţime de fete. El venise din Siria în *zilele unirii*[27] şi s-a stabilit în Egipt, unde a deschis acest magazin, înaintând în vârstă, a încredinţat comerţul unicului său băiat. A mai aflat că Talal este căsătorit şi că soţia lui - o egipteancă frumoasă - îi dăruise doi

[27] *zilele unirii* - aluzie la unirea dintre Egipt şi Siria (1958-1961), când a fost proclamată Republica Arabă Unită.

băieţi, dar cu toate astea pasiunea lui pentru femei nu cunoştea limite. Talal i-a întins mâna Busaynei (şi i-a strâns-o), fără să-şi ridice ochii de la pieptul şi trupul ei în vreme ce-i vorbea. După câteva minute şi-a luat în primire noua slujbă.

In doar câteva săptămâni, Fifi a învăţat-o ce trebuie să facă, altfel spus, cum să se ocupe de înfăţişarea ei, cum să-şi lăcuiască unghiile la mâini şi la picioare, cum să-şi lărgească decolteul şi să-şi strâmteze talia rochiilor pentru a-i contura şezutul şi coapsele. Datoria ei era să deschidă magazinul dimineaţa şi să spele pe jos împreună cu colegele, iar apoi să-şi aranjeze ţinuta şi să stea la uşă (aceasta fiind metoda cunoscută pentru atragerea clienţilor la toate magazinele de îmbrăcăminte). Când sosea un client, ea trebuia să-i vorbească foarte politicos, să răspundă la toate solicitările lui şi să încerce să-l convingă să cumpere cât mai multe lucruri (ei revenindu-i o jumătate de procent din valoarea vânzărilor). Fireşte, nu trebuia să dea vreo atenţie avansurilor venite din partea clienţilor, oricât de neplăcute ar fi fost ele.

Cam acestea erau îndatoririle ei de serviciu. Cât despre „cealaltă chestiune", domnul Talal a trecut la fapte a treia zi după

venirea noii angajate. Era pe la timpul rugăciunii de după-amiază, când nu mai intra nici un client în magazin. Talal i-a cerut să-l însoţească la depozit pentru a-i prezenta diversele articole. Busayna l-a urmat tăcută şi a observat umbra unui zâmbet ironic pe chipul lui Fifi şi al celorlalte fete. Depozitul era de fapt un apartament spaţios la parterul blocului vecin cu cafeneaua A l'Americaine din strada Suleiman Paşa. Talal a invitat-o înăuntru şi a încuiat uşa în urma lui. Ea a privit de jur-împrejur: locul era jilav, prost luminat şi neaerisit. Cutiile de carton cu marfa se ridicau în stive până la tavan. Ea ştia ce va urma şi se pregătise pe drumul până la depozit, reamintindu-şi vorbele mamei: „Fratele şi surorile tale au nevoie de fiecare piastru pe care-1 câştigi din munca ta, iar o fată isteaţă ştie să aibă grijă şi de ea, şi să-şi păstreze şi slujba...". Când domnul Talal s-a apropiat de ea, au cuprins-o puternice sentimente contradictorii: hotărârea de a folosi ocazia ce i se oferea şi teama care o făcea să respire precipitat şi să accentueze o senzaţie de greaţă. în acelaşi timp o ispitea şi o curiozitate ascunsă de a afla cum se va comporta Talal cu ea: oare o să-i adreseze vorbe de dragoste şi-i va spune „te iubesc",

de pildă, sau va încerca să o sărute? Răspunsul a venit numaidecât: Talal s-a năpustit asupra ei din spate, a cuprins-o în braţe şi a strâns-o cu atâta forţă încât a simţit aproape durere, apoi a început să se frece de ea şi să se joace cu trupul ei, fără să scoată nici măcar o singură vorbă. S-a purtat violent, grăbindu-se să-şi satisfacă plăcerea, toată treaba petrecându-se în doar două minute. „Baia se află la capătul coridorului, la dreapta", i-a şoptit el gâfâind, trimiţând-o să-şi spele rochia pe care i-o murdărise. În vreme ce o spăla, şi-a zis în gând că toată treaba fusese mai simplă decât îşi închipuise, ca şi cum un bărbat s-ar fi frecat de ea în autobuz (şi acest lucru i se întâmplase deseori).

Şi-a adus aminte de sfatul pe care i-1 dăduse Fifi în legătură cu ceea ce trebuia să facă mai departe şi s-a întors către Talal, zicându-i cu un glas seducător:

— Am nevoie de douăzeci de lire, domnule...

Talal s-a uitat la ea o clipă, apoi a vârât mâna repede în buzunar, ca şi cum s-ar fi aşteptat la cererea ei, şi i-a zis cu un ton neutru, în vreme ce-i dădea o bancnotă mototolită:

— Nu! Ajung zece lire! Vino după mine la

magazin îndată ce ti se usucă rochia!...

Apoi a ieşit închizând uşa în urma lui.

O singură dată pentru zece lire; iar domnul Talal o invita de două ori pe săptămână, ba uneori chiar de trei ori... Fifi a mai învăţat-o ca din când în când să admire o rochie din magazin şi să insiste ca Talal să i-o dăruiască. A început să câştige binişor şi să poarte veşminte frumoase, aşa încât mama ei era mulţumită de ea şi de banii pe care îi primea de la ea şi pe care îi vâra în sân, după care se ruga pentru ea fierbinte. Busayna asculta rugile ei, copleşită de o dorinţă vinovată de a face aluzie la relaţia cu Talal, dar mama se prefăcea că nu înţelege mesajul ei. Busayna insistă într-atât de mult cu aluziile încât refuzul mamei de a-i răspunde deveni vizibil şi extrem de fragil. în clipa aceea fiica simţi o uşurare, ca şi cum ar fi smuls masca falsă a inocenţei de pe chipul mamei sale şi s-ar fi încredinţat de complicitatea ei la crimă.

Cu trecerea timpului, întâlnirile cu Talal în depozit începură să lase în sufletul ei urme pe care nu şi le închipuise. Nu mai era în stare să împlinească rugăciunea de dimineaţă (singura îndatorire obligatorie de care se achita), fiindu-i ruşine să-l

întâlnească pe „Domnul nostru" şi simţindu-se impură, oricât de mult s-ar fi spălat pentru purificarea rituală. Mai mult decât atât, începu să aibă coşmaruri şi să se smulgă din somn înspăimântată, rămânând zile în şir deprimată şi tristă, iar în ziua când se duse împreună cu mama ei să viziteze sanctuarul lui Al-*Husain*[28] şi când luminile şi fumul de tămâie o învăluiră, simţi acea prezenţă ascunsă, adânc înrădăcinată, umplându-i inima; nu-şi mai putu stăpâni lacrimile şi izbucni într-o criză neaşteptată şi îndelungată de plâns.

Pe de altă parte, ea nu se mai simţea în stare să dea înapoi, dar nici nu mai suporta sentimentul de vină, împotrivindu-i-se cu violenţă. începu să-şi amintească de chipul mamei în clipa când a anunţat-o că slujeşte prin casele altora şi să repete cuvintele lui Fifi despre mersul lucrurilor în această lume. Se trezea de multe ori privind la clientele magazinului - doamne bogate şi elegante - şi întrebându-se cu o pasiune

---

[28] *Husain* - Fiul lui Aii şi al Fatimei — fiica profetului Muhammad —, socotit martir datorită faptului că şi-a dat viaţa în lupta cu omeiazii — adversari şi uzurpatori ai tatălui său, în anul 680, în apropiere de Kerbala’ (Irak) — oraş în care se află mormântul său. In Cairo se află o mare moschee cu un mormânt în care s-ar afla relicve ale sale - un loc foarte venerat de credincioşii musulmani din Egipt.

răutăcioasă: „Oare de câte ori şi-o fi vândut cucoana asta trupul pentru a obţine nişte bani?".

Această împotrivire violentă faţă de vinovăţia
păcatului i-a generat un sentiment de amărăciune şi cruzime. Nu mai avea încredere în nimeni şi nu le mai găsea oamenilor nici un fel de scuze. Deseori avea impresia că Allah i-a voit prăbuşirea (dar apoi îşi cerea iertare), socotind că, dacă el ar fi voit astfel, ar fi creat-o bogată sau ar fi amânat moartea tatălui său cu câţiva ani (şi cât de uşor i-ar fi fost să o facă!). încetul cu încetul, resentimentele sale se extinseră, incluzându-1 şi pe prietenul ei, Taha, strecurându-i-se în suflet simţământul ciudat că ea este mult mai puternică decât el. Ea este matură şi înţelege această lume, în vreme ce el este un tânăr visător şi naiv. Optimismul lui în privinţa viitorului o stânjenea chiar, şi atunci se înfuria, bătându-şi joc de el: „Tu te crezi *Abd al-Halim Hafiz*[29]? Tânărul sărac şi tenace care îşi realizează toate speranţele prin luptă?“.

La început, Taha nu a înţeles motivul

---

[29] *Abd al-Halim Hafiz,* cântăreţ egiptean faimos (1929-1977), erou al mai multor filme care s-au bucurat de o mare popularitate mai ales în rândul tinerilor.

acestei
amărăciuni. Apoi ironiile ei au început să-l provoace, ba chiar au ajuns să se certe. Când i-a cerut într-o zi să renunţe la slujba de la magazinul lui Talal, care ar fi avut o proastă reputaţie, Busayna s-a uitat la el provocator şi
l-a repezit: „La dispoziţia ta, domnule... Dă-mi cele două sute cincizeci de lire pe care le primesc de la Talal şi atunci ai dreptul să-mi ceri să nu-mi mai arăt faţa nimănui în afară de tine...“. S-a holbat la ea câteva clipe, ca şi cum n-ar fi priceput ce vrea să zică, apoi a izbucnit mânios, împingând-o. Ea a ţipat şi l-a insultat, apoi i-a aruncat inelul de argint pe care i-1 făcuse cadou. În adâncul sufletului ar fi vrut să rupă relaţia cu el pentru a se putea elibera de acel sentiment dureros de păcat ce nu-i dădea pace atunci când îl vedea, iar pe de altă parte nu se simţea în stare să-l părăsească definitiv. Îl iubea şi se simţea legată de el printr-o poveste îndelungată, plină de momente frumoase. Când l-a văzut trist şi neliniştit, a uitat totul, copleşindu-1 cu o tandreţe sinceră şi debordantă, de parcă i-ar fi fost mamă. Şi oricât de violente erau certurile dintre ei, îl ierta şi se întorcea la el, iar întâlnirile lor nu erau lipsite de momente de

o seninătate rară. Foarte curând, însă, revenea tulburarea.

Busayna îşi făcu toată ziua reproşuri pentru că fusese aspră cu el dimineaţa. El ar fi avut nevoie de un cuvânt de încurajare din partea ei, înaintea examenului pe care ştia că îl aştepta de ani îndelungaţi. Cât de crudă fusese cu el! N-ar fi fost nici o nenorocire dacă l-ar fi încurajat cu un cuvânt şi un zâmbet sau dacă ar fi rămas alături de el un timp... După terminarea programului de lucru, se trezi îndreptându-se spre locul unde îl aştepta lângă zidul grădinii din Piaţa al-Tawfiqiyya, acolo unde se întâlneau în fiecare seară. Se lăsase întunericul şi piaţa era plină de trecători şi de vânzători. Stând acolo singură, se expunea la tot felul de hărţuieli, dar continuă să-l aştepte cam o jumătate de oră, fără ca el să apară. îşi închipui că era supărat pentru că-1 respinsese dimineaţa, aşa că porni spre casă şi urcă la cămăruţa lui de pe terasă. Uşa încăperii era larg deschisă şi mama lui Taha aştepta singură. Pe chipul îmbătrânit i se citea neliniştea. O îmbrăţişă pe Busayna, o sărută şi o invită să se aşeze alături de ea pe o banchetă.

— Mi-e tare frică, Busayna... îngăimă ea. Taha a plecat dis-de-dimineaţă la examen şi

până la ora asta nu s-a întors... Să dea Domnul să se termine totul cu bine, fata mea!

Dacă n-ar fi atât de înaintat în vârstă şi dacă greutăţile vieţii sale nu şi-ar fi lăsat urmele pe chipul său, Hagg Muhammad Azzam ar fi semănat cu un star de cinema sau cu un rege încoronat, prin statura lui impunătoare şi gravitatea imperturbabilă, prin eleganţa şi bogăţia lui, prin faţa lui rumenă — semn al sănătăţii depline -, prin pielea lui netedă şi lucioasă, datorită priceperii experţilor de la Gaite Beauty Center din cartierul Al-Muhandisin, unde merge o dată pe săptămână. Are peste o sută de costume dintre cele mai luxoase şi în fiecare zi îmbracă altul, cu o cravată de efect şi pantofi eleganţi de import.

În fiecare dimineaţă, pe la ora zece, Mercedesul său roşu coboară pe strada Suleiman Paşa, venind dinspre clubul A l'Americaine cu el stând pe bancheta din spate, cufundat în rugăciuni, în vreme ce-şi plimbă printre degete mătăniile mici de chihlimbar, care nu-i lipsesc niciodată din mână. îşi începe ziua cu vizitarea proprietăţilor: două magazine mari de îmbrăcăminte, dintre care unul vizavi de A

l’Americaine şi celălalt la parterul Blocului Iakubian, unde se află şi biroul său, apoi două expoziţii de automobile, câteva magazine de piese de schimb pe strada Maaruf, alături de numeroasele imobile din centrul oraşului şi de multe alte imobile aflate în construcţie, care se vor înălţa curând ca nişte turnuri semeţe, purtând numele Azzam Contractors. Limuzina înaintează legănându-se şi se opreşte în faţa fiecărui magazin, salariaţii adunându-se în jurul lui pentru a-1 saluta pe Hagg cu căldură, iar el răspunzându-le cu un semn din mână (atât de reţinut şi de uşor încât abia se poate observa). Numaidecât se apropie de portiera maşinii şeful salariaţilor, sau cel mai vechi dintre ei, se apleacă spre Hagg şi-i prezintă situaţia activităţii sau îl consultă în legătură cu o chestiune sau alta. Hagg Azzam ascultă atent, privind în jos, cu sprâncenele dese încruntate, pungindu-şi gura, apoi îşi aţinteşte undeva departe ochii cenuşii înguşti de vulpe, întotdeauna puţin congestionaţi din pricina haşişului, de parcă ar vedea ceva în zare, şi în cele din urmă catadicseşte să vorbească. Glasul lui este răguşit, accentul lui este hotărât, iar cuvintele sunt puţine şi rare. Nu suportă pălăvrăgeala sau discuţiile lungi.

Unii îi atribuie preferinţa pentru tăcere (dat fiind respectul lui deosebit pentru religie) dorinţei lui de a aplica în viaţă tradiţia cea nobilă care spune: „Dacă unul dintre voi vorbeşte, atunci să spună un lucru bun sau să tacă“. Date fiind uriaşa lui bogăţie şi influenţa extraordinară, el nici nu are nevoie să vorbească prea mult, întrucât cuvântul lui este de cele mai multe ori hotărâtor şi trebuie să fie ascultat. în plus, vasta lui experienţă de viaţă îl ajută să înţeleagă lucrurile dintr-o singură privire. Milionarul trecut de şaizeci de ani a început să lucreze luând-o de jos de tot, venind când avea aproape treizeci de ani din guvernoratul *Sohag*[30] la Cairo, pentru a-şi câştiga existenţa. Cei mai vârstnici de pe strada Suleiman Paşa şi-l amintesc stând pe trotuar în pasajul A l'Americaine, îmbrăcat în ghilbab, vestă şi turban, cu mica lădiţă de lemn dinaintea lui, căci a lucrat mai întâi ca lustragiu, apoi ca măturător în biblioteca Babik, după care a dispărut vreme de peste douăzeci de ani şi în cele din urmă s-a întors pe neaşteptate plin de bani. Hagg Azzam pretinde că ar fi lucrat în ţările golfului, dar lumea de pe stradă nu crede acest lucru şi

---

[30] *Sohag* - Guvernorat şi oraş din Egiptul central.

bârfeşte că el ar fi fost judecat şi închis pentru trafic de droguri. Gurile rele spun că s-ar ocupa şi acum cu traficul de droguri, aducând ca argument averea lui exorbitantă, care nu corespunde în nici un caz cu volumul vânzărilor din magazinele sale şi cu profiturile companiilor sale, ceea ce ar dovedi că activitatea lui comercială este numai un paravan pentru spălarea banilor.

Indiferent de zvonuri, Hagg Azzam a devenit omul cel mai important, fără rival, de pe Suleiman Paşa, iar oamenii apelează la el pentru rezolvarea nevoilor lor şi pentru aplanarea neînţelegerilor dintre ei. Influenţa lui a sporit recent în mod considerabil, ca urmare a aderării sale la Partidul Naţional şi apoi ca urmare a încadrării lui Hamdi, fiul său cel mai mic, în justiţie ca adjunct al procurorului general. Hagg Azzam are o pasiune ieşită din comun pentru cumpărarea de imobile şi magazine, îndeosebi în centrul oraşului, voind parcă să-şi etaleze noua situaţie în zona în care fusese cândva un sărăntoc.

Cu vreo doi ani în urmă, Hagg Azzam s-a trezit pentru a-şi îndeplini rugăciunea din zori ca de obicei şi a constatat ceva neobişnuit - chiloţii lui erau umezi. Situaţia aceasta l-a neliniştit, temându-se să nu se fi

îmbolnăvit cumva, dar, când a intrat în baie pentru a se spăla, şi-a dat seama că a avut un vis erotic, din care şi-a amintit chipul confuz al unei femei goale. Acest fenomen l-a surprins pe bărbatul trecut de şaizeci de ani, dar a uitat de el în timpul zilei, prins cu treburile, numai că această chestiune s-a repetat de mai multe ori, ajungând să-şi facă baie zi de zi înainte de rugăciunea din zori, pentru a se purifica de necurăţenia rituală majoră. Şi lucrurile nu s-au oprit doar la atât, ci s-a surprins de mai multe ori trăgând cu ochiul, pe furiş, la trupurile angajatelor din magazin. Ba unele dintre ele şi-au dat seama instinctiv de dorinţa lui şi au început să se aplece intenţionat dinaintea lui, într-o manieră provocatoare, sau să cocheteze cu el, aşa încât
s-a văzut nevoit de mai multe ori să le admonesteze.

Această dorinţă sexuală neaşteptată şi presantă l-a deranjat foarte tare pe Hagg Azzam, în primul rând pentru că ea nu se potrivea cu vârsta lui şi în al doilea rând pentru că el nu se abătuse de la calea cea dreaptă niciodată de-a lungul vieţii sale şi era convins că tocmai această corectitudine şi evitarea oricărui lucru care l-ar fi putut mânia pe Allah au fost motivele principale

ale tuturor succeselor pe care le-a înregistrat. Nu a gustat în viaţa lui vreun strop de băutură alcoolică, (în ceea ce priveşte haşişul pe care îl fuma, numeroşi experţi în treburile religioase au afirmat că el este doar nerecomandabil, dar nu este un lucru impur şi nici total interzis. Totodată el nu ia mintea şi nu-1 împinge pe om la săvârşirea unor fapte necuviincioase sau crime, aşa cum se întâmplă în cazul băuturilor, ci, dimpotrivă, calmează nervii omului, îi sporeşte echilibrul şi-i ascute mintea.), în plus, Hagg nu a comis niciodată în viaţa lui vreun păcat trupesc şi s-a ferit, căsătorindu-se devreme, aşa cum este obiceiul tinerilor din al-Sa'id, iar în decursul îndelungatei sale vieţi a văzut bărbaţi cu stare foarte bună care s-au lăsat pradă poftelor şi au pierdut averi uriaşe.

Hagg le-a vorbit în taină câtorva dintre prietenii săi mai în vârstă despre povestea dorinţei lui, iar aceştia l-au încredinţat că ceea ce i se întâmplă nu este decât un fenomen trecător, care în curând va dispărea definitiv.

— E semn că eşti prea sănătos... i-a zis prietenul său Hagg Kamil, negustorul de ciment, în glumă.

Dar dorinţa a continuat cu trecerea zilelor

şi s-a accentuat, devenind împovărătoare pentru nervii lui. Ba mai mult decât atât, i-a provocat o serie de altercaţii cu Hagga Saliha, soţia lui mai tânără cu câţiva ani decât el, care a fost surprinsă de vigoarea lui neaşteptată, dar şi deranjată de ea în cele din urmă, întrucât s-a dovedit incapabilă să-i ofere satisfacţie. L-a dojenit de mai multe ori, spunându-i că şi copiii lor au devenit bărbaţi şi că este cazul ca ei doi, ca soţi vârstnici ce sunt, să se potolească şi să se poarte cu demnitate.

Lui Hagg Azzam nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să vorbească despre această chestiune cu Şeih Al-Samman, vestit teolog musulman şi preşedinte al Asociaţiei Islamice de Caritate, pe care îl considera liderul său spiritual şi ghidul său în privinţa tuturor problemelor lumeşti şi religioase. îl aprecia într-atât de mult încât a ajuns să-l consulte înainte de a lua orice decizie în legătură cu activitatea şi viaţa sa. În plus, pusese la dispoziţia lui zeci de mii de lire pentru a-i cheltui cu ştirea lui în scopuri de caritate, pe lângă numeroasele cadouri substanţiale pe care i le oferea de fiecare dată când îi reuşea o tranzacţie bună, datorită rugilor şi binecuvântărilor acestuia.

După rugăciunea de vineri şi lecţia de

religie săptămânală pe care Şeih Al-Samman o ţinea la moscheea Salam din centrul oraşului Nasr, Hagg Azzam l-a rugat să rămână între patru ochi şi i s-a confesat în legătură cu problema lui. Şeihul a ascultat, apoi a tăcut puţin şi în cele din urmă i-a răspuns oarecum mânios:

— Slavă lui Allah, Hagg! De ce să-ţi faci singur probleme, de vreme ce Allah este foarte îngăduitor cu tine, frate? De ce deschizi uşa în faţa Satanei ca să cazi în păcat? Trebuie să te aperi pe tine, aşa cum ţi-a poruncit Allah... Allah ţi-a îngăduit să te căsătoreşti cu mai multe femei, cu condiţia să fii drept cu ele...[31] Bizuieşte-te pe Allah şi grăbeşte-te la ceea ce este permis înainte de a cădea în ceea ce este interzis...

— Dar sunt om bătrân... Mi-e frică de ce-o să zică lumea, dacă mă însor...

— Dacă nu ti-as cunoaşte evlavia şi frica de Allah, mi-aş face o părere proastă despre tine... De ce ar trebui să-ţi fie teamă mai mult, omule? De vorbele semenilor, sau de mânia Celui îndurător, Preaputernic şi Măreţ?... Tu vrei să te înfrânezi de la ceea

---

[31] Aluzie la versetul coranic prin care musulmanilor li se permite să fie căsătoriţi simultan cu patru femei, dar cu condiţia să aibă posibilităţi de a le întreţine şi de a le acorda un tratament egal.

ce Allah a socotit permis? Eşti un bărbat în putere şi ai poftă de femei... însoară-te şi tratează-le pe soţiile tale în mod egal!... Lui Allah îi place să te foloseşti în mod legal de ceea ce a permis El...

Hagg Azzam a ezitat îndelung (sau cel puţin s-a prefăcut că ezită), însă Şeih Al-Samman a insistat până ce l-a convins şi a preluat asupra sa, mulţumit, şi sarcina de a-i convinge pe cei trei băieţi ai lui: Fawzi, Qadri şi Hamdi procurorul. Ultimii doi au fost surprinşi de dorinţa tatălui lor de a se căsători, dar în cele din urmă au acceptat situaţia. In schimb Fawzi, fiul cel mare şi braţul drept al tatălui său în afaceri, s-a arătat dezaprobator, chiar dacă nu şi-a declarat deschis împotrivirea. în cele din urmă, a consimţit şi el, mai degrabă în silă, zicând:

— Dacă totuşi trebuie ca Hagg să se însoare, atunci trebuie să avem grijă să facem o alegere bună, pentru a nu cădea în capcana vreunei femei uşoare care să-i amărască viaţa...

Aşadar, principiul a fost stabilit şi au început căutările după o soţie potrivită. Hagg Azzam le-a solicitat prietenilor de încredere să-i caute o fată cumsecade şi în decurs de câteva luni a văzut mai multe

candidate, însă datorită bogatei sale experienţe le-a refuzat pe acelea în a căror comportare a găsit ceva de reproşat: una excela în privinţa frumuseţii, dar avea faţa neacoperită, era impertinentă şi nu-i putea încredinţa onoarea lui; alta era prea tânără şi răsfăţată, iar cererile ei puteau să-l istovească; o alta era lacomă şi-i plăceau banii. în felul acesta Hagg le-a refuzat pe toate candidatele, până când a dat de Suad Gaber, vânzătoare la magazinul Hannaux din Alexandria. Era divorţată şi avea un singur băieţel. De cum a văzut-o, Hagg a fost fermecat: o femeie cu pielea albă, planturoasă, frumoasă, care-şi acoperea părul negru, lins, cu şuviţe revărsându-se de sub batic, cu ochii negri, mari, fermecători, cu buze pline, senzuale; era curată şi acorda o atenţie deosebită detaliilor trupului, aşa cum obişnuiau femeile din Alexandria; avea unghiile scurte atât la mâini, cât şi la picioare, foarte îngrijite, deşi nelăcuite (pentru ca lacul să nu împiedice contactul cu apa folosită pentru abluţiunea rituală); mâinile ei erau netede, cu pielea delicată, atent cremuite; până şi călcâiele îi erau extrem de curate, moi, fără nici o crăpătură, cu piele rozalie - rezultatul lustruirii cu piatră ponce.

Suad a lăsat o impresie plăcută, fermecătoare în inima lui Hagg. I-a plăcut îndeosebi acea sfiiciune întipărită pe chipul ei de sărăcie şi de greutăţile vieţii. A socotit că nu i se putea face nici un reproş: se căsătorise cu un zugrav de la care a avut băieţelul. Apoi soţul ei a părăsit-o, plecând în Irak, şi n-a mai auzit nimic de el. Tribunalul a dat o hotărâre de divorţ în favoarea ei, pentru a o feri de ispite.

Hagg a trimis în secret pe cineva care s-a interesat de conduita ei la lucru şi acasă şi toată lumea a spus numai vorbe bune despre ea. Apoi a împlinit rugăciunea prin care l-a implorat pe Allah să-l călăuzească în alegerea făcută şi Suad Gaber i-a apărut în vis în toată frumuseţea ei (dar ea i s-a arătat în vis îmbrăcată decent, nu goală şi vulgară ca celelalte femei pe care le visa de obicei). Aşa stând lucrurile, Hagg Azzam s-a lăsat în voia lui Allah şi a făcut o vizită familiei ei din cartierul Sidi Bişr, unde a stat de vorbă cu Al-Rayyis Hamidu, fratele ei cel mai mare (ospătar într-o cafenea din Al-Manşiyya), şi au căzut de acord asupra tuturor detaliilor. Hagg Azzam a fost clar, franc şi nedispus la compromisuri aşa cum obişnuia să procedeze la încheierea tranzacţiilor, şi s-a căsătorit cu Suad Gaber în următoarele

condiţii:

1. Suad se va muta pentru a locui împreună cu el la Cairo, lăsându-1 pe Tamir, fiul ei, la mama sa în Alexandria, urmând să-1 viziteze „ori de câte ori acest lucru va fi posibil.

2. El îi va cumpăra bijuterii în valoare de zece mii de lire şi-i va achita zestrea pentru nuntă, douăzeci de mii de lire, urmând ca suma plătită în caz de divorţ să nu depăşească cinci mii de lire.

3. Căsătoria trebuie să rămână secretă şi să se ştie foarte limpede că, în cazul în care Hagga Saliha, prima lui soţie, va afla de noua lui căsătorie, el va fi constrâns să divorţeze de îndată de Suad.

4. Această căsătorie se încheie după rânduielile lui Allah şi ale Trimisului Său, dar el nu doreşte în nici un caz să aibă vreun urmaş cu ea.

Hagg Azzam a insistat asupra acestei ultime condiţii şi l-a făcut pe Hamidu să înţeleagă foarte clar că nici vârsta lui şi nici condiţiile nu-i permit să mai fie acum tatăl unui copil şi că, în cazul în care Suad va rămâne gravidă, acest acord va fi în mod automat abrogat.

— Ce-i cu tine?!

Stăteau amândoi în pat; Suad într-o cămaşă de noapte albastră ce lăsa să i se vadă pieptul plin, tremurător, coapsele şi braţele foarte albe şi Hagg Azzam întins pe spate, alături de ea, într-un ghilbab alb. Aceasta era ora lor. În fiecare zi, după ce-şi împlinea rugăciunea de după-amiază în biroul său, Hagg urca la ea, în apartamentul luxos pe care-1 cumpărase în mod special pentru ea, la etajul al şaptelea al imobilului. Lua dejunul, apoi se culcau împreună, până înainte de cină, când o părăsea până în ziua următoare... Era singurul mod în care îşi îngăduia să o vadă, fără ca viaţa alături de familia lui să fie tulburată. Dar astăzi, el se simţea obosit peste măsură şi neliniştit, aşa cum nu era de obicei. Se gândea la un lucru care-1 preocupase toată ziua. Obosise de atâtea gânduri şi simţea durere de cap şi greaţă din pricina celor câtorva ţigări de foi pe care le fumase după masă, şi ar fi vrut ca Suad să-l lase în pace pentru a aţipi puţin, dar ea îşi întinse mâinile şi-i prinse capul în palmele moi, din care se răspândea un parfum plăcut, privi la el îndelung, cu ochii mari, şi-i şopti din nou:

— Ce-i cu tine, dragul meu?!

— Am multe probleme la lucru... bâigui Hagg,

zâmbind.

— Slavă Domnului că eşti sănătos. Asta-i lucrul cel mai important...

— Slavă Domnului...

— Jur pe Allah Atotputernicul că întreaga lume nu merită să-ţi faci nici o secundă griji din pricina ei...

— Tu ai dreptate...

— Spune-mi ce te preocupă, Hagg?

— Nu-ţi ajung problemele tale?

— Mă interesează ce-i cu tine... Cât despre mine, eu am probleme mai importante decât ale tale...

Hagg zâmbi, privi spre ea cu recunoştinţă, apoi se apropie şi o sărută pe obraz. îşi trase capul puţin înapoi
şi-i răspunse pe un ton serios:

— Cu voia lui Allah, mă bate gândul să candidez pentru *Adunarea Poporului*[32]...

— Adunarea Poporului?

— Întocmai...

Se simţi puţin încurcată, căci nu se aşteptase la o veste ca asta, dar îşi reveni numaidecât, cu un zâmbet de fericire pe chip.

— Ce zi minunată, Hagg!... izbucni ea veselă. Nu ştiu ce să fac! Să chiui de bucurie

---

[32] *Adunarea Poporului* - Camera inferioară a Parlamentului egiptean.

sau ce să fac?

— Domnul să mă ajute să reuşesc...

— Deie Domnul!

— Ştii ce, Saud, dacă intru în parlament, o să fac afaceri de milioane...

— Bineînţeles că o să intri... Ce, ei găsesc pe altcineva mai bun decât tine?

Apoi îşi ţuguie buzele de parcă i-ar fi vorbit unui copil mic şi îi zise, ca şi cum ar fi stat de vorbă cu o fetită:

— Dar mi-e frică, frumoaso, că atunci când o să apari la televizor şi o să te vadă aşa arătoasă ca o lună plină, o să mi te răpească...

Hagg izbucni în râs, în vreme ce ea se apropie de el până ce simţi căldura trupului ei clocotind. întinse mâna spre el într-o joacă prelungită, lentă şi exersată, care dădu în cele din urmă roade. Izbucni într-un râs trivial când văzu că în entuziasmul şi graba lui rămăsese cu capul prins în deschizătura cămăşii ei...

Parcă ai urmări un film - te captivează şi participi la întâmplările lui, iar la sfârşit se aprind luminile şi te întorci la realitate. Părăseşti sala şi aerul rece al străzii pline de maşini şi de trecători îţi izbeşte faţa, toate lucrurile îşi recapătă dimensiunile naturale

şi-ţi dai seama că tot ceea ce s-a întâmplat a fost doar un film… nişte simple jocuri.

Astfel îşi aminteşte Taha aş-Şazli întâmplările acelei zile în care a avut loc interviul final: coridorul lung, acoperit cu un covor roşu luxos, camera spaţioasă cu tavanul foarte înalt, biroul mare ridicat faţă de podea încât pare podiumul sălii de şedinţe a unui tribunal, fotoliul de piele scund pe care şezuse, cei trei generali cu trupurile mătăhăloase şi buhăite, îmbrăcaţi în uniforme albe, cu nasturi lucioşi de aramă, cu gradele şi decoraţiile strălucitoare pe umeri şi piepturi. Generalul şef de comisie l-a întâmpinat cu un zâmbet măsurat, precis şi reţinut, apoi i-a făcut semn celui din dreapta sa, care-şi sprijinea braţele pe birou şi-şi ţinea capul pleşuv întins în faţă. Acesta a început să-i adreseze întrebări, iar ceilalţi doi îl cercetau, cântărindu-i parcă fiecare vorbă rostită şi urmărindu-i fiecare expresie a feţei. întrebările au fost aşa cum se aşteptase. „Prietenii săi“ din rândul ofiţerilor de poliţie îi spuseseră că întrebările de la testul final se repetă aidoma în fiecare an şi că testul în ansamblu nu este decât o formalitate prin care se urmăreşte atât excluderea elementelor radicale pe baza rapoartelor

Securităţii, cât şi confirmarea admiterii norocoşilor pentru care s-au făcut intervenţii. Taha a învăţat pe de rost întrebările aşteptate precum şi răspunsurile model la acestea, aşa încât le-a răspuns membrilor comisiei fără ezitare şi cu mult calm. Le-a spus că el a obţinut o medie generală care i-ar permite să se înscrie la facultăţi bune, dar că preferă să intre la Academia de Poliţie, pentru a-şi servi patria în calitate de ofiţer de poliţie. A subliniat în acelaşi timp că poliţia nu are doar funcţia de a apăra ordinea, ci şi o funcţie socială şi umanitară, dând câteva exemple în acest sens. Apoi a vorbit despre securitatea preventivă, în termenii definiţiei şi metodelor. Pe chipurile examinatorilor se putea citi clar mulţumirea şi aprobarea. Ba mai mult decât atât, generalul preşedinte al comisiei a dat din cap de două ori, confirmând răspunsurile lui Taha. După aceea, a luat şi el cuvântul pentru prima oară, întrebându-1 cum ar proceda în situaţia când ar fi trimis să aresteze un criminal şi ar constata că este unul dintre prietenii săi din copilărie. Taha se aşteptase la o astfel de întrebare şi-şi pregătise şi răspunsul, dar s-a prefăcut că se gândeşte puţin pentru a-i impresiona şi mai tare pe examinatori, după care a răspuns:

— Domnule, Excelentă... Datoria nu cunoaşte prieteni sau rude... Poliţistul este asemenea ostaşului pe câmpul de luptă. El trebuie să-şi îndeplinească datoria, mai presus de orice alte considerente, pentru Allah şi pentru patrie...

Generalul preşedinte al Comisiei a zâmbit şi a dat din cap cu o admiraţie evidentă, dar înainte de terminarea interviului s-a aşternut o tăcere confuză. Taha se aştepta ca generalul preşedinte al comisiei să-i spună că se poate retrage, dar pe neaşteptate ochii i-au căzut pe hârtiile din faţă şi, de parcă ar fi descoperit un lucru extraordinar, a ridicat puţin foaia pentru a se încredinţa că a citit bine. Apoi l-a întrebat pe tânărul candidat, evitând să-l privească în ochi:

— Tatăl tău ce ocupaţie are, Taha?...

— Funcţionar, domnule.

(Aşa scrisese în formularul de înscriere, după ce dăduse un bacşiş de o sută de lire şeihului din cartier pentru a i-l semna).

Generalul cercetă din nou hârtiile şi-l mai întrebă:

— Funcţionar... sau paznic de bloc?...

Taha nu a răspuns imediat, dar în cele din urmă s-a decis şi a zis cu o voce aproape

stinsă:

— Paznic de bloc, domnule...

Generalul preşedinte al comisiei a zâmbit, dar se putea citi pe chipul lui că este încurcat. în cele din urmă, s-a aplecat asupra hârtiilor şi a notat ceva cu grijă. A ridicat apoi capul cu acelaşi zâmbet pe buze şi i-a zis:

— Mulţumesc, fiule... Eşti liber...

— „*S-ar putea întâmpla să urâţi un lucru care este bun pentru voi*[33]", îngână mama oftând.

— Şi ce mare scofală e să fii ofiţer de poliţie? izbucni Busayna vehement. Nu dai doi bani pe ofiţeri... La ce-mi foloseşte uniforma de ofiţer, când tu câştigi doar câţiva bănuţi?...

Taha îşi petrecuse ziua hoinărind pe străzi şi s-a întors pe terasă frânt de oboseală. A luat loc pe bancă fără să ridice ochii din pământ. A rămas în costumul pe care-1 îmbrăcase dimineaţa, dar care îşi pierduse toată strălucirea şi atârna pe el acum ca un sac ieftin, sifonat.

— Fiul meu, tu complici lucrurile mai mult

---

[33] Fragment din versetul 216 din *Surat al-Baqara* (Coran)

decât se cuvine... încercă mama să-l îmbărbăteze. Ai în faţa ta atâtea facultăţi bune, în afară de Politie...

Dar Taha rămase mai departe cu ochii în pământ, fără să scoată o vorbă. Lucrurile erau pentru el mult mai grave decât le vedea mama care se retrăsese la bucătărie, lăsându-1 împreună cu Busayna. Aceasta se mută lângă el pe bancă şi-i şopti cu afecţiune:

— Te rog, Taha, nu te frământa atâta...

— Sunt supărat pentru eforturile irosite... Dacă ar fi condiţionat de la început admiterea de o anumită ocupaţie a tatălui, aş fi înţeles... Puteau să spună: „Interzis pentru copiii de portari. Şi-apoi ceea ce fac ei este împotriva legii... Am întrebat un avocat şi mi-a spus că dacă îi dau în judecată, o să mi se dea dreptate...

— N-ai nevoie de nici un proces sau de altceva de felul ăsta... Vrei să ştii părerea mea? Cu media ta intri la cea mai bună facultate de la universitate, termini cu cele mai bune note şi pleci într-o altă ţară arabă, câştigi ceva bani, te întorci şi trăieşti aici ca un rege...

Se uită la ea un timp, apoi lăsă din nou capul în pământ.

— Uite, Taha... reluă ea discuţia. Este

adevărat că eu sunt mai mică decât tine cu un an, dar eu am muncit şi munca m-a învăţat multe lucruri... Ţara asta nu este a noastră, Taha... ţara asta este a celor care au bani... Dacă ai fi avut douăzeci de mii de lire ca să mituieşti pe cineva, nu te-ar mai fi întrebat nimeni cu ce se ocupă tatăl tău... Fă bani, Taha, şi obţii tot ce vrei... Dacă preferi să rămâi sărac, te vor călca toţi în picioare...

— Nu pot să trec peste ceea ce au făcut şi să tac... Trebuie să fac o plângere...

— De cine să te plângi şi cui? îl întrebă Busayna cu amărăciune. Ascultă vorbele mele şi lasă ideile inutile... Te străduieşti, îţi obţii diploma şi nu te mai întorci aici decât atunci când ai să fii bogat... Iar dacă n-o să te mai întorci niciodată, o să fie şi mai bine...

— Aşadar, tu crezi că ar fi mai bine să plec într-o altă ţară arabă?...

— Fireşte!

— Dar tu o să mergi cu mine?...

Întrebarea o luă prin surprindere şi îngăimă, evitând
să-l privească în ochi:

— Cu voia lui Allah...

— Tu te-ai schimbat, Busayna, replică el cu tristeţe. Nu mai simţi ce simţeai pentru mine... Eu ştiu lucrul ăsta...

Busayna presimţi un nou scandal ivindu-se

la orizont şi de aceea se ridică şi zise:

— Eşti istovit acum... Du-te la culcare şi-o să vorbim dimineaţă...

Ea se retrase, dar el nu fu în stare să adoarmă. Rămase treaz, gândindu-se, şi revăzu de o sută de ori chipul generalului preşedinte de comisie, întrebându-1 încet şi rar, de parcă i-ar fi făcut plăcere să-l umilească: „Tatăl tău e paznic de bloc, fiule?".

„Paznic de bloc!“ Ce expresie ciudată! Nu-i venise niciodată în minte şi nu se aşteptase s-o audă vreodată. O expresie care cuprindea întreaga lui viaţă. A trăit-o ani îndelungaţi, a încercat toate constrângerile ei, i-a rezistat cu disperare şi a vrut să scape de ea. S-a străduit să ajungă prin intermediul Academiei de Poliţie la o viaţă demnă şi respectabilă, dar expresia „paznic de bloc“ l-a aşteptat la capătul cursei dificile pentru a strica în ultima clipă totul. De ce nu i-au spus de la bun început? De ce şi-a manifestat generalul admiraţia pentru răspunsurile sale şi la sfârşit de tot i-a dat ultima lovitură: „Dispari din faţa mea, fiu de portar! Vrei să intri în poliţie, fiu de portar? Fiul de portar vrea să fie ofiţer... Jur că e nemaivăzut!".

Taha începu să se plimbe prin cameră hotărât să facă ceva. îşi zise în sinea lui că

nu poate să tacă, lăsându-i
să-l umilească în acest fel. Nu poate să-şi irosească toată truda într-o clipă. încetul cu încetul, începu să-şi imagineze scene fanteziste de răzbunare. De pildă, se vede ţinând un discurs impresionant în faţa generalilor membri ai comisiei despre egalitatea şanselor, drepturi şi echitate pe care ni le-au poruncit Allah şi profetul său - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! Continuă să-i mustre până ce ei se topesc de ruşine pentru fapta lor, îşi cer scuze şi-l anunţă că a fost acceptat la facultate... într-o altă scenă se vede prin- zându-1 pe generalul preşedinte al comisiei de guler şi urlând la el: „Ce te priveşte pe tine cu ce se ocupă tatăl meu?... Amăgitorule... coruptule...". Apoi se vede pe sine aplicându-i câteva lovituri violente cu pumnii în faţă şi pe general prăvălindu-se la pământ într-o baltă de sânge.

De obicei, îşi imagina scene de acest fel când trecea prin situaţii dificile, pe care nu le putea depăşi. Dar, de data aceasta scenele de răzbunare nu izbutiră să-i potolească setea, în pofida forţei lor. Sentimentul de umilinţă continuă să-1 apese până în clipa când îi veni o idee ce nu-i mai dădu pace. Se aşeză la micul său birou,

scoase o coală şi un stilou şi scrise cu litere mari în partea de sus a foii: *„în numele lui Allah cel milostiv şi bun*"[34]. Apoi, ceva mai jos scrise titlul: „Petiţie adresată Excelenţei Sale Preşedintele Republicii".

Se opri o clipă, ridicându-şi capul şi trăgându-1 puţin înapoi, mândru de cuvintele solemne şi de gravitatea lor. Apoi se apucă să scrie...

Am lăsat acest spaţiu gol întrucât nu am găsit ce trebuia să scriu în el...

Cuvintele sunt bune pentru a descrie tristeţile sau bucuriile obişnuite, însă condeiul nu este în stare să descrie clipele de fericire supremă cum sunt acelea pe care le-a trăit Zaki al-Dasuki cu iubita sa Rabab. În pofida unui incident dureros, Zaki Bey va continua să-şi aducă aminte de frumoasa Rabab, cu faţa ei rumenă, cu ochii mari şi negri, cu buzele pline bătând spre violet. Şi-a desfăcut părul şi s-a aşezat în faţa lui, sorbind alene din paharul de whisky şi glumind cu el provocator. Apoi a cerut voie să meargă la baie şi s-a întors îmbrăcată

[34] Formulă foarte uzuală cu care încep documentele, discursurile etc. şi care se rosteşte în foarte multe împrejurări.

într-o cămăşuţă de noapte scurtă şi deschisă astfel încât să i se vadă nurii... Pe urmă l-a întrebat cu un zâmbet jucăuş pe buze: „Unde ne culcăm?"... Şi cum să uite trupul ei neted şi cald, care i-a oferit o plăcere furtunoasă? Zaki Bey îşi aminteşte de toate amănuntele minunate ale iubirii, dar deodată imaginea din mintea lui devine confuză şi se tulbură, apoi se întrerupe şi lasă în urma ei un gol întunecat şi un sentiment amar care-i provoacă dureri de cap şi greaţă. Ultimul lucru de care-şi aduce aminte este o voce joasă semănând cu un şuierat, urmată de un miros pătrunzător care i-a izbit mucoasa nazală. In clipa aceea, Rabab a început să-l cerceteze cu o privire neclară, ca şi cum ar fi aşteptat ceva. Apoi Zaki Bey nu-şi mai aminteşte nimic despre ceea ce a urmat.

S-a trezit anevoie, ciocanele grele uriaşe ale durerii izbindu-i capul, şi l-a găsit pe Abaskharon stând alături de el îngrijorat, şoptind cu insistenţă:

— Excelenţa Voastră nu se simte bine... Să chem un doctor?

Zaki îşi clătină cu dificultate capul greu, făcând un efort extraordinar să-şi adune gândurile risipite. Îşi închipui că a dormit mult timp şi voi să ştie cât era ora. încercă

să se uite la ceasul de aur de la mână, dar constată că acesta dispăruse. Nu mai găsi nici portmoneul pe
care-l pusese pe masă, alături de el. Atunci îşi dădu seama că a fost jefuit şi încet-încet începu să facă inventarul lucrurilor furate: pe lângă ceasul de aur şi cinci sute de lire care se aflau în portmoneu, Zaki Bey a mai pierdut o trusă Cross, conţinând un stilou şi un pix de aur (nefolosite încă) şi o pereche de ochelari Persol. Dar cea mai mare pierdere era inelul cu diamante al surorii sale mai mari Dawlat al-Dasuki.

— Am fost jefuit, Abaskharon... Rabab m-a prădat...

Astfel repeta Zaki Bey stând aproape gol pe marginea divanului care fusese cu puţin timp în urmă leagănul iubirii. În clipele acelea, cu lenjeria de corp pe trupul său slab, cu gura pungă (îşi scosese proteza dentară pentru a o putea săruta pe iubita lui), semăna cu un biet comic odihnindu-se între două scene. Îşi duse mâinile la tâmple, copleşit de o adâncă deprimare, în timp ce Abaskharon, agitat din pricina acestui eveniment deosebit şi încordat ca un câine închis, lovea podeaua cu cârjele, plimbându-se prin cameră în toate direcţiile. Apoi se aplecă spre stăpânul său şi zise gâfâind:

— Excelenţă, anunţăm poliţia despre târfa asta?

Zaki Bey stătu puţin pe gânduri, apoi făcu un semn dezaprobator din cap şi tăcu în continuare.

— Excelenţă, v-a pus ceva în băutură sau a stropit cu ceva faţa Excelenţei Voastre? îl întrebă Abaskharon, apropiindu-se şi mai mult de el.

Zaki al-Dasuki aştepta parcă o astfel de întrebare pentru a-şi vărsa furia, aşa că izbucni de data aceasta, împroşcându-1 pe bietul Abaskharon cu insulte, dar în cele din urmă apelă la el pentru a-1 ajuta să se ridice şi să se îmbrace, hotărând să iasă din casă.

Trecuse de miezul nopţii şi magazinele de pe strada Suleiman Paşa îşi trăseseră obloanele. Zaki Bey îşi târa picioarele, clătinându-se din pricina durerii de cap şi a oboselii. între timp, se adunase în sufletul său o mânie enormă. îşi amintea de truda şi de banii pe care-i cheltuise pentru Rabab şi de lucrurile valoroase pe care i le furase. Cum de i s-au putut întâmpla lui toate astea? Tocmai lui, distinsul Zaki al-Dasuki, seducătorul femeilor şi amantul prinţeselor!... Să-l înşele şi să-l prade pe el o târfa ordinară!... Probabil că ea se află acum în compania iubitului ei, căruia îi dăruieşte

ochelarii Persol şi trusa cu stiloul şi pixul de aur Cross (nefolosite încă), şi se distrează pe seama bătrânului naiv, căruia îi căzuse cu tronc.

Mânia lui era sporită de faptul că nu putea să anunţe poliţia de teama scandalului, ale cărui ecouri ar fi ajuns în mod inevitabil şi la urechea surorii sale Dawlat şi în acelaşi timp nu putea nici s-o urmărească pe Rabab sau să se plângă de ea la barul Cairo, unde lucra, fiindcă ştia cu certitudine că atât proprietarul restaurantului, cât şi angajaţii lui erau răufăcători inveteraţi şi aveau antecedente penale. S-ar putea ca furtul să fi fost pus la cale chiar de ei. Oricum ar sta lucrurile, ei nu vor fi de partea lui împotriva lui Rabab şi s-ar putea foarte bine
să-l mai ia şi la bătaie, aşa cum îi văzuse procedând şi altădată cu clienţii turbulenţi.

Aşadar, nu va avea altceva de făcut decât să uite de întregul incident. Dar cât de dificil şi de dureros era acest lucru, mai ales că începuse să i se strecoare în suflet şi teama de sora lui, Dawlat, din pricina dispariţiei inelului. Deodată, se trezi făcându-şi repro-şuri: „De ce nu-i restituise el inelul surorii lui de îndată ce l-a luat de la bijutierul Papasian, care îl reparase, şi-1 ţinuse în

biroul său? Ce-o să facă acum? Nu poate cumpăra un inel nou şi chiar dacă ar putea, Dawlat îşi cunoaşte bijuteriile ca pe propriii ei copii...“. Se temea să dea ochii cu Dawlat mai mult decât orice altceva, aşa că, atunci când ajunse în dreptul casei din pasajul Baehler, se opri ezitând în faţa intrării. Îi trecu prin cap să se ducă să doarmă la unul din prietenii săi şi nu lipsi mult să o facă. Dar ora târzie şi oboseala îl împinseră să urce şi o luă alene pe scări în sus...

— Pe unde a mai umblat Excelenţa Sa, Beyul?

Cu aceste vorbe îl întâmpină Dawlat, de îndată ce intră în apartament. îl aştepta în salon pe fotoliul aşezat chiar în faţa uşii. Îşi înfăşurase şuviţele părului vopsit de culoare castanie pe bigudiuri şi-şi acoperise faţa plină de riduri cu un strat gros de pudră, iar în colţul gurii îi atârna o ţigară aprinsă într-un mic ţigaret de aur. Era îmbrăcată într-o rochie de casă albastră, care-i acoperea trupul subţirel şi-şi vârâse picioarele în nişte papuci în formă de iepuraşi albi. Tricota ceva din lână cu andrelele, şi mâinile i se mişcau automat, fără încetare, ca şi cum ar fi fost separate de restul corpului. Se obişnuise să fumeze, să tricoteze şi să vorbească în acelaşi timp.

— Bună seara! o salută Zaki în grabă şi încercă să se ducă direct în camera lui, însă Dawlat porni numaidecât la atac şi începu să ţipe la el.

— Cine eşti tu? Crezi că locuieşti la hotel? Frate, mai potoleşte-te şi tu! De trei ceasuri te aştept, alergând între uşă şi fereastră. Eram gata să anunţ poliţia... Mi-am închipuit că ţi s-a întâmplat ceva... E prea de tot... Ştii că sunt bolnavă... Chiar vrei să mă omori? Doamne, fii îngăduitor cu mine! Ia-mă, Doamne, şi dă-mi linişte!

— Îmi pare rău, Dawlat... Sunt foarte obosit... încercă Zaki să scape şi se îndreptă grăbit spre camera lui. Mai întâi simt nevoia să dorm şi o să-ţi povestesc dimineaţă ce s-a întâmplat, cu voia lui Allah.

Dar Dawlat înţelese numaidecât că încearcă să scape şi aruncă andrelele din mână, repezindu-se spre el şi ţipând cât o ţinea gura:

— Obosit de ce, ticălosule? De muierile după care alergi adulmecând ca un câine? Ia aminte la ce-ţi spun, omule! Poţi să mori în orice clipă... Şi când o să te întâlneşti cu Domnul nostru, ce-o să-i spui, moşule?

Cu acest ultim strigăt, Dawlat îl împinse pe Zaki în spate cu putere. Se clătină puţin, dar reuşi să se ţină pe picioare şi să se

strecoare în camera lui, în pofida împotrivirii ei violente, şi izbuti să încuie uşa în turna lui şi să vâre cheia în buzunar. Dawlat urlă mai departe şi scutură de clanţa uşii, dar Zaki simţi că a scăpat şi-şi zise în sinea lui că în cele din urmă o să obosească şi o să-l lase în pace. Apoi se aruncă pe pat, aşa îmbrăcat cum era. Cu toate că se simţea istovit şi mâhnit, începu să-şi rememoreze întâmplările din ziua trecută şi bâigui în franceză: *Quelle journee horrible!.* Apoi se gândi la Dawlat şi se întrebă în sinea lui cum de s-a schimbat iubita lui soră într-o babă atât de ranchiunoasă şi arţăgoasă.

Era mai mare decât el doar cu trei ani. Continuă să-şi amintească de ea când era o fetiţă drăgălaşă şi delicată. Purta uniforma scolii Mere de Dieu care avea culorile galben şi bleumarin. Ştia pe de rost fragmente din fabulele lui La Fontaine, iar în serile de vară cânta la pian în salonul casei lor vechi din Al-Zamalek (pe care Paşa a vândut-o după revoluţie). Cânta atât de minunat încât *Madame* Şadid, profesoara de muzică, i-a vorbit lui Paşa despre posibilitatea de a o trimite să participe la un concurs internaţional de amatori la Paris, însă ea s-a împotrivit. Curând după aceea, Dawlat s-a căsătorit cu căpitanul de aviaţie

Hasan Şawkat şi a avut cu el un băiat şi o fată (Hani şi Dina). Apoi s-a produs revoluţia şi Şawkat a fost trecut în rezervă din cauza legăturilor sale strânse cu familia regală. A murit pe neaşteptate, când nu împlinise încă patruzeci şi cinci de ani. Dawlat s-a mai căsătorit de două ori după moartea lui, dar n-a mai avut alţi copii— două mariaje eşuate din care s-a ales numai cu amărăciune, nervi şi patima fumatului. Apoi fata s-a făcut mare, s-a căsătorit şi a plecat în Canada. Când băiatul a terminat Facultatea de Medicină, Dawlat a dus o luptă cumplită pentru a-1 împiedica să emigreze. A plâns, a urlat, a implorat toate rudele să-l convingă să rămână lângă ea, dar tânărul medic, asemenea celor mai mulţi din generaţia sa, ura până la disperare situaţia din Egipt şi a decis în cele din urmă să emigreze, propunându-i mamei sale să-l însoţească. Ea a refuzat, însă, şi aşa a rămas singură.

A închiriat apartamentul său mobilat din cartierul Garden City şi s-a mutat în centrul oraşului să locuiască împreună cu Zaki. Dar, din prima zi, cei doi bătrâni au ţinut-o numai în certuri şi scandaluri purtându-se ca doi duşmani de moarte. Zaki era obişnuit cu independenţa şi libertatea şi-i venea greu să accepte ca cineva să se amestece în viaţa lui

— să fie nevoit să se culce şi să mănânce la ore fixe sau să o anunţe pe Dawlat în prealabil dacă voia să petreacă noaptea în oraş... Prezenţa ei îl împiedica să-şi primească prietenele acasă, iar amestecul direct în treburile lui şi încercarea ei permanentă de a-şi impune dominaţia asupra lui îi sporeau dificultăţile.

La rândul ei, îndura greu singurătatea şi nefericirea şi se întrista şi mai tare la gândul că viaţa ei se va sfârşi fără nici un fel de împliniri şi realizări, după ce a eşuat în căsnicie şi copiii au părăsit-o la bătrâneţe.

Şi ceea ce o intriga teribil era faptul că Zaki nu părea câtuşi de puţin bătrân, chiar dacă în realitate aştepta moartea... Continua să folosească parfumuri, să facă pe filfizonul, să umble după femei. Când îl vedea aranjându-şi costumul şi fredonând în faţa oglinzii sau observa că arată fericit şi binedispus, o cuprindea furia şi nu se linştea până nu se lua la harţă cu el şi nu-1 şfichiuia cu limba ei ascuţită. îl ataca pentru manierele sale copilăreşti şi pentru capriciile lui şi aceasta nu pentru că ar fi avut obiecţii legate de morală, ci pentru faptul că agăţarea lui cu orice chip de viaţă nu se potrivea deloc cu disperarea pe care o trăia ea. Revolta împotriva lui semăna cu mânia unor îndoliaţi

trişti împotriva unui bărbat care râde în hohote în timpul funeraliilor. Relaţiile dintre cei doi bătrâni erau însoţite permanent de iritabilitatea, nerăbdarea şi încăpăţânarea specifice bătrâneţii, alături de acea tensiune care se iveşte întotdeauna când două persoane trăiesc mult prea aproape una de alta - când unul stă prea mult în baie şi celălalt aşteaptă să intre şi el, când unul vede mereu, trezindu-se din somn, chipul mohorât al celuilalt, când unul simte nevoia de linişte şi celălalt tocmai atunci are chef de vorbă. Chiar şi simpla prezenţă a unuia care nu se desparte de tine zi şi noapte, care se holbează la tine, te întrerupe, se amestecă în tot ceea ce spui sau faci, mănâncă la aceeaşi masă cu tine şi te deranjează cu mestecatul lui zgomotos sau pur şi simplu te scoate din sărite chiar şi numai cu zgomotul pe care-1 face lingura lui ciocnită de farfurie e un motiv suficient de disconfort.

Zaki Bey al-Dasuki rămase întins pe pat rememorând întâmplările şi somnul începu încet-încet să-i dea târcoale, dar ziua lui nefastă nu se sfârşise încă. în vreme ce plutea între veghe şi somn, auzi zgomotul cheii în uşă. Dawlat descoperise cheia de rezervă, descuie uşa şi se apropie de el cu

ochii holbaţi, gata să-i sară din orbite de furie, şi-l întrebă cu glasul sugrumat:

— Unde este inelul, Zaki?

Aşadar, Excelenţa Voastră, Domnule Preşedinte, puteţi constata că eu, fiul Domniei Voastre, Taha Muhammad al-Şazli, am fost nedreptăţit, iar dreptul meu a fost încălcat de către domnul general, preşedinte al comisiei de verificare în vederea admiterii la Academia de Poliţie.

Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - a zis, conform unei tradiţii autentice: „Intr-adevăr, neamul tău de mai înainte l-a lăsat în pace pe nobilul care a furat, dar l-a pedepsit pe săracul care a furat... Jur pe Allah că, dacă Fatima, fiica lui Muhammad, ar fura ceva, i-aş reteza mâna...". Adevăr a grăit Trimisul lui Allah...

Excelenţa Voastră, Domnule Preşedinte,

Am trudit mult şi m-am străduit să obţin totalul de optzeci şi nouă de puncte[35] *la uman şi am reuşit prin graţia lui Allah să trec cu succes toate probele în vederea înscrierii la Academia de Poliţie... Este drept, Domnule Preşedinte, să fiu privat de*

---

[35] Nota finală, la absolvirea liceului, din totalul de o sută de puncte

dreptul de a mă înscrie la Poliţie numai pentru că tatăl meu, om cinstit şi sărac, este paznic la un bloc?... Paza blocurilor nu este o muncă cinstită, Domnule Preşedinte, şi nu trebuie respectată ca orice muncă cinstită? Vă rog, Domnule Preşedinte, să analizaţi această petiţie cu ochii unui tată iubitor, care nu acceptă niciodată ca vreunul din fiii săi să fie nedreptăţit... Viitorul meu, Domnule Preşedinte, aşteaptă o decizie din partea Excelenţei Voastre, şi eu - cu voia lui Allah — sunt încrezător că îmi veţi face dreptate cu generozitatea Domniei Voastre.

Allah să vă apere ca pe un bun de preţ pentru islam şi pentru musulmani.

Fiul dumneavoastră sincer, Taha Muhammad al-Şazli.

Cartea de identitate nr. 19578, Qasr al-Nil

Adresa: Blocul Iakubian, Strada Talaat Harb nr. 34, Cairo

Asemenea unui general de război care intră în triumf într-un oraş pe care l-a cucerit în urma unei bătălii cumplite, Malak Khilla îşi făcu apariţia fericit şi semeţ pe terasa blocului pentru a prelua noua lui încăpere. Era îmbrăcat în costumul său bleumarin, pe care-1 păstra pentru ocazii deosebite, cu o panglică lungă de măsurat

după gât, care pentru el reprezenta (la fel ca epoleţii pentru un ofiţer sau stetoscopul pentru un medic) semnul distinctiv profesional de maistru croitor de cămăşi. în dimineaţa asta, aduse cu el câţiva muncitori pentru a pregăti camera: un fierar, un electrician, un instalator şi câţiva băieţaşi care să-i ajute.

Maistrul Malak bombăni o rugăciune de mulţumire pentru Fecioara Maria şi pentru lisus Mântuitorul, apoi întinse mâna să deschidă încăperea pentru prima oară. Aerul dinăuntru era stătut, căci rămăsese închisă vreme de un an întreg, după moartea lui Atiyya, vânzătorul de ziare. (Malak găsi şi o parte din efectele lui şi porunci băieţaşilor să le adune într-o cutie mare de carton...)

Malak stă în mijlocul camerei, după ce a deschis fereastra larg, lăsând lumina soarelui să inunde spaţiul, şi dă muncitorilor dispoziţii amănunţite şi precise în legătură cu ceea ce trebuie să facă. Din când în când, se opreşte câte un locatar de pe terasă şi urmăreşte curios ce se întâmplă, în vreme ce altul deschide uşa puţin şi-şi vede de treabă, iar un altul îl felicită pentru noua cameră, întinzându-i mâna şi urându-i succes.

Dar nu toţi locatarii de pe terasă par la fel de amabili. După mai puţin de jumătate de

oră, vestea se răspândi pe întreaga terasă şi curând după aceea apărură la uşa camerei doi bărbaţi care nu păreau deloc încântaţi de nou-venit: domnul Hamid Hawwas şi Ali Şoferul.

Primul este funcţionar la Autoritatea Naţională pentru Salubritate. Şeful s-a supărat pe el şi l-a transferat din *Al-Mansura*[36] la Cairo şi a închiriat o cameră pe terasa acestui bloc, în care locuieşte singur, chinuindu-se de mai bine de un an să obţină anularea deciziei abuzive de transfer pentru a se putea întoarce în localitatea sa. Domnul Hamid Hawwas este un maestru în redactarea plângerilor adresate oficialităţilor şi găseşte o adevărată plăcere să aleagă subiectul petiţiei, să o elaboreze într-un stil elocvent, apoi să o redacteze cu un scris îngrijit, uşor de citit, şi să o urmărească după aceea până la capăt, oricâtă trudă i-ar cere acest lucru, întrucât el se socoteşte responsabil într-un fel oarecare de buna funcţionare a tuturor utilităţilor publice în orice zonă locuieşte sau doar se află temporar. în plus, el găseşte întotdeauna timpul necesar pentru a face zilnic o tură pe la administraţia cartierului,

---

[36] *Al-Mansura* - Oraş situat în Delta Nilului, pe braţul Damieta; reşedinţă de guvernorat.

pe la guvernorat şi pe la Garda Utilităţilor, unde prezintă plângerile sale şi le urmăreşte insistent, concentrându-se îndeosebi asupra vânzătorilor ambulanţi de pe străzi situate chiar şi la mare distantă de locuinţa sa, întrucât socoteşte de datoria lui să-i urmărească pe aceşti contravenienţi cu plângeri după plângeri, fără să obosească şi fără să dispere, până ce Garda Utilităţilor catadicseşte în cele din urmă să-i reţină şi să le confişte mărfurile... Atunci, domnul Hamid pândeşte scena de la distanţă şi are satisfacţia datoriei împlinite pe deplin.

Cât despre Ali Şoferul, acesta este un alcoolic trecut de cincizeci de ani, fără să se fi căsătorit, şi care lucrează ca şofer la Compania pe Acţiuni pentru Medicamente, în fiecare zi, când termină slujba, se opreşte la barul Orabi din Al-Tawfiqiyya, unde îşi ia masa şi bea până la miezul nopţii. Singurătatea şi băuturile ieftine pe care le consumă în mod obişnuit au avut o influenţă asupra lui, făcându-1 grosolan şi violent, căutând în permanenţă motiv de scandal, pentru a-şi cheltui energia agresivă.

Domnul Hamid Hawwas se apropie de Malak, îl salută şi apoi începu să-i vorbească pe un ton deosebit de politicos:

— În privinţa acestei camere, prietene...

Dumneata ai un contract cu proprietarul casei care să-ţi dea dreptul să o foloseşti ca spaţiu comercial?...

— Bineînţeles că am contract... îi răspunse Malak puţin tulburat şi scoase din mica borsetă de piele o copie a contractului pe care-l semnase cu Fikri Abd al-Şahid.

Hamid îi luă hârtia din mână, îşi puse ochelarii pe nas şi o cercetă atent. Apoi i-o întinse lui Malak, zicându-i:

— Contractul în această formă este nul...

— Nul? întrebă Malak temător.

— Nul, bineînţeles! repetă Hamid. Terasa este în baza legii un bun comun al locatarilor şi bunurile comune nu pot fi închiriate în scopuri comerciale...

Malak nu înţelese prea bine ce vrea să zică şi se holbă furios la domnul Hamid, care continuă cu aplomb:

— Curtea de Casaţie a dat mai multe hotărâri în legătură cu această chestiune care este considerată încheiată... Contractul este nul şi nu ai dreptul să foloseşti camera...

— Bine, dar voi toţi locuiţi pe terasă... De ce n-aş putea s-o fac şi eu?

— Noi folosim camerele noastre ca locuinţe şi acest lucru este legal, pe când tu vrei să foloseşti camera în scopuri

comerciale şi acest lucru nu este legal... Nu vom admite aşa ceva în nici un caz...

— Foarte bine! Plânge-te proprietarului casei, întrucât el mi-a dat contractul!...

—În nici un caz legea nu-ţi dă voie să foloseşti camera... Iar noi, în calitate de locatari prejudiciaţi, trebuie să te împiedicăm...

— Ce înseamnă asta?

— Asta înseamnă că trebuie s-o iei din loc, ca să n-o păţeşti! se amestecă şi Ali Şoferul în vorbă, cu glasul lui răguşit, uitându-se la Malak provocator.

Apoi continuă, punând mâna pe umărul lui,
ameninţător:

— Ascultă, şefule! Pe terasa asta locuiesc familii respectabile... Nu poţi să vii aici când ţi se năzare şi să deschizi un atelier, din care lucrătorii şi clienţii să se holbeze la femeile care intră şi ies... Pricepi sau nu?

— Stimate domn, toţi lucrătorii mei sunt oameni cu calificare superioară, slavă Domnului. Toţi sunt
politicoşi şi discreţi. Şi-apoi locatarii de pe terasă şi femeile lor sunt mai presus de orice pentru mine... îi răspunse Malak pe nerăsuflate, înţelegând gravitatea situaţiei.

— Ştii ce? Fără prea multă vorbărie! Adună-ţi catrafusele şi cară-te!

— Ce spui? Dar ce s-a întâmplat? Suntem ca la drumul mare sau ce?...

— Da, ca la drumul mare, băiatul mamii, dacă aşa vrei tu!...

Şi Ali Şoferul nu apucă să-şi termine vorba că-1 şi prinse pe Malak de guler şi-i cârpi o palmă, anunţând începerea bătăliei. Conducea scandalurile provocate cu uşurinţă şi pricepere, ca şi cum ar adopta o măsură simplă, de rutină sau ar practica un sport de care este pasionat. A început cu o lovitură de cap aplicată lui Malak, urmată de doi pumni în stomac şi de un al treilea, puternic şi răsunător, în nas, provocându-i scurgerea unui firicel de sânge pe faţă. Malak încercă să reziste şi să-i aplice o lovitură rivalului său în faţă, dar pumnul lui zbură prin aer. Apoi, începu să ţipe, protestând, în vreme ce loviturile violente cădeau una după alta, şi se aşternu un haos general. Lucrătorii se strecurară, fugind pentru a evita implicarea în scandal, iar lumea se îngrămădi, venind din toate părţile pentru a asista la spectacol. Pe neaşteptate, apăru pe terasă şi Abaskharon şi când văzu ce se întâmplă, începu să urle după ajutor. încăierarea continuă până ce Ali Şoferul

izbuti să-l scoată pe Malak din cameră.

Domnul Hamid Hawwas se retrase pe neobservate la începutul scandalului şi chemă Poliţia de Intervenţii Urgente de la telefonul din chioşcul de ţigări, situat vizavi de bloc. în foarte scurt timp, apăru un tânăr ofiţer de poliţie însoţit de câţiva soldaţi şi agenţi, care îi reţinură numaidecât pe Malak, împreună cu băieţii lui, pe Abaskharon şi pe Ali Şoferul. Hamid Hawwas, în schimb, se apropie de ofiţer, îl salută politicos şi-i zise:

— Dumneata ai studiat dreptul, domnule... Prietenul nostru (şi arătă spre Malak) vrea să deschidă un atelier aici pe terasă. Or terasa este un bun de folosinţă comună şi nu poate fi exploatată în scopuri comerciale. Aşa după cum dumneata ştii prea bine, asta este o infracţiune calificată în terminologia juridică drept violare a proprietăţii şi se pedepseşte cu închisoare până la trei ani...

— Dumneata eşti avocat? îl întrebă ofiţerul pe domnul Hamid.

— Nu, domnule... Eu, domnule, sunt Hamid Hawwas, directorul-adjunct al Departamentului de revizie din cadrul Autorităţii Naţionale pentru Salubritate, secţiunea Al-Mansura... îi răspunse Hamid încrezător. în acelaşi timp, eu sunt unul

dintre locatarii păgubiţi ca urmare a violării dreptului lor la bunul de folosinţă comună, care este terasa... Cum să închirieze proprietarul, domnule, terasa pentru scopuri comerciale?
Acesta este un abuz flagrant împotriva bunului de folosinţă comună al locatarilor... Mâine-poimâine, ne trezim că închiriază şi ascensorul sau intrarea blocului. Ţara asta a ajuns un sat fără câini sau ce?

Domnul Hamid rosti ultima întrebare pe un ton teatral, privind spectatorii adunaţi grămadă, ca şi cum ar fi vrut să-i incite. Ba cuvintele lui chiar avură darul să-i provoace şi începură să murmure protestând. Tânărul ofiţer păru descumpănit pentru câteva clipe, dar, după ce stătu puţin pe gânduri, zise oarecum dezgustat:

— Foarte bine! Hai cu toţii la secţie!

Doctorul Hasan Raşid a fost unul dintre juriştii de seamă din Egipt şi din lumea arabă în general. La fel ca *Taha Husein*[37], *Ali*

[37] *Taha Husein* - Intelectual egiptean de seamă (orb) din secolul XX: autor de romane şi nuvele, critic şi istoric literar, profesor universitar, ministru al învăţământului.

Badawi[38], *Zaki Naghib Mahmud*[39] şi alţi intelectuali, şi-a făcut studiile postuniversitare în Occident şi a revenit în ţara natală pentru a aplica în cadrul Universităţii Egiptene tot ceea ce a învăţat acolo. Pentru aceştia „progresul" şi „Occidentul" erau două cuvinte care însemnau aproape acelaşi lucru, cu tot comportamentul pozitiv şi negativ decurgând din acestea. Apreciau cu toţii marile valori occidentale: democraţia, libertatea, justiţia, munca susţinută şi egalitatea, în acelaşi timp, ignorau cu toţii moştenirea naţiunii, dispreţuiau obiceiurile şi tradiţiile ei, socotindu-le lanţuri care ne trag spre înapoiere, în vreme ce trebuie să ne eliberăm de ele pentru a înfăptui renaşterea.

În timpul studiilor la Paris, doctorul Raşid a cunoscut o franţuzoaică, Jeanette, pe care a iubit-o şi a luat-o cu el în Egipt, unde s-au căsătorit şi au avut un singur fiu, pe Hatim. Familia a dus o viaţă în stil occidental, atât în formă, cât şi în conţinut. Hatim nu-şi aminteşte ca tatăl lui să fi împlinit vreodată rugăciunea ori să fi postit. Pipa nu-i lipsea niciodată din gură, vinul

[38] *Ali Badawi* - Jurist de seamă din anii ’40
[39] *Zaki Naghib Mahmud* - Critic literar, traducător şi eseist (1905-1993)

franţuzesc se afla întotdeauna pe masa lui, cele mai noi discuri apărute la Paris umpleau casa cu melodiile lor şi franceza era limba principală de conversaţie în casă. Conform obiceiurilor occidentale, întreaga viaţă a familiei se desfăşura după ore stabilite şi după programe, chiar şi întâlnirile cu prietenii şi cu rudele. Doctorul Raşid stabilea ore fixe în fiecare săptămână până şi pentru scrierea corespondenţei personale.

Pe lângă capacităţile intelectuale excepţionale, el poseda şi o uimitoare putere de a munci fără întrerupere, ceea ce l-a ajutat ca în decursul a două decenii să realizeze un adevărat salt în studierea dreptului civil în Egipt şi cu trecerea timpului s-a remarcat şi a fost numit decan al Facultăţii de Drept în cadrul Universităţii din Cairo, iar Asociaţia de Drept Inter-naţional din Paris l-a ales printre cei mai buni o sută de jurişti din lume.

Dar cum el era tot timpul ocupat cu studiile şi cursurile sale şi cum soţia sa, Jeanette, era şi ea ocupată toată vremea cu munca de translator la ambasada franceză, fiul lor Hatim a avut parte de o copilărie tristă, însingurată, încât — spre deosebire de toţi ceilalţi copii - iubea zilele de şcoală şi

ura lunga vacanţă de vară, pe care o petrecea singur, fără să se mai poată juca nici măcar cu prietenii. La singurătatea dureroasă se mai adăuga şi sentimentul de alienare şi confuzie mentală care îi încearcă pe copiii provenind din căsătorii mixte.

Micuţul Hatim petrecea o grămadă de timp în compania servitorilor şi deseori părinţii săi (în permanenţă ocupaţi) îl trimiteau împreună cu un servitor la Clubul Gezira sau la cinema. Şi dintre numeroşii servitori din casă, micuţul Hatim s-a ataşat în mod deosebit de servitorul Idris, care purta un caftan alb fluturând, un brâu roşu lat, un fes lung şi avea o statură înaltă, talie subţire, faţa brună, ochii strălucitori şi inteligenţi şi un zâmbet luminos care lăsa să i se vadă strălucind dantura perfectă. Idris obişnuia să stea cu Hatim în camera sa mare, care dădea spre strada Suleiman Paşa, să se joace împreună, cu jucăriile lui, să-i spună poveşti despre animale şi să-i murmure cântece minunate, explicându-i sensurile lor. Glasul lui Idris tremura şi i se iveau lacrimi în ochi când îi vorbea despre mama şi despre fraţii lui, despre satul din care îl luaseră pentru a lucra de mic prin casele altora.

Hatim a ajuns să-l iubească pe Idris şi

relaţiile dintre ei au devenit într-atât de strânse încât petreceau ceasuri lungi împreună, zi de zi. Când Idris a început să-l sărute pe Hatim pe obraji şi pe gât şi să-i şoptească „Ce frumos eşti... Te iubesc...". Hatim nu a simţit aversiune sau teamă. Dimpotrivă, senzaţia de căldură pe care respiraţia prietenului său i-o lăsa pe corp îl excita într-un mod confuz. Au continuat să se sărute până ce într-o zi Idris i-a cerut să-şi scoată veşmintele. Hatim avea pe atunci nouă ani. S-a simţit destul de încurcat şi tulburat, dar în cele din urmă a cedat la insistenţele prietenului său, pe care trupul lui alb şi delicat îl excita într-atât încât în timpul întâlnirii plângea în hohote de plăcere şi şoptea cuvinte nubiene de neînţeles. În pofida dorinţei şi vigorii sale, Idris a pătruns în trupul lui Hatim cu delicateţe şi grijă şi i-a cerut să-i spună dacă simte cea mai mică durere. Această apropiere a reuşit, încât şi astăzi când rememorează prima întâlnire cu Idris, îl cuprinde acelaşi sentiment ciudat pe care l-a încercat atunci pentru prima dată, dar nu-şi aduce niciodată aminte că ar fi simţit vreo durere.

După ce a terminat, Idris l-a întors pe Hatim cu faţa spre el şi l-a sărutat fierbinte pe buze. Apoi i-a zis în şoaptă, uitându-se

drept în ochii lui:

— Am făcut lucrul ăsta pentru că te iubesc... Dacă şi tu mă iubeşti, să nu spui cuiva ce s-a întâmplat... Dacă o să le spui, o să te bată, iar pe mine o să mă alunge... Ba s-ar putea ca tatăl tău să mă bage la închisoare sau chiar să mă omoare şi după aceea n-o să mă mai vezi niciodată...

Relaţia între Hatim şi Idris a durat ani în şir, până când doctorul Raşid a murit pe neaşteptate în urma unei hemoragii cerebrale cauzate de efortul intelectual excesiv. Curând, văduva lui a fost nevoită să renunţe la mai mulţi servitori pentru a reduce din cheltuieli. Idris a părăsit casa şi n-a mai auzit nimic de el. Dispariţia lui Idris l-a afectat psihologic atât de mult pe Hatim încât în anul acela a obţinut o medie foarte mică la bacalaureat. După aceea, s-a cufundat în viaţa tumultuoasă a homosexualilor. Cu doi ani în urmă, a murit şi mama sa, eliberându-se astfel de ultima constrângere în privinţa plăcerilor sale. A moştenit venituri stabile, care-i garantau o viaţă lipsită de griji (pe lângă salariul său destul de bun de la gazetă), aşa că a renovat apartamentul mare din Blocul Iakubian, eliberându-1 de stilul tradiţionalist şi transformându-1 în ceva ce semăna mai mult

cu atelierul unui artist boem decât cu locuinţa unei familii aşezate. Acum avea posibilitatea să-şi invite partenerii, împărţind patul cu ei zile, uneori chiar luni în sir. Hatim a cunoscut mulţi bărbaţi şi s-a despărţit de ei din diverse motive, dar pasiunea lui tainică a rămas legată pentru totdeauna de servitorul Idris. Aşa cum un bărbat caută printre femei chipul primei sale iubite, cu care a cunoscut pentru prima oară plăcerea, la fel şi Hatim îl caută printre bărbaţi pe Idris - masculul primitiv şi simplu, pe care civilizaţia nu l-a cizelat, cu toată asprimea, primitivismul şi vigoarea reprezentate de un astfel de bărbat. Se gândeşte tot timpul la Idris şi deseori retrăieşte cu o pasiune arzătoare şi plăcută sentimentul pe care-1 încerca atunci când stătea întins pe burtă pe podeaua camerei (de parcă ar fi fost un iepuraş care se lăsa pradă destinului), urmărind atent desenele de pe covoraşul persan, în vreme ce trupul fierbinte al lui Idris îl înlănţuia, îl devora, facându-1 să se topească. Ciudat că relaţiile lor sexuale, deşi au fost foarte numeroase, s-au consumat întotdeauna pe podeaua camerei şi niciodată în pat. Aceasta se datora foarte probabil complexului de servitor neînsemnat al lui Idris, care nu se

simţea psihologic în stare să folosească patul stăpânului său nici chiar atunci când întreţinea relaţii sexuale cu el.

Într-o noapte, cu câteva luni în urmă, ameţit de băutură şi mânat de o poftă aprinsă de sex, Hatim a coborât în centrul oraşului, pe la ora zece (aceasta fiind ora schimbării gărzii soldaţilor de la poliţie, pe care o cunosc toţi homosexualii din zonă, care se străduiesc să-şi aleagă partenerii din rândul acestora). Hatim a început să-i cerceteze pe soldaţii simpli care se pregăteau să plece din schimb şi ochii i s-au fixat asupra lui Abd Rabbuh (care semăna destul de bine cu Idris). L-a luat cu el în maşină, i-a dat ceva bani şi a continuat să-l mângâie şi să glumească în acelaşi timp cu el până ce a izbutit să-l ademenească.

După aceea, Abd Rabbuh a făcut mai multe încercări, unele chiar violente, de a scăpa de relaţia sa cu Hatim, dar acesta ştia din experienţa lui îndelungată că un homosexual activ începător, cum era Abd Rabbuh, este cuprins de obicei de un sentiment uriaş de păcat, care se transformă foarte curând în amărăciune şi apoi într-o ură neagră împotriva homosexualului pasiv care îl ademeneşte. Dar el ştia în acelaşi timp şi că repetarea experienţei

homosexuale şi plăcerea simţită se transformă treptat într-o dorinţă veritabilă a homosexualului activ, oricât de mult ar urî-o şi ar încerca să fugă de ea la început. În consecinţă, relaţia dintre Hatim şi Abduh a continuat să oscileze între încercările de scăpare şi dorinţa întâlnirii.

Ieri, Abduh a părăsit barul Chez Nous fugind de Hatim, dar acesta l-a ajuns din urmă şi a insistat până ce l-a convins să-l însoţească în apartamentul lui. înainte de a face amor, au băut împreună o sticlă întreagă de vin franţuzesc sec. Şi în dimineaţa următoare, iată-1 pe Hatim lungit în cadă, lăsându-se mângâiat de jeturile duşului pe care le simţea pe trup ca pe nişte armate de furnici delicioase, în timp ce-şi aducea aminte zâmbind de noaptea fierbinte pe care o petrecuse împreună în Abduh, căruia vinul îi aprinsese pofta şi-i storsese trupul în mai multe spasme succesive. Apoi Hatim se opri dinaintea oglinzii, ştergându-şi trupul şi părţile intime cu grijă şi ungându-le cu o cremă parfumată. Se înfăşură în halatul roz de caşmir, se întoarse în dormitor şi privi îndelung la Abduh, care dormea încă: la faţa lui tuciurie, la buzele lui pline, la nasul cârn de negroid, la sprâncenele groase care dădeau chipului

său o expresie aspră. Se aplecă şi-l sărută. Acesta se trezi şi deschise ochii alene.

— Bună dimineaţa! *Bonjour*! rosti Hatim în şoaptă, cu un ton delicat, zâmbindu-i lui Abduh, care se îndreptă puţin, sprijinindu-se de tăblia patului şi lăsând să i se vadă pieptul negricios lat, acoperit de o pădure de păr des.

Continuă să-l sărute, dar Abduh îi îndepărtă faţa cu mâna, apoi lăsă capul în jos şi zise cu amărăciune în glas, lamentându-se:

— Hatim Bey, am dat de o mare belea... în orice clipă, ofiţerul poate propune să fiu pedepsit...

— Ooo, Abduh, iar începi să-mi vorbeşti de ofiţer?
Ţi-am spus că nu trebuie să-ţi faci griji... Am găsit pe cineva care să poată interveni pentru tine... Un general foarte important din minister...

— Vezi că dacă nu vorbeşte pila ta, s-ar putea să fiu băgat la zdup... Femeia şi micuţul meu de la ţară trăiesc din ce câştig eu, Excelenţă... Azi-mâine termin cu armata şi dacă o să fiu închis, familia mea e pierdută...

Hatim îl privi lung, cu duioşie, zâmbind. Apoi scoase din mica lui borsetă o hârtie de

o sută de lire şi i-o întinse zicându-i:

— Poftim... Trimite-i soţiei şi copilului tău... Şi dacă ei vor avea nevoie de ceva de la mine, voi avea grijă de asta, pentru tine... Mâine mă întâlnesc cu ruda mea, generalul, şi vorbim cu ofiţerul, în legătură cu tine... Dar te rog să nu te mai frământi atâta, Abduh...

Abduh lăsă ochii în pământ şi rosti în şoaptă câteva cuvinte de mulţumire, în vreme ce Hatim se apropie din nou de el până ce trupurile lor se lipiră şi zise pentru sine în franceză:

— *Quelle belle journee!*

Cetăţeanului Taha Muhammad al-Şazli

Blocul Iakubian

Strada Talaat Hârb nr. 34, Cairo

Cele mai bune salutări.

Referitor la plângerea prezentată de către dumneavoastră Preşedinţiei Republicii în legătură cu

respingerea dumneavoastră la examenul pentru primirea la Academia de Politie, vă aducem la cunoştinţă că această chestiune a fost examinată împreună cu domnul general, rector al Academiei de Poliţie, şi s-a constatat că plângerea este nefondată. Vă urăm succes!

Vă rugăm să primiţi expresia respectului nostru deosebit.

Generalul Hassan Bazaraa
Şeful Direcţiei Plângeri
Preşedinţia Republicii

Vecinii erau obişnuiţi să-i audă certându-se pe Zaki Bey şi pe sora sa Dawlat. Lucrul acesta se întâmpla destul de des, aşa că nu mai era un motiv de mirare şi de curiozitate. Dar cearta era de un fel deosebit de data aceasta: ceva aducând cu o explozie teribilă, ţipete şi insulte urâte, lovituri cu mâinile, ale căror zgomote ajunseră la urechile locatarilor. Aceştia deschiseseră uşile şi ieşiseră curioşi. Câţiva dintre ei bombăniră, gata să intervină.

— Mi-ai pierdut inelul cu diamante, ticălosule! urlă Dawlat, fierbând de furie.

— Vorbeşte decent, Dawlat...

— Nu m-aş mira să-l fi dat vreuneia din târfele tale...

— Ţi-am spus să vorbeşti decent...

— Eu sunt destul de decentă, spre deosebire de tine... Tu ai devenit batjocura lumii... Afară din casa mea, fiu de câine, haşisomanule!...

— Dar ăsta-i apartamentul meu... ţipă Zaki Bey, de data aceasta cu glasul aproape

sugrumat.

— Nu, drăguţule! Asta-i casa tatei, respectatul paşă a cărui memorie o întinezi tu cu murdăriile tale...

Se auziră zgomote de palme şi de îmbrânceli. Apoi uşa apartamentului se deschise şi se ivi Dawlat împingându-1 pe Zaki afară, în vreme ce continua să strige:

— Ieşi! Nu vreau să-ţi mai văd mutra, pricepi? Afară! Zaki Bey se strecură afară, unde dădu peste o mulţime de vecini adunaţi buluc.

— Bine, Dawlat... Fie cum vrei tu! Am plecat... mai zise el, întorcându-se spre ea.

Dawlat trânti uşa cu putere şi se auzi zgomotul zăvorului tras. Vecinii se apropiară de Zaki Bey şi spuseră că nu se cuvine să se întâmple aşa ceva, oricare ar fi motivul neînţelegerilor. E păcat ca nişte oameni respectabili precum Zaki Bey şi sora lui, Dawlat, să se certe în felul ăsta...

Zaki Bey clătină din cap şi zâmbi trist, îndepărtându-se de uşă. Înainte de a intra în lift, se adresă vecinilor cu un ton conciliant, cerându-şi scuze:

— Îmi pare rău că v-am deranjat pe toţi... E vorba de o neînţelegere şi sper ca lucrurile să se sfârşească cu bine...

Numeroasele poveşti repetate despre Kamal al-Fuli spun că el s-a născut într-o familie foarte săracă din oraşul *Şibin al-Kom*[40], guvernoratul Al-Munufiyya. Dar, în pofida sărăciei, era extrem de ambiţios şi inteligent. A terminat liceul în anul 1955 pe un loc de frunte la nivel naţional şi, imediat după înscrierea la Facultatea de Drept, s-a implicat în activitatea politică. Kamal al-Fuli a trecut prin toate partidele care s-au perindat la putere, în ordinea următoare: Organizaţia de Eliberare, Uniunea Naţională, apoi Uniunea Socialistă, Organizaţia Avangărzii, *Platforma Centrului*[41], *Partidul Egiptului*[42] şi, în sfârşit, *Partidul Naţional*[43]. Şi pe toată durata acestui traseu

---

[40] *Şibin al-Kom,* oraş situat la aproximativ optzeci de kilometri nord-vest de Cairo, reşedinţa guvernoratului Al-Munufiyya care ocupă zona mijlocie a Deltei, între braţele Rozeta şi Damieta.

[41] *Platforma Centrului,* în 1975, în urma liberalizării economiei, în timpul preşedintelui Anwar al-Sadat şi în scopul liberalizării vieţii politice, au fost admise trei aripi sau platforme în cadrul Uniunii Socialiste: Dreapta, Centrul şi Stânga. Centrul a reprezentat regimul conducător.

[42] *Partidul Egiptului* - La aproximativ un an după formarea platformelor politice în cadrul Uniunii Socialiste, aceste platforme s-au transformat în partide politice. Platforma Centrului a devenit Partidul Egiptului.

[43] *Partidul Naţional* - Partidul aflat la putere în Egipt în momentul de faţă, care sprijină politica preşedintelui

a fost cel mai entuziast susţinător al principiilor partidului aflat la putere, iar vocea lui era cea mai puternică. în vremea lui Nasr, ţinea conferinţe şi scria lucrări despre inevitabilitatea transformării socialiste şi necesitatea ei istorică, iar când statul s-a îndreptat către capitalism, a devenit unul dintre cei mai vehemenţi suporteri ai privatizării şi ai economiei de piaţă, a lansat sub cupola parlamentului vestita campanie aprigă împotriva sectorului de stat şi a ideilor totalitariste în general. Probabil că el este unul din puţinii politicieni egipteni care au reuşit să deţină un fotoliu în parlament vreme de peste treizeci de ani fără întrerupere.

Este adevărat că alegerile sunt întotdeauna măsluite în Egipt în favoarea partidului aflat la putere, dar nu este mai puţin adevărat nici că Al-Fuli este înzestrat cu un veritabil har politic. Acest har i-ar fi permis în mod inevitabil
într-o societate democratică să ajungă la una dintre cele mai înalte funcţii în stat, dar, aşa cum se întâmplă cu multe talente în Egipt, şi harul lui autentic a deviat, s-a distorsionat şi s-a combinat cu minciuna, ipocrizia şi

---

Husni Mubarak.

intrigile până într-atât încât numele lui Kamal al-Fuli este asociat în minţile egiptenilor cu noţiunile de corupţie şi cinism.

El a avansat în ierarhia politică ajungând secretar cu problemele organizatorice în cadrul Partidului Naţional, fiind primul controlor al alegerilor din întregul Egipt. El stabilea candidaţii partidului şi ştergea de pe liste pe cine voia, după bunul său plac; el supraveghea măsluirea rezultatelor alegerilor de la Alexandria până la Aswan; el primea mită consistentă de la candidaţi pentru a le garanta falsificarea rezultatelor în favoarea lor. în acelaşi timp, se pricepea de minune să-şi acopere corupţia prin fel de fel de jocuri: de la servicii reciproce şi facilităţi care aduc milioane principalilor lideri politici până la notele securităţii şi alte documente secrete care confirmau abuzurile şi abaterile politicienilor şi pe care Al-Fuli le păstra cu grijă pentru şantajarea lor sau chiar pentru eliminarea lor, dacă era nevoie, în toate adunările politice, atât în parlament, cât şi în Partidul Naţional, toată lumea trebuia să tacă atunci când vorbea Al-Fuli, ba chiar şi numai o privire încruntată era suficientă pentru a stârni spaima oricărui politician. Sunt bine-cunoscute împrejurările în care a făcut praf şi pulbere în public înalţi

demnitari, pentru că au cutezat să vorbească despre lucruri care nu-i conveneau. Astfel, cu câţiva ani în urmă, a dirijat campania devastatoare (în folosul unor mari demnitari) împotriva doctorului Al-Ghamrawi, guvernatorul Băncii Centrale, soldată cu demisia acestuia în cele din urmă. Un exemplu mai recent este ceea ce s-a întâmplat cu numai un an în urmă cu ministrul aşezămintelor religioase, care se bucura de o popularitate deosebită, închipuindu-şi că este suficient de puternic şi influent, acesta s-a ridicat într-o şedinţă a Biroului Politic al Partidului Naţional, atacând cu virulenţă corupţia politică şi cerând îndepărtarea din funcţiile de conducere din partid a elementelor deviante şi a profitorilor. Al-Fuli i-a făcut semn ministrului să-şi încheie discursul, dar acesta a continuat să vorbească fără să-l ia în seamă. Atunci, Al-Fuli l-a întrerupt, s-a întors spre cei din jurul său şi i-a zis cu un ton teatral, batjocoritor:

— Ce spuneţi, domnule ministru? De ce ţineţi,
Excelenţa Voastră, atât de mult să combateţi corupţia?

— Începe cu tine, amice!... Ai contractat un credit de zece milioane de lire de la

Banca pentru Dezvoltare şi refuzi să achiţi ratele... Şi dacă tot veni vorba, ştii că funcţionarii băncii intenţionează să-ţi intenteze proces şi să stârnească un adevărat scandal pe seama ta?

În clipa aceea, ministrul s-a îngălbenit şi s-a aşezat, fără să mai scoată un cuvânt, în mijlocul comentariilor şi râsetelor celor prezenţi.

Hagg Azzam ştia foarte bine toate lucrurile astea şi tocmai de aceea hotărî să nu-şi depună candidatura pentru alegerile parlamentare decât după ce va avea o întâlnire cu Kamal al-Fuli. Acesta zăbovi câteva săptămâni, după care stabili în cele din urmă o întâlnire în biroul fiului său, avocatul Yaser al-Fuli, din strada Şihab, cartierul Al-Muhandisin. După rugăciunea de vineri, Hagg Azzam se duse la întâlnire însoţit de fiul său, Fawzi. În birou nu se aflau decât Kamal al-Fuli împreună cu fiul său, Yaser, şi gărzile de corp. Azzam şi Al-Fuli se îmbrăţişară, schimbând câteva cuvinte de salut, complimente şi glume, ca şi cum ar fi fost doi prieteni apropiaţi, care se înţelegeau şi se respectau.

După o lungă conversaţie despre diverse lucruri, pregătind terenul, Azzam intră în

subiect şi vorbi despre iubirea lui faţă de oameni şi despre dorinţa de a fi în slujba lor, ilustrând ceea ce spunea cu mai multe tradiţii nobile referitoare la răsplata de care vor avea parte aceia care răspund nevoilor credincioşilor musulmani, în timp ce Kamal al-Fuli clătina din cap, aprobând spusele lui. în cele din urmă, Azzam ajunse la punctul hotărâtor şi zise:

— De aceea, călăuzit de Allah şi bizuindu-mă pe El, aş vrea să-mi depun candidatura în alegerile parlamentare apropiate, în circumscripţia mea, Qasr al-Nil. Sper ca Partidul Naţional să fie de acord cu candidatura mea şi vă stau la dispoziţie, Kamal Bey, cu orice...

Al-Fuli se prefăcu a cugeta adânc, deşi el se aşteptase la ceea ce i-a cerut Azzam. De fapt, el lăsa o impresie contradictorie în sufletele celor care îl întâlneau: pe de o parte frapau inteligenţa, spontaneitatea şi prezenţa sa copleşitoare, iar pe de altă parte, trupul său mătăhălos, burta lăbărţată, cravata întotdeauna puţin desfăcută, culorile nepotrivite ale hainelor, părul vopsit ţipător, faţa grasă, buhăită, privirile impertinente şi viclene, maniera vulgară de a vorbi - întinzând braţele în faţă, mişcându-şi degetele, clătinându-şi umerii şi burta,

semănând cu gesturile unei femei vulgare. Toate astea îl făceau să pară comic într-un fel (ca şi cum ar interpreta un monolog pentru a-i distra pe spectatori) şi să lase un sentiment stânjenitor în sufletele celor prezenţi.

Al-Fuli ceru de la însoţitorii săi o coală şi un pix şi începu să deseneze ceva. Trecură câteva clipe în care el se cufundă în desen, încât Hagg Azzam ajunse să creadă că ceva n-a fost limpede. Dar iată că Al-Fuli termină de desenat şi întoarse foaia spre Azzam, ţinând-o cu amândouă mâinile. Azzam fu surprins, văzând că desenul reprezenta un iepure mare şi o vreme nu scoase nici un cuvânt.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, Excelenţă, zise în cele din urmă Azzam.

—Vrei să ai garantat succesul în alegeri şi ai întrebat ce ti se cere, iar eu am desenat ce ti se cere...

— Un „iepure" întreg? Un milion de lire, Kamal Bey? E prea mult!

Azzam se aşteptase la această sumă, dar încercă să se tocmească în speranţa că poate cine ştie...

— Ascultă, Hagg! Allah mi-e martor...

Cei prezenţi intonară expresia „Nu există altă divinitate în afară de Allah", când auziră

rostit numele celui de sus.

— Eu primesc pentru circumscripţii mai mici decât Qasr al-Nil un milion şi jumătate şi chiar două milioane. Yaser, băiatul meu, e de faţă şi poate să-ţi spună. Dar jur pe Allah cel măreţ că eu ţin la tine, Hagg, şi vreau să fii alături de noi în parlament... Şi-apoi, suma asta nu o iau eu singur. Eu simt ca un poştaş — iau de la tine şi predau altuia... Tu pricepi foarte bine ce vreau să zic...

Hagg Azzam se prefăcu puţin neliniştit, apoi întrebă:

— Adică vrei să zici, Kamal Bey, că dacă plătesc suma asta, pot fi sigur de câştigarea alegerilor, cu voia lui Allah?

— Îmi pare rău că te îndoieşti, Hagg... Stai de vorbă cu Kamal al-Fuli... O experienţă de treizeci de ani în parlament... Nici un candidat nu poate spera să reuşească fără asigurarea noastră, cu voia lui Allah...

— Dar am auzit că există şi alţi peşti mari care vor să candideze în circumscripţia Qasr al-Nil...

— Nu-ţi face griji în privinţa asta! Dacă ne înţelegem, poţi fi sigur că vei reuşi în Qasr al-Nil, chiar dacă ar candida şi dracu' împotriva ta, pricepi? Restul mă interesează pe mine, Hagg!

După aceea, Al-Fuli râse, scoase burta mare puţin în faţă şi-şi trecu mâna peste ea, zicând satisfăcut:

— Naivii îşi închipuie că noi măsluim alegerile... Nici vorbă de-aşa ceva! Toată treaba este că noi am studiat bine psihologia poporului egiptean. Domnul nostru i-a creat pe egipteni ca să accepte autoritatea guvernului... Nici un egiptean nu se poate împotrivi guvernului său. Există popoare care prin firea lor se agită şi se revoltă, dar egipteanul rămâne cu capul plecat toată viaţa lui pentru o bucată de pâine... E scris în istorie ceea ce-ţi spun eu acum... Poporul egiptean este poporul cel mai uşor de cârmuit din întreaga lume... De îndată ce iei puterea, egiptenii îţi arată supunere, se umilesc dinaintea ta şi faci cu ei ce vrei... Şi orice partid din Egipt care face alegeri şi se află la putere le câştigă în mod obligatoriu, fiindcă egipteanul trebuie să sprijine guvernul. Aşa l-a creat Domnul nostru...

Azzam nu păru întru totul convins de vorbele lui Al-Fuli, dar îl întrebă despre modul de plată.

— Roagă-te pentru Profet, Hagg, şi ascultă-mă! Dacă suma este în bani gheaţă, o primesc eu. Dacă o achiţi cu un cec, îl scrii pe numele avocatului Yaser al-Fuli, fiul meu,

şi faci un contract pentru un caz oarecare, ca şi cum l-ai angaja şi ai fi clientul lui... Astea sunt nişte simple formalităţi, pricepi?...

După câteva clipe de tăcere, Azzam scoase carnetul de cecuri şi zise în vreme ce-şi desfăcea stiloul de aur.

— Bine... S-a făcut... Completez un cec cu jumătate din sumă şi după câştigarea alegerilor, cu voia lui Allah, achit şi restul...

— Nu, iubitule! Să-ţi fie ruşine! Să ştii că mă superi. Vorbele astea să le spui copiilor de şcoală... Sistemul meu este ăsta: mai întâi plăteşti şi după aceea câştigi... Achiţi întreaga sumă şi eu te felicit pentru intrarea în parlament. Şi citesc *Al-Fatiha*[44] împreună cu tine chiar acum.

Aceasta fu ultima încercare a lui Azzam de a se tocmi. După eşecul ei, capitulă şi completă cecul cu suma de un milion de lire, îl examină cu grijă, aşa cum obişnuia să facă întotdeauna, şi i-1 întinse lui Al-Fuli care îl luă şi îl înmână fiului său. Apoi, chipul i se însenină şi spuse vesel:

---

[44] *Al-Fatiha* - Prima sura sau primul capitol din Coran, care conţine crezul esenţial al musulmanilor şi care se citeşte sau se recită în mai multe momente şi situaţii în cursul unei zile, în cazul de faţă este vorba de ajungerea la o înţelegere.

— Felicitări, Hagg! Hai să citim *Al-Fatiha* şi Domnul să ne ajute să reuşim! Contractul îl pregăteşte Yaser!...

Cei patru - Al-Fuli, Azzam şi fiii lor - închiseră ochii, întinseră mâinile în faţă, implorând, şi începură să rostească în şoaptă *Al-Fatiha...*

Hagg Azzam îi achită suma lui Al-Fuli, închipuindu-şi că alegerile s-au decis în favoarea sa, dar lucrurile n-au stat defel aşa. Competiţia a devenit foarte aprinsă, la ea participând mai mulţi oameni de afaceri, sperând să obţină *fotoliul muncitorilor*[45] în Camera Deputaţilor din partea circumscripţiei Qasr al-Nil. Cel mai puternic concurent al lui Hagg Azzam era Abu Humayda, proprietarul vestitului lanţ de magazine de îmbrăcăminte Bucuria şi Lumina. Aşa cum doi poli identici se resping, antipatia ascuţită dintre cei doi rivali provenea în esenţă din asemănarea lor în multe privinţe. Ca şi Azzam, Abu Humayda a fost la început un simplu docher în Port Said. Apoi, în decurs de mai puţin de douăzeci de ani, averea sa a sporit în mod considerabil,

---

[45] *Fotoliul muncitorilor,* Conform constituţiei egiptene, circumscripţiile electorale sunt reprezentate de două locuri, unul fiind rezervat muncitorilor şi ţăranilor, iar celălalt „altor categorii".

devenind unul dintre cei mai mari milionari din Egipt. Dar lumea a auzit de Abu Humayda cu numai câţiva ani în urmă, când a inaugurat marele lanţ de magazine în Cairo şi Alexandria. Pe urmă, a invadat ziarele şi televiziunile cu anunţuri despre angajamentul său de a oferi câteva rochii simple şi câteva basmale colorate fiecărei femei care hotăra să respecte *vestimentaţia acceptată*[46] de religie şi care preda vechile veşminte împodobite, neconforme cu legea religioasă, conducerii magazinelor, ca dovadă a seriozităţii. La început, lumea s-a mirat de această ofertă ciudată, dar mirarea i-a sporit şi mai mult în momentul când magazinele Bucuria şi Lumina au primit cu adevărat îmbrăcămintea veche de la zeci de femei, oferindu-le în schimb gratuit veşminte islamice noi şi scumpe. Acest proiect cu obiective nobile nu le-a împiedicat pe unele femei, care purtaseră deja straiele acceptate de legea religioasă, să se strecoare din dorinţa de a beneficia şi ele de vesminte noi. Pretinzând că ele nu ar fi purtat până atunci veşmintele islamice, prezentau la magazine

---

[46] Un concept răspândit în anii ’70, prin care se are în vedere îmbrăcămintea care acoperă tot corpul femeii, cu excepţia feţei şi mâinilor, ascunzând liniile corpului, părul şi gâtul; într-o interpretare largă, poate implica şi acoperirea feţei şi mâinilor cu vălul.

veşminte neconforme cu legea religioasă, care nu le aparţineau, pentru a obţine în schimbul lor altele noi. Magazinele Bucuria şi Lumina
şi-au dat seama de această viclenie şi au publicat pretutindeni un anunţ prin care femeile care recurgeau la acest truc erau avertizate că vor fi sancţionate juridic şi au introdus în contractul pe care beneficiarele îl semnau la magazin o clauză care stipula că acelea care mint vor fi pedepsite.

În pofida acestor obstacole, proiectul a avut un succes enorm şi a ajutat mii de musulmance să obţină veşminte simple. în ziare au apărut numeroase materiale despre acest proiect (evident plătite), în care Hagg Abu Humayda jura că a alocat mari sume de bani pentru a fi cheltuite în scopuri caritabile, aspirând să obţină favoarea lui Allah Lăudatul şi Preaînaltul şi că el, după ce s-a consultat cu oamenii religiei, a considerat că cea mai bună cale pentru a servi chemarea la religie este sprijinirea femeilor musulmane să respecte modestia şi decenţa, ca un prim pas către angajamentul total de a urma calea cea adevărată a lui Allah. Când a fost întrebat cât îl costă distribuirea gratuită a mii de articole de îmbrăcăminte noi, Abu Humayda a refuzat

să răspundă şi s-a mulţumit să afirme că Preaînaltul şi Prealăudatul va ţine seama de această sumă şi-l va răsplăti.

Fără îndoială că „proiectul vălului", cum a fost numit, a lansat numele lui Abu Humayda în lumea celebrităţilor şi a făcut din el una din figurile remarcabile ale societăţii egiptene, dar nu a întârziat nici difuzarea zvonurilor după care el ar fi fost unul din cei mai mari traficanţi de heroină, iar proiectul său islamic nu era decât o vitrină pentru spălarea banilor, el scăpând de arestare prin mituirea înalţilor demnitari.

Abu Humayda s-a străduit cât a putut să obţină sprijinul Partidului Naţional pentru candidatura sa în circumscripţia Qasr al-Nil şi când partidul a anunţat candidatura lui Hagg Azzam, s-a înfuriat şi a insistat în continuare pe lângă oameni sus-puşi, dar a fost în zadar. Cuvântul lui Al-Fuli a fost hotărâtor. Mai mult decât atât, când un înalt funcţionar, prieten apropiat al lui Abu Humayda, a auzit plângerea lui împotriva lui Al-Fuli, a zâmbit şi l-a sfătuit:

— Ascultă, Abu Humayda... Tu ştii cât de mult ţin la tine şi mă tem pentru interesele tale... În nici un caz nu da amploare divergenţelor tale cu Al-Fuli... Dacă n-o să intri în parlament de data asta, o să intri

altădată, cu voia lui Allah... Dar să nu-1 mânii în nici un caz pe Al-Fuli, fiindcă el are susţinători şi relaţii mai sus decât îţi închipui tu. În plus, este foarte viclean şi, dacă se înfurie, îţi poate face probleme la care nici nu te gândeşti...

Dar Abu Humayda nu a dat înapoi, ci s-a prezentat în mod oficial ca independent şi a inundat circumscripţia Qasr al-Nil cu sute de afişe electorale cu numele, portretul şi simbolul său electoral (scaunul). Ridica seară de seară mari corturi în centrul oraşului, unde se adunau suporterii săi, în faţa cărora rostea discursuri în care-1 ataca pe Hagg Azzam, făcând aluzii la averea dobândită de el pe căi ilicite şi la poftele pe care nu şi le poate stăpâni (cu referire la noua lui soţie). Supărat din cauza acestei campanii de defăimare, Hagg Azzam s-a decis să meargă la Al-Fuli şi i-a zis direct:

— Care este beneficiul de a fi candidatul partidului, dacă acesta nu mă apără împotriva insultelor care mi se adresează în public seară de seară?

Al-Fuli a clătinat din cap şi i-a promis că totul va fi bine. A doua zi a făcut o declaraţie pe care toate ziarele au publicat-o pe prima pagină şi în care a spus: „Partidul Naţional are un singur candidat în fiecare

circumscripţie şi toţi membrii de partid au datoria de a-i sprijini din toate puterile pe candidaţii acestuia. Orice membru care candidează împotriva candidatului partidului va fi tras la răspundere şi va fi exclus din partid, după încheierea alegerilor".

Declaraţia îl viza în mod evident pe Abu Humayda, dar ameninţarea n-a avut efectul scontat. Dimpotrivă, campania lui violentă împotriva lui Azzam s-a
intensificat; se înălţau corturi în fiecare zi şi erau distribuite sute de cadouri locuitorilor din circumscripţie. Cele două părţi au intrat în competiţie pentru câştigarea de adepţi şi suporteri prin toate mijloacele posibile. În fiecare zi, izbucneau ciocniri violente soldate cu mai mulţi râniţi. Dată fiind marea influentă de care se bucurau cei doi rivali, forţele de securitate se situau întotdeauna pe o poziţie de neutralitate. Poliţiştii soseau de cele mai multe ori la locul incidentelor după ce acestea se consumau sau îi reţineau în mod simbolic pe câţiva dintre participanţii la tulburări, pentru a-i pune în libertate fără nici o anchetă, imediat ce ajungeau cu ei la secţie...

Nu se ştie precis din ce motiv, Facultatea de Economie şi Ştiinţe Politice era asociată în minţile oamenilor cu eleganţa şi bogăţia.

Când erau întrebaţi despre facultatea pe care o urmează, studenţii ei răspundeau cu mândrie: „Economie şi Ştiinţe Politice". Rosteau aceste cuvinte cu satisfacţie şi nonşalanţă. (Ca şi cum ar fi vrut să spună: „Da! Noi suntem, după cum vezi, pe primele locuri".). Nu ştia nimeni secretul acestei aureole care învăluia facultatea. Poate pentru că ea a fost înfiinţată singură, la mulţi ani după celelalte facultăţi, ceea ce i-a conferit o poziţie specială. Poate că guvernul o înfiinţase în mod special - aşa cum se spune - pentru a se înscrie la ea fiica liderului Gamal Abd al-Nasir. Sau pentru că ştiinţele politice îi ajută pe cei care le studiază să se afle într-o strânsă legătură cu evenimentele care se petrec în lume, ceea ce se imprimă asupra modului lor de a gândi şi de a se comporta. Sau, în sfârşit, poate pentru că această facultate a fost vreme îndelungată poarta regală pentru a lucra în Ministerul de Externe şi fiii celor mari se înscriau la ea ca un prim pas sigur către cariera diplomatică.

Dar nimic din toate astea nu i-a trecut prin minte lui Taha al-Şazli când a optat pentru Facultatea de Economie şi Ştiinţe Politice ca primă dorinţă în formularele de înscriere la universitate. Speranţele lui de a

intra la Poliţie s-au spulberat pentru totdeauna şi a vrut pur şi simplu să folosească la maximum media bună pe care o dobândise în liceu. Atât şi nimic mai mult...

În prima zi de şcoală, când trecu pe sub ceasul din turnul de la poarta universităţii şi auzi vestitele lui bătăi, îl cuprinse un sentiment de veneraţie şi măreţie. Apoi intră în aulă şi-l învălui vacarmul provocat de murmurul sutelor de studenţi amestecat cu râsetele lor, când începură să se cunoască şi să discute veseli. Atunci Taha se simţi extrem de mărunt şi neînsemnat în mijlocul acestei adunări uriaşe, semănând cu un animal mitologic cu o mie de capete, ai cărui ochi se uită spre el cercetători. Se trezi urcând pentru a ocupa un loc departe, în fundul amfiteatrului, voind parcă să se ascundă într-un punct sigur, din care el să-i poată vedea pe toţi cei prezenţi fără ca pe el să-l vadă nimeni.

Purta blugi şi un tricou alb cu mâneci scurte. Când ieşea din casă, îşi închipuise că arată elegant, însă acum, după ce-i văzu pe colegii lui, îşi dădu seama că hainele lui nu sunt deloc aşa cum ar trebui şi că pantalonii în mod deosebit nu sunt decât o imitaţie de calitatea a doua a blugilor originali şi-i trecu prin minte să-l convingă pe tatăl lui să-i

cumpere măcar un costum din Al-Muhandisin sau din Al-Zamalek şi nu din magazinele Bucuria şi Lumina, din care-i cumpăra lui haine ieftine.

Taha hotărî să nu facă nici un fel de cunoştinţe, deoarece aceasta presupune şi un schimb de informaţii personale, şi s-ar putea să se trezească în mijlocul unui grup de colegi (printre care şi fete) şi cineva să-l întrebe despre ocupaţia tatălui său. Ce-ar putea răspunde atunci? Apoi îl cuprinse un sentiment şi mai ciudat: gândul că vreunul dintre studenţii care stau în acest amfiteatru ar putea fi fiul unuia dintre locatarii Blocului Iakubian, căruia chiar el îi cumpărase odată un pachet de ţigări sau îi spălase maşina! încercă să-şi imagineze ce s-ar întâmpla dacă fiul vreunui locatar necunoscut s-ar trezi faţă în faţă cu fiul portarului care este coleg cu el la aceeaşi facultate. Şi în vreme ce se gândea la toate astea, cursurile se succedară unul după altul, până când auzi chemarea la rugăciunea de amiază. Câţiva studenţi se ridicară şi se îndreptară spre moscheea facultăţii şi-i urmă şi el. Constată bucuros că sunt săraci ca şi el şi se vedea că cei mai mulţi veneau din provincie şi acest lucru îi dădu curaj să-l întrebe pe unul dintre ei, după încheierea rugăciunii:

— Tu eşti în anul întâi?

— Sper, îi răspunse celălalt zâmbind prietenos.

— Cum te cheamă?

— Khalid Abd al-Rahim... Şi sunt din *Asyut*[47]... Dar pe tine?

— Taha al-Şazli... Sunt de aici, din Cairo...

Acesta a fost primul coleg pe care l-a cunoscut Taha. De fapt, de la bun început, aşa cum uleiul se alege numaidecât de apă, formând un strat separat deasupra ei, la fel s-au separat şi studenţii bogaţi de cei săraci, formându-se numeroase găşti închise: a absolvenţilor şcolilor de limbi străine, a proprietarilor de automobile, a celor care purtau haine de import şi fumau ţigări străine... Iar în jurul acestora gravitau cele mai frumoase şi mai elegante fete. Studenţii săraci, pe de altă parte, au început să se lipească unii de alţii, ca nişte şoareci speriaţi, şi să vorbească în şoaptă, stânjeniţi.

În mai puţin de o lună, Taha s-a împrietenit cu întregul grup al celor care mergeau la moschee, dar Khalid Abd al-Rahim i-a rămas cel mai aproape de suflet. Era scund, avea trupul slab şi uscat ca un fir de trestie, tenul negricios şi purta ochelari

---

[47] *Asyut* - Oraş şi guvernorat în Egiptul mijlociu; centru industrial şi universitar important.

ieftini cu ramă neagră, care dădeau chipului său o notă de seriozitate. Cu hainele lui tradiţionale, sărăcăcioase, parcă era un dascăl de ţară care-şi terminase de curând studiile.

Taha a ajuns să-l iubească foarte tare, poate pentru că era sărac la fel ca el sau chiar şi mai sărac (după cum se putea deduce după ciorapii cârpiţi care i se zăreau întotdeauna în timpul rugăciunii). Îl iubea, de asemenea, pentru că era dedicat profund religiei. Când împlinea rugăciunea, stătea în picioare, invocându-1 pe Allah, îşi încrucişa mâinile pe piept în dreptul inimii şi-şi înclina capul în totală smerenie, aşa încât cine-1 vedea în această postură putea să creadă că, nici chiar dacă ar fi izbucnit un incendiu în apropierea lui sau i-ar fi trecut un glonţ pe la ureche, nu ar fi putut fi distras de la rugăciune nici o clipă. Cât de mult şi-ar fi dorit Taha să poată ajunge şi el la credinţa lui Khalid şi la iubirea pe care acesta o avea pentru islam!

Prietenia lor a sporit de la o zi la alta, cei doi ajungând să vorbească deschis unul cu celălalt, să aibă încredere unul în altul şi să dezaprobe frivolitatea unor colegi înstăriţi, pe care o vedeau în fiecare zi, abandonarea religiei de către aceştia, precum şi extra-

vaganţa unor colege care veneau la universitate de parcă s-ar fi dus la o serată dansantă.

Khalid l-a prezentat pe prietenul său Taha colegilor de la cămin, cu toţii băieţi de la ţară, buni la suflet, pioşi şi săraci. Taha a ajuns să-i viziteze în după-amiaza fiecărei zile de joi, să împlinească împreună cu ei rugăciunea de seară şi să rămână cu ei la taclale până noaptea târziu. El a învăţat într-adevăr foarte multe din aceste discuţii; a înţeles pentru prima oară că societatea egipteană nu este o societate islamică, ci se află în acelaşi stadiu de dinainte de apariţia islamului. Şi asta deoarece cârmuitorul stă în calea aplicării Legii lui Allah, iar lucrurile interzise de Allah sunt adoptate în mod deschis. Legea statului permite consumarea băuturilor alcoolice, după cum permite şi adulterul şi camăta. A înţeles, de asemenea, ce înseamnă comunismul, care se opune religiei, precum şi crimele teribile pe care regimul lui Gamal Abd al-Nasir le-a comis împotriva *Fraţilor Musulmani*[48]. A citit împreună cu ei cărţi scrise de *Abu al-Aala al-*

[48] *Fraţilor Musulmani* - Mişcare politică islamistă întemeiată în Egipt în anul 1928. Ulterior, sfera influenţei sale s-a extins şi în alte ţări arabe prin înfiinţarea unor secţiuni ale acesteia.

Mawdudi [49], *Sayyid Qutb*[50], *Yusuf al-Qaradawi*[51] şi *Abu Hamid al-Ghazali*[52].

După câteva săptămâni veni şi ziua aceea când, după o seară plăcută petrecută împreună cu prietenii la cămin, se ridicară pentru a-1 conduce, ca de obicei, iar la poartă Khalid Abd al-Rahim îl întrebă pe neaşteptate:

— Unde împlineşti rugăciunea de vineri, Taha?

— La o moschee mică, în apropiere de casă, răspunse el.

Khalid schimbă o privire cu fraţii şi apoi îi propuse cu un glas bucuros:

— Ascultă, Taha! Eu am decis să obţin prin tine o frumoasă răsplată în lumea de apoi. Mâine dimineaţă la ora zece, aşteaptă-mă în faţa cafenelei Ali Baba din piaţa Al-Tahrir... Facem rugăciunea împreună la moscheea *Malik ben Anas*[53] şi am să te

---

[49] *Abu al-Aala al-Mawdudi,* Gânditor islamist indian (1903-1973)

[50] *Sayyid Qutb* - Scriitor şi activist islamic (1906-1966), gânditor de frunte al Fraţilor Musulmani

[51] *Yusuf al-Qaradawi* - Influent predicator islamist egiptean (n.1926), apropiat de Fraţii Musulmani; reţinut şi eliberat de câteva ori, el s-a stabilit în cele din urmă în statul Qatar.

[52] *Abu Hamid al-Ghazali* - Celebru teolog, mistic şi filozof musulman medieval de origine persană (1058-1111)

[53] *Malik ben Anas* - Jurisconsult şi teolog din islamul

prezint eminenţei sale, şeihul Şakir, cu voia lui Allah...

Fix cu două ore înainte de chemarea la rugăciunea de vineri, moscheea Malik ben Anas se umplu până la refuz. Erau cu toţii studenţi islamişti: unii îmbrăcaţi în haine occidentale, dar cei mai mulţi în vesminte pakistaneze: un ghilbab alb sau albastru care ajungea până la genunchi, pe sub el un pantalon de aceeaşi culoare, iar pe cap un turban tot alb, a cărui coadă atârna spre ceafa. Toţi aceştia erau admiratori şi adepţi ai şeihului Muhammad Şakir şi veneau foarte devreme la moschee în dimineaţa zilei de vineri pentru a-şi reţine locuri înainte de a se face aglomeraţie şi-şi petreceau timpul de dinaintea rugăciunii făcând cunoştinţă unul cu altul, citind Coranul şi discutând despre chestiuni religioase. Numărul lor spori atât de mult încât spaţiul din interior deveni neîncăpător şi angajaţi! moscheii se văzură nevoiţi să scoată zeci de covoare şi să le întindă în piaţeta din faţa ei, dar şi acestea se umplură până la refuz, circulaţia

---

timpuriu (715-795); întemeietor al doctrinei malikite — una din cele patru doctrine principale ale religiei musulmane, răspândite îndeosebi în nordul Africii. Una din cele mai vechi moschei din oraşul Cairo îi poartă numele.

fiind complet întreruptă. După freamătul puternic ce răzbătea din balconul rezervat studentelor, cu toate că era ascuns de ochii bărbaţilor, se vedea că şi acesta era aglomerat la maximum.

Cineva deschise difuzorul moscheii, care scoase un sunet strident. Apoi zgomotul încetă şi un student începu să intoneze cu glas plăcut şi smerit versete din Coran în timp ce toţi ceilalţi îl ascultau cu toată fiinţa. Era o atmosferă fantastică, autentică şi pură, tabloul primitiv, simplu şi auster amintind de zilele de la începutul islamului.

Deodată se înălţară glasurile scandând *La ilah illa Allah,* „Nu există alt dumnezeu în afară de Allah" şi *Allahu Akbar,* „Allah este Cel mai Mare", iar studenţii se ridicară în picioare şi se înghesuiră să dea mâna cu şeihul Muhammad Şakir, care sosise în sfârşit. Trebuia să aibă în jur de cincizeci de ani, era scund şi îndesat, avea o barbă rară vopsită cu *henna*[54], o înfăţişare întru câtva

[54] *Henna* - pudră preparată din frunzele plantei *hinna' (Lawsonia),* originară din India, dar cultivată şi în ţările arabe. Din ea se pregăteşte o vopsea roşiatică, folosită de femei pentru colorarea tălpilor şi palmelor în anumite ocazii, dar şi pentru vopsirea părului, inclusiv de către bărbaţi, întrucât religia islamică îngăduie această practică. Cuvântul a intrat în limba română veche în forma „căneală" (şi verbul cores-

carismatică, ochii mari, impresionanţi, de culoarea mierii. Purta vesminte islamice, la fel ca studenţii, dar pe deasupra îşi pusese un fel de şed negru.

Îi cunoştea pe cei mai mulţi dintre studenţii care se îngrămădiră în jurul lui şi le strânse mâinile, îi îmbrăţişă şi-i întrebă ce mai fac. După un timp izbuti să urce în amvon, unde scoase mai întâi din buzunar un beţişor numit *siwak, cu care îşi freacă dinţii*[55], după care rosti *basmala*[56]*.* La auzul acestor cuvinte văzduhul vui la strigătul *Allahu Akbar,* „Allah este Cel mai Mare“, ce se înălţă din sutele de piepturi, făcând să vibreze pereţii moscheii. Şeihul făcu semn cu mâna şi se aşternu de îndată o tăcere adâncă.

îşi începu predica, aducând slavă şi laudă lui Allah, apoi continuă:

---

punzător „a (se) căni", după tc. *kina.*

[55] Componentă minoră a ritualurilor islamice primitive de purificare, conforme cu Tradiţia, înainte de rostirea predicii.

[56] *basmala* - Prescurtare a expresiei *B-ismi Allahi ar-Rahman al-Rahim,* „în numele lui Allah Cel Milostiv şi îndurător", rostită în toate împrejurările în care musulmanul începe o acţiune. Expresia apare la începutul a 113 din totalul celor 114 sure coranice, precum şi la începutul celor mai multe scrieri clasice, dar şi moderne, îndeosebi cu caracter religios.

„Iubiţi fii şi fiice,

Aş vrea ca fiecare dintre voi să vă adresaţi următoarea întrebare: Câţi ani trăieşte omul în această lume? Răspunsul este că media de viaţă a omului în cea mai optimistă estimare nu depăşeşte şaptezeci de ani. Acesta este un interval de timp, dacă ne gândim bine, extrem de scurt. Apoi să nu uităm că omul poate cădea răpus de o boală sau din pricina unui accident în orice clipă. Dacă o să căutaţi printre prietenii şi cunoscuţii voştri, veţi constata că mai mulţi dintre ei au murit pe neaşteptate, foarte tineri. Şi nimănui dintre aceia care au murit atât de tineri nu i-a trecut prin minte că s-ar putea întâmpla să se stingă din viaţă. Dacă ne vom gândi şi mai mult la această chestiune, vom constata că omul nu are în această lume de ales decât între două alternative. Fie că îşi va concentra toate eforturile asupra acestei vieţi trecătoare, care se poate sfârşi pe neaşteptate în orice clipă, şi în acest caz el seamănă cu un om care-şi clădeşte o casă elegantă şi luxoasă din nisip pe plaja mării, ameninţată în orice moment să fie dărâmată de un val puternic care o loveşte, şi această alegere este sortită eşecului, fie că se hotărăşte la cealaltă alegere, aceea la care ne cheamă Domnul nostru Preaslăvit şi

Preaînalt, şi ea îi impune credinciosului musulman să trăiască această viată,
socotind-o pe ea doar o etapă scurtă şi trecătoare din viaţa veşnică a sufletului. Iar acela care îşi va trăi viaţa
înţelegând-o astfel va avea parte atât de această lume, cât şi de Lumea de Apoi şi va fi întotdeauna fericit, cu mintea şi cu conştiinţa împăcate, curajos, fără să se teamă decât de Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt… Adevăratului credincios nu-i este frică de moarte, deoarece el nu o socoteşte a fi sfârşitul existentei, aşa cum cred
materialiştii, ci vede în ea doar o trecere a sufletului din trupul efemer la viaţa veşnică… Tocmai această credinţă adevărată i-a ajutat pe musulmanii de la începutul islamului să biruie oştile marilor imperii ale vremii, aşa cum au fost Persia şi Bizanţul. Acei musulmani simpli au izbutit să înalţe stindardul islamului în toate colturile lumii şi aceasta datorită credinţei lor, iubirii lor adevărate pentru moartea pe calea lui Allah, dispreţului lor profund faţă de plăcerile trecătoare ale acestei lumi… Allah ne-a impus *jihadul*[57] pe calea înălţării cuvântului

---

[57] *jihadul* - Concept musulman cu mai multe accepţiuni; într-un sens foarte larg şi neutru înseamnă „efort dificil"; luptă (inclusiv cu sine);

Său. Jihadul este o îndatorire islamică, la fel ca rugăciunea sau ca postul. Ba jihadul este cea mai importantă dintre toate îndatoririle, dar guvernanţii corupţi, care au cârmuit lumea islamică în vremea decadenţei au fost interesaţi doar de bani şi de plăceri şi - îndrumaţi de oameni ai religiei ipocriţi — au eliminat cu premeditare jihadul dintre îndatoririle obligatorii ale musulmanilor, dându-şi seama că, dacă lumea va rămâne puternic ataşată jihadului, acesta se va îndrepta în cele din urmă împotriva lor, făcându-i să-şi piardă tronurile. în felul acesta, anulând jihadul, islamul a fost golit de adevăratul lui sens şi religia noastră glorioasă s-a preschimbat într-o serie de

---

într-un sens mai restrâns înseamnă „luptă pentru apărarea religiei (islamice)"; iar în sintagma „lupta pentru cauza sau pe calea lui Allah" înseamnă „luptă sfântă; război sfânt". Adeptul fiecăreia din aceste accepţiuni se numeşte *mujahid,* pl. *mujahidun,* g.-ac. *mujahidin.* Pe de altă parte, musulmanii fac distincţie între Jihadul spiritual" sau „superior", care desemnează efortul pentru perfecţionarea morală şi religioasă, şi între Jihadul fizic" sau „minor", prin care se are în vedere acţiunea militară pentru apărarea sau expansiunea Islamului. *Cântec de bucurie pentru jihad* se referă la unul din numeroasele cântece populare, intonate de activiştii islamici. Intr-unul din aceste imnuri ale Fraţilor Musulmani se spune: „Allah este Dumnezeul nostru, Profetul este conducătorul nostru, iar martiriul pentru Allah este dorinţa noastră cea mai scumpă".

ritualuri lipsite de conţinut, pe care musulmanul le execută doar ca pe nişte exerciţii fizice, doar ca simple mişcări fizice lipsite de semnificaţie spirituală. Când au abandonat jihadul, musulmanii au devenit sclavii acestei lumi, agăţându-se de ea, temători de moarte şi laşi, astfel încât duşmanii lor i-au învins şi i-au umilit, căci Allah i-a condamnat la înfrângere, la înapoiere şi la sărăcie, din cauză că au încălcat legământul cu El, Preaslăvitul şi Preaînaltul...

Iubiţi fii şi fiice,

Guvernanţii noştri pretind că ar aplica Legea Islamului şi în acelaşi timp afirmă că ne cârmuiesc prin mijloacele proprii democraţiei... Allah ştie că ei mint şi într-un caz, şi în celălalt... Legea Islamică este ignorată în sărmana noastră ţară, noi suntem guvernaţi după dreptul francez laic, iar acesta îngăduie beţia, adulterul şi chiar perversiunile, câtă vreme acestea se fac cu acordul ambelor părţi. Ba mai mult decât atât, statul însuşi câştigă de pe urma jocurilor de noroc şi vânzării băuturilor alcoolice, iar după aceea pompează banii interzişi sub formă de salarii acordate musulmanilor şi în consecinţă sunt loviţi de blestem pentru cele interzise şi Allah

retrage binecuvântarea Sa dată vieţii lor. Pretinsul stat democratic falsifică alegerile, îi arestează pe nevinovaţi şi-i torturează, pentru ca această clică guvernantă să rămână la putere pentru totdeauna... Ei mint şi mint şi iar mint şi vor ca noi să credem minciunile lor poleite. Dar iată-ne cum le-o spunem răspicat, cu glas tare: nu vrem ca naţiunea noastră să fie nici socialistă, nici democratică! Vrem să rămână islamică-islamică! Vom lupta şi ne vom sacrifica atât viaţa, cât şi ce avem mai de preţ pentru ca Egiptul să redevină islamic... Islamul şi democraţia sunt două lucruri opuse, care nu se vor întâlni niciodată. Cum să se întâlnească apa cu focul sau lumina cu întunericul? Democraţia înseamnă ca oamenii să se conducă ei înşişi, în vreme ce Islamul nu cunoaşte decât cârmuirea lui Allah. Vor să supună parlamentului Legea lui Allah pentru ca onorabilii deputaţi să hotărască dacă Legea lui Allah trebuie sau nu trebuie să fie aplicată. *Ce cuvânt greu iese din gurile lor! Ei nu spun alta decât minciună!*[58] *Legea Adevărului*[59] celui Măreţ şi Preaînalt nu se discută şi nu se supune

---

[58] *Surat al-Kahf,* versetul 5

[59] *Legea Adevărului* - Aici „Adevărul" este un epitet al lui Allah.

votului, ci lumea trebuie să se supună ei şi ea trebuie pusă în aplicare de îndată, prin forţă, chiar dacă unora nu le place. Veniţi, fiii mei, să ne pregătim cu toţii inimile pentru a primi prezenţa lui Allah. În această adunare binecuvântată să facem legământ cu El, cu Preaputernicul şi Măreţul, că vom rămâne credincioşi religiei Sale, să luptăm pentru cauza Lui cu toată fiinţa noastră, să ne dăm viaţa de bunăvoie pentru a deveni suprem cuvântul lui Allah...“

Se înălţară aclamaţiile de aprobare şi cuvintele *Allahu Akbar,* „Allah este Cel mai Mare“, făcând să se cutremure totul în jur. Şeihul se opri şi lăsă capul în jos un timp, până ce reveni liniştea şi apoi continuă:

„Fiii mei,

Misiunea tinerilor musulmani de astăzi este să recupereze conceptul de jihad şi să-l readucă în minţile şi inimile musulmanilor. Tocmai acesta este lucrul care înspăimântă America şi Israelul, şi laolaltă cu cele două state şi pe guvernanţii noştri trădători. Tremură de frica marii Deşteptări Islamice care se amplifică în ţara noastră cu fiecare zi şi devine tot mai insistentă. O mână de mujahedini din *Hizb Allah*[60] şi din Mişcarea

---

[60] *Hizb Allah* - „Partidul lui Allah" - mişcare politică şi militară islamistă libaneză;

Hamas au reuşit să înfrângă imensa Americă şi invincibilul Israel, în vreme ce uriaşele armate ale lui Abd al-Nasir au fost învinse, pentru că ele au luptat pentru această lume, uitând de religie!“

Entuziasmul şeihului atinse punctul culminant când strigă şi mai tare:

„Jihad! Jihad! Jihad! Urmaşi ai lui *Abu Bakr*[61], ai lui *Omar*[62], ai lui *Khalid*[63] şi ai lui *Saad!*[64] Speranţele Islamului sunt legate astăzi de voi, aşa cum au fost cândva legate de strămoşii voştri măreţi. Luptaţi aşadar pentru cauza lui Allah şi divorţaţi de această lume pentru totdeauna, aşa cum a divorţat de ea imamul *Ali ben abi Talib*[65] - Allah fie

---

[61] *Abu Bakr* (m. 634), primul calif (succesor al profetului Muhammad) şi conducător al statului musulman, în vremea căruia au început cuceririle arabe.

[62] Omar ben al-Khattab, al doilea calif (634-644), în vremea căruia începe expansiunea arabă în toate direcţiile.

[63] *Khalid ben al-Walid* (m. 642), un companion de seamă al profetului Muhammad şi comandant al armatelor musulmane în timpul cuceririlor timpurii.

[64] *Saad ben abi Waqqas*, companion vestit al profetului Muhammad şi comandant de seamă al armatelor musulmane în timpul campaniilor timpurii de cuceriri.

[65] *Ali ben abi Talib* (m. 661), vărul profetului Muhammad, împreună cu care a crescut, şi imul dintre primii săi adepţi şi sprijinitori, cel de-al patrulea calif al

mulţumit de el! Allah priveşte spre voi pentru ca să împliniţi legământul pe care l-a făcut cu voi, aşa că fiţi fermi şi nu daţi înapoi, ca să nu fiţi printre cei care pierd totul! Milioanele de musulmani umiliţi şi expuşi dezonoarei de către ocupaţia sionistă fac apel la voi să le redaţi demnitatea furată... Tineri musulmani, sioniştii se îmbată şi se culcă apoi cu târfele în curtea moscheii
al-Aqsa! Voi ce faceţi?!"

Agitaţia studenţilor continuă să ia amploare şi unul dintre ei, din primul rând, se întoarse spre mulţime şi strigă cu glasul tremurat din pricina emoţiei: „Islamism! Islamism! Nici democraţie, nici socialism!". Aclamaţia fu preluată de sute de glasuri, apoi studenţii începură să intoneze *Imnul jihadului* într-un singur glas puternic şi răsunător, asemenea tunetului, şi se înălţară chiote de bucurie din balconul studentelor.

Vocea şeihului Şakir se auzi din nou şi entuziasmul său ajunse din nou la culme:

„Jur pe Allah că socotesc acest loc pur şi binecuvântat, înconjurat de îngeri! Jur pe Allah că văd statul islamic reînviat, puternic şi semeţ, mândru de voi! îi văd pe duşmanii

---

tânărului imperiu islamic.

naţiunii speriaţi de forţa credinţei voastre! Iar cârmuitorii noştri trădători, aserviţi Occidentului cruciat, îşi vor găsi sfârşitul meritat, prin mâinile voastre pure, spălate pentru rugăciune, cu voia lui Allah!..."

Apoi începu rugăciunea propriu-zisă. Sute de studenţi se aşezară în rânduri în spatele lui, şi el începu să le recite cu glas plăcut, impresionant din *Surat Aal Imran:*

În numele lui Allah cel Milostiv, îndurător! Aceştia sunt cei care au rămas în căminele lor, zicând fraţilor lor: „Dacă ne-ar fi dat ascultare, n-ar fi fost omorâţi". Spune-le lor: „Ţineţi atunci moartea departe de voi, dacă voi spuneţi adevărul!"/Să nu crezi că cei care au fost ucişi pe calea lui Allah sunt morţi! Dimpotrivă, ei sunt vii la Domnul lor şi sunt bine hrăniţi (din roadele Paradisului),/Veseli de binefacerea pe care le-a dăruit-o Allah. Ei se bucură pentru aceia care au rămas în urma lor şi nu li s-au alăturat încă, pentru că ei nu au a se teme şi nici nu sunt mâhniţi. /Ei se bucură de binefacerea lui Allah şi de harul Lui, precum şi de aceea că Allah nu lasă să se piardă răsplata credincioşilor./Aceia care au răspuns chemării lui Allah şi a Trimisului, cu toate că au fost loviţi, aceia dintre ei care au împlinit bine şi au fost cu frică (de Allah) vor

avea mare răsplată. / Acelora cărora lumea le-a spus: „Oamenii s-au adunat împotriva voastră, deci temeţi-vă de ei“, credinţa le-a sporit şi au zis ei: „Ne este de ajuns Allah şi El este cel mai bun Ocrotitor al nostru!“. / Şi ei s-au întors cu binefacerea lui Allah, căci Allah este Dătător de har nemăsurat.

Adevăr a grăit Allah Măreţul!

După terminarea rugăciunii, studenţii se îngrămădiră pentru a da mâna cu şeihul, apoi se risipiră în curtea moscheii în grupuri de câte patru, făcând cunoştinţă unul cu altul, intonând versete din Coran şi ajutându-se unul pe altul în studierea lui. Şeihul Şakir se strecură pe o uşă mică şi scundă, situată în spatele amvonului, în biroul său plin până la refuz de studenţi care voiau să stea de vorbă cu el din diverse motive. Cei prezenţi se îndreptară spre el şi-l îmbrăţişară. Unii încercară să-i sărute mâna, însă el şi-o retrase hotărât şi se aşeză, ascultând atent problemele fiecărui student; între el şi student avea loc o discuţie în şoaptă, după care acesta se retrăgea. În cele din urmă, nu mai rămaseră în încăpere decât câţiva studenţi, printre care Khalid Abd al-Rahim şi Taha al-Şazli... Aceştia erau cei mai apropiaţi de şeih.

Făcu semn unuia dintre ei să se ridice şi să închidă uşa biroului cu zăvorul. Apoi deschise discuţia un student mătăhălos, cu barbă lungă, care se adresă şeihului cu glas ridicat şi tulburat:

— Domnule, asta nu înseamnă că noi vrem scandal cu securitatea... Ei sunt cei care ne-au atacat. Ei i-au ridicat pe colegii noştri din casele lor şi i-au arestat fără nici o vină... Tot ceea ce propun eu este să protestăm într-un fel oarecare... Să refuzăm să părăsim curtea moscheii ori să facem o demonstraţie în sprijinul punerii în libertate a fraţilor noştri arestaţi...

— Fratele Tahir... îi şopti Khalid lui Taha, făcând semn spre studentul mătăhălos. Emirul organizaţiei noastre pe întreaga Universitate din Cairo... Student la Medicină în ultimul an...

Şeihul îl ascultă pe tânăr şi, după ce stătu puţin pe gânduri, îi răspunse calm, cu obişnuitul zâmbet pe buze:

— Nu este momentul potrivit să provocăm securitatea împotriva noastră. Regimul a intrat în coaliţie cu americanii şi cu sioniştii sub pretextul eliberării Kuweitului. În câteva zile, se va declanşa un război nedrept, păgân, în care musulmanii egipteni îi vor

ucide pe fraţii lor irakieni sub conducerea Americii şi atunci lumea, cu mişcarea islamistă în frunte, se va revolta împotriva guvernului egiptean - cu voia lui Allah. Acum cred că ai înţeles, fiule. Serviciile de securitate ne hărţuiesc pentru a le răspunde şi a le oferi motivul pentru o lovitură decisivă împotriva islamiştilor... N-ai observat că în predica de astăzi m-am limitat la o discuţie generală şi n-am pomenit nimic despre războiul iminent? Dacă aş fi atacat aderarea Egiptului la coaliţie, mâine moscheea ar fi fost închisă, pricepi? Or eu am nevoie de moschee pentru a mobiliza tineretul când izbucneşte războiul... Nu, fiule!... N-ar fi înţelept să ajungem la mila lor acum. Lasă-i până ce o să-i ucidă pe fraţii noştri musulmani din Irak, conduşi de păgâni şi de sionişti, şi atunci o să vezi ce-o să facem — cu voia lui Allah.

— Şi cine-ţi garantează că ei o să ne lase în pace până ce izbucneşte războiul? De ce eşti atât de încrezător? Astăzi au arestat douăzeci dintre conducătorii mişcării islamiste şi mâine o să-i aresteze şi pe ceilalţi, dacă nu opunem rezistenţă... îi răspunse tânărul hotărât.

Liniştea se aşternu din nou, dar atmosfera deveni mai tensionată. Şeihul îi aruncă

tânărului o privire mustrătoare şi continuă cu aceeaşi voce calmă:

— Mă rog lui Allah ca într-o bună zi să scapi de firea asta violentă, fiule. Un credincios puternic trebuie să ştie să se stăpânească la mânie, aşa după cum ne-a învăţat Profetul cel iubit şi ales - binecuvântarea şi pacea asupra lui! Ştiu că dragostea pentru fraţii tăi şi râvna în apărarea religiei tale te fac să devii furios, dar eu te asigur, fiule, şi îţi jur pe cel Preaînalt şi Preaputernic că ne vom bate cu acest regim păgân, dar la momentul potrivit — cu voia lui Allah.

Şeihul tăcu pentru o clipă, privi în ochii tânărului şi adăugă decis:

— Acesta este ultimul meu cuvânt: mă voi strădui, cu voia lui Allah, să obţin eliberarea celor arestaţi, căci - slavă lui Allah! - avem prieteni peste tot... Nu sunt însă de acord cu ocuparea curţii moscheii sau cu vreo altă formă de manifestaţie în momentul de fată...

Tânărul lăsă capul în jos, tăcând mai mult constrâns, şi ceru îngăduinţa să se retragă. Dădu mâna cu cei prezenţi, iar când ajunse la şeih, se plecă dinaintea lui şi-l sărută de două ori pe tâmple, voind parcă să şteargă urmele altercaţiei. Şeihul îi răspunse cu un zâmbet binevoitor şi-l bătu pe umăr

prietenos.

Studenţii se retraseră unul câte unul şi în birou rămaseră doar Taha şi Khalid Abd al-Rahim, care se apropie de şeih şi spuse:

— Domnule, acesta este fratele Taha al-Şazli, colegul meu de la Facultatea de Economie, despre care v-am vorbit...

Şeihul se întoarse spre Taha şi-l salută:

— Bine ai venit! Ce faci, fiule? Am aflat multe despre tine de la prietenul tău Khalid...

La secţia de poliţie lupta se încingea.

Hamid Hawwas îl acuză pe Malak Khilla în procesul verbal oficial de uzurparea proprietăţii camerei de pe terasă şi ceru transferul chestiunii la tribunal. La rândul său, Malak anexă la procesul-verbal o copie după contractul de închiriere a încăperii şi ceru să fie redactat un alt proces-verbal în care îi acuză pe Hamid Hawwas şi pe Ali Şoferul de vătămare corporală şi ceru ca rănile sale să fie confirmate de medicul legist, aşa că îl trimiseră la spitalul Ahmad Mahir însoţit de un poliţist şi se întoarse cu raportul medical care fu anexat la procesul-verbal. Ali Şoferul tăgădui categoric că l-ar fi lovit pe Malak şi-l acuză pe acesta de simulare.

Aceasta în legătură cu latura juridică, dar se implicară cu toţii - fiecare în felul său - şi într-un război psihologic. Astfel, Hamid Hawwas nu se opri nici o clipă din furnizarea de probe juridice referitoare la faptul că terasa este un bun de folosinţă comună pentru toţi locatarii, citând în acest sens diverse hotărâri ale Curţii de Casaţie, în timp ce Abaskharon se lamenta în gura mare şi încerca să-l înduplece pe ofiţer. Îşi ridică ghilbabul - ca de obicei, când era la ananghie - arătându-şi piciorul amputat şi începu să se jeluiască:

— Indurare, Excelentă!... Indurare... Vrem să
câştigăm şi noi o bucată de pâine, iar ei ne alungă şi ne lovesc...

Malak avea o prestaţie unică în felul ei la secţiile de poliţie. El ştia de mai multă vreme că ofiţerii de poliţie îl evaluează pe oricare cetăţean pornind de la trei factori: înfăţişarea, ocupaţia şi felul de a vorbi. În funcţie de această apreciere, cetăţeanul este respectat la secţie sau este umilit şi bătut. Cum costumul popular modest al lui Malak nu putea lăsa nici o impresie deosebită asupra ofiţerilor şi cum ocupaţia lui de croitor de cămăşi nu-i putea garanta respectul căutat, nu-i mai rămăsese decât

felul de a vorbi. Pornind de la acest considerent, Malak obişnuia ca, ori de câte ori intra la o secţie de poliţie, dintr-un motiv sau altul, să adopte numaidecât manierele unui om de afaceri presat de treburi urgente şi importante, extrem de deranjat de faptul că a fost reţinut în acest mod de la treburile sale, şi să le vorbească ofiţerilor într-o limbă *cât mai apropiată de cea literară*[66], obligându-i să ezite în subestimarea Iui. După orice cuvinte pe care le spunea, ridica glasul în faţa ofiţerilor de poliţie pentru a sublinia ceva anume:

— Dumneavoastră ştiţi acest lucru, la fel de bine cum îl ştiu şi eu şi cum îl ştie şi domnul comandant, precum şi domnul director al securităţii...

Folosirea limbii literare şi menţionarea directorului securităţii (ca şi cum i-ar fi o persoană apropiată cu care ar avea intenţia să ia legătura) erau o metodă foarte eficientă pentru a-i determina pe ofiţeri să dea înapoi şi să nu-1 umilească, chiar dacă nu o făceau

---

[66] Aluzie la situaţia specială a limbii arabe, în care varianta vorbită diferă foarte mult faţă de varianta literară *(al-fusha),* pretenţioasă, necunoscută de oamenii neinstruiţi lingvistic, cum sunt în general şi agenţii şi ofiţerii de poliţie, şi nefolosită în vorbirea curentă decât cu un iz de preţiozitate, ca în acest caz.

cu plăcere.

Aşadar, iată-i pe Abaskharon, Malak şi Hamid Hawwas stând în picioare în faţa ofiţerului, fără să se oprească nici o clipă din ţipete, în vreme ce în spatele lor, tot în picioare, beţivanul Ali Şoferul, asemenea unui experimentat contrabandist, cunoscându-şi foarte bine partitura, puncta fără încetare cu glasul răguşit aceeaşi frază:

— Excelenţa Voastră, pe terasă locuiesc femei şi familii şi nu putem accepta să vină acolo nişte ucenici care să se holbeze la ce avem noi mai sfânt... Excelenta Voastră...

Ofiţerul era exasperat, era sătul de ei până în gât şi, dacă nu s-ar fi temut de urmări, le-ar fi dat numaidecât ordin bătăuşilor să-i agaţe în „frigare" şi să-i bată pe toţi la tălpi. în cele din urmă, propuse ca procesul-verbal să fie prezentat procuraturii, iar împricinaţii rămaseră în arestul poliţiei până în ziua următoare, când procurorul luă decizia prin care lui Malak i se recunoscu dreptul la cameră, notând că „partea vătămată poate să se adreseze justiţiei".

Şi astfel, Malak se întoarse pe terasă victorios. Oameni de bine interveniră şi-l împăcară cu adversarii săi, Ali Şoferul şi Hamid Hawwas (chiar dacă acesta se prefăcu doar că s-ar fi împăcat şi continuă să

facă reclamaţii după reclamaţii împotriva lui Malak şi să le urmărească atent). în ce priveşte hotărârea procuraturii, ea reprezenta pentru acesta din urmă un punct de pornire. într-o singură săptămână, schimbă complet înfăţişarea camerei: blocă uşa care dădea pe terasă şi deschise o uşă mare din holul de pe casa scării, unde atârnă o firmă din plastic pe care scrise cu litere arabe şi latine „Malak – Cămăşi”. În interior instală o masă mare pentru croit şi câteva scaune pentru clienţii care aşteptau. Pe un perete agăţă o icoană reprezentând chipul Fecioarei Maria şi un articol în limba engleză din ziarul *New York Times,* cu titlul „Malak Khilla - un croitor egiptean minunat”. Un pretins jurnalist american vorbea în el pe o pagină întreagă despre măiestria meşterului Malak în croitul cămăşilor, iar în mijlocul paginii trona o fotografie a lui Malak cu panglica de măsurat după gât, cufundat cu totul în tăiatul unei bucăţi de pânză, ca şi când nu ar fi băgat de seamă că cineva îl fotografiază.

Celor care îl întrebau despre acest articol Malak le povestea că un străin (ulterior devenea evident că acesta este corespondentul ziarului *New York Times* din Cairo) a venit la el într-o zi pentru a-i

confecţiona câteva cămăşi şi a doua zi s-a trezit cu el însoţit de câţiva fotoreporteri străini care au redactat acest articol datorită admiraţiei pentru măiestria lui în arta croitoriei... Malak relatează această întâmplare în mod obişnuit, apoi se uită pe furiş la ascultătorii lui şi, dacă observă că ei dau semne de nervozitate sau au îndoieli, atunci schimbă subiectul discuţiei (ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic), dar dacă observă că aceştia îi dau crezare, atunci Malak începe să fabuleze, pretinzând că străinul a insistat foarte mult să-l însoţească numaidecât în America pentru a lucra acolo cu orice salariu ar dori, însă el - fireşte - a refuzat oferta fiindcă nu-i place să trăiască în străinătate. Apoi Malak îşi încheie partitura, afirmând satisfăcut şi încrezător:

— Întreaga lume ştie că toate ţările străine ar vrea să aibă un meseriaş priceput pentru confecţionarea cămăşilor...

Realitatea acestei istorii este că Busayni, fotograful din piaţa al-Ataba, poate născoci pentru orice un articol de presă în care să vorbească despre măiestria cuiva şi să-l prezinte ca şi cum ar fi apărut în oricare ziar, la comandă: zece fire pentru un ziar arab, douăzeci de lire pentru un ziar străin... Busayni nu are nevoie decât de numele

ziarului dorit şi de fotografia clientului, deoarece are articole gata făcute, în care un reporter vorbeşte despre marea lui descoperire de pe una din străzile oraşului Cairo: fie atelierul cutărui croitor genial, fie micul local al unui minunat preparator de kebab, fie orice altceva de felul ăsta... Busayni aranjează toate aceste materiale într-un fotocopiator, într-un anumit tipar, şi iese copia, ca şi cum ar fi făcută după un ziar...

Dar ce anume confecţionează Malak Khilla în noul său atelier? El croieşte într-adevăr cămăşi, dar confecţionarea lor nu ocupă decât o mică parte din activitatea sa de zi cu zi. Aşa că - pe scurt - el se ocupă de orice aduce bani: începând cu traficul de valută şi băuturile de contrabandă şi terminând cu închirierile şi vânzările de imobile, terenuri şi apartamente mobilate, aranjarea căsătoriilor unor şeici arabi cu tinere aduse de intermediari din anumite sate din *Al-Giza*[67] şi *Al-Fayum*[68] şi trimiterea

---

[67] Al-Giza - Guvernorat egiptean şi oraş de pe malul stâng al Nilului, unde se află şi marile piramide. Oraşul Giza împreună cu oraşul Cairo, situat pe malul drept al Nilului, în aceeaşi zonă, alcătuiesc capitala Egiptului.

[68] *Al-Fayum,* Guvernorat şi oraş egiptean situate în oaza cu acelaşi nume, la aproximativ 120 de kilometri

de muncitori în zona golfului, în schimbul salariului pe două luni...

Acest tip deschis de activitate l-a determinat să adune cât mai multe informaţii despre oamenii cu care intra în contact şi să încerce să afle cele mai mici secrete despre ei, fiindcă orice persoană este un potenţial candidat pentru colaborarea în afaceri la un moment dat, iar o informaţie, oricât de neînsemnată ar fi ea, ar putea avea un rol hotărâtor în purtarea negocierilor şi încheierea unei tranzacţii convenabile.

În fiecare zi, de dimineaţă şi până la ora zece seara, se perindă prin magazinul lui Malak fel de fel de oameni: clienţi săraci şi bogaţi, şeici arabi, samsari, servitoare şi fete pentru apartamentele mobilate, mici comercianţi şi comisionari... Malak se mişcă încoace şi încolo printre toţi aceştia, vorbeşte şi ţipă, glumeşte şi se înfurie, se ceartă, jură mincinos de o sută de ori şi încheie tranzacţii, de parcă ar fi un bine-cunoscut actor strălucit care-şi joacă rolul pe scenă într-o piesă pe care a repetat-o îndelung,
s-o ştie la perfecţie...

Malak o vedea pe Busayna al-Sayyid în

---

sud-vest de oraşul Cairo.

fiecare zi de două ori: când pleca la lucru şi când se întorcea. La atras atenţia de când a văzut-o prima oară, fiindcă era frumoasă şi provocatoare şi, în plus, avea o intuiţie greu de explicat în cuvinte care-i spunea că expresia de seriozitate de pe chipul ei era fragilă şi înşelătoare şi că nu este atât de virtuoasă pe cât vrea să pară. Aşa că porni să strângă informaţii şi află totul despre ea. Începu să o salute şi să o întrebe despre sănătatea mamei sale, care pentru el era Hagga, apoi o întrebă dacă magazinul de confecţii Şanan, unde lucrează ea, n-ar fi interesat să vândă cămăşi în consignaţie la un preţ foarte avantajos (comisionul ei fiind asigurat, bineînţeles). Treptat, începu să vorbească despre fel de fel de lucruri cu ea: despre vreme, despre vecini, despre căsătorie... Realitatea este că Busaynei nu-i făcea deloc plăcere să stea de vorbă cu Malak, dar nici nu putea să-l respingă, fiindcă trecea prin faţa lui în fiecare zi, fiindcă era vecinul lor şi fiindcă vorbea cu ea politicos, ceea ce nu-i îngăduia să-l ţină la distanţă. Pe lângă toate astea, accepta să stea de vorbă cu el şi pentru că ceva impulsiv din comportarea lui o făcea să se supună: vorbea cu ea despre orice subiect, dar un accent anume din glasul şi ochii lui

ajungea la ea parcă zicându-i: „Nu face pe virtuoasa cu mine, căci ştiu totul...". Acest mesaj nerostit devenea din ce în ce mai limpede şi mai imperativ, încât ajunse să se întrebe în sinea ei dacă nu cumva Talal a dat în vileag taina relaţiei dintre ei.

Malak se apropie din ce în ce mai mult de ea, până ce într-o zi îi aruncă pe neaşteptate o privire cercetătoare ce coborî de la pieptul ei plin peste trupul seducător, apoi o întrebă cu insolenţă:

— Cât îţi dă Talal Şanan pe lună?

Simiţi o furie cumplită şi hotărî ca de data aceasta să-l pună la punct cu toată fermitatea, însă în cele din urmă se trezi răspunzându-i, fără să privească în ochii lui:

— Două sute cincizeci de lire...

Glasul ei păru gâtuit şi straniu, de parcă ar fi vorbit altcineva în locul ei. Malak râse şi se apropie de ea, amplificând atacul:

— Eşti o proastă, fato!... Ăştia-s firfirici... Ascultă! Îţi aduc ceva de lucru cu şase sute de lire pe lună... Nu trebuie să-mi răspunzi acum... Stai şi gândeşte-te pe îndelete
şi-mi dai răspunsul într-o zi-două...

2

La restaurantul Maxim, Zaki al-Dasuki se simte mai bine decât în orice alt loc.

De îndată ce traversează piaţa Suleiman Paşa spre micul pasaj situat vizavi de Automobil Club şi împinge uşa de lemn cu ochiuri de sticlă, străbătând holul de la intrare, simte că maşina magică a timpului se întoarce cu el la vremurile frumoase din anii ’50... Totul la Maxim - de la pereţii înalţi zugrăviţi în alb pe care sunt expuse picturile originale ale unor mari artişti, lumina calmă a lămpilor de perete elegante de pe laturi, mesele acoperite cu feţe albe imaculate, pe care sunt aşezate farfurii, şerveţele împăturite, cuţite şi pahare de toate mărimile, după moda franţuzească, intrarea în toaletă mascată printr-un paravan albastru, până la micuţul bar elegant din fund, în stânga căruia se află un pian vechi la care cântă Christine, proprietara localului, pentru prietenii ei - poartă pecetea

trecutului elegant, asemenea automobilelor Rolls-Royce vechi, mănuşilor lungi şi albe purtate de doamne, pălăriilor lor împodobite cu pene, gramofoanelor cu cornete şi ace de aur, vechilor fotografii alb-negru cu rame de lemn închis la culoare, pe care le agăţăm pe pereţii salonului, pe care de fapt le-am uitat acolo, dar din când în când le privim cu nostalgie şi melancolie...

Proprietara restaurantului Maxim, *Madame* Christine Nicholas, este o grecoaică trecută de şaizeci de ani, care s-a născut şi a trăit în Egipt. Pictează, cântă excelent la pian şi vioară şi interpretează cu măiestrie cântece foarte cunoscute. S-a căsătorit de câteva ori şi a dus o viaţă zgomotoasă şi plină de plăceri. Relaţia ei cu Zaki a debutat prin anii ’50 cu o iubire pasională care mai apoi s-a stins, lăsând în urma ei o prietenie profundă şi trainică. Zaki este prea ocupat şi nu o vede luni în şir, dar când se simte descumpănit sau lucrurile nu-i merg bine, atunci vine la ea şi o găseşte întotdeauna aşteptându-1, îi ascultă păsurile cu interes, îi dă sfaturi sincere şi-l consolează ca o mamă.

De îndată ce-1 văzu astăzi intrând, scoase un strigăt de bucurie, îl îmbrăţişă şi-l sărută pe amândoi obrajii. Apoi îl prinse de umeri,

îşi dădu puţin capul pe spate şi-i zise, cercetându-1 cu ochii el albaştri:

— Pari cam îngrijorat, prietene...

Zaki zâmbi trist şi voi să spună ceva, dar tăcu şi se stăpâni. Christine clătină din cap, de parcă ar fi înţeles că s-a întâmplat ceva neplăcut, apoi îl invită să ia loc la masa lui preferată de lângă pian şi comandă o sticlă de vin roze şi *hors d'oeuvres* reci. Aşa cum o floare care s-a uscat mai păstrează ceva din vechiul parfum, la fel şi Christine mai poartă urmele frumuseţii de demult. Are trupul bine proporţional şi zvelt, părul vopsit şi strâns la spate, iar machiajul discret dă feţei sale acoperite de riduri o expresie demnă şi rafinată. Când râde, expresia chipului ei alternează între gingăşie şi toleranţă, tipice unei bunicuţe duioase, iar cochetăria de odinioară revine şi străluceşte uneori doar o clipă, pentru a se stinge în clipa următoare.

Christine gustă din vin, aşa cum cere tradiţia mesei, apoi îi făcu semn bătrânului ospătar nubian, care umplu cele două pahare. în timp ce sorbea vinul, Zaki îi povesti ce i s-a întâmplat. După ce ascultă cu vădit interes relatarea lui, zise dezaprobator, rostind cuvintele franţuzeşti cu vocea ei muzicală, plăcută:

— Zaki, tu exagerezi... E o ceartă

obişnuită...

— Dar Dawlat m-a alungat...

— Un gest nechibzuit într-o clipă de mânie exagerată... într-o zi sau două o să-şi ceară scuze... Dawlat e nervoasă, dar are inimă bună... Şi pe urmă, nu uita că i-ai pierdut un inel preţios şi orice femeie din lume te-ar alunga, dacă
i-ai pierde bijuteriile...

Christine rosti aceste vorbe cu inima uşoară, însă Zaki rămase la fel de posomorât şi-i răspunse cu tristeţe:

— Dawlat plănuieşte de multă vreme să scape de mine, alungându-mă din apartament şi a găsit în pierderea inelului un pretext. I-am propus să-i cumpăr un inel nou, dar a refuzat...

— Nu mai înţeleg nimic...

— Dawlat vrea să pună mâna pe întregul apartament şi să-l păstreze numai pentru ea...

— De ce?

— Dragă prietenă, eu nu sunt un om religios, după cum ştii prea bine... Există lucruri la care nu mă gândesc niciodată, aşa cum sunt averea şi partajarea moştenirilor.

Christine se uită la el întrebătoare, aşa că se simţi dator să-i explice, în vreme ce-şi umplea un nou pahar:

— Eu nu am fost niciodată căsătorit şi n-am copii, aşa că, atunci când o să mor, bunurile mele vor reveni lui Dawlat şi copiilor ei, dar ea vrea să le asigure copiilor totul de pe acum. Ieri când se certa cu mine mi-a zis: N-o să-ţi îngădui să risipeşti drepturile noastre... Imaginează-ţi! Exact aşa! în modul cel mai clar cu putinţă. Ea socoteşte tot ceea ce posed eu ca aparţinând de drept copiilor ei, ca şi cum eu aş fi un simplu paznic al bunurilor mele. Vrea să mă moştenească înainte de a muri... Acum ai înţeles?

— Nu, Zaki!... ’

Christine, care părea că se ameţise puţin, rosti ultimele cuvinte pe un ton mai ridicat, iar când Zaki încercă să mai spună ceva, îl întrerupse înflăcărată:

— Dawlat nu poate gândi aşa...

— Ai rămas o naivă, deşi ai o viată în urma ta... De ce eşti uimită de rău? Tu gândeşti asemenea copiilor: pe cei care zâmbesc şi sunt veseli îi socoteşti buni, iar pe cei care au chipuri antipatice şi sprâncene groase şi zbârlite îi socoteşti răi. Viaţa este mult mai complicată... Răul stă ascuns şi în sufletele oamenilor pe care-i socotim a fi cei mai buni şi cei mai apropiaţi de noi...

— Filosoful meu drag, tu exagerezi.

Ascultă-mă! Hai să pariem pe o sticlă mare de Black Labei... Vorbesc în seara asta cu Dawlat şi o să vă împac. Atunci o să-ţi cer sticla de whisky. Să nu cumva să-ţi iei vorba înapoi...

Zaki părăsi restaurantul Maxim şi pomi să colinde prin centrul oraşului fără nici o ţintă. în cele din urmă, se întoarse la birou, unde îl aştepta Abaskharon (care ştia ce se întâmplase), cu o expresie tristă pe chip, potrivită situaţiei. îi pregăti în grabă şi cu multă râvnă băutura şi gustarea, vrând parcă să-l consoleze. Apoi continuă să bea în balcon, nutrind încă, până în clipa aceea, speranţa împăcării cu Dawlat. Simţea că, fiind sora lui, n-ar putea să-i vrea răul...

După vreo jumătate de oră, sună telefonul şi auzi glasul lui Christine puţin stânjenit:

— Zaki, am vorbit cu Dawlat... Regret... Se pare că a înnebunit de-a binelea... E hotărâtă să te scoată din apartament. Mi-a spus că a schimbat cheia şi că mâine o să-ti trimită hainele... Nu-mi vine să cred ce se *9* întâmplă... Imaginează-ţi că a zis ceva şi despre nişte măsuri juridice pe care le va lua împotriva ta...

— Ce măsuri juridice? întrebă Zaki, simţind un nod în gât.

— Nu mi-a spus mai multe, dar trebuie să

fii atent, Zaki. Te poţi aştepta la orice din partea ei...

In ziua următoare, Abaskharon apăru cărând un geamantan mare, ajutat de un băiat de pe stradă. Dawlat a îngrămădit în el îmbrăcămintea lui Zaki şi i l-a trimis pentru a se debarasa de el. Au urmat o serie de citaţii de la secţia de poliţie, unde Dawlat a prezentat câteva plângeri pentru a demonstra dreptul ei de proprietate asupra apartamentului şi a cerut un angajament din partea lui Zaki că o va lăsa în pace. Câţiva prieteni încercară să medieze pentru ca cei doi fraţi să se împace, însă Dawlat respinse toate tentativele. Zaki însuşi îi dădu de câteva ori telefon, dar sora lui îi trânti receptorul în nas. În cele din urmă, consultă un avocat, care încercă să-l liniştească, spunându-i că situaţia lui nu este nici prea rea, nici excelentă, întrucât apartamentul a fost închiriat pe numele tatălui său şi Dawlat are dreptul să locuiască în el, dar îi arătă că iţele legii sunt încâlcite şi că atitudinea cea mai potrivită în astfel de situaţii este recurgerea la violenţă. Aşadar (cu tot regretul), el se vede constrâns să angajeze câţiva bătăuşi pentru a o alunga pe Dawlat din apartament, împiedicând-o să se mai

întoarcă în el, astfel încât să recurgă la tribunal. Aceasta este singura modalitate pentru rezolvarea unor astfel de conflicte.

Zaki împărtăşi punctul de vedere al avocatului şi propuse să fie spartă uşa şi să fie schimbate yalele în dimineaţa zilei de duminică, atunci când Dawlat se duce de obicei la bancă, încredinţându-1 pe avocat că nici portarul şi nici vreunul dintre vecini nu-1 vor împiedica să-şi pună planul în aplicare.

Vorbea entuziasmat şi serios, dar în adâncul sufletului său ştia foarte bine că nu va face nimic din toate astea. Nici n-o să angajeze bătăuşi, nici n-o s-o alunge pe Dawlat, nici n-o să se judece cu ea. Nu poate să facă nimic din toate astea. Se teme de ea? Poate că da... El nu o înfruntă niciodată. Întotdeauna se dă înapoi în faţa ei. Prin firea lui nu este un luptător. încă de când era copil, i-au displăcut conflictele şi problemele şi a încercat să le evite cu orice preţ. Apoi n-o s-o alunge pentru că ea este sora lui. Presupunând că şi-ar recupera apartamentul şi ar arunca-o în stradă, el tot nu ar putea fi fericit. Lupta cu ea îl întristează, fiindcă el nu crede că ar putea fi o femeie rea, şi cu atât mai puţin cumplită, orice ar face ea. Nu poate uita chipul ei de demult pe care l-a

îndrăgit. Cât de delicată şi sfioasă a fost şi cum s-a putut schimba! Este trist din cauza deteriorării într-atât a relaţiei sale cu unica lui soră. Reflectând la ceea ce i-a făcut, se întreabă cum de a putut deveni atât de crudă! Cum de-a fost în stare
să-l alunge de faţă cu vecinii şi cum de s-a putut adresa ofiţerului de la secţie pentru a întocmi un proces-verbal împotriva fratelui ei? Oare nu s-a gândit niciodată la faptul că el îi este frate şi că nu i-a pricinuit niciodată vreun rău ca să aibă parte de o astfel de răsplată? Şi-apoi merită ca omul să-şi piardă familia pentru câteva bunuri? Este adevărat că preţul pământurilor pe care le-a redobândit de la reforma agrară au crescut de câteva ori, dar, după moartea lui, acestea le vor reveni în orice caz lui Dawlat şi copiilor ei. Pentru ce atâtea probleme şi lipsă de respect?

Zaki simţi cum umbrele negre ale tristeţii se întind încetul cu încetul cuprinzându-i viaţa. Trecură nopţi în şir fără să pună geană pe geană. Stătea trist şi treaz pe balcon până la ivirea zorilor, bând, fumând şi depănând amintirile trecutului. Uneori, are impresia că a fost ghinionist de când a venit pe lume. Chiar şi data naşterii lui a fost de rău augur. Dacă s-ar fi născut cu

cincizeci de ani mai devreme, ar fi avut parte de o cu totul altă viaţă. Dacă revoluţia ar fi eşuat, dacă regele *Faruq*[69] s-ar fi grăbit puţin şi i-ar fi arestat pe Ofiţerii Liberi, ale căror nume îi erau cunoscute, nu s-ar fi produs revoluţia şi ar fi avut parte de o viaţă adevărată, demnă de Zaki Bey, fiul lui Abd al-Aal al-Dasuki. Ar fi obţinut un portofoliu ministerial cu siguranţă, ba poate ar fi devenit chiar prim-ministru şi ar fi avut parte de o viaţă minunată, cu adevărat demnă de el în locul bâjbâielii şi umilinţei. Jefuit de o prostituată care i-a pus un drog în băutură şi alungat de sora lui din propria casă, după un scandal la care au asistat vecinii, ajunge în cele din urmă să doarmă în birou împreună cu servitorul său Abaskharon. Să fie de vină ghinionul, sau o slăbiciune a firii sale care îl împinge întotdeauna să ia o decizie greşită?! De ce a rămas în Egipt după revoluţie? Ar fi putut pleca în Franţa să înceapă o nouă viată, aşa cum au făcut mulţi descendenţi ai marilor familii. Ar fi putut ajunge acolo la o poziţie de vază, aşa cum s-a întâmplat cu o serie de prieteni de-ai lui mai puţin dotaţi şi înstăriţi

---

[69] Regele Faruq (1920-1965), ultimul suveran al Egiptului (1936-iulie 1952). A abdicat de la tron în timpul revoluţiei organizate de Grupul Ofiţerilor Liberi în iulie 1952 şi şi-a petrecut ultimii ani în exil în Italia.

decât el, în toate privinţele. A preferat să rămână în Egipt şi a început să se împace cu situaţia lui din ce în ce mai precară, până ce a ajuns la fund... Şi-apoi de ce nu s-a căsătorit? Când era tânăr l-au râvnit multe fete frumoase şi bogate, dar el a continuat să se opună căsătoriei şi timpul a trecut. Dacă s-ar fi căsătorit, ar fi avut acum copii mari şi nepoţi pe care să-i iubească şi cu care să se joace... Dacă ar avea măcar un singur copil, Dawlat n-ar fi îndrăznit să-i facă tot ce i-a făcut. Dacă s-ar fi căsătorit, n-ar fi simţit niciodată această singurătate dureroasă şi ucigătoare, n-ar fi cunoscut acest sentiment negru smolit al apropierii morţii, pe care îl încearcă de fiecare dată când află de decesul unui prieten. întrebarea fără răspuns, care-1 urmăreşte noapte de noapte când se întinde în pat, este când va veni moartea şi cum va fi ea? îşi aminteşte de un prieten care nu demult îl prevenise că va muri în curând. Stăteau de vorbă în balconul biroului şi deodată i-a aruncat o privire ciudată, ca şi când ar fi zărit ceva la orizont.

— În curând o să mor, Zaki... i-a zis el cu o voce calmă. Simt mirosul morţii...

Şi, într-adevăr, prietenul său a murit după numai câteva zile, fără să fi suferit de nimic.

Această întâmplare îl face să se întrebe (când este abătut şi descurajat): Oare moartea are un anumit miros care pluteşte în jurul omului în ultimele zile ale vieţii sale, făcându-1 să simtă apropierea sfârşitului? Şi cum va fi sfârşitul? Oare moartea este ca un somn adânc, din care omul nu se mai trezeşte niciodată, sau există înviere şi răsplată sau pedeapsă, aşa cum cred oamenii religioşi? într-adevăr, el nu este religios, nu împlineşte rugăciunea şi nu posteşte, dar nici nu a făcut cuiva vreun rău în viaţa lui. Nu a înşelat, nu a furat, nu a uzurpat drepturile altora şi nu a ezitat niciodată să-i ajute pe cei săraci. Cu excepţia băuturii şi a femeilor, nu crede că ar fi comis păcate în adevăratul sens...

Astfel de gânduri tulburătoare nu i-au dat pace lui Zaki zile în şir, vreme de aproape trei săptămâni cât s-a refugiat în birou — trei săptămâni de griji şi tristeţe, care într-o dimineaţă s-au încheiat cu o surpriză plăcută: mâhnirea se risipi, ca şi cum o noapte nesfârşită ar dispărea într-o clipă magică. Zaki îşi va aminti tot timpul această scenă fericită pe care a rememorat-o de sute de ori, însoţită de o muzică veselă. Stătea în balcon sorbind pe îndelete cafeaua de dimineaţă şi trăgând dintr-o ţigaretă, privind

la strada aglomerată, când se ivi Abaskharon clătinându-se şi sprijinindu-se în cârjă, cu un zâmbet confuz şi viclean pe faţă, în locul obişnuitei lui expresii onctuoase.

— Ce vrei? îl întrebă Zaki răstit şi ameninţător.

Dar ceva extraordinar îi dădu lui Abaskharon o încredere neobişnuită, care îl încurajă să se apropie de stăpânul său, să se aplece spre el şi să-i şoptească:

— Excelentă... eu şi fratele meu Malak avem o chestiune.

— Ce chestiune?

— O chestiune pentru Excelenţa Voastră, aşa...

— Vorbeşte, măgarule! Eu n-am timp şi chef să-ţi ascult balivernele...

Abaskharon se aplecă şi mai mult spre el şi începu

să-l lămurească despre ce este vorba, tot în şoaptă:

— Avem o „secretară" pentru Excelenţa Voastră... Tânără, drăguţă, de oameni cumsecade... Scuzaţi îndrăzneala, dar Excelenta Voastră aveţi nevoie în aceste condiţii proaste de o „secretară", care să aibă grijă de Excelenţa Voastră...

Zaki Bey deveni dintr-odată interesat şi-i aruncă lui Abaskharon o privire adâncă,

înţelegătoare, ca şi cum ar fi primit un mesaj special codat sau ar fi auzit o propoziţie rostită într-o limbă secretă, pe care a înţeles-o, şi-i răspunse fără să mai stea pe gânduri:

— De ce nu? Adu-o s-o văd!

Cedând tentaţiei de a-1 chinui puţin pe stăpânul său, Abaskharon nu zise la început nimic, dar apoi se hotărî să vorbească, de data aceasta mult mai rar:

— Adică... Excelenta Voastră aţi vrea să o vedeţi?

Beyul dădu repede din cap aprobator, prefâcându-se a privi pe stradă pentru a-şi ascunde tulburarea. Asemenea unui scamator care-şi arată surprizele la sfârşitul şmecheriei sale, Abaskharon se întoarse brusc, se îndepărtă lovind podeaua cu cârja şi dispăru pentru vreo zece minute, după care se întoarse împreună cu fata.

Zaki nu va uita niciodată clipa aceea în care a văzut-o pentru prima oară. Purta o rochie albă, cu flori verzi, mari, lipită strâns de corp, scoţându-i în evidenţă formele, iar din mânecile scurte i se iveau braţele plinuţe. Abaskharon o conduse, luând-o de mână şi prezentând-o:

— Domnişoara Busayna al-Sayyid... Răposatul, tatăl ei, a fost un om bun... a

locuit împreună cu noi aici pe terasă... Dumnezeu fie milostiv cu el... A fost mai mult decât un frate pentru mine şi pentru Malak...

Busayna înaintă cu paşi mici, legănându-se, zâmbi şi chipul i se lumină într-un fel care-i fermecă inima lui Zaki.

— Bună dimineaţa, Excelenţa Voastră...

Aceia care l-au cunoscut pe Taha al-Şazli în trecut îl vor recunoaşte acum cu greu: s-a schimbat cu desăvârşire, devenind o altă persoană. Nu este vorba doar de veşmintele islamice care le-au înlocuit pe cele europene, de barba pe care a lăsat-o să-i crească şi care îi dă o înfăţişare respectabilă şi impresionantă faţă de vârsta sa reală şi de colţul mic pe care l-a amenajat pentru rugăciune în holul blocului lângă lift, unde cheamă la rugăciune alternativ cu un alt frate - şi el cu barbă - student la inginerie, care locuieşte la etajul cinci. Toate acestea sunt schimbări care privesc aspectul exterior, dar un spirit nou, puternic şi avântat a pus stăpânire pe toată viaţa lui interioară. A ajuns să meargă, să stea jos şi să vorbească într-un mod nou cu locatarii blocului. Au dispărut total de pe chipul său timiditatea servilă şi umilinţa în fata

locatarilor. Acum, când se întâlneşte faţă în faţă cu ei, se arată încrezător în sine. Nu-i mai pasă de ei şi nu acceptă să mai suporte nici cel mai mic reproş sau cea mai neînsemnată umilinţă şi nu-l mai interesează bancnotele mărunte pe care i le dădeau şi pe care el le strângea pentru a-şi cumpăra cu ele lucruri noi. Aceasta, pe de o parte, datorită credinţei sale ferme că Allah îi va oferi tot ceea ce îi este necesar, iar pe de altă parte datorită faptului că şeihul Şakir l-a implicat în vânzarea de cărţi religioase - mici comisioane pe care le îndeplineşte în timpul liber şi care-i aduc un venit rezonabil.

Acum el se antrenează să-i iubească şi să-i urască pe

oameni în funcţie de atitudinea lor faţă de Allah. A învăţat de la şeih că oamenii sunt prea vrednici de dispreţ şi prea umili ca să-i iubim sau să-i urâm după calităţile ce ţin de această lume. Dimpotrivă, sentimentele noastre faţă de ei trebuie să fie determinate de atitudinea şi de angajarea lor faţă de Legea lui Allah. În felul acesta s-a schimbat modul lui de a vedea multe lucruri: îi iubea pe unii locatari pentru că erau buni şi generoşi cu el prin ceea ce îi dădeau, dar acum a ajuns să-i urască „întru Allah" pentru că nu împlinesc rugăciunea sau pentru că

beau alcool. În schimb, a ajuns să-i iubească pe fraţii săi din *Gamaa Islamiyya*[70] atât de mult încât ar fi în stare să-şi dea viaţa pentru ei. Toate vechile sale criterii lumeşti s-au spulberat, aşa cum se prăbuşeşte o clădire veche plină de fisuri, locul lor fiind luat de evaluarea islamică adevărată a oamenilor şi a lucrurilor. Forţa credinţei i-a umplut inima şi l-a transformat într-o nouă fiinţă, eliberată de frică şi de rău. Nu se mai teme de moarte şi nu-i mai este fiică de nici o fiinţă omenească, oricât de puternică şi de influentă ar fi aceasta. Nu se mai teme de nimic în întreaga sa viaţă, în afară de nesu-punerea faţă de Allah şi de mânia Lui.

Meritul pentru toate acestea îi revine lui Allah Preaputernicul şi Preamăreţul, dar şi şeihului Şakir, care, de fiecare dată când s-au întâlnit, a contribuit la sporirea credinţei lui în Allah şi a cunoaşterii islamului. Taha l-a iubit şi s-a ataşat de el într-atât de mult încât a devenit unul dintre apropiaţii lui, iar şeihul i-a permis să-l viziteze acasă oricând - un privilegiu pe care nu-1 acordă decât celor mai de încredere colaboratori.

Doar un singur lucru din vremurile anterioare a rămas în sufletul său

---

70 „Gruparea Islamică" este una din cele mai cunoscute grupări islamiste din Egipt.

neschimbat: dragostea pentru Busayna. A încercat să supună sentimentele faţă de ea noului său mod de a gândi, dar nu a izbutit. S-a străduit s-o convingă să urmeze Legea lui Allah. I-a adus o carte cu titlul *Vălul înainte de a fi judecată* şi a insistat să o citească; s-a ţinut de capul ei până ce l-a însoţit la moscheea Anas ben Malik şi a ascultat împreună cu el predica şeihului Şakir, dar, în pofida uimirii şi tristeţii lui, n-a fost impresionată de predică, ba i-a spus chiar că a fost plictisitoare, ceea ce l-a împins să se certe din nou cu ea. Se certau din ce în ce mai des, aproape de fiecare dată când se întâlneau. Îl provoca tot timpul, făcându-1 să se înfurie şi să se despartă hotărât s-o rupă definitiv cu ea. Îi stăruie mereu în minte zâmbetul luminos şi calm al şeihului şi cuvintele lui: „Băiatul meu, tu nu poţi să-i călăuzeşti pe aceia pe care îi iubeşti, ci numai Allah călăuzeşte pe cine voieşte. Cuvintele şeihului îi revin în minte şi face legământ cu sine să n-o mai vadă niciodată, însă după numai câteva zile dă înapoi îndurerat şi tânjeşte s-o vadă şi de fiecare dată când revine pentru a se împăca, după o ceartă, ea devine tot mai rece.

Astăzi nu s-a dus la universitate, special ca s-o poată vedea. Dimineaţa, când ştia că

trebuie să iasă, o aşteptă la intrarea blocului şi-i zise:

— Bună dimineaţa, Busayna... Aş vrea să-ţi spun un cuvânt dacă-mi permiţi...

— N-am timp... îi răspunse rece, ignorându-1 şi înaintând câţiva paşi.

Dar el nu se putu stăpâni şi o apucă de mână. Ea se opuse la început, însă după un moment se răzgândi şi şopti speriată:

— Dă-mi drumul... N-avem nevoie de scandal...

Porniră amândoi tăcuţi, strecurându-se precauţi printre ceilalţi trecători, şi se opriră la locul lor obişnuit de piaţa Al-Tawfiqiyya.

— De fapt ce vrei tu de la mine? izbucni ea furioasă, de îndată ce se aşeză. În fiecare zi vrei să faci probleme?

În mod ciudat, mânia lui dispăru brusc, de parcă nici n-ar fi fost. Tăcu o clipă, apoi zise, străduindu-se să fie cât mai calm ca şi cum ar fi voit să o înduplece:

— Te rog, Busayna, nu fi supărată pe mine...

— Te întreb, ce vrei de la mine?

—Vreau să mă asigur de un zvon pe care l-am auzit...

— Fii sigur!...

— Adică, ce vrei să spui?

—Vreau să spun că tot ceea ce ai auzit

este adevărat... Îl provoca împingând discuţia la limită.

— Te-ai mutat de la magazinul lui Talal?

— M-am mutat de la Talal şi lucrez la Zaki al-Dasuki... E ceva rău, e păcat, domnule şeih?

— Zaki al-Dasuki are o reputaţie proastă...

— Aşa este... Are o reputaţie proastă, îi plac femeile, dar îmi dă şase sute de lire pe lună... Având în vedere că eu trebuie să ţin o familie şi că domnia ta nu poţi să-mi asiguri cheltuielile pentru şcoală şi pentru hrană, înseamnă că nu te priveşte acest lucru...

— Busayna, fii cu frică de Allah... Tu eşti un om bun... Fereşte-te să-l mânii pe Domnul nostru! Fii evlavioasă şi Allah îţi va asigura mijloacele de trai!...

— Sunt întru totul de acord... Dar noi nu avem ce mânca...

— Eu aş putea să-ţi găsesc o slujbă respectabilă...

— Caută pentru tine, dragule... Eu sunt foarte
mulţumită de slujba mea...

— Aşa vrei tu?

— Da, chiar aşa!... Mai ai ceva de spus? îl întrebă cu o nuanţă de batjocură în glas.

Apoi mânia puse din nou stăpânire pe ea, sări în picioare, se opri în faţa lui, zicându-i,

în vreme ce-şi aranja părul, pregătindu-se de plecare:

— Ascultă-mă, Taha!... îţi spun pentru ultima oară... Povestea noastră se încheie aici... Fiecare va merge pe drumul lui... Nu mai are nici un rost să ne mai vedem... Te rog...

Apoi zâmbi nehotărâtă şi mai adăugă, în vreme ce se îndepărta:

— Tu ţi-ai lăsat barbă şi eşti angajat pe calea lui Allah, în vreme ce eu port fustă scurtă şi umblu aproape goală... Nu ne mai potrivim...

Şeihul Şakir locuieşte într-un apartament mic şi modest, într-o casă de cărămidă roşie cu două niveluri, pe o străduţă din cartierul Dar al-Salam. în cele două dormitoare şi un salon, locuieşte împreună cu cele două soţii şi cu cei şapte copii — băieţi şi fete aflaţi în diferite etape ale şcolii. Şeihul a convenit cu studenţii care-1 vizitează asupra unui semnal: trei ciocănituri în uşă, cu mici pauze între ele.

Taha al-Şazli ciocăni, aşadar, de trei ori în uşă, iar şeihul îi răspunse dinăuntru:

— Numaidecât!...

Apoi auzi o mişcare din care înţelese că femeile intră în camera din fund, paşi lenţi şi grei şi o tuse care anunţa că se pregăteşte

să vorbească. După puţin timp, şeihul deschise uşa şi rosti: „în numele lui Allah cel Milostiv şi îndurător".

— Taha... Bine-ai venit, băiatul meu! îl întâmpină el.

— Îmi pare rău că te deranjez, dar aş vrea să stăm de vorbă puţin...

— Vino!... Poftim... Nu te-ai dus astăzi la universitate?

Taha se aşeză pe o canapea de lângă fereastră şi povesti ce i s-a întâmplat cu Busayna. Îi spuse totul, inclusiv despre sentimentele lui, în vreme ce şeihul îl asculta, jucându-se cu un şirag de mătănii. Discuţia se întrerupse pentru câteva clipe, când şeihul se ridică să aducă tava cu ceai, apoi îl ascultă în continuare până ce Taha termină tot ce avea de spus. Şeihul rămase un timp pe gânduri, apoi începu să vorbească:

— Băiatul meu, adevărata religie nu interzice
dragostea atâta timp cât ea este legitimă şi nu duce la încălcarea Legii lui Allah... Chiar şi cea mai nobilă dintre făpturile lui Allah, *Alesul* - Allah să-l binecuvânteze şi
să-l miluiască! a iubit-o pe doamna Aişa[71] şi

---

71 *Mustafa* -„Alesul" - una din poreclele profetului Muhammad. Profetul Muhammad a fost căsătorit cu peste zece femei. Dintre ele, preferata a fost

a vorbit despre aceasta în mai multe relatări general acceptate. Important este să alegi femeia care să fie demnă de sentimentele tale. Ce calităţi trebuie să întrunească aceasta? Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - a spus: „O femeie poate fi luată în căsătorie pentru frumuseţea ei, pentru averea ei şi pentru religia ei... Alege-o pe cea religioasă şi va urma şi averea!“. (Adevăr a grăit Trimisul lui Allah.) Educaţia islamică adevărată te împiedică să ajungi într-o situaţie dificilă ca aceasta în care te afli tu acum. Tu şi toţi copiii din generaţia ta nu aţi primit o educaţie islamică, pentru că voi aţi crescut într-un stat laic, aţi primit o educaţie laică şi v-aţi obişnuit să gândiţi într-un mod care exclude religia. V-aţi întors la islam cu inimile voastre, în vreme ce minţile voastre mai au nevoie de ceva timp pentru a se elibera de laicism şi a se purifica pentru islam... Învaţă, aşa cum ţi-am spus de mai multe ori, să iubeşti pentru Allah şi să urăşti pentru Allah. Fără aceasta, islamul tău nu va fi niciodată complet. Suferinţa prin care treci acum este o urmare firească şi certă a îndepărtării tale de Allah, chiar dacă este

---

Aişa, ultima şi cea mai tânără, fiica lui Abu Bakr, primul calif.

vorba de un singur aspect din viaţa ta... Dacă te-ai fi întrebat la începutul relaţiei cu această prietenă despre gradul angajării ei faţă de religie, dacă ai fi făcut din aderarea ei la islam o condiţie pentru a intra în această legătură cu ea, n-ai fi ajuns la situaţia în care te afli în momentul de faţă...

Şeihul turnă ceai în două păhăruţe, oferind unul din ele lui Taha, apoi puse ibricul pe tava de metal, a cărei culoare se schimbase din cauza vechimii şi continuă, în vreme ce sorbea rar din ceai:

— Allah ştie cât de mult ţin la tine, băiatul meu, şi-mi displace cu totul să vii la şeihul tău trist, iar el să fie nevoit să-ţi ţină o prelegere în loc să te consoleze. Dar - jur pe Allah! - sfatul meu sincer este să o uiţi pe această fată, Taha, fiindcă ea a rătăcit calea. Tu eşti un tânăr credincios angajat şi este mai potrivită pentru tine o musulmană asemenea ţie. Forţează-te să uiţi, căutând ajutor în rugăciune şi în citirea Coranului. Lucrul acesta îţi va fi greu la început, dar cu trecerea timpului va deveni uşor — cu voia lui Allah... Şi-apoi ai uitat religia, Taha? Unde este jihadul, Taha? Unde este datoria ta fată de islam şi fată de musulmani? Ieri a început războiul murdar şi guvernanţii noştri s-au lăsat antrenaţi în lupta împotriva

musulmanilor, sub conducerea necredincioşilor. Datoria tuturor tinerilor musulmani din Egipt este să se revolte împotriva acestei guvernări necredincioase. Accepţi, Taha, să dai înapoi de la sprijinirea musulmanilor care sunt ucişi cu miile în fiecare zi pentru o fată rătăcită, care te-a părăsit pentru un lucru nelegiuit? Allah Preaputernicul şi Preamăreţul nu te va întreba în Ziua învierii despre Busayna, ci îţi va cere socoteală pentru ce ai făcut tu în sprijinul islamului... Ce-i vei spune lui Allah în Ziua Marii Adunări?

Taha lăsă capul în jos şi se vedea că este impresionat. Apoi zise mâhnit şi ruşinat:

— M-am legat faţă de Allah de mai multe ori să o uit, dar din păcate revin şi mă gândesc la ea...

— Satana din sufletul tău nu va renunţa cu uşurinţă şi nu vei ajunge dintr-odată la adevărata pioşenie. Jihadul cu sufletul propriu, Taha, este jihadul cel mai mare, după cum l-a numit Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască!

— Ce-aş putea face, domnul meu?

— Trebuie să te rogi şi să citeşti Coranul!...

Perseverează în acestea până când Allah îţi va alina suferinţa şi promite-mi, Taha, că n-o

vei mai vedea pe această fată în nici un caz...

Taha privi la şeih în tăcere.

— Acesta este un legământ făcut între noi, Taha, şi eu sunt convins că-1 vei respecta — cu voia lui Allah!

După aceea, şeihul se ridică, trase sertarul biroului vechi şi scoase din el un teanc de poze decupate din ziare străine, pe care le aruncă în poala lui Taha, zicându-i:

— Uită-te la pozele astea!... Examinează-le cu atenţie! Aceştia sunt fraţii noştri musulmani din Irak, ale căror trupuri au fost sfârtecate de bombele lansate de avioanele coaliţiei... Uită-te cum le-au sfâşiat trupurile! Şi printre ei sunt copii şi femei... Iată ce fac cu musulmanii şi cu copiii lor, iar guvernanţii noştri participă alături de necredincioşi la aceste crime...

Apoi, şeihul alese o imagine pe care o apropie de ochii lui Taha şi-i zise:

— Uită-te la chipul acestei copile irakiene pe care au sfâşiat-o bombele americane! Oare nu ai faţă de această copilă nevinovată aceeaşi răspundere pe care o ai faţă de sora ta şi faţă de mama ta? Ce faci tu pentru a-i veni în ajutor? Mai există în inima ta loc pentru tristeţe după prietena ta rătăcită?

Imaginea copilei mutilate era extrem de

dureroasă.

— Copiii musulmani simt măcelăriţi cu atâta
bestialitate, în vreme ce televiziunea egipteană îi mobilizează pe cei mai mari teologi de la Al-Azhar să demonstreze că poziţia guvernului egiptean este justă din punctul de vedere al Legii Islamice şi pentru a pretinde că islamul admite alianţa cu America pentru a bombarda Irakul? întrebă Taha cu amărăciune în glas.

Pentru prima oară, şeihul nu se mai putu stăpâni şi izbucni în gura mare:

— Aceşti şeihi sunt nişte ipocriţi şi răufăcători... Ei sunt jurisconsulţi răsfăţaţi de sultanii aflaţi la putere şi păcatul lor este nespus de mare. Islamul nu permite în nici un caz participarea alături de necredincioşi la uciderea musulmanilor, oricare ar fi problemele şi motivele... Oricine din anul întâi la Dreptul Canonic ştie argumentele în această privinţă...

Taha dădu din cap, aprobând cuvintele şeihului, care i se adresă brusc, de parcă numai atunci şi-ar fi adus aminte:

— Ascultă!... Cu voia lui Allah, fraţii tăi vor organiza mâine o mare demonstraţie la universitate... Te rog să nu stai deoparte...

După o clipă de tăcere, continuă:

— Nu voi putea conduce personal demonstraţia, dar fratele nostru Tahir va fi mâine comandantul vostru - cu voia lui Allah... Adunarea va avea loc în faţa aulei, după rugăciunea de amiază...

Taha dădu din cap, apoi se ridică cerând îngăduinţa să se retragă, dar şeihul îl rugă să mai rămână puţin şi dispăru într-o cameră, de unde se întoarse zâmbind şi-i înmână o cărţulie, zicându-i:

— Aceasta este *Carta Acţiunii Islamice...* As vrea să o citeşti singur şi pe urmă o să discutăm despre această carte. Cu voia lui Allah, ea te va ajuta să uiţi toate gândurile rele care nu-ţi dau pace, Taha...

Animalele au fost sacrificate în dimineaţa zilei de vineri - trei boi uriaşi au petrecut noaptea lângă liftul din holul Blocului Iakubian. Când se înălţă chemarea la rugăciunea din zori, cinci măcelari îi trântiră la pământ, îi legară cu funii şi-i înjunghiară. Petrecură apoi cinci ore jupuindu-i, tranşându-i şi ambalându-i în pungi gata pentru a fi distribuite. Cum se încheie rugăciunea din ziua de vineri, strada Suleiman Paşa se aglomeră şi valuri de oameni îşi făcură loc spre magazinele lui Azzam. Erau oameni foarte săraci: cerşetori,

soldaţi din forţele de poliţie, copii desculţi, femei îmbrăcate în negru, purtând în braţe sau trăgând după ele copii mici. Se îngrămădiră cu toţii pentru a-şi lua partea din vitele sacrificate, pe care Hagg Azzam o oferi cu ocazia victoriei în alegeri. În faţa intrării principale a magazinului stătea în picioare Fawzi, fiul său cel mai mare, îmbrăcat într-un ghilbab alb. El primea pungile cu carne şi le arunca oamenilor care se înghesuiau şi-şi făceau loc cu mâinile pentru a prinde o pungă. Se produseră încăierări şi chiar câteva accidentări, aşa încât lucrătorii magazinului se văzură nevoiţi să formeze un cordon şi să-i lovească pe cei care se înghesuiau, folosind curelele, pentru a-i îndepărta de vitrine înainte să le spargă sub presiunea trupurilor.

Hagg Azzam stătea în fruntea celor din interiorul magazinului, îmbrăcat într-un costum bleu elegant, peste cămaşa albă şi cravata roşie cu picăţele, radiind de fericire.

Rezultatele alegerilor fuseseră anunţate joi seara. Hagg Azzam a obţinut locul pentru muncitori în Adunarea Poporului în circumscripţia Qasr al-Nil. A înregistrat o victorie zdrobitoare asupra rivalului său Abu Humayda, care n-a obţinut decât un număr foarte mic de voturi. (Al-Fuli a decis ca

înfrângerea lui să fie zdrobitoare şi răsunătoare, astfel încât să devină o lecţie pentru toţi aceia care nu-i vor respecta instrucţiunile în viitor). Hagg Azzam simţi o recunoştinţă sinceră şi adâncă pentru Allah Preaslăvitul şi Preaînaltul care l-a ajutat cu harul Său să obţină o victorie clară. A împlinit mai mult de douăzeci de prosternări în semn de mulţumire, după ce a aflat vestea, şi a dat instrucţiuni să fie sacrificaţi boii. A distribuit, de asemenea, în secret, douăzeci de mii de lire familiilor sărace pe care le-a luat în grijă personal şi a dat şeihului Al-Samman alte douăzeci de mii pentru a-i cheltui în scopuri caritabile, în afară de încă douăzeci de mii de lire de aur pe care le-a dăruit şeihului cu această ocazie.

Un sentiment deosebit îi mângâie inima lui Hagg Azzam când se gândeşte la Suad. Cum va sărbători împreună cu ea în această noapte minunata sa victorie? Îi veniră în minte detaliile trupului ei catifelat şi cald şi simţi că o iubeşte cu adevărat. Îşi spuse în sinea lui că Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! — a avut dreptate socotindu-le pe femei aducătoare de fericire. Unele femei sunt efectiv binecuvântate şi de îndată ce bărbaţii le iau ca

partenere sunt inundaţi de bucurie şi fericire, iar Suad este una dintre acestea. Ea i-a adus victoria şi binecuvântarea şi iată-1 ajungând în Adunarea Poporului. Intr-adevăr, cât de ciudate sunt schimbările divine! Acum el este reprezentantul locuitorilor din circumscripţia Qasr al-Nil în Adunarea Poporului. Parcă ieri îi întindeau pantofii să li-i lustruiască, uitându-se la el de sus şi făcându-şi pomană cu el cu câţiva piaştri... Acum el este Onorabilul Deputat, beneficiază de imunitate care interzice oricărei instituţii să se atingă de el fără acordul parlamentului. De acum înainte fotografia lui va apărea în ziare şi la televiziune şi în fiecare zi se va întâlni cu miniştrii şi va da mâna cu ei de la egal la egal... Nu mai este doar un prosper om de afaceri. El este de-acum şi un om de stat şi trebuie să se poarte cu toată lumea de pe această poziţie. De acum înainte va începe marea activitate care îl va propulsa la nivelul giganţilor. Următorul pas va fi ajungerea la vârf. Va fi unul dintre primii cinci-şase oameni de afaceri din întreaga ţară. Dacă îi vor merge afacerile pe care şi le plănuieşte, va trece de la categoria milionarilor la cea a miliardarilor, ba ar putea să ajungă chiar cel mai bogat om din

Egipt şi să devină şi ministru... Da, da, ministru!... De ce nu? Dacă va voi Allah, nimic nu este imposibil... Visa el că va ajunge membru al parlamentului? Banii biruie tot ce este dificil şi apropie tot ce este departe... S-ar putea ca într-o bună zi să ajungă şi ministru, aşa cum a ajuns parlamentar...

Rămase cufundat în aceste gânduri până ce se înălţă chemarea la rugăciunea de după-amiază şi conduse rugăciunea salariaţilor din magazin în chip de imam, aşa cum făcea în mod obişnuit. în timpul rugăciunii, mintea îi zbură la trupul lui Suad (dar îi ceru iertare lui Allah pentru asta). Şi, de îndată ce termină rugăciunea, îi aduse laudă lui Allah şi porni grăbit spre Blocul Iakubian, intră şi urcă la etajul şapte cu liftul. Simţi o dorinţă plăcută, arzătoare şi insistentă, în vreme ce învârti cheia în uşă. O găsi pe Suad venindu-i în întâmpinare, exact aşa cum şi-o imaginase, îmbrăcată în halatul roşu care-i scotea în evidentă formele, iar parfumul pe care-1 inspira se juca năucitor cu simţurile lui! Se apropie de el plutind, şi pasiunea deveni de nestăpânit, auzindu-i paşii acompaniaţi de foşnetul halatului care atingea podeaua. îl îmbrăţişă şi şopti, atingându-i urechile cu buzele:

— Felicitări, iubitule! O mie de felicitări!...

Numai rareori, în momente excepţionale, apare Suad Gaber aşa cum este ea în realitate. O licărire scânteiază pe neaşteptate în ochii ei, ca o fulgerare, şi chipul ei îşi redobândeşte înfăţişarea originală. Întocmai cum un actor revine la înfăţişarea lui obişnuită după încheierea unui rol, dându-şi jos costumaţia de reprezentaţie şi îndepărtându-şi machiajul. O privire serioasă se trezeşte încet, redobândind o oarecare asprime şi hotărâre, şi apare pe chipul ei, descoperindu-i adevărata fire. Această schimbare se poate întâmpla în orice clipă: în timp ce ia masa cu Hagg, când stă de vorbă cu el şi chiar şi atunci când se află cu el în pat. Se poate răsuci în braţele lui, străduindu-se să-i trezească bărbăţia ofilită, dar acea licărire scânteiază în ochii ei, demonstrând că mintea ei nu încetează nici o clipă să gândească, nici chiar în focul pasiunii.

Deseori se miră şi ea de puterea ei nouă de simulare, de a interpreta roluri mincinoase. Ea nu a minţit niciodată până atunci. în toată viaţa ei a spus ceea ce gândea. De unde i-a venit această ştiinţă şi putere de a juca teatru? Îndeplineşte cu măiestrie rolul de soţie iubitoare, plină de

compasiune, mistuită de dorinţă şi gelozie, controlându-şi perfect emoţiile, întocmai ca actorii profesionişti: plânge, râde, se mânie ori de câte ori doreşte să o facă. Chiar acum, alături de Hagg Azzam în pat, ea interpretează o scenă — soţia uimită de virilitatea soţului ei, abandonându-se lui pentru a face cu trupul ei orice doreşte forţa lui extraordinară, închide ochii, gâfâie şi geme, în vreme ce ea nu simte în realitate nimic altceva decât frecarea rece şi greu de suportat a două trupuri goale. Cu mintea ei ascuţită, ascunsă, căreia nu-i scapă nimic, nici o clipă, priveşte la trupul istovit al lui Hagg, care şi-a pierdut vigoarea şi a slăbit după numai o lună de la căsătorie şi evită să se uite la pielea albă, zbârcită şi îmbătrânită a trupului său, la firele rare de păr de pe pieptul lui şi la mameloanele lui mici şi închise la culoare. Când îi atinge trupul, simte repulsie, ca şi cum ar ţine în mâini o şopârlă sau o broască lipicioasă, dezgustătoare.

De fiecare dată, îşi aduce aminte de trupul zvelt şi musculos al lui Masud — primul ei soţ, alături de care a cunoscut pentru prima oară iubirea. Ce zile frumoase au fost acelea! Zâmbeşte, aducându-şi aminte cât de mult îl iubea şi cât de mult

dorea să fie împreună cu el, cum i se aprindea trupul la atingerea lui şi la răsuflarea lui fierbinte, mângâindu-i gâtul şi pieptul. Făcea dragoste cu el plină de căldură, topindu-se şi pierzându-se cu firea de plăcere, iar când îşi revenea se simţea ruşinată. întorcea capul, ferindu-1 de el, şi trecea o vreme în care evita să privească în ochii lui, în timp ce el izbucnea în hohote de râs şi zicea cu glasul lui profund şi puternic:

— Ooo! Ce se întâmplă cu tine, fată? De ce te ruşinezi? Am făcut ceva ce nu se cuvine? Asta-i Legea Domnului nostru, fată prostuţă!...

Cât de plăcute au fost zilele acelea şi cât de departe simt acum! îşi iubea soţul şi nu dorea nimic altceva în această lume decât să trăiască împreună pentru a-1 putea creşte pe băieţel. Jură pe Allah Preaînaltul că nu o interesau banii şi nu avea nici un fel de alte pretenţii. Era fericită în micul ei apartament din Al-Asafra Sud, din imediata vecinătate a căii ferate, în care spăla, gătea, prepara hrana pentru Tamir şi mătura. Apoi făcea baie, se împodobea şi-l aştepta pe Masud să se întoarcă acasă spre seară. Casa i se părea încăpătoare, curată şi luminoasă. Parcă ar fi fost un palat. Când i-a spus că a obţinut un contract de lucru în Irak, a respins ideea, a

izbucnit mânioasă şi s-a certat cu el, împiedicându-1 să se apropie de patul ei zile în şir, în încercarea de a-1 face să renunţe la plecare.

— Pleci departe de casă şi ne laşi singuri?

— Un an sau doi şi mă întorc cu o sumă frumoasă...

— Toţi spun asta şi nu se mai întorc niciodată...

— Adică ţi-ar plăcea să fii săracă toată viaţa? Trăim de pe o zi pe alta... Vrei să trăim toată viaţa din împrumuturi?

— De-ajuns ca să crească băiatul...

— Doar în ţara asta toate merg pe dos... La noi cel mare continuă să crească, iar cel mic moare... Banii trag la bani şi sărăcia la sărăcie...

Vorbea cu calmul celui care a luat hotărârea. Cât de mult regretă acum că i-a arătat supunere. Dacă i s-ar fi împotrivit până la capăt... dacă s-ar fi înfuriat şi ar fi dispărut de acasă, el ar fi cedat, s-ar fi înduplecat şi ar fi renunţat la plecare... Ţinea nespus de mult la ea şi nu ar fi suportat să stea departe... Dar ea a cedat prea uşor şi La lăsat să plece... Totul este sortit şi sorocit... Masud a plecat şi nu s-a mai întors niciodată. Ea este sigură că a murit în război şi l-au îngropat acolo,

socotindu-1 dispărut... Aşa s-a întâmplat cu multe familii din Alexandria pe care le cunoaşte... Este cu neputinţă ca Masud să o părăsească şi să nu-i mai pese de copilul lui... Imposibil... E sigură că el a murit... S-a dus la Allah şi-a lăsat-o să îndure singură amarul...

S-a dus vremea iubirii, a adevăratelor sentimente fierbinţi, a sfielii... vremea minunată... S-a lovit de fel de fel de greutăţi şi a cunoscut foamea pentru a-şi creşte copilaşul. Chipurile, trupurile şi veşmintele bărbaţilor sunt diferite, dar privirea lor este întotdeauna aceeaşi: o violează, o dezbracă şi-i promite totul dacă ea ar consimţi... Dar ea s-a împotrivit crâncen şi totodată cu greu, temându-se că într-o zi s-ar putea să obosească şi să cedeze... Slujba ei la magazinul Hannaux’s pe un salariu de nimic a fost istovitoare, cheltuielile pentru copil au crescut încontinuu, iar povara a apăsat asupra ei ca un munte. Toate rudele sale - chiar şi fratele ei Hamidu - sunt fie sărace ca şi ea şi trăiesc de pe o zi pe alta, fie nişte javre, care o ajută cu urări de bine şi se scuză cu diverse pretexte şi argumente mincinoase că nu-i pot împrumuta bani.

A trăit ani grei, ajungând aproape să-şi piardă credinţa în Allah, de mai multe ori s-a

simţit slabă şi a fost pe punctul de a cădea în păcat din cauza disperării şi a nevoii... Când Hagg Azzam a cerut-o în căsătorie după rânduiala lui Allah şi a Trimisului Său, şi-a făcut toate calculele cu minuţiozitate şi a decis să-i dăruiască trupul în schimbul banilor de care are nevoie pentru întreţinerea copilului. De zestrea pe care i-a dat-o Hagg Azzam nu s-a atins, ci a depus-o la bancă pe numele lui Tamir, astfel încât să se tripleze după zece ani. S-a dus vremea sentimentelor şi totul a fost acum calculat - orice lucru în schimbul altuia, prin înţelegere şi consimţământ reciproc. Se culcă două ore pe zi cu acest bătrân, lăsându-şi copilul la Alexandria şi primind în schimb preţul.

Este adevărat că se sfâşie de dorul după Tamir, că deseori îl caută noaptea în pat lângă ea şi plânge cu lacrimi fierbinţi. Intr-o dimineaţă, când a trecut prin faţa unei şcoli primare şi i-a văzut pe copii în uniformă, şi-a adus aminte de el şi a plâns zile în şir, strivită de tristeţe şi de dor. S-a văzut purtându-1 în braţe din pat la baie pentru
a-1 spăla pe faţă şi a-1 îmbrăca apoi în hainele de şcoală, pregătindu-i micul dejun şi recurgând la diverse trucuri pentru a-1 face să bea tot laptele din cană, apoi

coborând împreună cu el şi urcându-se în tramvai pentru a-1 duce la şcoală.

Unde o fi acum? Cât de îngrijorată este în privinţa lui! El stă singur departe, în vreme ce ea trăieşte în acest oraş mare, detestabil şi rece, în care nu cunoaşte pe nimeni. Locuieşte singură într-un apartament spaţios în care nimic nu este al ei. Se ascunde de lume, ca şi cum ar fi hoaţă sau târfa. Singura ei funcţie este să se culce cu acest bărbat bătrân, care în fiecare zi se întinde peste ea, sufocând-o cu neputinţa lui istovită şi cu atingerea trupului său flasc, respingător. El nu-i permite să se ducă la Tamir, iar când ea aduce vorba despre copil, faţa i se întunecă, de parcă ar fi gelos, în vreme ce ea tânjeşte după fiul ei tot timpul, dorind să-1 vadă şi să-l îmbrăţişeze cu putere, să-i simtă mirosul, să-l mângâie pe părul negru şi lucios. Măcar dacă ar putea să-1 aducă la Cairo pentru a trăi lângă ea... Dar Hagg Azzam nu va consimţi în vecii vecilor la aşa ceva, căci el a pus de la bun început condiţia să lase copilul la Alexandria.

— Eu mă însor numai cu tine, fără nici un fel de copii... Ne-am înţeles? i-a zis el foarte clar.

Îşi aduce şi acum aminte de faţa lui rece

şi aspră din clipa aceea şi îl urăşte din adâncul inimii, însă revine şi se convinge singură că tot ceea ce face este în interesul şi pentru viitorul copilului. La ce i-ar folosi să trăiască în poala mamei sale şi să cerşească amândoi la unul şi la altul?

Aşadar, se cuvine să-i mulţumească şi să-i fie recunoscătoare lui Azzam şi nu să-1 urască. Cel puţin s-a căsătorit cu ea în mod legal şi-i asigură toate cele de trebuinţă. Această idee practică şi directă guvernează relaţia ei cu Hagg. El are dreptul asupra trupului ei, conform înţelegerii legale, după cum are dreptul să vină la ea oricând pofteşte şi oricum pofteşte, iar ea are îndatorirea de a fi pregătită să-l aştepte în fiecare zi aranjată şi parfumată. El are dreptul să rămână indiferent faţă de răceala ei, iar ea nu trebuie să-1 facă niciodată să-şi simtă impotenţa sau slăbiciunea în pat.

În consecinţă, ea recurge acum la un truc pe care l-a învăţat instinctiv pentru a salva situaţia: icnind, zgâriindu-1 cu unghiile pe spate şi pretinzând că a ajuns la climax, ea îi ţine în braţe trupul istovit şi-şi pune capul pe pieptul lui, ca şi cum plăcerea ar fi ameţit-o. Apoi, nu întârzie să deschidă ochii şi se porneşte să-1 sărute pe bărbie şi pe gât

şi să-l mângâie cu degetele pe piept.

— Apropo, unde este dulceaţa succesului tău în alegeri pentru mine? întrebă ea în şoaptă, cu un ton delicat.

— Bineînţeles, draga mea... Un cadou preţios...

— Domnul să te păzească pentru mine, iubitule... Vezi, eu am să-ţi pun acum o întrebare, iar tu trebuie să-mi răspunzi deschis.

Hagg îşi rezemă spatele de tăblia patului şi se uită în ochii ei cu interes, ţinându-şi mâna pe umărul ei gol.

— Mă iubeşti? îl întrebă ea.

— Foarte mult, Suad... Domnul mi-e martor...

— Adică, dacă ţi-aş cere orice pe lume, ai face-o?

— Bineînţeles!...

— Foarte bine, nu uita ce-ai zis!...

Privi la ea ezitând, dar ea decise să nu se confrunte cu el în noaptea asta, aşa că îi zise:

— Am să-ţi spun ceva important... Săptămâna viitoare - cu voia lui Allah...

— Nu! Spune-mi în noaptea asta!...

— Nu, dragul meu... Lasă-mă să mă conving mai întâi!...

— Este o ghicitoare? întrebă Hagg, râzând

ademenitor.

— Da... o ghicitoare, şopti cu glas seducător, după ce îl sărută.

Homosexualii excelează de obicei în profesii care se bazează pe contactele cu ceilalţi oameni, aşa cum sunt relaţiile cu publicul, actoria, intermedierile şi avocatura. Se spune că succesul lor în aceste domenii se datorează eliberării lor de sentimentul ruşinii care pe ceilalţi îi face să piardă oportunităţile de succes, în timp ce viaţa lor sexuală plină de experienţe umane diverse şi neobişnuite îi ajută să înţeleagă mai bine firea oamenilor şi le sporeşte capacitatea de influenţă asupra celorlalţi. Homosexualii excelează, de asemenea, în profesiile asociate cu gustul rafinat şi imaginaţia, aşa cum sunt decoraţiunile interioare şi designul vestimentar. Este bine cunoscut faptul că cei mai vestiţi designeri vestimentari din lume sunt homosexuali, probabil din cauză că natura lor sexuală dublă le oferă posibilitatea de a crea obiecte vestimentare feminine atractive pentru bărbaţi şi invers.

Cei care îl cunosc pe Hatim Raşid pot să aibă opinii diferite despre el, însă trebuie să-i recunoască gustul rafinat şi talentul

autentic în privinţa alegerii culorilor şi a obiectelor de vestimentaţie. Chiar şi în dormitorul său, cu iubiţii lui, Hatim este mai presus de gustul feminin vulgar pe care îl afişează mulţi dintre homosexuali. El nu-şi dă cu farduri pe faţă, nu poartă cămăşi de noapte feminine şi nici sâni artificiali. El încearcă mai degrabă prin retuşuri de expert să scoată în evidenţă latura feminină a frumuseţii sale: îmbracă galabii transparente, brodate în culori frumoase pe corpul gol, îşi rade barba perfect, îşi înnegreşte cu măsură sprâncenele cu creionul şi-şi umbreşte uşor ochii cu rimei. Apoi îşi piaptană părul pe spate sau îşi lasă şuviţele risipite să coboare pe frunte. Prin felul cum se aranjează, el se străduieşte întotdeauna să realizeze modelul efebului frumos din timpurile de demult.

Cu acelaşi gust deosebit şi rafinat, Hatim a cumpărat haine noi pentru prietenul său Abduh: a ales pantaloni strâmţi, care pun în evidenţă forţa muşchilor săi, cămăşi de culori deschise pentru a-i lumina faţa brună, gulerele sunt întotdeauna deschise pentru a lăsa să se vadă muşchii gâtului şi părul des de pe piept.

Hatim a fost foarte generos cu Abduh: i-a dat mari sume de bani pe care acesta le-a

trimis familiei, a obţinut pentru el o recomandare către comandantul unităţii militare, astfel încât tratamentul lui s-a ameliorat şi primeşte permisii la fiecare sfârşit de săptămână, pe care le petrece cu Hatim, ca şi cum ar fi doi miri în luna de miere. Se trezesc târziu, spre amiază, se bucură de timpul liber lenevind, mănâncă la cele mai luxoase restaurante, merg la cinema, fac cumpărături. Noaptea târziu se retrag în pat, iar după ce îşi satisfac poftele trupeşti, se întind în pat îmbrăţişaţi în lumina slabă a unei lămpi, uneori stând la taclale până dimineaţa. Hatim nu va uita niciodată aceste momente de tandreţe. După ce se satură de iubire, se lipeşte ca un copil speriat de pieptul puternic al lui Abduh, frecându-şi nasul ca o pisică de pielea lui neagră şi aspră, vorbindu-i despre tot felul de lucruri: despre copilăria lui, despre tatăl şi mama lui franţuzoaică, despre Idris, primul lui iubit. Dar ceea ce este foarte ciudat, în pofida tinereţii şi ignoranţei sale, Abduh a înţeles sentimentele lui Hatim şi a ajuns să accepte mai uşor relaţia lor. Aversiunea iniţială a dispărut şi locul ei a fost luat de o dorinţă plăcută şi vinovată. La aceasta se mai adăugau şi banii, respectul, veşmintele noi, mâncarea aleasă, localurile

luxoase în care Abduh nici nu visase să intre vreodată; noaptea pe stradă, când se întorcea în compania lui Hatim, lui Abduh îi plăcea să treacă îmbrăcat elegant pe lângă soldaţii Securităţii Centrale şi să-i salute de la distantă, ca şi cum ar fi voit să-şi confirme lui însuşi că fie şi numai pentru un timp a ajuns să se deosebească de acei nefericiţi sărmani care stau ceasuri în şir, fără sens şi fără ţintă, în soare şi în frig.

Cei doi prieteni au trăit zile de adevărată fericire. Apoi a urmat ziua de naştere a lui Abduh, care i-a confirmat lui Hatim că ocazia aceasta nu avea nici o însemnătate pentru el, întrucât în Egiptul de Sus nu se sărbătoresc decât căsătoria şi circumcizia. Hatim, în schimb, a insistat să sărbătorească împreună această zi şi l-a luat în maşina lui, anuntându-1 zâmbind:

— În noaptea asta o să-ţi fac o mare surpriză...

— Ce fel de surpriză?

— Ai răbdare!... O să afli numaidecât... murmură Hatim şi pe chip i se ivi o expresie jucăuşă, copilărească, în timp ce conducea într-o direcţie neobişnuită. O luă pe strada Salah Salim, intră în *Madinat Nasr*[72], unde

[72] Cartier al oraşului Cairo, construit în ultimele decenii în partea de nord a capitalei, în apropierea aeroportului internaţional.

traversă şoseaua şi ajunse pe o mică stradă laterală. Magazinele erau închise, dar pe strada cufundată în semiîntuneric strălucea un chioşc de metal vopsit proaspăt. Coborâră amândoi din maşină şi se opriră în faţa chioşcului. Abduh auzi un zornăit şi-l văzu pe Hatim scoţând din buzunar un set de chei pe care i-1 întinse, urându-i cu afecţiune:

— Poftim... *Joyeux anniversaire!...* La mulţi ani! Acesta e cadoul pe care ţi-1 fac cu ocazia zilei de naştere... Sper să-ţi placă...

— Nu pricep nimic...

— Aah, *saidit*[73] ce eşti! Creierul tău e încuiat? izbucni Hatim râzând zgomotos. E chioşcul tău. Am făcut intervenţii mari la guvernorat ca să-l obţin pentru tine... Când termini serviciul militar, îţi cumpăr mărfurile pe care o să le vinzi aici....

Apoi se apropie de el şi continuă în şoaptă:

— În felul ăsta, dragul meu, o să poţi să lucrezi şi să câştigi ca să-ţi întreţii familia... în acelaşi timp, sunt sigur că vei rămâne mereu cu mine...

Abduh izbucni în hohote de bucurie, îmbrăţişându-1 pe Hatim şi rostind în şoaptă cuvinte de mulţumire. Petrecură o noapte

---

[73] *saidit* - Locuitor al zonei al Al-Sa’id (Egiptul de Sus).

minunată. Luară masa împreună într-un restaurant cu peşte şi fructe de mare din cartierul Al-Muhandasin. Abduh mâncă singur aproape un kilogram de creveţi cu orez. În timpul cinei, goliră două sticle de vin elveţian. Nota de plată depăşi şapte sute de lire, pe care Hatim le achită cu un când Visa, în timpul nopţii pe care o petrecură împreună în acelaşi pat, Hatim aproape că plânse chinuit de atâta plăcere.

Simţi că pluteşte prin nori şi ar fi vrut ca timpul să se oprească în acea clipă. După ce au făcut dragoste, au rămas mai departe în pat lipiţi unul de celălalt, în vreme ce umbrele luminii semiobscure a unei lumânări înalte se jucau pe peretele tapetat din faţa lor. Hatim îi vorbi îndelung despre sentimentele lui pentru el, în vreme ce Abduh tăcea cu privirea pierdută, iar pe chip îi apăruse o preocupare şi o seriozitate neaşteptate.

— Ce-i cu tine, Abduh? îl întrebă Hatim temător.

— Ce-i cu tine?

— Mi-e frică, Hatim Bey, îi răspunse Abduh în cele din urmă cu glas grav, făcând mici pauze între cuvinte.

— De ce să-ti fie frică?

— De Domnul nostru Prealăudat şi

Preaînalt...

— Ce spui?

— De Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt... Mi-e teamă că o să mă pedepsească pentru ceea ce facem...

Hatim tăcu un timp, uitându-se la el prin întuneric. I se păru ciudat. Religia era ultimul lucru despre care s-ar fi aşteptat să discute cu iubitul lui.

— Ce vorbe sunt astea, Abduh?

— Domnule, eu toată viaţa am fost un bun credincios, în sat obişnuiau să-mi zică „şeih Abd Rabbuh“. Întotdeauna am împlinit rugăciunile obligatorii la moschee, am ţinut post în luna Ramadan... Am respectat toate rânduielile până ce te-am cunoscut pe tine şi m-am schimbat...

— Vrei să împlineşti rugăciunea, Abduh? Împlineşte-o!

— Cum să împlinesc rugăciunea, când eu beau vin în fiecare noapte şi mă culc cu tine? Presimt că Domnul se va mânia pe mine şi mă va pedepsi...

— Tu îţi închipui că Domnul nostru ne va pedepsi pentru că ne iubim?

— Domnul nostru ne-a oprit de la acest fel de iubire... Acesta este un păcat foarte mare... Era la noi în sat un imam cu numele Şeih Darawi - Allah să-l ierte! Era un om

evlavios, cu frică de Domnul nostru şi el ne spunea la predica din ziua de vineri: Feriţi-vă de sodomie, căci ea este un păcat foarte mare, care face tronul Celui îndurător să se cutremure de mânie...

Hatim nu se putu stăpâni şi se ridică din pat, apăsă pe întrerupătorul electric şi aprinse o ţigară. Cu faţa lui drăgălaşă, în cămaşa de noapte subţire îmbrăcată peste trupul gol, semăna cu o femeie frumoasă înfuriată. Trase o dată din ţigară, dădu fumul afară şi se trezi ţipând:

— Crede-mă, Abduh, că sunt în mare încurcătură şi nu mai ştiu ce să mă fac cu tine... Ce-aş putea să fac pentru tine mai mult de-atât? Te iubesc, mă gândesc la tine, încerc tot timpul să te fac fericit, iar tu, în loc să-mi mulţumeşti, îmi strici tot cheful cu lucruri de felul ăsta...

Abduh rămase mai departe întins pe pat şi tăcu mâlc, uitându-se în tavan, cu mâinile sub cap. După ce termină ţigara, Hatim îşi mai umplu un pahar cu whisky şi-l dădu peste cap dintr-o singură înghiţitură. Apoi se întoarse în pat şi se aşeză lângă Abduh, zicându-i calm:

— Ascultă, dragul meu... Domnul nostru este mare şi îndurarea lui adevărată nu are nimic comun cu vorbele şerbilor ignoranţi

din satul vostru... Există mulţi oameni care împlinesc rugăciunea şi postesc, dar care fură şi fac rău semenilor lor. Pe aceştia Domnul nostru îi pedepseşte... In ceea ce ne priveşte, sunt convins că Domnul nostru ne va ierta, întrucât nu facem nici un rău nimănui... Noi nu facem decât să ne iubim... Abduh, te rog, nu face lucruri urâte!... Noaptea asta sărbătorim ziua ta de naştere şi trebuie să ne bucurăm...

Lucrul s-a întâmplat într-o seară de duminică...

Au trecut două săptămâni de când Busayna s-a angajat în noua ei slujbă. În acest timp, Zaki al-Dasuki a întreprins toate măsurile pregătitoare, dându-i câteva sarcini: să-i pregătească o nouă agendă de telefoane, să achite facturile la electricitate, să-i facă ordine în nişte hârtii vechi... Apoi a început să stea de vorbă cu ea despre el şi despre sentimentul de singurătate pe care îl încearcă: uneori şi-a exprimat regretul că nu s-a căsătorit sau i s-a plâns de comportamentul surorii sale Dawlat faţă de el, ceea ce
n-a făcut decât să-1 întristeze. A început să o întrebe despre familia ei şi despre fraţii mai mici, din când în când flirtând cu ea: uneori

elogiindu-i eleganţa rochiei şi pieptănătura care-i punea în evidenţă frumuseţea chipului sau privind îndelung la trupul ei. Semăna cu un jucător iscusit de biliard care-şi orienta şi calcula cu încredere loviturile, în timp ce ea primea avansurile lui zâmbind înţelegător (disproporţia dintre salariul ei destul de mare şi munca ei lipsită de orice importanţă era suficientă pentru a face limpede rolul aşteptat de la ea). Aluziile au continuat ceva timp, până când într-o bună zi, când se pregătea să plece, i-a zis:

— Sunt foarte mulţumit de tine, Busayna... Sper că vom rămâne împreună tot timpul...

— Vă stau la dispoziţie, i-a răspuns ea cu delicateţe, venindu-i în întâmpinare.

— Dacă ţi-aş cere, crezi că ai putea face orice pentru mine? a întrebat-o el, prinzând-o de mâini.

— Dacă mi-ar sta în putinţă, aş face, de bună seamă...

Îi duse mâinile la gură şi i le sărută, pentru a-şi sublinia intenţia, apoi şopti:

— Vino mâine după-amiază să stăm de vorbă fără să ne deranjeze nimeni...

În ziua următoare, în timpul orei petrecute de Busayna în baie pentru a-şi îndepărta părul nedorit de pe corp, pentru a-şi lustrui călcâiele cu spumă de mare şi a-şi

unge mâinile şi pielea corpului cu cremă, Busayna se gândi la ceea ce va urma şi la relaţia trupească cu un bărbat bătrân, aşa cum era Zaki al-Dasuki, şi aceasta i se păru stranie şi specială într-un fel oarecare şi îşi aduse aminte că uneori, când se apropia de el, simţea alături de mirosul pătrunzător al ţigărilor degajat din hainele lui şi un alt miros aspru şi vechi, care-i amintea de acel miros care-i umplea nările şi pe care îl simţea când era mică şi se ascundea în dulapul vechi de lemn, unde mama îşi ţinea hainele. În acelaşi timp, se gândeşte la el cu simpatie, întrucât este un bărbat manierat şi o tratează cu delicateţe. Este într-adevăr nefericit, de vreme ce trăieşte la această vârstă complet singur, fără soţie şi fără copii.

Seara, când se duse la el la birou, îl găsi aşteptând-o singur, căci lui Abaskharon îi dăduse voie să plece mai devreme. În faţa lui se aflau o sticlă de whisky, un pahar şi o glasieră plină. Avea ochii puţin înroşiţi, iar mirosul de alcool umplea încăperea. Se ridică, salutând-o, apoi se aşeză şi goli paharul până la fund.

— Ai aflat ce s-a întâmplat? o întrebă el cu tristeţe în glas.

— Ceva bun, sper?

— Dawlat a deschis un proces pentru a mă declara incompetent din punct de vedere juridic...

— Adică, ce înseamnă asta?

— Adică a cerut de la tribunal să-mi interzică să dispun de bunurile mele.

— Doamne apără!... Şi de ce?

— Ca să mă poată moşteni fiind încă în viaţă... o lămuri el cu amărăciune, în timp ce-şi umplea un nou pahar.

— Fraţii şi surorile se mai supără între ei, dar nu încetează niciodată să aibă grijă unul de altul... îngăimă ea, încercând să-l consoleze.

— Aşa crezi tu... Dar Dawlat nu vede în fata ochilor
decât bani...

— Poate dacă staţi de vorbă cu ea, domnule...

Zaki clătină din cap, ca şi cum ar fi zis „Nu e de nici un folos“ şi încercă să schimbe subiectul:

— Nu vrei să bei ceva cu mine?

— Nu, mulţumesc...

— N-ai băut niciodată?

— Niciodată!

— Încearcă un pahar!... La început gustul o să ţi se pară amar, dar după aceea omul se simte bine...

— Nu, mulţumesc!

— Păcat... Băutura este foarte plăcută... Străinii cunosc calităţile băuturii mai bine decât noi...

— Am băgat de seamă că dumneavoastră trăiţi întocmai ca străinii...

Zâmbi, privind la ea cu dragoste şi tandreţe, părându-i a fi o copilă precoce.

— Te rog, nu-mi mai spune „dumneavoastră", zise el. Este adevărat că sunt bătrân, dar nu trebuie să-mi aminteşti lucrul ăsta tot timpul!... Intr-adevăr, mi-am petrecut întreaga viaţă printre străini. Am învăţat la şcoli franţuzeşti şi cei mai mulţi dintre prietenii mei au fost străini. Am studiat în Franţa, căci am petrecut acolo mulţi ani. Cunosc Parisul la fel cum cunosc oraşul Cairo.

— Lumea spune că Parisul este un oraş frumos...

— Frumos? întreaga lume se află în Paris...

— Bine, şi atunci de ce nu te-ai stabilit acolo?

— Asta-i o poveste mai lungă...

— Spune-mi-o şi mie... că oricum nu avem altceva de făcut...

Râse pentru a-i reda buna dispoziţie şi râse şi el pentru prima oară. Se apropie de

el şi-l întrebă cu afecţiune:

— Spune-mi de ce nu te-ai hotărât să trăieşti în Franţa?

— Multe lucruri trebuia să fac în viaţa mea şi nu le-am făcut...

— Şi de ce?

— Nu ştiu... Când eram tânăr, la vârsta ta, aveam impresia că aş putea să fac orice doresc... îmi făceam planuri pentru viaţă, fiind sigur de toate... Când am mai înaintat în vârstă, mi-am dat seama că aproape nimic nu depinde de om... că totul depinde de ce-ţi hotărăşte soarta, destinul...

Simţi că-1 cuprinde nostalgia şi o întrebă, zâmbind:

— Ţi-ar plăcea să călătoreşti?

— Bineînţeles...

— Unde ai vrea să mergi?

— Oriunde... cât mai departe de vizuina asta...

— Nu-ţi place Egiptul?

— Nu, bineînţeles!

— Cum se poate aşa ceva? Există cineva oare care-şi urăşte propria ţară?...

— Eu n-am văzut nimic frumos în ea ca să o pot iubi...

Rosti aceste cuvinte şi-şi întoarse faţa, dar Zaki îi răspunse entuziasmat:

— Fiecare trebuie să-şi iubească ţara,

fiindcă ţara este ca o mamă… Există cineva care să-şi urască mama?

— Vorbele astea le auzim în cântece şi în filme… Zaki Bey, oamenii sunt necăjiţi…

— Dacă eşti sărac, nu înseamnă că nu trebuie să fii patriot. Majoritatea liderilor naţionalişti din Egipt au fost oameni săraci.

— Vorbele astea se potriveau în zilele voastre… Acum lumea s-a săturat până-n gât…

— Care lume?

— Toată lumea. Fetele care au fost colege cu mine la şcoala comercială, de pildă, ar vrea să plece oriunde din ţara asta…

— Chiar aşa?

— Bineînţeles!…

— Acela care nu o duce bine în ţara lui nu o va duce bine nici în altă parte…

Zaki îşi dădu seama că aceste cuvinte nu-i sunt pe plac şi zâmbi, încercând să atenueze efectul lor asupra Busaynei, dar ea se ridică în picioare şi-i răspunse cu amărăciune:

— Tu nu înţelegi, pentru că eşti un om înstărit… Dar dacă ai sta două ceasuri în staţie şi nu te-ai putea urca în trei autobuze pline ochi, dacă îţi blestemi zilele până când ajungi acasă, dacă locuinţa ţi se prăbuşeşte şi guvernul te lasă într-un cort în mijlocul

străzii împreună cu copiii, dacă poliţistul te-ar înjura şi te-ar lovi doar pentru că te-a întâlnit noaptea într-un microbuz, dacă umbli ziua întreagă din magazin în magazin după o slujbă şi nu o găseşti, dacă eşti tânăr în toată puterea şi cu studii şi ai în buzunar doar o singură liră sau uneori nici măcar atât, atunci ai şti de ce urâm Egiptul...

Se aşternu o tăcere adâncă şi Zaki hotărî să schimbe subiectul, aşa că se ridică din fotoliu şi se îndreptă spre magnetofon, zicând vesel:

— O să auzi acum cea mai frumoasă voce din lume... O cântăreaţă franţuzoaică... Se numeşte Edith Piaf... Cea mai mare cântăreaţă din istoria Franţei... Ai auzit de ea?

— Eu nu ştiu franceză deloc!...

Zaki făcu un semn cu mâna, vrând să spună că acest lucru n-are importanţă, şi apăsă pe butonul magnetofonului. Se înălţă ritmul cadenţat al unui pian şi vocea caldă, puternică şi pură a lui Piaf, iar Zaki începu să clatine din cap pe ritmul melodiei.

— Cântecul acesta îmi aminteşte de zilele frumoase... zise el.

— Ce spun cuvintele lui?

— Vorbesc despre o fată care se află în mijlocul unei mulţimi. Apoi lumea o împinge

în direcţia unui bărbat pe care ea nu-1 cunoaşte şi, de îndată ce-1 vede, simte că-i place de el şi că ar vrea să rămână cu el toată viaţa. Dar deodată, lumea o împinge departe de el. La sfârşit, se trezeşte singură, iar bărbatul de care s-a îndrăgostit dispare pentru totdeauna...

— Ce păcat!

— Bineînţeles, cântecul este de fapt un simbol... Adică vrea să transmită ideea că cineva poate să petreacă întreaga viaţă căutând persoana potrivită, iar când o găseşte, o pierde...

Stăteau alături de birou şi el începu să vorbească apropiindu-se de ea. Îşi puse palmele pe obrajii ei, făcând-o să simtă din nou mirosul acela greu şi vechi.

— Ţi-a plăcut cântecul? o întrebă, privind în ochii ei.

— E frumos...

— Ştii ce, Busayna, eu am avut cu adevărat nevoie să întâlnesc o femeie ca tine...

— Ai ochi foarte frumoşi...

— Mulţumesc... şopti ea îmbujorându-se la faţă şi îl lăsă să se apropie de ea şi mai mult, până ce buzele lui îi atinseră faţa. Apoi o cuprinse în braţe şi simţi numaidecât gustul

înţepător de whisky…

— Încotro, păpuşico? o întrebă Malak cu neruşinare, tăindu-i drumul înainte de a ajunge la lift, dimineaţa când pleca de pe terasă.

— Mă duc la slujbă… îi răspunse ea, evitând să se uite în ochii lui.

— Se vede pe chipul tău că-ţi place slujba… continuă Malak cu aceeaşi impertinenţă, după un hohot de râs.

— Zaki Bey este un om foarte cumsecade…

— Toţi oamenii sunt cumsecade… Dar spune-mi, ce-ai făcut în legătură cu chestiunea noastră?

— Nimic încă…

— Adică ce vrei să spui?

— Nu mi s-a oferit încă ocazia…

Malak îşi încruntă sprâncenele, se uită la ea ca şi cum s-ar fi supărat, o apucă de mână cu putere şi-i zise:

— Ascultă, isteaţo!… Nu-i de glumit cu treaba asta… Săptămâna asta trebuie să semneze contractul, pricepi?

— Bine!… îi răspunse ea, eliberându-şi mâna din strânsoare şi intră numaidecât în lift.

Protestele studenţilor începură dimineaţa devreme în majoritatea facultăţilor. Întrerupseră cursurile, închiseră amfiteatrele şi începură să se mişte încoace şi încolo în grupuri mari, strigând lozinci şi purtând pancarte care condamnau Războiul din Golf. Când se auzi chemarea la rugăciunea de amiază, aproape cinci mii de studenţi şi studente se aşezară în rânduri în curtea din faţa sălii de festivităţi pentru a împlini rugăciunea (băieţii în faţă şi fetele în spatele lor). Rolul de imam era îndeplinit de fratele Tahir, emirul organizaţiei Gamaa Islamiyya. Apoi, participanţii împliniră rugăciunea pentru cei absenţi, adică pentru sufletele martirilor musulmani din Irak. în câteva clipe, Tahir urcă pe treapta cea mai înaltă a scării din faţa sălii, îmbrăcat într-un ghilbab alb şi purtând o barbă neagră impresionantă, luă microfonul şi se adresă celor prezenţi cu glas tare:

— Fraţi şi surori, ne-am adunat astăzi aici pentru a cere încetarea uciderii musulmanilor în Irakul frăţesc. Naţiunea noastră islamică nu a murit încă, aşa cum ar dori duşmanii ei. Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! — a grăit *hadis-ui.* său autentic: „Naţiunea mea va avea parte de bine până în Ziua învierii"...

Aşadar, fraţi şi surori, să ne ridicăm glasurile răspicat pentru a le auzi aceia care şi-au pus mâinile în mâinile murdare, mânjite cu sângele musulmanilor. Tineri musulmani, acum când noi vorbim, rachetele necredincioşilor pustiesc Irakul frăţesc. Ei se laudă că au zdrobit cu desăvârşire Bagdadul, transformându-1 în ruine şi pretind că au întors Irakul la epoca de piatră, după ce au nimicit centralele electrice şi staţiile de purificare a apei cu desăvârşire. În fiecare clipă, fraţi şi surori, mor mii de musulmani irakieni sfâşiaţi de bombele americane. Iar tragedia a devenit cumplită când guvernanţii noştri au dat ascultare ordinelor venite din America şi din Israel şi, în loc să îndrepte armele împotriva sioniştilor care violează Palestina şi profanează moscheea al-Aqsa, cârmuitorii noştri au dat ordine militarilor egipteni să-i ucidă pe fraţii lor musulmani din Irak... Fraţi şi surori întru islam, ridicaţi glasurile voastre pentru a rosti cuvântul adevărului. Spuneţi răspicat, astfel încât să audă aceia care au vândut sângele musulmanilor şi au acumulat bogăţiile jefuite în băncile din Elveţia...

Se înălţară sloganuri din toate direcţiile, rostite de studenţi purtaţi pe umeri şi

repetate de mii de glasuri cu un entuziasm furtunos:

„Islamic... Islamic... Nu socialist, nici democratic!“

„Khaybar![74] *Khaybar! Voi, evrei! Oastea lui Muhammad se va întoarce!“*

„Guvernanţi trădători! Cu cât aţi vândut sângele musulmanilor

La un semn al lui Tahir se făcu linişte. Glasul lui se înălţă din nou tunând de mânie:

— Ieri, televiziunile din întreaga lume au transmis imaginea unui militar american pregătindu-se să lanseze o rachetă pentru a ucide poporul nostru din Irak... Ştiţi ce a scris porcul american pe rachetă înainte de a o lansa? A scris: „Lui Allah, cu salutările mele!“. Musulmani, ei îşi bat joc de Dumnezeul nostru. Voi ce faceţi? Ei vă ucid, vă necinstesc femeile şi-l batjocoresc pe Domnul vostru Preaslăvit şi Preaînalt... Demnitatea şi bărbăţia voastră au ajuns să conteze atât de puţin pentru voi? Jihad! Jihad! Jihad! Să audă toţi cuvântul nostru răspicat! „Nu“ acestui război murdar! „Nu“ uciderii musulmanilor de către musulmani!

---

[74] *Khaybar* - Oază şi aşezare locuită de evrei în regiunea Medinei — capitala profetului Muhammad. In semn de represalii pentru intrigile urzite împreună cu unele triburi arabe locale împotriva statului musulman în curs de formare, acesta din urmă a atacat localitatea Khaybar şi a asediat-o, supunând-o.

Jurăm pe Allah că vom muri înainte ca naţiunea islamului să devină o bucăţică gustoasă în gura duşmanilor. Nu vom fi pantofi pentru ca America să-i încalţe şi să-i descalţe după bunul plac!

Apoi, Tahir strigă cu glasul sugrumat de emoţie: — *Allahu Akbar! Allahu Akbar! Allahu Akbar!* Jos sionismul! Moarte Americii! Jos trădătorii! Islamic, islamic!

Studenţii îl purtară pe Tahir pe umeri şi mulţimea uriaşă se îndreptă către poarta principală a universităţii. Ei voiau să iasă în stradă pentru ca la demonstraţie să se alăture şi alţi oameni, însă forţele Securităţii Centrale îi aşteptau chiar în faţa universităţii şi, de îndată ce studenţii ieşiră în piaţă, se năpustiră asupra lor soldaţii înarmaţi cu bastoane lungi, cu căşti şi cu scuturi de metal şi-i loviră cu bestialitate. Se înălţară ţipetele studentelor şi căzură mulţi răniţi, sângele lor prelingându-se pe asfaltul străzii. Dar, cu toate astea, masele de studenţi continuau să se reverse prin deschizătura porţii şi mulţi dintre ei izbutiră să fugă şi încercară să se îndepărteze de soldaţii care porniră pe urmele lor. Aceşti studenţi reuşiră să traverseze Piaţa Universităţii şi se adunară din nou lângă podul de peste Nil, dar aici se năpustiră

asupra lor forţe suplimentare ale Securităţii Centrale. Câteva sute dintre ei ajunseră totuşi la Ambasada Israelului, însă acolo îi întâmpinară numeroşi militari din forţele speciale, care aruncară spre ei grenade cu gaze lacrimogene. Fumul se înălţă, învăluind întreaga zonă, şi în văzduh răsunară împuşcături.

Taha al-Şazli s-a aflat printre demonstranţi în tot cursul zilei. În ultima clipă, când forţele Securităţii începură să aresteze studenţi în faţa Ambasadei Israelului, izbuti să se strecoare şi să fugă spre Auberge Cafe din piaţa *as-Sayyida Zaynab*[75], unde se întâlni cu câţiva fraţi, printre care şi emirul Tahir, care făcu o evaluare a incidentelor din cursul zilei:

— Criminalii au folosit gazele lacrimogene pentru a camufla totul cu o perdea de fum şi au tras cu gloanţe adevărate asupra studenţilor. Fratele nostru Khalid Harbi de la Facultatea de Drept a căzut martir, îl rugăm pe Allah să-i ierte toate păcatele, să-l învăluie cu îndurarea Lui şi să-l răsplătească pe el, primindu-1 în Paradis, cu mare mila Lui...

Cei prezenţi recitară *Al-Fatiha* pentru

---

[75] *as-Sayyida Zaynab* - Moschee vestită din apropierea centrului oraşului Cairo, purtând numele uneia dintre soţiile profetului Mahomed.

sufletul martirului, cu un sentiment de teamă şi tristeţe. Fratele Tahir le prezentă apoi sarcinile pe care le aveau de îndeplinit în ziua următoare: contactarea agenţiilor străine de ştiri pentru a confirma martiriul lui Khalid Harbi, vizitarea familiilor celor arestaţi şi organizarea de noi demonstraţii, care vor porni dintr-un loc la care forţele de securitate nu se aşteaptă.

Taha primi sarcina de a scrie afişe cu anunţuri şi de a le lipi dimineaţa devreme pe zidurile facultăţii, în acest scop, cumpără o cutie de creioane colorate şi câteva foi de hârtie cartonată, se încuie în cămăruţa lui de pe terasă şi fu atât de absorbit de lucru încât nici nu coborî să împlinească rugăciunea în colţul special amenajat, ci împlini singur rugăciunile de asfinţit şi de seară. Făcu schiţele pentru zece afişe, le scrise şi le desenă, terminând treaba după miezul nopţii. Se simţi extrem de obosit şi se culcă, zicându-şi în sinea lui că nu va putea dormi decât câteva ceasuri, întrucât înainte de ora şapte trebuie să ajungă la facultate. Mai făcu două prosternări în plus, peste rugăciunea de seară, apoi stinse lumina, se întinse pe partea dreaptă şi repetă ruga lui obişnuită, înainte de a adormi: „Doamne, către Tine îmi îndrept faţa şi Tu mă aperi pe

mine şi în voia Ta le las pe toate ale mele, de bunăvoie şi cu teamă de Tine. Nu există refugiu şi scăpare de Tine decât la Tine. Doamne, cred în Cartea Ta pe care ai pogorât-o şi în Profetul Tău pe care l-ai trimis...".

Apoi se cufundă într-un somn adânc, dar după un timp avu senzaţia că visează şi nişte zgomote ciudate îl treziră. Deschise ochii şi în întunericul cămăruţei distinse mişcându-se nişte umbre. Lumina se aprinse brusc şi văzu trei bărbaţi uriaşi stând în picioare lângă patul lui. Unul dintre ei se apropie şi-i trase o palmă cu putere peste faţă. Apoi, îl apucă de cap şi i-1 răsuci cu violenţă spre dreapta. Taha descoperi pentru prima dată un tânăr ofiţer care-l întrebă batjocoritor:

— Tu eşti Taha al-Şazli?

Nu răspunse şi agenţii îl loviră din nou cu putere în cap şi peste faţă. Ofiţerul repetă întrebarea şi de data asta răspunse cu glasul aproape stins:

— Da...

— Vrei să fii mare lider, fiu de târfă? continuă ofiţerul, zâmbind provocator.

Acesta fu semnalul pentru ca loviturile să se năpustească violent una după alta. Ciudat, dar el nu protestă, nu ţipă şi nu-şi feri nici măcar faţa cu mâinile. Chipul său

rămase împietrit sub impactul acestor surprize şi capitulă cu totul în faţa loviturilor aplicate de agenţii care îl înşfăcară şi-l traseră afară din cameră.

Printre clienţii care umplu cu zecile sala restaurantului Orientul al hotelului *Gezira Sheraton*[76] nu vei găsi decât vreo câţiva oameni obişnuiţi, care vin însoţiţi de logodnicele, soţiile sau copiii lor în ziua liberă, pentru a mânca vestitul şi savurosul kebab preparat aici. Majoritatea clienţilor sunt feţe bine-cunoscute de societatea egipteană: mari oameni de afaceri, miniştri, foşti şi actuali guvernatori, care vin la acest restaurant pentru a mânca şi pentru a sta de vorbă, departe de ochii presei şi ai curioşilor. Din acest motiv poliţia a intensificat paza asupra localului alături de gărzile personale care însoţesc de obicei personalităţile de vază. Kebabgi Sheraton a ajuns astfel să joace rolul pe care l-a avut vreme îndelungată Automobil Clubul în politica egipteană de dinainte de revoluţie. Câte politici, tranzacţii şi legi care şi-au

---

[76] *Gezira* înseamnă „insulă". Hotelul Sheraton poartă acest nume pentru a fi deosebit de un hotel omonim, datorită faptului că este situat pe insula Al-Zamalik, formată între cele două braţe ale Nilului în zona centrală a oraşului Cairo. Acelaşi nume îl poartă şi clubul select din apropiere.

lăsat amprenta asupra vieţii milioanelor de egipteni nu au fost elaborate şi convenite în Kebabgi Sheraton, la mesele încărcate de carne friptă! Deosebirea dintre Kebabgi Sheraton şi Automobil Club exprimă cu destulă precizie schimbările care s-au produs în ceea ce priveşte elita egipteană guvernantă prerevoluţionară şi postrevoluţionară. Automobil Club era localul care se potrivea de minune pentru miniştrii aristocraţi cu studii şi maniere pur occidentale, care petreceau aici noapte de noapte, jucând poker şi bridge, în compania soţiilor purtând rochii de seară decoltate. Pentru membrii noii protipendade a epocii actuale, în majoritatea lor proveniţi din păturile populare, respectând cu stricteţe religia şi lacomi după mâncărurile savuroase, Kebabgi Sheraton era locul cel mai potrivit, pentru că aici găseau cele mai alese preparate şi soiuri de kebab, chiftele şi porumbei umpluţi, după care îşi sorbeau pe îndelete ceaiul, trăgeau pe nas tabacul îndulcit din *şişa*[77] pe care managerii hotelului o introduseseră special, pe baza cererii lor, iar în timp ce mănâncă, beau ceai şi fumează, discută fără întrerupere despre bani şi despre afaceri...

[77] Narghilea folosită mai ales pentru fumat haşiş.

Kamal al-Fuli a ales Kebabgi Sheraton ca loc de întâlnire cu Hagg Azzam, care sosi cu puţin înainte de ora fixată însotit de fiul său Fawzi şi luară loc amândoi, trăgând pe nas din *şişa* şi bând ceai, până ce se ivi şi primul însoţit de fiul său Yaser şi de trei gărzi de corp care inspectară cu atenţie localul. Una dintre ele îi şopti ceva la ureche, şi Al-Fuli dădu din cap aprobator şi-i propuse lui Hagg Azzam, după ce se îmbrăţişară şi se salutară călduros:

— Te rog, Hagg!... Trebuie să schimbăm locul... Garda are obiecţii, întrucât această masă este prea expusă...

Hagg Azzam acceptă numaidecât propunerea şi se ridică împreună cu fiul său, îndreptându-se împreună cu Al-Fuli spre o masă aleasă de gardă, situată în fundul sălii, lângă o fântână arteziană. Luară loc la acea masă, în vreme ce gărzile de corp se aşezară la alta din apropiere, aleasă astfel încât să le permită protecţia celeilalte mese, dar fără să poată auzi ceea ce vorbeau ei.

La început avu loc o discuţie generală: întrebări despre sănătate şi despre copii, obişnuitele plângeri legate de munca istovitoare şi sporirea răspunderilor... Apoi, Kamal Al-Fuli i se adresă lui Hagg Azzam cu un ton amical:

— Apropo, campania declanşată de tine în parlament împotriva reclamelor indecente de la televiziune să ştii că a fost excelentă şi a avut ecou printre telespectatori...

— Meritul îţi revine, Kamal Bey... A ta a fost ideea...

— Am vrut ca lumea să te cunoască, având în vedere că eşti nou în parlament... Şi, slavă Domnului, toate ziarele au scris despre tine...

— Domnul să ne ajute să ne putem achita de datorii pentru aceste favoruri...

— Nu face nimic, Hagg. Tu îmi eşti un frate drag şi Domnul ştie lucrul acesta...

— Crezi, Kamal Bey, că televiziunea va veni în întâmpinarea acestei campanii şi va interzice reclamele astea dezgustătoare?

— Va veni în întâmpinarea ei, în pofida voinţei sale... I-am spus ministrului informaţiilor în şedinţa Biroului Politic: batjocura asta nu mai poate continua... Avem datoria să apărăm morala familiei în ţara noastră... Cine acceptă ca fiica sau sora lui să asiste la dansurile şi neruşinarea de la televizor? Şi asta unde? în Egipt, ţara Azharului!...

— Eu mă mir de fetele astea care apar goale la
televizor. Unde sunt familiile lor? Unde sunt

părinţii şi fraţii lor, de le îngăduie să apară în felul ăsta obscen?

— Eu nu ştiu unde s-a dus demnitatea... Acela care-şi lasă femeile din casa lui să umble despuiate este un codoş, iar Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - l-a blestemat pe codoş...

— Soarta codoşului este gheena, întări şi Hagg Azzam, clătinând din cap cu pioşenie. Şi ce rea soartă este aceasta! Allah să ne apere!

Acest dialog avusese rolul de pregătire, de luare a pulsului şi de exersare a aptitudinilor, la fel ca exerciţiile de încălzire ale fotbaliştilor înainte de începerea meciului. Acum teama se risipi şi atmosfera şedinţei se încălzi. Kamal al-Fuli îşi înclină capul, zâmbi puţin şi zise cu subînţeles, mişcând muştiucul *şişei* între degetele sale butucănoase:

— Apropo... Am uitat să te felicit...

— Allah să te binecuvânteze... Dar pentru ce?

— Pentru reprezentanţa de automobile Tasso...

— Aaa... mormăi Azzam şi interesul neaşteptat se citi în ochii lui, care se aprinseră brusc.

Lăsă capul în jos şi trase un fum prelung

din *şişa,* încercând să câştige timp de gândire.

— Dar chestiunea n-a fost încă definitivată, Kamal Bey, zise el, cântărindu-şi fiecare cuvânt. Eu am prezentat oferta pentru reprezentanţă, dar japonezii mai fac investigaţii în privinţa mea... S-ar putea să fie de acord cu împuternicirea mea, s-ar putea să nu fie de acord... Zi Doamne-ajută şi roagă-te pentru noi de dragul Profetului...

Al-Fuli scăpă un hohot de râs şi-l lovi pe Hagg cu mâna peste genunchi, după care îi zise pe un ton de intimitate:

— Nu, omule!... Nu, bătrâne... De ce umbli cu mine cu vorbe de-astea?... Nu, domnul meu, tu ai primit împuternicirea săptămâna asta şi exact joi ţi-a sosit faxul de acceptare... Ce părere ai?

Azzam privi spre el tăcut şi tot Kamal al-Fuli continuă apoi, ceva mai serios de data asta:

— De-ajuns, Hagg Azzam... Pe mine mă cheamă Kamal al-Fuli. Un om drept cum este sabia (şi cu mâna făcu semnul unei linii drepte). Eu n-am decât o singură vorbă... Cred că m-ai verificat.

— Domnul să păstreze binefacerea ta!

— Să-ţi spun cum stau lucrurile. Reprezentanţa asta, Hagg, îţi aduce

beneficii de trei sute de milioane pe an... Bineînţeles, Allah ştie că eu îţi doresc numai binele... Dar îmbucătura asta este prea mare pentru tine...

— Ce vrei să spui? izbucni Azzam oarecum furios, dar Al-Fuli îi răspunse scurt, uitându-se în ochii lui încruntat:

— Vreau să zic că n-o s-o poţi înghiţi singur pe toată, Hagg... Noi vrem un sfert!

— Un sfert din ce?

— Un sfert din profit!

— Şi cine sunteţi voi?

Al-Fuli scoase din nou un râs ascuţit şi-i răspunse:

— Asta-i întrebare, maestre?... Omule, tu eşti fiu al acestei ţări şi tu le ştii pe toate...

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că eu vorbesc în numele Marelui Bărbat. Şi Marele Bărbat cere să fie partener cu tine la reprezentanţă şi să primească un sfert din profit... Şi tu ştii... Marele Bărbat, când cere ceva, trebuie să obţină lucrul cerut...

„Nenorocirile nu vin niciodată singure", repeta Hagg Azzam de fiecare dată când îşi aducea aminte de ziua aceea.

Părăsi hotelul Sheraton pe la ora zece seara, după ce acceptă cererea lui Kamal al-Fuli. Trebuia să accepte, întrucât ştia prea

bine puterea Marelui Bărbat, chiar dacă fierbea de mânie la gândul că trebuie să-i dea un sfert din câştig... Un mare proiect pentru care va trudi din greu şi în care va investi milioane, şi-apoi să vină Marele Bărbat să ia de pe tavă un sfert din beneficii?!... „Asta nu-i decât ticăloşie şi banditism!..." îşi zise în sinea sa cu ciudă şi decise să găsească o soluţie pentru a împiedica această nedreptate.

Autoturismul se îndrepta spre casa din Al-Muhandasin, când Hagg Azzam se întoarse către fiul său Fawzi şi-i spuse:

— Urcă la apartament şi spune-i mamei că îmi petrec noaptea asta în oraş... Trebuie să vorbesc cu amicii mei despre ceea ce vrea Al-Fuli...

Tânărul dădu din cap fără să scoată un cuvânt şi coborî din maşină în faţa casei, după ce sărută mâna tatălui său, care-i zise, bătându-1 cu palma pe umăr:

— Mâine ne întâlnim devreme, cu voia lui Allah, la birou.

Hagg Azzam se tolăni pe spătarul banchetei,

simţindu-se mai liniştit, şi-i ceru şoferului să-l ducă la Blocul Iakubian. N-o mai văzuse pe Suad de câteva zile, din cauza treburilor legate de agenţia japoneză şi zâmbi,

imaginându-şi-o surprinsă la venirea lui. Oare cum o s-o găsească? Ce-o fi făcând singură acum? Cât de mult îşi doreşte să petreacă o noapte alături de ea, o noapte în care să poată scăpa de griji, pentru a se trezi liniştit!... La un moment dat, îi trecu prin minte să-i dea un telefon din maşină, pentru a se pregăti, dar se răzgândi numaidecât, preferând să vină la ea pe neaşteptate, să vadă cum o să-l întâmpine.

Dădu drumul şoferului şi urcă la apartament. Învârti cheia în uşă fără zgomot şi intră în camera de primire, de unde auzi un glas venind din salon. Se apropie încet şi o găsi întinsă pe sofa, îmbrăcată cu o pijama roşie, cu părul pe bigudiuri şi cu faţa acoperită cu un strat de cremă. Privea la televizor şi, de îndată ce-l văzu, îl salută cu glas tare, sări jos şi-l îmbrăţişă, cu reproş în glas:

— Va să zică aşa, Hagg... Cel puţin trebuia să-mi dai un telefon înainte, ca să mă pregătesc şi eu... Sau ai ţinut neapărat să mă vezi în halul ăsta?...

— Dimpotrivă, arăţi minunat! şopti Hagg şi se apropie de ea, strângând-o în braţe cu putere, astfel încât îşi dădu seama de dorinţa lui arzătoare.

Îşi trase capul pe spate şi, scăpând din

strânsoarea braţelor lui, îi zise cu o nuanţă de neruşinare în glas:

— Eeh, Hagg, ce pofticios mai eşti! Aşteaptă, omule, să mă duc mai întâi la baie şi să-ţi pregătesc ceva de-ale gurii!...

Îşi petrecură noaptea ca de obicei. îi pregăti *şişa* cu cărbuni şi Hagg fumă câteva pipe de haşiş, în vreme ce ea se pregătea în baie. Apoi se dezbrăcă, făcu şi el un duş şi-şi puse ghilbabul alb direct pe trupul gol, culcându-se alături de ea. Era dintre bărbaţii aceia care se eliberează de griji prin sex şi performanţa lui cu ea în noaptea aceea fu arzătoare şi generoasă, cu totul ieşită din comun, aşa încât, după ce terminară, ea îl sărută şi şopti, frecându-şi nasul de nasul lui:

— Găina bătrână face zeama bunăăăă...

După un hohot ascuţit, îşi sprijini spatele de tăblia patului şi spuse cu bucurie în glas:

— Hai acum să-ţi spun ghicitoarea...

— Care ghicitoare?

— Ooh, ai uitat aşa de repede? Ghicitoarea, Hagg... Lucrul care-mi dovedeşte cât de mult mă iubeşti...

— Intr-adevăr... Iartă-mă!... Capul îmi e plin de gânduri în noaptea asta. Spune-mi, draga mea! Spune-mi ghicitoarea!

Suad se întoarse cu faţa spre el şi-l privi

drept în ochi fără să spună nimic, încercând parcă să-i întrezărească reacţia. Apoi pe chipul ei se ivi un zâmbet larg şi-i spuse:

— Vineri m-am dus la doctor...

— La doctor? Sper că totul este în regulă?!

— Nu mă simţeam tocmai bine...

— îmi pare rău...

— Nu... N-a fost nimic rău... Dimpotrivă...

— Nu mai pricep nimic...

— Felicitări, iubiţelule! Simt însărcinată în două luni.

Duba mare stătea în fata Blocului Iakubian. Era complet închisă, doar cu câteva mici ferestruici acoperite cu plase de sârmă. Soldaţii coborâră cu Taha al-Şazli, lovindu-1 cu pumnii şi cu bocancii butucănoşi. Înainte de a-1 urca în maşină, îl legară la ochi cu o bandă deasă, astfel încât să nu poată vedea nimic, apoi îi traseră mâinile la spate şi-i puseră cătuşele, iar el simţi cum i se sfâşie pielea sub presiunea fierului. Duba era înţesată până la refuz cu cei reţinuţi, care continuară să strige tot drumul: *„La ilah illa Allah...* Islamism... Islamism...", voind parcă să-şi învingă teama şi încordarea prin aceste aclamaţii.

Gardienii îi lăsară să strige în voie, dar

maşina rulă cu viteză maximă, astfel încât studenţii căzură de mai multe ori unii peste alţii, şi în cele din urmă se opri brusc şi auziră scârţâitul unei porţi metalice vechi. Maşina mai înaintă încet puţin, apoi se opri din nou şi se deschise uşa din spate. Un grup de soldaţi porniră să zbiere şi să-i înjure pe cei care coborau. Îşi desfăcură centurile militare şi începură să-i lovească pe studenţi cu ele. Aceştia căzură grămadă în spatele dubei, ţipând disperaţi. Apoi auziră lătratul câinilor poliţişti care se năpustiră asupra lor. Taha încercă să fugă pentru a se îndepărta, însă un câine uriaş se repezi la el şi-l doborî la pământ, înfigându-şi colţii în pieptul şi în gâtul lui. Se zvârcoli pe pământ, încercând
să-şi apere faţa de colţii animalului. Îi trecu prin cap că vor lăsa câinii să-i ucidă şi că, dacă va muri, va avea parte de Paradis. Se strădui să rămână tare şi începu să recite în gând versete din Coran şi să-şi amintească fragmente din predicile lui Şeih Şakir. Simţi cum durerea fizică devine insuportabilă, apoi aceasta se atenuă încet-încet.

Câinii se îndepărtară, ca la un semn, lăsându-i întinşi în curte câteva minute. Apoi soldaţii se dezlănţuiră într-o nouă repriză de lovituri violente şi începură să-i împingă

unul câte unul. Taha simţi cum îl împing printr-un coridor lung. Apoi se deschise o uşă şi îl introduseră într-o încăpere mare, în a cărei atmosferă plutea un fum dens de ţigări. începu să distingă vocile ofiţerilor care stăteau la cele câteva mese, prinşi într-o conversaţie obişnuită şi veselă. Unul dintre ei se apropie de el, îi dădu o palmă puternică peste ceafă şi-l întrebă, zbierând:

— Cum te cheamă, băieţaşul mamei?

— Taha Muhammad al-Şazli.

— Cum? N-am auzit.

— Taha Muhammad al-Şazli.

— Vorbeşte mai tare, fiu de târfa!

Taha răspunse cât putu de tare de data asta, dar ofiţerul îl plesni şi-l întrebă din nou. Lucrul acesta se repetă de trei ori. Apoi se năpustiră asupra lui cu lovituri de pumni şi picioare, până căzu la pământ. îl ridicară şi se înălţă pentru prima oară un glas calm, răguşit, pe care Taha nu-1 va uita niciodată după aceea.

— Gata, băieţi! De-ajuns cu bătaia... ordonă ofiţerul încrezător şi fără să se grăbească. Băiatul ăsta pare inteligent şi raţional... Ia vino, flăcău! Apropie-te!...

Îl împinseră spre locul de unde venea acest glas, care era al şefului lor, aşezat la un birou în mijlocul încăperii, după cum

înţelese.

— Cum te cheamă, dragul meu?...

— Taha Muhammad al-Şazli.

Vorbea anevoios şi simţea gustul înţepător al sângelui în gură.

— Taha, tu pari a fi un băiat bun, dintr-o familie cumsecade... îl luă şeful pe departe. De ce îţi provoci tu singur, fiule, necazurile astea? Ai văzut ce ţi s-a întâmplat? Şi asta nu-i nimic încă... N-ai văzut decât o mică parte... Ştii, soldaţii ăştia te vor bate fără întrerupere până la noapte... Pe urmă, ei se duc acasă, unde mănâncă şi dorm, şi vor veni alţi soldaţi care te vor ţine în bătaie până dimineaţă, când se întorc soldaţii ăştia de acasă şi o iau de la capăt cu bătaia până noaptea... Şi-o s-o ţină aşa tot timpul. Iar dacă o să mori din pricina bătăii, o să te îngropăm aici unde stai tu acum... Şi nu ne pasă... Tu nu eşti egal cu noi, Taha... Noi suntem guvernul... Poţi tu să te potriveşti cu guvernul, Taha? Ai văzut în ce bucluc te-ai băgat, Taha? Ascultă, băieţaş! Vrei să te scot de aici imediat? Vrei să te duci acasă la ai tăi? Tăticu’ şi mămica trebuie să fie acum tare îngrijoraţi din pricina ta...

Rosti ultima propoziţie de parcă ar fi fost într-adevăr tulburat. Taha simţi un fior puternic trecându-i prin tot corpul. Făcu tot

ce-i stătu în putere pentru a se stăpâni, dar nu izbuti şi scoase un urlet sfâşietor, după care izbucni în hohote disperate de plâns. Ofiţerul se apropie de el şi îl bătu pe umăr, zicându-i:

— Nu, Taha!... Nu, dragul meu, nu plânge!... Jur pe Allah Preamăritul că sunt mâhnit pentru tine... Ascultă, isteţele! Ne dai nişte informaţii despre organizaţia ta şi îţi dau cuvântul de onoare că te las imediat să pleci... Ce zici?...

— Eu n-am habar de nici o organizaţie, urlă Taha.

— Şi de ce păstrezi *Carta Acţiunii Islamice* cu tine?

— O citeam şi nimic mai mult...

— Dar asta-i o carte despre organizaţie, dragul meu... Domnul să te călăuzească, Taha!... Spune-mi, ce responsabilităţi ai tu în organizaţie?

— Habar n-am de nici un fel de organizaţie...

Începu din nou să plouă cu lovituri. Taha simţi că durerea depăşeşte punctul culminant şi se preschimbă într-o noţiune pe care o percepea din afară.

— De ce îţi pricinuieşti toate astea, fiule? auzi din nou glasul calm al şefului. Îmi spui ce ştii şi scapi numaidecât...

— Jur pe Allah Preamăritul, domnule, că nu ştiu absolut nimic...

— Eşti liber. Nu te pot ajuta, dacă tu nu vrei să te ajuţi. Ţine minte ce-ţi spun: sunt singurul om bun de aici. Ofiţerii ăştia sunt nişte păgâni şi criminali şi nu ştiu altceva decât să bată şi mai ştiu să facă şi alte lucruri cumplite... Vrei să vorbeşti sau nu?

— Jur pe Allah Preamăritul *că nu ştiu* nimic!

— Bineee... Eşti liber!

Ultimele cuvinte sunară ca o parolă. De îndată ce le rosti ofiţerul, se năpustiră din nou cu lovituri asupra lui Taha din toate părţile. Apoi îl trântiră cu faţa la pământ şi mai multe mâini se grăbiră să-i dea la o parte ghilbabul şi să-i scoată chiloţii. Li se împotrivi din toate puterile, dar ei îl copleşiră şi-i ţinură trupul nemişcat cu mâinile şi cu picioarele. Două mâini butucănoase îi prinseră fesele şi i le îndepărtară, iar el simţi pătrunzându-i în anus un obiect solid care-i rupse ţesuturile interne. Începu să urle cât îl ţineau puterile. Urlă până ce simţi că i se sfâşie gâtul.

Odată cu sosirea iernii, Abd Rabbuh începu noua sa viaţă.

Îşi încheie serviciul militar la Securitatea

Centrală şi-şi scoase uniforma militară pentru totdeauna, înlocuind-o cu hainele europene, şi începu activitatea la noul chioşc. Curând o aduse pe soţia sa, Hidiyya, împreună cu fiul său, Wail, pe care mama îl mai alăpta încă, din Al-Sa'id şi se instalară cu toţii într-o cameră de pe terasa Blocului Iakubian, închiriată de Hatim Raşid special pentru ei. Sănătatea lui Abduh se mai amelioră: spori în greutate şi se citea pe chipul lui stabilitatea, după ce scăpase de viaţa mizerabilă de soldat. Acum semăna mai degrabă cu un tânăr comerciant cairot prosper, plin de încredere şi de energie (chiar dacă îşi păstra accentul greoi din Al-Sa'id, unghiile lungi şi murdare şi dinţii îngălbeniţi de fumat şi de resturile de mâncare, pe care nu şi-i spăla niciodată). Realiza câştiguri apreciabile din vânzarea ţigărilor, dulciurilor şi băuturilor răcoritoare.

Locatarii de pe terasă îi primiră pe Abduh împreună cu familia lui în maniera în care îi întâmpinau pe toţi vecinii nou-veniţi, un bun-venit amestecat cu rezervă şi curiozitate. Dar cu trecerea zilelor, începu să le placă Hidiyya, soţia lui Abduh, dichisită, subţire, cu ghilbabul negru, cu tenul închis, cu un tatuaj albastru închis în partea de jos a

bărbiei, cu mâncarea ei specifică din Al-Sa'id (turtă de mei şi *okra),* cu accentul ei din zona Aswanului, pe care îl imitau cu plăcere, amuzându-se.

Abduh le spuse vecinilor săi că lucrează ca bucătar la Hatim Raşid, dar ei nu-1 crezură, bineînţeles, fiindcă devierea lui Hatim le era cunoscută şi fiindcă îşi petrecea împreună cu el cel puţin două nopţi în fiecare săptămână. Intre ei făceau glume pe seama „mâncărurilor de noapte" pe care Abduh le pregătea pentru stăpânul său. Ştiau adevărul şi îl acceptau. În general, atitudinea lor faţă de un individ cu devieri sexuale depindea de măsura în care acesta le plăcea. Dacă îl urau pe cel în cauză, atunci se revoltau împotriva lui, apărând virtutea, se certau cu el cumplit şi-şi fereau copiii să nu aibă de-a face în vreun fel cu el, dar dacă îl iubeau, aşa cum stăteau lucrurile în cazul lui Abduh, atunci îl iertau şi-l tratau ca pe un rătăcit şi nefericit, spunându-şi unul altuia că în ultimă instanţă totul depinde de soartă şi destin şi că nu este departe momentul când Allah Preaslăvitul şi Preaînaltul îl va călăuzi şi pe el. „Mulţi oameni au fost mai răi decât acesta, iar apoi Domnul nostru i-a călăuzit şi i-a îndreptat pe ei, devenind dintre apropiaţii lui Allah“, îşi

spuneau ei unul altuia, plescăind din buze şi clătinând din cap cu îngăduinţă.

Viaţa lui Abd Rabbuh se desfăşura aproape fără probleme, însă relaţiile cu soţia sa Hidiyya au continuat să fie încordate. Era fericită cu noua ei viată îmbelşugată, dar ceva adânc şi spinos mocnea între ei — aci ieşea la suprafaţă, aci se stingea sau se ascundea, dar exista permanent. Când se întorcea acasă, după o noapte petrecută la Hatim, devenea încurcat şi nervos, evita să se uite în ochii ei, o pedepsea violent pentru cea mai mică greşeală, însă ea întâmpina izbucnirile lui de furie cu un zâmbet trist, care îl provoca şi mai tare, ţipând la ea:

— Zi şi tu ceva, vacă necuvântătoare!

—Allah fie îndurător cu tine! răspundea Hidiyya aproape în şoaptă, îndepărtându-se de el până ce se liniştea.

Deseori, când sunt împreună în pat, în clipele de amor, Abduh se gândeşte la iubitul său Hatim şi simte atunci că ea îi citeşte gândurile şi-şi îngroapă neliniştea în trupul ei, făcând dragoste cu ea extrem de violent, parcă voind să o împiedice să gândească sau să o pedepsească pentru că ştie că este homosexual. După ce termină, se întinde pe spate, aprinde o ţigară şi priveşte în tavan, în vreme ce ea stă culcată lângă el,

iar acel ceva spinos rămâne suspendat între ei, fără putinţa de a-1 ignora sau arăta.

O singură dată a răspuns Abduh unui îndemn lăuntric confuz. Obosise să suporte ignorarea ei şi situaţia devenise apăsătoare. În adâncul sufletului ar fi vrut ca Hidiyya să-l înfrunte, în locul acestei ambiguităţi dureroase, să izbucnească în fata lui şi să-l acuze de sodomie. Atunci s-ar putea elibera de povară şi i-ar putea spune totul, i-ar spune pur şi simplu că nu poate renunţa la Hatim deoarece are nevoie de bani.

— Ştii, Hidiyya, Hatim Bey ăsta este un om foarte bun la suflet... îi zise el pe neaşteptate.

— Dacă ai şti cât ţine la noi!...

— De ce nu spui nimic?

— Pentru că el nu este bun la suflet şi nu

există

nimic

de felul ăsta... Toată povestea este că el are încredere în tine şi depinde de truda ta...
Acesta era argumentul pe care ea îl repeta întotdeauna în faţa vecinilor şi i-a vorbit tăios deoarece el a ofensat această pretinsă ignoranţă care îi îngăduia să evite stinghereala. El regretă într-un fel izbucnirea şi îi zise pentru a o linişti:

— De asemenea, nevastă, se cuvine să-i

mulţumim că ne-a făcut toate aceste favoruri...

— Nici un fel de favoruri... Fiecare face numai ceea ce este în interesul lui... Tu înţelegi şi înţeleg şi eu...

Domnul să ne ierte pentru Hatim, pentru treaba lui şi pentru toate zilele petrecute cu el...

Cuvintele ei îl loviră greu, aşa încât nu mai scoase nici un cuvânt şi se întoarse cu faţa la perete. I se făcu milă şi se apropie de el, îi luă palma în mâinile ei şi i-o sărută, şoptind cu duioşie:

— Abu Wail, poate că Domnul nostru te va păstra pentru noi şi te va ajuta să dobândeşti mijloacele noastre de trai prin căile permise... Aş vrea să pui deoparte nişte bani pe care să-i putem folosi ca să deschizi chioşcul tău propriu, astfel încât să nu mai fii dator nimănui cu nimic... Nici lui Hatim, nici altcuiva...

După metoda marilor puteri coloniale, Malak Khilla urmăreşte să se extindă şi să domine... Este împins în permanenţă de o forţă interioară insistentă să pună stăpânire pe tot ce-i stă la îndemână, indiferent de valoare şi de mijloacele prin care o face.

De când a venit pe terasă, a continuat să

se extindă în toate direcţiile. A început cu o mică latrină abandonată, cu suprafaţa de un metru pătrat, situată în dreapta intrării. De cum a văzut-o, şi-a propus să pună mâna pe ea. A pus nişte cutii goale de carton în faţa ei, apoi a continuat cu depozitarea altor cutii în interiorul ei şi a sfârşit prin încuierea ei cu un lacăt mare, punând cheia în buzunar, sub pretextul că în cutii s-ar afla mărfuri care ar putea fi furate, dacă latrina ar rămâne deschisă.

După latrină a pus stăpânire pe o suprafaţă întinsă a terasei, unde a depozitat câteva maşini de cusut vechi şi stricate şi le-a spus locatarilor (deranjaţi de acest lucru, fireşte) că aşteaptă pe cineva care trebuie să vină să le ia cu prima ocazie pentru a le repara. Numai că acel cineva amâna mereu venirea; în ultima clipă îi dădea telefon lui Malak, spunându-i că a intervenit ceva neprevăzut şi reafirmându-i că va veni cu certitudine peste o săptămână sau maximum două pentru a le lua. Şi astfel, Malak a continuat să tot amâne eliberarea terasei, punându-i pe ceilalţi locatari în faţa faptului împlinit. Cât despre nişa mare, existentă în zidul terasei, a izbutit să pună mâna pe ea printr-o singură lovitură neaşteptată: în mai puţin de un ceas, cei trei dulgheri pe care i-a

adus au confecţionat o uşă din lemn şi au închis nişa respectivă; Malak i-a pus un lacăt şi a păstrat cheia în buzunar şi în felul acesta i-a mai picat din văzduh un dulap pentru depozitarea mărfii.

În timpul acestor bătălii - asemenea politicienilor încercaţi — Malak se străduia să absoarbă mânia şi opoziţia locatarilor prin diverse mijloace, începând cu liniştirea lor, prin minimalizarea subiectului, şi ajungând până la certuri violente dacă situaţia o cerea (dar acest lucru nu se întâmpla decât rareori). L-a ajutat şi norocul să rezolve aceste lucruri, întrucât domnul Hamid Hawwas, după ce a trimis plângeri la aproape toţi demnitarii statului, a reuşit în cele din urmă să obţină anularea transferării sale abuzive la Cairo şi s-a întors acasă la Al-Mansura. În felul acesta, Malak a scăpat de un adversar înverşunat, care i-ar fi putut zădărnici planurile de expansiune pe terasă.

Dar micile victorii — cum erau latrina şi dulapul — nu puteau satisface poftele imobiliare ale lui Malak, decât în măsura în care victoria pe tabla de şah îi poate da satisfacţie unui mare comandant militar. El visa la o lovitură serioasă, care să-i asigure un câştig uriaş; să pună mâna pe o bucată de pământ frumoasă, de pildă, sau pe un

apartament spaţios al cărui stăpân moare, iar el intră în posesia lui... Şi această ultimă situaţie era răspândită în centrul oraşului în vremea aceea. Deseori se întâmpla să moară un străin bătrân şi singur, fără familie, şi să pună mâna pe apartamentul lui un egiptean care i-a fost foarte apropiat: fie cel care spăla rufele, fie bucătarul, fie soţul menajerei. Aceştia se grăbeau să se instaleze în apartament, redactau un proces-verbal care confirma faptul că locuiau în el, schimbau încuietorile şi-şi expediau lor înşişi scrisori recomandate (cu intenţia de a dovedi valabilitatea situaţiei). Apoi se înţelegeau cu nişte martori mincinoşi care depuneau mărturie în faţa instanţei judecătoreşti cum că aceştia ar *fi avut* domiciliul permanent împreună cu străinul decedat. Apoi împuterniceau un avocat să urmărească procesul lung şi anevoios împotriva proprietarului apartamentului, care în majoritatea cazurilor era nevoit în cele din urmă să accepte o reglementare cu violatorul apartamentului, în schimbul unei sume mult mai mici decât valoarea lui reală.

Ideea unei astfel de lovituri continua să se joace cu visurile lui Malak, aşa cum se joacă adierile de vânt cu ramurile copacilor. A trecut în revistă apartamentele pe care ar

putea pune mâna din Blocul Iakubian şi a ajuns la concluzia că acela la care avea şansele cele mai mari să ajungă era apartamentul lui Zaki al-Dasuki: şase camere, salon, două băi şi o terasă mare ce dădea spre strada Suleiman Paşa. Zaki era singur şi bătrân şi putea muri în orice moment. Apartamentul era închiriat şi apartamentele închiriate nu se lasă moştenire. Apoi, prezenţa fratelui Abaskharon în acest apartament îl va putea ajuta pe Malak să pună mâna pe el la momentul oportun.

După o reflectare îndelungată şi după consultaţii juridice extinse, Malak îşi stabili planul de bătaie: o firmă fictivă semnează un contract cu Zaki al-Dasuki şi-l înregistrează la biroul unui notar public; apoi îl ţine ascuns, şi când moare Zaki, Malak scoate contractul şi
nu-1 mai poate alunga nimeni din apartament, întrucât este partener comercial al defunctului. Dar cum să obţină el semnătura lui Zaki pe contract? Astfel începu să se gândească la Busayna al-Sayyid. Zaki al-Dasuki este un bărbat foarte slab când vine vorba de femei şi una isteaţă îl poate trage pe sfoară, astfel încât să obţină semnătura lui fără ca el să-şi dea seama. Malak îi oferi Busaynei cinci mii de

lire în schimbul obţinerii semnăturii lui Zaki al-Dasuki şi-i dădu un răgaz de două zile să se gândească. Nu avea nici cea mai mică îndoială că Busayna va accepta, dar nu voia să pară foarte dornic de a obţine consimţământul ei. Şi într-adevăr ea acceptă, întocmai aşa cum se aşteptase, însă îl întrebă direct şi deschis:

— Dacă-ţi aduc contractul cu semnătura lui Zaki al-Dasuki, ce garanţie am că o să-mi dai suma promisă?

— Aplicăm principiul „dai în momentul când primeşti", îi răspunse Malak fără să stea pe gânduri, căci îşi pregătise dinainte răspunsul pentru o astfel de eventualitate. Contractul rămâne la tine până în clipa când primeşti întreaga sumă.

— Atunci am convenit... Dacă nu există banii, nu există nici contractul... zise Busayna, zâmbind.

— Bineînţeles...

De ce a acceptat Busayna?!

Dar de ce ar fi refuzat?! Cinci mii de lire sunt o sumă frumoasă, care ar putea acoperi nevoile fraţilor săi şi i-ar ajunge să-şi cumpere ceea ce-i trebuie pentru propriul trusou. în plus, Malak ar putea lua apartamentul numai după moartea lui Zaki al-Dasuki, care nu va afla niciodată de fapta

ei şi nu-i va pricinui nici o daună, de vreme ce nu va mai exista atunci. Şi-apoi, chiar dacă i-ar provoca vreo daună prin aceasta, de ce ar trebui să-i fie milă de el? La urma urmei el nu este decât un biet moş care se poartă ca un copil, cu ochii rătăciţi, şi ar merita ceea ce i s-ar putea întâmpla.

Ea şi-a pierdut mila faţă de oameni şi sentimentele sale au fost învăluite de o crustă groasă de indiferenţă — acel dezgust care-i afectează pe adolescenţi, pe cei frustraţi şi pe cei pervertiţi, împiedicându-i să le arate simpatie celorlalţi. După încercări repetate, a reuşit să scape de sentimentul mustrării de conştiinţă şi a îngropat pentru totdeauna sentimentul de păcat care o cuprindea când se dezbrăca în faţa lui Talal şi spăla pângărirea acestuia şi pe urmă întindea mâna spre el pentru a primi zece lire. A devenit mai crudă, mai amară şi mai îndrăzneaţă şi a ajuns să nu-i mai pese nici chiar de ceea ce vorbesc locatarii de pe terasă despre reputaţia ei. Ştie atâtea despre actele lor ruşinoase şi scandaloase încât simularea virtuţii i se pare un lucru ridicol din partea lor. Ea a avut o relaţie cu Talal pentru bani, dar cunoaşte femei de pe terasă care îşi înşală soţii doar pentru propria plăcere. Şi la urma urmei ea

este încă virgină şi se poate căsători cu orice bărbat respectabil, reducându-i în felul acesta la tăcere pe aceia care o bârfesc.

Când şi-a început slujba la Zaki al-Dasuki, Busayna era preocupată să găsească momentul potrivit pentru a-1 trage pe sfoară şi a-i lua semnătura pe contract, dar lucrul acesta n-a fost deloc uşor, deoarece şi-a dat seama că Zaki nu este un bătrân antipatic aşa cum se aşteptase. Dimpotrivă, acesta s-a dovedit a fi simpatic şi manierat şi o trata cu respect. Când este cu el, nu simte niciodată că îndeplineşte o treabă pentru care este plătită, aşa cum se întâmpla cu Talal, care o dezbrăca şi se distra cu trupul ei fără să-i adreseze nici măcar un cuvânt. Zaki era delicat cu ea. El i-a cunoscut familia, a arătat dragoste fraţilor ei mai mici şi le-a cumpărat numeroase cadouri scumpe. Îi respectă sentimentele, ascultă vorbele ei cu interes şi-i spune poveşti captivante despre zilele de odinioară.

Nici chiar întâlnirile lor din pat nu lasă în sufletul ei sentimentul de aversiune pe care i-1 provoca Talal. Zaki o mângâie cu gentileţe, de parcă s-ar teme că atingerile degetelor lui ar putea să o rănească, de parcă s-ar juca nu cu ea, ci cu o roză ale cărei petale s-ar putea rupe la cea mai mică

apăsare şi-i sărută îndelung mâinile (şi nu şi-a închipuit niciodată că vreun bărbat i-ar putea săruta mâinile). În prima noapte când se întâlniră trupurile lor, îi şopti la ureche cu blândeţe, în timp ce-1 îmbrăţişa:

— Fii cu grijă, căci sunt virgină...

— Ştiu, îi răspunse el tot în şoaptă, râzând liniştit.

Apoi o sărută şi îi simţi trupul topindu-se cu totul în braţele lui. Are metoda lui fermecătoare de a face dragoste... Experienţa sa ţine locul vigorii. Seamănă cu un jucător vechi care face uz de măiestria sa înaltă pentru a compensa lipsa condiţiei fizice. Busayna dorea în adâncul sufletului ca soţul de care se va lega într-o bună zi să fie delicat ca el. Dar admiraţia ei crescândă pentru Zaki o stânjenea într-un fel, deoarece rechema în sufletul ei sentimentul de păcat. El este atent cu ea, în schimb ea vrea să-l înşele şi să-i pricinuiască rău. Acest bărbat bun care se poartă cu ea tandru, o răsfaţă şi-i destăinuie secretele vieţii lui nu-şi poate imagina în nici un caz că ea urzeşte un plan pentru a pune mâna pe apartamentul lui după ce va muri. Meditează la acest lucru şi ajunge să se dispreţuiască şi să se urască. Îi vine greu să-l înşele, aşa cum şi unui chirurg îi vine greu să-i facă o operaţie soţiei sale

sau unuia dintre copiii săi. S-a gândit de mai multe ori când Zaki era sub influenţa alcoolului să-i ia semnătura pe contract, însă în ultima clipă a dat înapoi,
n-a fost în stare, dar după aceea - spre mirarea ei — îşi făcea reproşuri aspre şi se supăra pe slăbiciunea ei. Adevărul este că mila pentru bătrânul Zaki şi sentimentul de păcat, pe de o parte, şi dorinţa neîndurătoare de a obţine bani, pe de altă parte, se luptau în sufletul ei cu forţe egale, până când într-o bună zi şi-a adunat voinţa şi a decis să rezolve problema şi să-i fure semnătura cu prima ocazie.

— Vezi, toate costumele mele sunt haine de iarnă. La petrecerile acestea participam doar iarna, fiindcă vara plecam în Europa.

Stăteau de vorbă în restaurantul Maxim, după ce luaseră cina. Se făcuse aproape miezul nopţii şi nu se mai aflau alţi clienţi în local. Busayna purta o rochie nouă bleumarin, care lăsa să i se vadă gâtul alb şi un decolteu adânc. Zaki şedea alături de ea, înghiţind rar dintr-un pahar de whisky în vreme ce-i arăta nişte fotografii vechi. Era în acele fotografii un tânăr simpatic, elegant şi surâzător, ţinând în mână un pahar, în mijlocul unui grup de bărbaţi îmbrăcaţi în costume şi de femei frumoase în rochii de

seară decoltate, iar în faţa lor se întindeau mesele pline de mâncăruri alese şi vinuri de lux. Busayna privea fotografiile cu interes şi la un moment dat arătă spre una din ele şi izbucni în râs.

— Ce-i asta? întrebă ea. Costumul ăsta este foarte ciudat.

— Acesta este un costum de seară, îi explică el. Pe vremuri, se îmbrăca pentru fiecare ocazie un costum. Cel de dimineaţă era diferit de cel de după-amiază şi cel de seară...

— Ştii că arătai bine? Semănai cu *Anwar Wagdi*[78]...

Zaki izbucni în hohote de râs şi după o clipă de tăcere continuă să-şi depene amintirile:

— Am trăit vremuri frumoase, Busayna... Alte vremuri... Egiptul era ca Europa... Curăţenie, eleganţă, oameni manieraţi şi respectuoşi... Fiecare îşi ştia bine rostul... Şi eu eram altfel... Aveam situaţia mea, aveam bani şi toţi prietenii mei erau de un anumit nivel... Aveam locurile mele anume, unde îmi petreceam serile: Automobil Club... Club Muhammad Ali... Gezira Club...
Ce timpuri! Fiecare noapte însemna veselie,

---

[78] Actor egiptean elegant de film, din anii ’40-’50 (1904-1955)

petreceri, băutură şi muzică... în Cairo erau numeroşi străini...
Majoritatea locuitorilor din centrul oraşului erau străini... Până când a venit Abd al-Nasir şi i-a alungat, în 1956...

— De ce i-a alungat?

— Mai întâi i-a alungat pe evrei, şi ceilalţi străini s-au temut şi au plecat şi ei... Apropo, tu ce părere ai despre Abd al-Nasir?

— Eu m-am născut după ce a murit el... Nu ştiu ce să cred. Unii spun despre el că a fost un erou, alţii spun că a fost un criminal...

— Abd al-Nasir a fost cel mai rău conducător din întreaga istorie a Egiptului... A distrus ţara şi ne-a adus înfrângerea şi sărăcia... Este nevoie de ani îndelungaţi pentru a îndrepta răul pe care l-a pricinuit personalităţii egiptene... Abd al-Nasir i-a învăţat pe egipteni să fie laşi, oportunişti şi ipocriţi...

— Atunci de ce-1 iubeşte lumea?

— Cine a spus că lumea îl iubeşte?

— Mulţi oameni pe care-i cunosc îl iubesc...

— Cei care îl iubesc pe Abd al-Nasir sunt fie ignoranţi, fie profitori... Ofiţerii Liberi au fost un grup de copii din drojdia societăţii...

Nevoiaşi, fii de nevoiaşi... *Nahhas Paşa*[79] a fost un om bun, îndurător cu săracii... Le-a permis să intre la Colegiul Militar... Şi rezultatul a fost lovitura din anul 1952... Au cârmuit Egiptul, l-au furat, l-au jefuit şi au făcut milioane... Este firesc să-l iubească pe Abd al-Nasir, fiindcă el a fost şeful bandei...

Vorbea cu amărăciune şi ridica glasul din ce în ce mai tare din pricina frământării. Când îşi dădu seama, zâmbi forţat şi zise:

— Dar ce vină ai tu ca să-ţi ameţesc capul cu politica? Ce-ar fi să asculţi ceva drăguţ? Christine, vino, te rog, *viens s'il te plait...*

Christine stătea la micul ei birou de lângă bar şi, cu ochelarii de vedere pe nas, era cufundată în revizuirea socotelilor. Făcea acest lucru intenţionat, pentru a-i lăsa singuri. Se apropie de ei cu un zâmbet larg pe chip. Ţinea atât de mult la Zaki, încât se bucura sincer când îl vedea fericit şi îi plăcea mult şi Busayna.

— Christine, noi suntem prieteni vechi, *n'est-ce pas?* strigă Zaki în franceză, cu glasul tulburat de băutură.

— Bineînţeles!

— Atunci... trebuie să-mi răspunzi de îndată la orice dorinţă!

---

[79] *Nahhas Paşa* - Prim-ministru al guvernului egiptean până la revoluţia din 23 iulie 1952

— Depinde numai de natura dorinţei, îi răspunse Christine râzând.

— Oricare ar fi cererea, tu trebuie să mi-o împlineşti.

— Când ai băut o jumătate de sticlă de whisky, ca în noaptea asta, trebuie să fiu prudentă în privinţa cererilor tale...

— Vreau să cânţi pentru noi, chiar acum...

— Să cânt?... Acum?... Nu se poate!...

Acest dialog se repetă aidoma de fiecare dată, de parcă ar fi un ritual necesar: îi cere să cânte, ea se scuză, el insistă, ea protestează şi se justifică, dar în cele din urmă acceptă. După câteva minute, Christine se aşeză pe scaunul din faţa pianului şi degetele ei încep să se joace pe clape, iar în văzduh se înalţă fragmente de melodii. La un moment dat, brusc îşi înalţă capul, ca şi cum ar auzi un glas interior pe care-1 aştepta, închide ochii, privirea i se concentrează şi degetele încep din nou să alerge pe clape, iar melodia răsună în toate ungherele localului. Glasul ei se ridică înalt şi pur. Interpretează cu măiestrie un cântec al lui Edith Piaf:

Non, rien de rien. Non, je ne regrette rien,
Ni le bien qu'on m'a fait, ni le mal, Tont
qa m'est bien egal...

Avec mes souvenirs j’ai allume le feu,
Mes chagrins, mes plaisirs, Je n’ai plus
besoin d’eux... Je repars a zero...
Car ma vie, car mes joies
Aujourd’hui qa commence avec toi.[80]

După terminarea petrecerii, traversară piaţa Suleiman Paşa, îndreptându-se spre birou. Zaki se îmbătase zdravăn şi Busayna îl prinse de mijloc pentru a-1 sprijini. Cu limba împleticită, se porni să-i descrie cum arăta acea piaţă pe vremuri. Se opri în faţa magazinelor închise şi începu
să-i povestească:

— Aici era un bar frumos... Patronul lui era unul, un grec... Alături era un coafor şi apoi un restaurant... Aici era magazinul de marochinărie La Bursa Nova...
Toate magazinele erau curate lună... şi aduceau mărfuri de la Londra şi de la Paris...

Busayna îl asculta, dar se uita la picioarele lui, temându-se să nu cadă în mijlocul străzii. înaintară încet şi ajunseră la Blocul Iakubian... Zaki se opri în faţa lui şi

[80] „Nu, nimic, nimic. Nu, nu regret nimic,/Nici binele care mi s-a făcut, nici răul,/Totul îmi este egal.../Am aprins focul cu amintirile mele,/Tristeţile şi bucuriile mele,/Eu nu mai am nevoie de ele./M-am eliberat de trecut,/M-am întors la punctul zero,/Fiindcă viaţa mea, fiindcă bucuriile mele/ încep astăzi cu tine.“ (în fr. în original)

continuă să-şi depene povestea:

— Vezi tu arhitectura asta minunată? Blocul ăsta... blocul ăsta parcă ar fi copia unui bloc pe care l-am văzut în Cartierul Latin din Paris...

Busayna încercă să-l împingă uşor, să traverseze strada, însă el continuă să-şi depene amintirile:

— Ştii, Busayna, eu simt aşa... cum că Blocul Iakubian ar fi al meu... Eu sunt cel mai vechi locatar din acest bloc... Eu ştiu istoria fiecărui om şi a fiecărui metru pătrat din acest bloc... Mi-am petrecut cea mai mare parte a vieţii aici... în el... Am avut parte aici de zilele mele cele mai frumoase... şi simt că viaţa mea este parte din viaţa lui... în ziua în care se va prăbuşi blocul ăsta... sau o să i se întâmple ceva... în ziua aia o să mor şi eu...

Reuşiră să traverseze strada încet şi cu mare greutate. Urcară pe scară şi intrară în sfârşit în apartament.

— Odihneşte-te puţin pe canapea... îl îndemnă Busayna.

Se uită la ea, zâmbi şi se prăbuşi pe canapea. Respira greu şi se vedea că face mari eforturi pentru a-şi aduna gândurile. Busayna se forţă să-şi învingă ezitarea şi se lipi de el, spunându-i cu un glas ispititor:

— Aş putea să-ţi cer un serviciu?... Crezi că ai putea să mă ajuţi?

Încercă să-i răspundă, însă limba i se încleştă şi refuză să-i rostească gândurile. Se holba la ea sughiţând, şi atunci o cuprinse teama că s-ar putea să moară, dar îşi luă inima în dinţi şi continuă:

— Am făcut o cerere pentru un mic împrumut de la Banca Naţională... Zece mii de lire... pe care o să-i achit cu dobânzile corespunzătoare în decurs de cinci ani... Şi îmi trebuie un girant... Crezi că ai putea să girezi pentru mine, dacă te rog frumos?

Între timp pusese mâna pe piciorul lui şi şoptise aceste vorbe cu acelaşi ton seducător şi tremurând, încât el - cu toate că era atât de beat - se apropie cu faţa de ea şi o sărută pe obraz.

— Mulţumesc... Domnul să te apere! strigă ea veselă, socotind că acest gest înseamnă acceptul lui.

Apoi scormoni precipitată în poşetă, scoase hârtiile
şi-i aduse şi stiloul.

— Semnează aici, te rog!...

Pregătise într-adevăr hârtiile necesare pentru solicitarea unui credit şi printre ele strecurase şi contractul lui Malak. Zaki începu să semneze, în vreme ce ea îi ţinea

mâna pentru a-1 ajuta, dar brusc se opri şi-şi descleştă anevoie limba, îngăimând istovit:

— Baaaia...

Rămase mută o clipă, ca şi când n-ar fi priceput ce-a zis, dar el îi arătă cu degetul şi îngăimă din nou:

— Vreau la baaie...

Busayna puse hârtiile de o parte şi-l ajută să se ridice. Se sprijini de braţul ei şi intră în baie. Ea închise uşa şi se întoarse neliniştită. Când ajunse în mijlocul holului, auzi în urma ei un zgomot violent produs de o căzătură sau o izbitură.

În noaptea aceea, cofetăria Groppi de pe strada Adli era plină de clienţi până la refuz. Cei mai mulţi dintre ei erau tineri îndrăgostiţi care se simţeau bine în lumina slabă a lămpilor grădinii, învăluindu-le feţele, şi puteau schimba vorbe dulci nederanjaţi, fără să provoace curiozitatea nimănui.

În acest local îşi făcu apariţia un bărbat de vreo cincizeci de ani, plin şi robust. Purta un costum larg de culoare închisă, peste cămaşa albă, fără cravată. Hainele cam atârnau pe el, nepotrivindu-se cu trupul lui, de parcă n-ar fi fost ale sale. Luă loc la masa de lângă uşă şi ceru o ceaşcă de cafea fără

zahăr. Rămase tăcut, privind lumea din jur şi uitându-se din când în când la ceas, neliniştit. După vreo jumătate de oră, sosi şi un tânăr negricios şi slab, îmbrăcat sport, şi se îndreptă spre locul unde stătea bărbatul robust. Cei doi se îmbrăţişară cu căldură, apoi se aşezară, vorbind în şoaptă.

— Slavă lui Allah că eşti teafăr, Taha... Când ai ieşit?

— Acum două săptămâni...

— În mod cert eşti urmărit... Ai procedat aşa cum ţi-a spus Hassan, venind încoace?

Taha dădu din cap afirmativ, iar Şeih Şakir continuă:

— Fratele Hassan este un om în care poţi avea toată încrederea. Păstrezi legătura cu mine prin el. El o să-ţi spună locul şi ora întâlnirilor. Alegem de obicei locuri care nu stârnesc suspiciuni. Acest loc, de pildă, este aglomerat şi întunecos şi de aceea este potrivit... Ne întâlnim de asemenea în parcuri, restaurante şi uneori chiar în baruri... Dar... ai grijă să nu te obişnuieşti să stai prin baruri...

Şeih Şakir râse, în timp ce Taha rămase posomorât. Se aşternu o tăcere grea, dar şeihul o întrerupse, continuând cu amărăciune în glas:

— Biroul de Investigaţii al Securităţii

Naţionale a declanşat o campanie criminală împotriva tuturor
islamiştilor... Arestări, torturi, ucideri... Deschid focul asupra fraţilor noştri neînarmaţi în timpul arestării lor, acuzându-i după aceea că ar fi opus rezistenţă autorităţilor... în fiecare zi sunt comise adevărate masacre, în Ziua de Apoi se vor întoarce cu mâinile mânjite de sângele acestor nevinovaţi. Am fost nevoit să-mi părăsesc locuinţa şi să nu mai apar la moschee... Mi-am schimbat şi înfăţişarea, după cum vezi... Apropo, ce părere ai de Şeih Şakir în ediţia asta occidentală?...

Şeihul râse forţat, încercând să creeze o atmosferă mai veselă, dar fără nici un folos. Se aşternu peste ei o umbră tristă, adâncă şi foarte curând intră în conul ei şi şeihul, care oftă, imploră iertarea lui Allah şi zise:

— Curaj, Taha!... Te apreciez şi-ţi înţeleg durerea, fiul meu!... Aş vrea să ţii minte că vei avea parte de cea mai bună răsplată de la Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt pentru tot ce ţi-au făcut necredincioşii... Şi să ştii că Paradisul este răsplata acelora care au fost torturaţi pentru cauza lui Allah... Tot ceea ce ţi s-a întâmplat ţie este un tribut neînsemnat pe care mujahedinii îl plătesc de bunăvoie pentru înălţarea

cuvântului Adevărului Preaputernic şi Preamăreţ. Guvernanţii îşi apără interesele şi averile dobândite prin mijloace ilicite, în timp ce noi apărăm religia lui Allah... Noi căutăm Lumea de Apoi în vreme ce ei caută această lume... Marfa lor nu are cumpărători şi este dispreţuită, în vreme ce nouă ne-a promis Allah ajutorul Lui şi Allah nu-şi încalcă promisiunile niciodată...

Taha părea că aşteaptă cuvântul şeihului pentru a-şi descărca amărăciunea din suflet.

— M-au umilit, maestre... începu el cu glasul răguşit. M-au umilit într-atât încât am ajuns să simt că şi câinii de pe străzile noastre au mai multă demnitate decât mine... Am fost supus la lucruri pe care nu mi-am închipuit că un musulman le-ar putea face vreodată.

—Aceştia nu sunt musulmani, ci sunt necredincioşi, după consensul jurisconsulţilor.

— Chiar dacă ar fi necredincioşi... Oare ei nu au nici un grăunte de milă? Ei nu au copii, fete şi soţii pe care le iubesc şi faţă de care au îndurare? Dacă eu as fi fost arestat în Israel, evreii nu s-ar fi purtat cu mine astfel... Nici dacă aş fi fost spion sau trădător al religiei mele, tot nu s-ar fi purtat cu mine astfel...

Mă întreb care este crima pe care am săvârşit-o pentru a avea parte de această pedeapsă groaznică... Oare angajarea faţă de Legea lui Allah a devenit crima supremă? Uneori aveam impresia, în timpul detenţiei, că ceea ce se petrece în faţa ochilor mei nu este real, ci este un coşmar care va lua sfârşit când mă voi trezi din somn... Dacă n-as fi avut credinţa în Allah Preaputernicul şi Preamăreţul, mi-aş fi pus capăt zilelor pentru a scăpa de aceste chinuri.

Pe chipul şeihului se citea durerea şi rămase mai departe tăcut, în timp ce Taha strânse pumnul şi continuă:

— M-au legat la ochi ca să nu-i recunosc, dar am jurat şi m-am angajat faţă de Allah că îi voi urmări, îi voi recunoaşte şi mă voi răzbuna pe ei, unul câte unul.

— Te sfătuiesc, fiul meu, să uiţi această experienţă dureroasă. Ştiu că lucrul pe care ţi-l cer este dificil, însă este singurul lucru corect pe care-1 poţi face în situaţia ta. Ceea ce ţi s-a întâmplat ţie în timpul detenţiei nu este ceva care ţi s-a întâmplat numai ţie, ci aceasta este soarta tuturor acelora care spun adevărul cu glas tare în ţara noastră nefericită, iar vinovăţii nu sunt cei câţiva ofiţeri, ci responsabil este sistemul necredincios şi criminal care o cârmuieşte.

Mânia ta trebuie să se îndrepte împotriva întregului regim şi nu împotriva unor anumite persoane. Allah Preaînaltul a grăit în Cartea Sa cea Sfântă: *Şi aveţi voi în Trimisul lui Allah o bună pildă.* Adevăr grăit-a Allah cel Măreţ. Au luptat împotriva Alesului - Allah
să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - la Makka, a fost umilit şi ofensat într-atât de tare că s-a plâns Domnului său de neputinţa sa şi de dispreţul cu care îl trata lumea, dar, cu toate acestea, n-a socotit lupta sa sfântă a fi o răzbunare personală pe necredincioşi, ci şi-a îndreptat energia către răspândirea Chemării şi în cele din urmă, când religia lui Allah a ieşit victorioasă, Trimisul i-a iertat pe toţi necredincioşii şi i-a eliberat. Trebuie să înveţi şi să aplici această lecţie.

— Acesta a fost Trimisul lui Allah - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - şi cea mai minunată dintre toate făpturile Lui. Eu nu sunt profet. Nu pot să uit ce mi-au făcut criminalii. Mă urmăreşte clipă de clipă ce mi-au făcut. Nu mai am somn. Nu m-am mai dus la universitate de când am ieşit şi nici nu cred că o să mă mai duc. Îmi petrec întreaga zi în cameră, fără să vorbesc cu nimeni şi uneori am impresia că îmi voi pierde minţile...

— Nu trebuie să te laşi învins, Taha. Mii de tineri islamişti au fost arestaţi şi supuşi la torturi îngrozitoare, dar ei au ieşit din detenţie şi mai hotărâţi să se opună nedreptăţii. Adevăratul ţel urmărit de regim prin torturarea islamiştilor nu este doar provocarea durerii fizice. Ceea ce urmăresc ei este distrugerea lor psihică, pentru a-şi pierde capacitatea de a participa la Jihad. Dacă tu te vei lăsa pradă tristeţii, înseamnă că necredincioşii şi-au atins obiectivul.

Şeihul îl privi un timp, apoi îl apucă de mână peste masă şi-l întrebă:

— Când o să te întorci la universitate?

— Nu mă voi mai întoarce niciodată...

— Ba trebuie să te întorci. Eşti un student silitor, remarcabil şi te aşteaptă un viitor strălucit - cu voia lui Allah. Bizuie-te pe Allah, uită ce ţi s-a întâmplat şi întoarce-te la cursuri la facultatea ta...

— Imposibil... Cum să mai dau ochii cu lumea?

Taha se opri brusc, faţa i se crispă şi izbucni, oftând: — M-au siluit, mi-au călcat onoarea în picioare...

— Taci!

— M-au făcut de ruşine...

— Mi-au violat onoarea de zece ori, maestre... De zece ori...

— Ţi-am spus să taci, Taha! ţipă şeihul pe un ton dur, dar Taha izbi cu pumnul în masă încât paharele se cutremurară, zornăind prelung.

Şeihul se ridică imediat de pe scaunul său şi şopti temător:

— Stăpâneşte-te, Taha!... Toată lumea se uită spre noi... Trebuie să plecăm de-aici numaidecât... Ascultă!
Te aştept peste o oră în faţa cinematografului Metro. Fii prudent! Asigură-te că nu te urmăreşte nimeni!...

Timp de două săptămâni, Hagg Azzam folosi toate mijloacele posibile pentru a o îndupleca pe Suad - de la persuasiune şi tentaţii până la ameninţări şi violenţă însă ea se opuse cu obstinaţie ideii de avort, aşa că viaţa lor comună se întrerupse cu desăvârşire: nici vorbe de dragoste, nici mâncare gustoasă, nici pipe cu haşiş, nici întâlniri în pat... Singura chestiune pe care o discutau era avortul. Trecea în fiecare zi pe la ea, stătea în picioare dinaintea ei şi-i vorbea cu delicateţe şi calm, dar încetul cu încetul simţea că-şi pierde cumpătul şi ajungeau inevitabil la ceartă.

— Ai consimţit şi acum dai înapoi... ţipă la ea.

— Spânzură-mă, dacă-ţi dă mâna...

—Am spus de la început că n-ai voie să rămâi însărcinată...

— Tu te crezi Allah, ca să hotărăşti ce este îngăduit şi ce este interzis?

— Revino-ţi în minţi şi scapă-mă de beleaua asta - Allah să te aibă în pază!...

— Nu!...

— O să divorţez de tine...

— Divorţează!...

Rosti cuvântul „divorţez" simulând indiferenţa, fiindcă în adâncul sufletului său ar fi voit să o păstreze, însă nu putea accepta în nici un caz ideea de *a* avea un nou copil la această vârstă. Chiar dacă el ar fi de acord cu acest lucru, fiii săi n-ar admite în nici un caz şi dacă Hagga Saliha, prima lui soţie, nu ştie nimic despre căsătoria lui, lucrurile nu vor mai putea fi ţinute ascunse, în cazul că
s-ar naşte un nou copil...

Când înţelese că nu o poate convinge pe Suad cu vorba bună, Hagg Azzam hotărî să meargă la Alexandria şi să stea de vorbă cu fratele ei, Hamidu. Se întâlni cu el şi-i spuse cum stau lucrurile. Hamidu ezită şi rămase un timp pe gânduri.

— Roagă-te pentru Profet, Hagg, şi ascultă ce-ţi spun... Amândoi suntem oameni

la locul nostru şi adevărul nu trebuie să ne supere. Este adevărat că sunt fratele ei, dar eu nu-i pot cere să avorteze. Avortul nu este îngăduit de legea religioasă, iar eu sunt un om cu frică de Domnul nostru...

— Dar noi ne-am înţeles, dom' Hamidu...

— Ne-am înţeles şi-am încălcat înţelegerea... Ai dreptate, domnul meu. Lucrurile au început în condiţii prieteneşti şi trebuie să se încheie la fel... Dă-i ceea ce i se cuvine după rânduiala lui Allah şi divorţează, Hagg...

Hamidu i se păru în clipa aceea josnic, mincinos şi odios şi ar fi vrut să-l ia la palme, să-l lovească, dar preferă să fie înţelept şi plecă, fierbând de furie. Întorcându-se la Cairo, pe drum îi veni în cap pe neaşteptate o idee şi-şi zise în sine: „N-a mai rămas decât o singură persoană, şi aceasta sunt sigur că mă va salva...".

Şeih al-Samman era extrem de ocupat din pricina Războiului din Golf. În fiecare zi ţinea conferinţe, lua parte la colocvii şi scria în ziare lungi articole în care explica legalitatea războiului de eliberare a Kuweitului. Guvernul l-a invitat în mai multe rânduri să vorbească la televiziunea naţională şi să rostească predica de vineri la

cele mai mari moschei din Cairo. Şeihul prezenta oamenilor toate argumentele legale pentru a justifica atitudinea corectă a guvernanţilor arabi care au cerut intervenţia forţelor americane pentru eliberarea Kuweitului de sub ocupaţia irakiană.

Hagg Azzam petrecu trei zile întregi căutându-1 pe Şeih al-Samman. În cele din urmă, reuşi să-l întâlnească în biroul său de la moscheea Al-Salam din Madinet Nasr.

— Ce se întâmplă cu tine, maestre? deschise el discuţia, privindu-1 în faţă îngrijorat. Pari foarte obosit.

— Aproape că nu mai închid ochii de când a început războiul... în fiecare zi colocvii şi întâlniri... Peste câteva
zile o să plec în Arabia Saudită pentru a lua parte la conferinţa extraordinară a savanţilor musulmani...

— Lucrezi prea mult, maestre... Trebuie să mai ai şi grijă de sănătate...

— Tot ceea ce am făcut este mai puţin decât s-ar cuveni, bombăni şeihul, după ce oftă adânc. Îl rog pe Allah Preaputernicul şi Preamăritul să accepte lucrul meu şi să mi-1 pună în balanţă la faptele mele bune...

— Poţi să amâni plecarea în Arabia Saudită şi să te odihneşti puţin...

— Allah să mă ajute să nu fiu neglijent, să

nu stau deoparte... M-a contactat şeihul al-Ghamidi, un savant, un erudit, şi nimic nu este mai presus de Allah... Voi lua parte acolo împreună cu fraţii savanţi la elaborarea unei declaraţii referitoare la legalitatea acestei poziţii, pentru
a-i reduce la tăcere pe cei care stârnesc vrajba şi pentru a demonstra celorlalţi oameni inconsistenţa argumentelor acestora. Vom menţiona în această declaraţie - cu voia lui Allah — argumentele legale ale admiterii recurgerii la forţele creştine occidentale pentru salvarea musulmanilor de necredinciosul criminal Saddam Husein.

Hagg Azzam clătină din cap, aprobând cuvintele şeihului. După un moment de tăcere, şeihul îl bătu pe umăr şi-l întrebă prietenos:

— Tu ce mai faci? Cred că ai vreo problemă pentru care ai venit...

— Nu vreau să-ţi sporesc grijile...

Şeihul zâmbi şi-şi trase înapoi trupul plin în fotoliul capitonat, zicându-i:

— Tu eşti ultima persoană care mi-ar putea pricinui vreo grijă... Te rog, spune-mi despre ce este vorba...

Când ajunseră la apartamentul lui Suad

din Blocul Iakubian, Hagg Azzam însoţit de şeihul al-Samman, o găsiră pe aceasta în haine de casă. îl întâmpină pe şeih cu un salut reţinut şi dispăru imediat înăuntru, de unde se întoarse după câteva minute cu părul acoperit şi cu o tavă de argint, pe care se aflau paharele cu citronadă de la gheaţă. Şeihul sorbi o înghiţitură şi închise ochii de plăcere, găsind momentul potrivit pentru a deschide discuţia.

— O citronadă minunată! exclamă el râzând şi se întoarse către Azzam, adresându-se lui de data aceasta. Soţia ta e o gospodină desăvârşită, prietene... Mulţumeşte-i lui Allah pentru această binecuvântare!...

— O mie de mulţumiri, slavă Domnului, maestre! zise Azzam înnodând firul discuţiei. Suad este gospodină şi soţie evlavioasă şi minunată, dar este cam încăpăţânată şi obositoare...

— Încăpăţânată? întrebă şeihul, prefăcându-se mirat şi se întoarse de data asta spre Suad, însă aceasta i-o luă înainte cu un ton foarte serios.

— Bineînţeles, Hagg ţi-a spus care e problema...

— Domnul nostru să ne ferească totdeauna de probleme! Ascultă, fiica mea!

Tu eşti o musulmană evlavioasă şi respecţi Legea lui Allah. Şi Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt i-a poruncit soţiei să arate supunere soţului ei în toate chestiunile privind viaţa. Alesul - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - a zis, conform uneia din tradiţiile autentice: „Dacă o fiinţă omenească ar trebui să se prosterneze în faţa unei alte fiinţe omeneşti, atunci
i-aş porunci soţiei să se prosterneze dinaintea soţului ei“. Adevăr grăit-a Trimisul lui Allah.

— Soţia trebuie să asculte vorbele bărbatului ei în legătură cu lucrurile permise sau în legătură cu cele interzise? îl întrerupse ea.

— Allah să ne apere de cele interzise, fiica mea!... Nu există supunere faţă de vreo fiinţă când este vorba de nesupunere faţă de Creator.

— Atunci, spune-i lui, maestre... El vrea să fac avort...

Se aşternu tăcerea câteva clipe. Apoi Şeih al-Samman zâmbi şi zise foarte calm:

— Fiica mea, te-ai înţeles cu el de la bun început că nu vei face copii. Hagg Azzam e un bărbat în vârstă şi condiţiile nu-i permit acest lucru...

— Gata! Divorţează de mine cu respectarea rânduielilor lui Allah...

— Păi, dacă divorţează de tine fiind gravidă, atunci el este obligat prin lege să-l întreţină pe nou-născut...

— Adică, dumneata eşti de acord ca eu să fac avort?

— Doamne fereşte! Avortul este interzis, fireşte, dar unele opinii demne de încredere ale jurisconsulţilor afirmă că întreruperea sarcinii este permisă în primele două luni şi nu este socotită avort, întrucât sufletul fătului apare în embrion la începutul lunii a treia de sarcină...

— Cine-a spus vorbele astea?

— Opinii legale demne de încredere ale unor mari savanţi teologi...

— Ăştia trebuie că sunt şeihi americani... zise Suad cu amărăciune, după ce râse cu ironie.

— Fii politicoasă, când vorbeşti cu şeihul!... o mustră Hagg Azzam, dar ea îi aruncă o privire furioasă şi răspunse provocator:

— Ar fi mai bine ca fiecare dintre noi să fie politicos...

— La Allah caut adăpost de mânia lui Allah... interveni şeihul încercând să

liniştească lucrurile. Suad, fiica mea, fereşte-te de satana!... Eu nu exprim opinia mea în legătură cu această chestiune - Doamne fereşte! -, ci îţi transmit doar un punct de vedere legal ce merită să fie luat în considerare... Jurisconsulţi demni de încredere au ajuns la concluzia că avortarea embrionului înainte de luna a treia nu este socotită ucidere a unui suflet, dacă are loc în condiţii de forţă majoră...

— Adică întreruperea sarcinii în acest caz este un lucru permis? Cine spune aşa ceva? Nu pot să cred nici dacă îmi juri pe Coran...

— Ţi-am zis să fii politicoasă cu preacuviosul şeih! se zborşi Hagg Azzam, apropiindu-se de ea.

— Care şeih cuvios? ţipă Suad, ridicându-se în picioare şi agitându-şi braţele. Lucrurile sunt clare...
L-ai plătit ca să spună nişte prostii... Adică vrei să zici că avortul este permis în primele două luni? Să-ţi fie ruşine, şeihule! Cum o să poţi dormi la noapte?

Şeih al-Samman nu se aşteptase la acest atac surprinzător şi o întrerupse ameninţător încruntându-se:

— Fii cu respect, fiica mea!... Nu depăşi limitele!...

— Ce să depăşesc?... Ce respect? Eşti un

şarlatan, şeihule. Asta eşti! Cât ţi-a dat ca să vii cu el aici?

—Aah, neruşinata! Fiică de câine! ţipă Hagg Azzam la ea şi o plesni peste faţă. În clipa aceea Suad începu să urle şi să se vaiete, dar Şeih al-Samman îl prinse pe Hagg de mână şi îl trase la o parte, spunându-i ceva în şoaptă. Apoi cei doi se retraseră, trântind uşa în urma lor.

Suad îi urmări cu sudălmi şi cu blesteme. Tremura de mânie împotriva spuselor şeihului al-Samman şi împotriva lui Azzam, care o lovise pentru prima oară de când erau căsătoriţi. Simţind încă durerea palmei primite peste obraz, îşi zise că trebuie să se răzbune pe el. Dar, cu toate acestea, simţea şi o linişte sufletească pentru faptul că a ajuns la o confruntare deschisă, între ei se întrerupseseră orice legături şi obligaţii. A înjurat-o şi a lovit-o şi de astăzi înainte o să-l dispreţuiască şi o să-1 urască în modul cel mai deschis cu putinţă. Puterea ei de a se certa şi a adresa injurii este cu totul nouă pentru ea. Abia acum o descoperă, ca şi cum răul a izbucnit pe neaşteptate în sufletul ei.

Când se mai linişti puţin, se întrebă de ce ţine atât de mult la sarcina ei. Ea este destul de evlavioasă, fireşte, iar avortul este

interzis de Allah. În plus, îi este şi teamă de operaţie, căci multe femei mor din cauza ei. Toate astea sunt considerente adevărate, dar ele sunt secundare... O dorinţă instinctivă, profundă o îndeamnă să se lupte cu încrâncenare pentru apărarea sarcinii ei. Simte că, dacă va naşte acest copil, îşi va recâştiga demnitatea, că viaţa ei va dobândi un nou sens demn de respect. Nu va mai fi femeia săracă, pe care a cumpărat-o milionarul Azzam pentru a-şi satisface plăcerile cu ea două ore după-amiază, ci va deveni o soţie adevărată, care nu mai poate fi ignorată şi umilită, va fi mama copilului, va ieşi şi va intra ducându-1 în braţe pe fiul lui Hagg. Oare nu are acest drept?

A suferit de foame, a cerşit, a îndurat umilinţa şi a refuzat să alunece pe un drum greşit de o sută de ori şi în cele din urmă a acceptat să-şi dăruiască trupul unui bătrân de o vârstă cu tatăl ei, să suporte greutatea lui, tristeţea lui, faţa lui plină de riduri, părul lui vopsit şi bărbăţia lui ofilită, să se prefacă satisfăcută, în vreme ce trupul îi este chinuit de dorinţă, să vină la ea şi să plece de la ea pe furiş, ca şi când ar fi o ibovnică, să doarmă noapte de noapte singură într-un pat rece dintr-un apartament spaţios şi înspăimântător, fiind nevoită în fiecare

noapte să aprindă luminile pentru a risipi singurătatea, să plângă în fiecare zi de dorul fiului ei. Apoi vine întâlnirea cu Azzam şi trebuie să se gătească şi să joace rolul pentru care îşi primeşte preţul... Şi-apoi, după toate aceste umilinţe, nu are şi ea dreptul să simtă că este soţie şi mamă? Nu are dreptul să dea naştere unui fiu legitim care să moştenească o avere ce o va proteja de sărăcie pentru totdeauna? Allah i-a dăruit această sarcină ca răsplată dreaptă pentru îndelunga ei răbdare şi nu va renunţa la ea nici în ruptul capului, oricare ar fi preţul...

Aşa gândea Suad. Apoi intră în baie, îşi scoase veşmintele şi când jetul de apă fierbinte îi izbi corpul gol, o cuprinse un sentiment ciudat şi nou, acela că trupul pe care l-a folosit atâta vreme Azzam, pângărindu-1 şi umilindu-1, s-a eliberat şi a devenit deodată numai proprietatea ei: mâinile, braţele, picioarele, pieptul... Fiecare părticică din trupul ei respiră acum în libertate. Simte înlăuntrul ei bătaia unui puls liniştit, minunat, un puls care va continua să crească, să se dezvolte şi să o împlinească cu fiecare zi care va veni, până când va sosi momentul în care va da naştere unui copil frumos, care va semăna cu ea şi va moşteni bogăţia tatălui său, care-i va reda

demnitatea şi poziţia cuvenită. Termină cu baia, îşi şterse trupul, îmbrăcă veşmintele pentru noapte, împlini rugăciunea de seară, precum şi prosternările suplimentare, după tradiţie, şi se aşeză în pat, citind versete din Coran până ce o birui somnul.

— Cine e?

Se trezi din somn, simţind mişcare şi vorbe nedesluşite în afara camerei. Îşi închipui că s-a strecurat un hoţ în apartament şi începu să tremure de spaimă. Se hotărî să deschidă fereastra şi să strige după ajutorul vecinilor.

— Cine-i? întrebă din nou cu glasul ridicat, ciulindu-şi urechile şi continuând să stea în patul ei în beznă, dar zgomotele se întrerupseră şi se aşternu liniştea. Se hotărî să descopere singură ce se întâmplă, aşa că se mişcă şi îşi coborî picioarele din pat, dar teama îi paraliză membrele şi încercă să se convingă că e vorba doar de nişte închipuiri şi reveni în aşternuturi, punându-şi o pernă pe ureche şi câteva clipe încercă să se cufunde din nou în somn. Dar uşa camerei se deschise brusc, cu violenţă, izbindu-se de perete.

Se năpustiră asupra ei... Erau patru sau cinci indivizi... Nu le putu deosebi chipurile prin întuneric. Se repeziră asupra ei; unul

dintre ei îi puse o pernă pe faţă, iar ceilalţi o ţinură de mâini şi de picioare, încercă din toate puterile să scape de ei, să ţipe cât mai tare cu putinţă, muşcă mâna bărbatului care-i astupase gura, dar împotrivirea ei dădu greş în cele din urmă, deoarece o legară strâns şi-i paralizară cu totul capacitatea de mişcare. Erau puternici şi antrenaţi. Unul dintre ei îi ridicară mâneca pijamalei şi simţi ceva ca un spin ascuţit înfigându-i-se în braţ. Încet-încet trupul ei începu să se relaxeze, apoi închise ochii şi simţi că totul în jurul ei se îndepărtează şi dispare, ca şi cum ar fi fost un vis...

Ziarul *Le Caire* a fost fondat la Cairo în urmă cu o sută de ani în acelaşi imobil vechi în care se află şi în momentul de faţă în strada Al-Galaa. La început apărea zilnic doar în limba franceză, fiind destinat rezidenţilor francofoni din capitala Egiptului.

Când Hatim Raşid a absolvit Facultatea de Litere, mama sa franţuzoaică a reuşit să-i găsească o slujbă la acest ziar. Dovedindu-şi aptitudinile pentru ziaristică, el a avansat rapid, ajungând la vârsta de patruzeci şi cinci de ani redactor-şef. El a introdus schimbări cuprinzătoare în editarea ziarului şi a adăugat o ediţie în limba arabă, care se

adresa cititorilor egipteni, tirajul zilnic ajungând la treizeci de mii de exemplare, ceea ce constituia o cifră uriaşă pentru ziarele locale mici. Acest succes a fost urmarea nemijlocită a competenţei lui Hatim, a perseverenţei, a contactelor sale cu diverse medii şi a puterii sale extraordinare de muncă, pe care a moştenit-o de la tatăl său.

Dacă ţinem seama de faptul că şaptezeci de persoane (funcţionari, redactori şi fotoreporteri) lucrează la acest ziar sub conducerea sa, prima întrebare care ne poate veni în minte este: „Oare aceştia ştiu că el este homosexual?“. Răspunsul este „Da“, fireşte, pentru că egiptenii în general se interesează de viaţa personală a celorlalţi şi îi scormonesc secretele cu insistentă şi curiozitate, iar o chestiune precum homosexualitatea este imposibil de ascuns. În consecinţă, toţi lucrătorii de la ziar ştiu că şeful lor este homosexual. Dar, în pofida aversiunii şi dispreţului provocate de acest lucru, perversiunea lui Hatim Raşid este doar o umbră palidă, departe de imaginea sa profesională puternică şi convingătoare. Subordonaţii săi ştiu că el este homosexual, însă nu simt câtuşi de puţin efectele acestei situaţii în relaţiile zilnice cu el, întrucât este

serios, este sever cu ei, poate mai mult decât ar fi necesar. Petrece împreună cu ei majoritatea ceasurilor zilei, dar nici cel mai mic gest sau cea mai furişată privire nu-i trădează înclinaţiile.

Câteva mici incidente vulgare s-au produs totuşi de când se află el la conducerea ziarului. Odată, Hatim a făcut câteva rapoarte negative despre un ziarist leneş şi lipsit de talent, pregătind concedierea sa definitivă de la această gazetă. Jurnalistul cu pricina a aflat de intenţia redactorului-şef şi a decis să se răzbune pe el şi, folosindu-se de prilejul şedinţei săptămânale la care erau prezenţi toţi redactorii, a cerut cuvântul, iar Hatim i-a permis să vorbească. Acesta i s-a adresat ironic:

— Aş vrea să vă supun atenţiei, domnule, ideea unei anchete despre fenomenul homosexualităţii în Egipt.

S-a aşternut o tăcere încordată şi jurnalistul nu şi-a ascuns un zâmbet prin care voia să accentueze umilirea lui Hatim, care a tăcut, a lăsat ochii în jos şi şi-a trecut palma peste părul lins (acesta fiind obiceiul lui când era luat prin surprindere şi încordat). Apoi şi-a rezemat spatele de scaun şi i-a replicat cu un ton calm:

— Nu cred că acest subiect i-ar interesa

pe cititori...

— Ba îi interesează chiar foarte mult, fiindcă numărul homosexualilor cunoaşte o creştere deosebită, iar unii dintre ei ocupă chiar funcţii importante în stat. Or studiile ştiinţifice afirmă că un homosexual nu este apt din punct de vedere psihologic să conducă activitatea nici unei instituţii, din cauza anomaliilor psihologice pe care homosexualitatea le cauzează.

Atacul a fost neîndurător şi dur, iar Hatim a decis să-i răspundă violent.

— Gândirea ta tradiţionalistă, învechită este unul din motivele eşecului tău ca jurnalist, a spus el pe un ton ferm.

— Dar ce, homosexualitatea a devenit un comportament progresist?!...

— Dar nici nu este o problemă naţională în ţara noastră... Dragul meu domn educat, Egiptul nu este o ţară înapoiată din cauza devierilor sexuale, ci din cauza corupţiei, dictaturii şi nedreptăţii sociale... Iar ingerinţa în viaţa intimă a oamenilor este un comportament vulgar, nepotrivit cu un ziar străvechi, cum este *Le Caire.*

Ziaristul a încercat să obiecteze, dar Hatim l-a întrerupt pe un ton tăios:

— Discuţia s-a încheiat. Te rog să taci pentru a putea vorbi despre celelalte

chestiuni...

Şi astfel, Hatim a câştigat runda cu abilitate, dovedind tuturor forţa personalităţii sale şi faptul că nu cedează în faţa şantajului.

Intr-un alt incident delicat, chiar mai vulgar decât acesta, l-a provocat şi l-a hărţuit un jurnalist în stagiu, de probă. Hatim se afla printre lucrătorii din tipografie, supraveghind apariţia unui număr din ziar, când redactorul s-a prefăcut că vrea să discute cu el şi s-a apropiat, arătând spre ceva în hârtiile de pe masă, apoi lipindu-se de el din spate. Hatim şi-a dat seama numaidecât de sensul gestului, s-a îndepărtat calm şi şi-a continuat turul prin tipografie, ca de obicei. Când s-a întors în birou, a trimis să fie chemat jurnalistul şi i-a invitat să iasă pe cei prezenţi în cameră. L-a lăsat să stea câteva minute în picioare, în vreme ce-şi revizuia hârtiile din faţă, fără să-i permită să ia loc sau să privească la el. în cele din urmă, a ridicat capul, s-a uitat la el îndelung şi i-a zis calm:

— Ascultă!... Sau te porţi decent, sau te concediez imediat de la ziar... Ai înţeles?

Redactorul a încercat să simuleze surprinderea şi nevinovăţia, dar Hatim i-a tăiat-o scurt, înainte de a reveni la citirea

hârtiilor:

— Asta-i ultimul avertisment... Fără alte detalii... Eşti liber... întâlnirea s-a încheiat...

Aşadar, Hatim Raşid nu este doar un efeminat, ci şi un individ talentat şi stăruitor, care a învăţat mult din experienţă şi pe care competenţa şi inteligenţa l-au condus la punctul cel mai înalt al succesului profesional. Mai mult decât atât, el este un intelectual veritabil care vorbeşte câteva limbi (engleza, franceza şi spaniola, alături de arabă). Lecturile sale vaste şi profunde l-au condus către ideile socialiste şi, foarte influenţat de ele, a stabilit legături de prietenie cu marii socialişti egipteni. Tocmai din pricina acestor relaţii a fost chemat la sfârşitul anilor ’70 pentru a fi interogat la Serviciul de Investigaţii al Securităţii Naţionale, însă după câteva ore a fost eliberat, scriindu-se pe dosarul lui: „Simpatizant şi nu membru al unei organizaţii". Cultura lui socialistă l-a apropiat de mai multe ori de înrolarea în organizaţiile comuniste secrete (Partidul Muncitorilor şi Partidul Comunist Egiptean), însă devierea lui sexuală cunoscută i-a determinat pe conducătorii acestora să refuze primirea lui.

Aceasta este adevărata personalitate

publică a lui Hatim Raşid. Pe de altă parte, viaţa lui secretă, de homosexual, este un fel de ladă închisă, plină cu jucării interzise, păcătoase, dar care oferă plăcere, pe care o deschide în fiecare seară pentru a se amuza cu ele şi pe care apoi o închide la loc. El încearcă să reducă spaţiul homosexual din viaţa sa cât mai mult posibil, petrecându-şi viaţa obişnuită ca ziarist şi responsabil administrativ şi practicându-şi plăcerea în timpul nopţii, prin petrecerea câtorva ceasuri în pat. Îşi spune că toţi bărbaţii din această lume au anumite capricii cu care încearcă să-şi aline apăsările vieţii. A cunoscut personalităţi cu cele mai înalte funcţii — medici, consilieri şi profesori universitari - pasionaţi de alcool, haşiş, femei sau jocuri de noroc, fără ca aceasta să le diminueze succesul sau sentimentul demnităţii personale. El încearcă să se convingă că şi homosexualitatea lui este ceva de acest fel - doar un capriciu.

Această idee îi place foarte mult, fiindcă îi oferă linişte, echilibru şi respect. Pornind de la aceasta, el aspiră întotdeauna să aibă o relaţie stabilă, cu un partener permanent, care să-i satisfacă nevoile în siguranţă şi-şi limitează aceste plăceri la ceasurile din noapte pe care le petrece în pat, pentru că,

atunci când este singur, fără un partener, îl domină ispita şi pasiunea insistentă îl împinge la situaţii umilitoare. A avut zile triste şi dureroase în care a fost împins să se murdărească frecventând locurile unde ştia că poate întâlni homosexuali şi înjosindu-se cu indivizi dubioşi din drojdia societăţii, căutând printre ei un partener care să-i satisfacă nevoia pentru o singură noapte, fără să-1 mai vadă vreodată după aceea. Şi de câte ori nu a fost victima furtului, umilinţei şi şantajului! Odată l-au bătut cu sălbăticie într-o baie populară din cartierul Al-Husayn şi i-au furat ceasul de aur şi portmoneul.

În urma acestor nopţi demenţiale, Hatim Raşid se retrage în casă vreme de câteva zile, fără să vadă pe nimeni şi fără să stea de vorbă cu cineva, bea mult, petrecând tot timpul în meditaţie, reamintindu-şi de tatăl şi de mama lui cu revoltă şi ură. îşi spune în sinea lui că, dacă ei ar fi sacrificat puţin din timpul lor pentru a se ocupa de el, nu s-ar fi prăbuşit, ajungând în această situaţie. Ei au fost, însă, preocupaţi numai de ambiţiile lor profesionale şi s-au consacrat numai dobândirii bogăţiei şi gloriei, abandonându-1 servitorilor să se joace cu trupul lui. El nu-1 blamează pe Idris niciodată şi nu se

îndoieşte nici o clipă că acesta l-a iubit cu adevărat, dar ar vrea ca tatăl său, doctorul Hasan Raşid, să se ridice din mormânt o singură dată pentru a auzi ce părere are despre el. Va sta în faţa lui, înfruntându-i privirile scormonitoare, statura uriaşă şi pipa care inspiră respect şi teamă şi îi va spune tară nici o teamă: „Renumitule savant, dacă ţi-ai dăruit viaţa exclusiv dreptului civil, de ce te-ai mai căsătorit şi de ce m-aţi adus pe lume? S-ar putea să fii un geniu în domeniul dreptului, dar, cu certitudine, nu ştii să fii un tată adevărat. De câte ori m-ai sărutat în cursul vieţii tale? De câte ori ai stat de vorbă cu mine despre problemele mele? M-ai tratat întotdeauna ca pe un obiect de artă sau ca pe un tablou rar pe care l-ai achiziţionat şi pe urmă ai uitat de el şi doar arareori, când agenda ta încărcată îţi permitea, îţi aduceai aminte de el, iar atunci îl priveai puţin ca să-l uiţi din nou...“.

O va înfrunta în chip asemănător şi pe mama sa, Jeanette: „Ai fost doar o chelneriţă într-un mic bar din Cartierul Latin. Ai fost săracă şi fără studii, iar căsătoria cu tatăl meu a fost pentru tine un mare salt social, la care nici măcar nu ai visat, dar după aceea, vreme de treizeci de ani, ai continuat să-l

dispreţuieşti şi să-l şantajezi, pentru că el era egiptean, iar tu erai franţuzoaică. Ai jucat rolul de europeancă civilizată printre nişte sălbatici. N-ai încetat să bombăni nemulţumită de Egipt şi de egipteni şi să-i tratezi pe toţi cu dezgust şi superioritate. Neglijarea mea a fost parte din ura ta faţă de Egipt. Cred că l-ai înşelat pe tata de multe ori. Ba sunt chiar sigur de lucrul ăsta. Cel puţin cu *Monsieur* Benard, secretarul ambasadei, cu care stăteai de vorbă în şoaptă la telefon ceasuri în şir, tolănită în pat, ţinând receptorul la piept, în vreme ce faţa ţi se schimonosea de dorinţă, iar pe mine mă alungai departe, să mă joc cu servitorii... în realitate tu nu eşti decât o târfă şi bărbatul nu trebuie decât să-şi deschidă palma pentru a prinde zece ca tine...“. În momentele acelea negre, disperarea pune stăpânire pe Hatim, îl sfâşie sentimentul de umilinţă şi izbucneşte în plâns ca un copil, trecându-i uneori prin cap ideea sinuciderii, dar neavând curajul să o facă...

În momentul de faţă se află într-una din cele mai fericite situaţii; relaţia lui cu Abd Rabbuh durează şi e stabilă, reuşind să-şi lege viaţa de a lui prin intermediul chioşcului şi al camerei pe care a închiriat-o

pentru el pe terasă. Şi-a asigurat satisfacerea dorinţelor trupeşti şi a renunţat definitiv la frecventarea restaurantului Chez Nous şi a celorlalte localuri în care se întâlnesc homosexualii. Insistă ca Abduh să-şi continue studiile, astfel încât să devină un bărbat instruit şi respectat, capabil să-i înţeleagă sentimentele şi gândurile, demn de prietenia sa permanentă.

— Abduh, tu eşti inteligent şi sensibil şi poţi să-ţi ameliorezi situaţia, dacă te străduieşti... Tu câştigi bine în momentul de faţă, familia este mulţumită şi ai o viaţă stabilă... Dar banii nu reprezintă totul... Trebuie să înveţi şi să devii un bărbat respectat.

Încheiară partida de sex de dimineaţă. Hatim coborî din pat în pielea goală şi porni să se mişte visător în paşi de dans, în vârful degetelor. Pe faţă i se citea satisfacţia şi bucuria, ca de obicei când se sătura de iubire, şi îşi umplu un pahar, în vreme ce Abduh continua să stea întins în pat.

— Şi de ce-ai vrea să învăţ? îl întrebă Abduh în glumă, râzând.

— Ca să fii respectabil...

— Păi, adică eu nu sunt respectabil?

— Fireşte că eşti respectabil, dar trebuie să înveţi şi să obţii o diplomă... o mărturie...

—*La ilah illa Allah,* „Nu există altă divinitate în afara lui Allah“, este singura mărturie pe care o fac tot timpul.

Abduh izbucni în râs, dar Hatim se uită la el mustrător, zicându-i:

— Eu vorbesc serios... Trebuie să te străduieşti... Termină gimnaziul, apoi liceul şi intri la o facultate importantă... Dreptul, de pildă...

— După ce albeşti, te duci la şcoala coranică de copii, cum se zice...

— Nu, Abduh... Nu trebuie să gândeşti aşa... Ai doar douăzeci şi patru de ani... Ai toată viaţa înainte...

— Totul este soartă şi destin...

— Ne-am întors din nou la vorbele înapoiate... Tu singur îţi poţi face soarta în această viaţă... Dacă în ţară ar fi dreptate, unul ca tine ar trebui să înveţe pe cheltuiala statului... învăţământul, tratamentul medical şi munca sunt drepturi naturale ale oricărui cetăţean din întreaga lume... Dar regimul din Egipt îi lasă în mod premeditat pe cei săraci ca tine să rămână ignoranţi, pentru a-i putea lipsi de drepturi... Vezi cum îi alege guvernul pentru efectivele Securităţii Centrale pe cei mai săraci şi mai ignoranţi recruţi? Dacă ai fi avut studii, Abduh, în viaţa ta n-ai fi acceptat să lucrezi în

Securitatea Centrală, în cele mai grele condiţii, pentru câţiva bănuţi, în vreme ce bărbaţii mari fură în fiecare zi milioane de la gura poporului...

— Şi tu vrei ca eu să-i împiedic pe marii bărbaţi să fure? Eu nu m-am putut ridica împotriva maiorului care conducea unitatea şi vrei să le cer socoteală marilor bărbaţi?...

— Începe cu tine, Abduh!... Străduieşte-te şi învaţă singur. Acesta este primul pas pentru dobândirea drepturilor tale...

Apoi Hatim privi îndelung la el şi continuă:

— Şi cine ştie? Mâine-poimâine, într-o bună zi, o să auzim şi de domnul Abd Rabbuh, avocat...

Abduh se ridică din pat, se apropie de el, îl prinse de umeri şi-l sărută pe obraz, zicându-i:

— Şi cine-mi asigură cheltuielile pentru studii? Şi cine-mi deschide un birou când termin studiile?...

Sentimentele lui Hatim se aprinseră brusc şi-şi apropie faţa de Abduh, şoptindu-i:

— Eu, iubitule... Niciodată în viaţa mea n-am să te părăsesc şi în viaţa mea n-am să fiu zgârcit cu tine...

Abduh îl îmbrăţişă şi se pierdură amândoi în sărutări lungi şi fierbinţi, dar de undeva

de departe ajunse un glas până la ei şi după puţin timp auziră nişte ciocănituri insistente, neîntrerupte în uşă. Hatim se uită la Abduh neliniştit şi se grăbiră amândoi să se îmbrace cu ce găseau, la întâmplare. Apoi, Hatim o luă înainte spre uşă cu o expresie de om arogant şi deranjat pe chip, pregătindu-se pentru a-1 primi pe cel care bătea la uşă. După ce se uită prin vizor, zise mirat:

— E soţia ta, Abduh...

Abduh se grăbi la uşă, o deschise şi se zborşi furios:

— Ce s-a întâmplat, Hidiyya?... Ce te-a adus la ora asta? Ce vrei?...

— Ajută-mă, Abduh, ţipă ea, lamentându-se şi arătând spre copilaşul pe care-1 ţinea în braţe. Copilul arde ca focul şi toată noaptea a ţinut-o într-un plâns... Hatim Bey, te rog fierbinte... Adu un doctor sau du-ne la un spital!...

Când deschise uşa de la baie, Busayna îl găsi pe Zaki al-Dasuki întins pe podea, cu hainele murdare de vomă, incapabil să se mişte. Se apleca şi-l apucă de mâna rece ca gheaţa.

— Zaki Bey! Ţi-e rău?

Îngăimă nişte cuvinte neclare şi continuă

să privească în gol. Ea aduse un scaun, îl luă în braţe şi-l aşeză pe el (şi constată în clipa aceea că trupul lui este foarte uşor). Apoi, îl dezbrăcă de hainele murdărite, îl spălă pe faţă, pe mâini şi pe piept cu apă caldă. Curând după aceea, îşi reveni puţin şi reuşi cu greu să se ridice în picioare şi să meargă, sprijinindu-se de ea. Îl ajută să se urce în pat şi apoi merse la camera ei de pe terasă, de unde se întoarse cu o cană mare de ceai de mentă. Zaki o bău şi se cufundă într-un somn adânc. Îşi petrecu noaptea pe canapeaua de lângă el şi-l controlă de mai multe ori: îi atinse fruntea — pentru a vedea dacă are febră duse degetul în faţa nasului lui, pentru a se convinge că respiraţia îi este regulată. Rămase trează, hotărâtă să cheme un doctor dacă starea se va agrava. Se uită la faţa lui bătrână, în vreme ce dormea, şi pentru prima oară i se păru pur şi simplu doar un bătrân beat, bun la suflet, slab, blajin, demn de milă, ca un copil.

Dimineaţa, îi pregăti un mic dejun uşor, cu lapte cald. Abaskharon sosise şi aflase ce i s-a întâmplat. Rămase trist, cu ochii în pământ, în faţa stăpânului său bolnav şi începu să repete cu voce chinuită:

— O mie de urări de însănătoşire, Excelenţă!

Zaki deschise ochii şi-i făcu semn să iasă. Apoi se ridică anevoie, îşi sprijini spatele de perete şi-şi prinse capul între mâini, bombănind cu glasul stins:

— Am o durere de cap cumplită... Şi mă doare foarte tare şi stomacul...

— Vreţi să chem un doctor?

— Nu! Nu-i nimic... Am băut mai mult decât ar fi trebuit... Mi s-a mai întâmplat treaba asta... Beau o ceaşcă de cafea fără zahăr şi-mi revin...

Voia să pară puternic şi rezistent, dar Busayna râse
şi-i zise:

— Ascultă-mă! Nu te mai da mare şi tare! Eşti bătrân şi sănătatea ţi-e şubredă... Gata, trebuie să pui punct la băutură şi la petrecerile de noapte! Ar cam fi cazul să te culci devreme, ca toţi bătrânii de vârsta ta...

Zaki zâmbi şi se uită la ea cu recunoştinţă.

— Îţi mulţumesc, Busayna... bombăni el în barbă. Eşti o fată bună şi sinceră... Nu ştiu ce m-as fi făcut fără tine...

Îşi puse palmele pe obrajii lui şi-l sărută pe frunte, îl sărutase de mai multe ori până atunci, dar atingerea feţei lui de data aceasta i se păru total diferită. Când îl sărută pe frunte, simţi că îl cunoaşte foarte bine, că-i place mirosul lui greu de bătrân,

că el nu mai este acel Bey depărtat de ea, care-i povesteşte despre vremurile de odinioară, că nu mai este nici acel amant respingător, ci i se pare apropiat, ca şi cum l-ar cunoaşte de multă vreme, de parcă ar fi tatăl ei sau un unchi din partea tatălui sau a mamei, de parcă ar purta parfumul şi sângele ei. Ar fi vrut să-l strângă în braţe cu putere, să cuprindă între degetele ei trupul lui firav şi slăbit, să-i simtă mirosul greu de bătrân, care acum îi place...

I se păru că ceea ce se întâmplă între ei este ciudat şi neaşteptat şi-şi aduse aminte că doar ieri încercase să-1 păcălească. A fost ultima ei încercare de a se împotrivi adevăratelor sentimente pe care le nutreşte pentru el. În adâncul sufletului ei ar fi vrut să fugă de el şi să nu-1 iubească. Dintr-un punct de vedere ar fi fost mai liniştită dacă relaţiile dintre ei s-ar fi limitat la sex şi bani. El căuta sex şi ea voia bani. Aşa îşi imaginase limitele relaţiei dintre ei, dar acum a trecut dincolo de aceste limite.

Acum se confruntă cu sentimentele ei adevărate şi le înţelege cu adevărat. Ar vrea să rămână cu el pentru totdeauna, se simte în siguranţă alături de el, îl respectă, simte pentru el o recunoştinţă profundă şi e convinsă că va înţelege orice lucru pe care i-

1 va spune... O să-i vorbească despre viaţa ei, despre tatăl şi despre mama ei, despre iubirea ei veche pentru Taha, chiar şi despre detaliile murdare ale relaţiei cu Talal o să-i povestească, fără sfială... Se va simţi liniştită atunci când îi va vorbi despre toate astea, ca şi cum s-ar elibera de o povară grea... Şi cât de mult o să-i placă chipul lui bătrân, în vreme ce o s-o asculte cu interes şi-i va cere să-i explice unele detalii şi la sfârşit o să comenteze ceea ce-i va povesti...

Sentimentele ei faţă de el au continuat să sporească până ce în dimineaţa aceea şi-a dat seama că îl iubeşte. Nu poate califica altfel ceea ce simte. Nu este iubirea fierbinte pe care a nutrit-o pentru Taha, ci un alt fel de iubire - liniştită şi trainică, mai apropiată de linişte, de încredere şi de respect. Ea îl iubeşte. A înţeles acest lucru şi s-a eliberat pentru totdeauna de ezitare, avântându-se înspre el cu putere. Trăia alături de el momente fericite, senine; petrecea împreună cu el cea mai mare parte din zi şi o bună parte din noapte şi rememora înainte de a adormi toate întâmplările din ziua trecută. Atunci zâmbea şi o copleşea tandreţea.

Dar un lucru mic, ascuţit şi spinos o înţepa de fiecare dată când îşi aducea

aminte că a vrut să-l trădeze, că s-a înţeles cu Malak să-i smulgă semnătura pe contractul prin care Malak ar fi pus mâna pe apartamentul său. Ea ar fi trebuit să speculeze încrederea lui în ea pentru a-i pricinui un rău... Nu aşa au stat lucrurile? Nu asta a urmărit? Adică să-l păcălească, să obţină semnătura lui când va fi beat şi să primească de la Malak, în schimb, cinci mii de lire - preţul trădării... De fiecare dată când acest cuvânt îi răsună în minte, rememorează zâmbetul lui bun, grija lui faţă de ea, interesul pe care-1 manifestă faţă de sentimentele ei. Îşi aminteşte că el a tratat-o întotdeauna cu gentileţe, arătându-i o încredere totală. Atunci are senzaţia că este josnică şi trădătoare şi se dispreţuieşte pe sine însăşi, căzând în vâltoarea mustrărilor de conştiinţă.

Aceste sentimente au torturat-o îndelung, până când într-o dimineaţă îşi luă inima în dinţi şi se duse la Malak. Era destul de devreme, tocmai deschisese atelierul şi sorbea pe îndelete din ceaşca de ceai cu lapte din faţa lui. Se opri dinaintea lui, îl salută şi i-o luă înainte, de teamă să nu-şi piardă curajul:

— Unchiu’ Malak, îmi pare rău... N-o să pot face lucrul asupra căruia am căzut de

acord...

— Nu pricep...

— Semnătura pe care ar trebui să o iau de la Zaki Bey... N-o s-o pot face...

— De ce?

— Uite-aşa!...

— Asta-i părerea ta definitivă?

— Da!

— Bine!... Asta este!... Mulţumesc!

Aşa îi răspunse Malak pe un ton calm şi sorbi din ceai, întorcîndu-şi faţa de la ea. Simţi, în vreme ce se îndepărta de el, că scapă de o grijă apăsătoare, şi cu toate astea se miră că el acceptă scuza ei cu atâta uşurinţă. Se aşteptase să se înfurie şi să izbucnească mânios, însă el rămase calm, de parcă s-ar fi aşteptat la un astfel de răspuns sau ar fi plănuit altceva într-ascuns. Acest gând o nelinişti câteva zile, dar curând după aceea scăpă de premoniţiile ei rele şi simţi pentru prima oară o satisfacţie profundă pentru că a încetat să-l trădeze pe Zaki şi nu mai avea nimic de ascuns faţă de el.

La ora opt dimineaţa, Şeih Şakir luă împreună cu Taha metroul în direcţia *Helwan*[81]. Vreme de câteva zile au avut

[81] *Helwan* - Oraş industrial situat în apropiere de Cairo, devenit suburbie a capitalei egiptene.

discuţii îndelungi în cursul cărora şeihul a încercat să-l convingă pe Taha să uite ce i s-a întâmplat şi să-şi reia viaţa obişnuită, însă Taha continua să se împotrivească îndârjit, fiind de mai multe ori în pragul prăbuşirii nervoase. In cele din urmă, după o discuţie violentă, şeihul îi strigă în faţă:

— Atunci ce vrei? Nu vrei să mergi la cursuri, nu vrei să lucrezi, nu vrei să vezi pe nimeni dintre colegii tăi şi nici chiar din familia ta... Ce vrei, Taha?

— Vreau să mă răzbun pe aceia care m-au violat şi
m-au umilit...

— Dar cum îi vei cunoaşte, de vreme ce nici măcar chipurile lor nu le-ai văzut?

— După glas... Pot să le cunosc glasurile dintr-o sută... Te rog, maestre, să-mi spui şi mie numele ofiţerului principal care a condus şi supravegheat tortura mea...
Mi-ai spus mai devreme că-i cunoşti numele.

Şeih Şakir tăcu îngândurat...

— Te rog, maestre... Nu voi avea linişte până ce nu-i voi cunoaşte numele...

— Nu poţi fi sigur în privinţa identităţii lui... Dar cei care supraveghează acţiunile de tortură în Securitatea Centrală sunt doi: colonelul Salih Raşwan şi generalul de brigadă Fathi al-Wakil... Amândoi sunt nişte

criminali necredincioşi şi vor ajunge în gheena... Şi de ce soartă rea vor avea ei parte! Dar la ce-ţi foloseşte să cunoşti numele ofiţerului?...

— Mă voi răzbuna pe el...

— Prostii! îţi vei irosi viaţa căutând pe cineva pe care nu l-ai văzut cu ochii tăi? O luptă nebună sortită eşecului...

—-Am să o duc până la capăt...

— Vei lupta singur împotriva unui regim întreg, care are armată, poliţie şi cantităţi uriaşe de arme?

— Tu spui acest lucru, după ce m-ai învăţat că un musulman adevărat reprezintă singur o naţiune? Oare Adevărul cel Binecuvântat şi Preamărit nu a spus: *Şi câte grupuri mici nu au biruit grupuri numeroase, cu voia lui Allah?* Adevăr grăit-a Allah Preamăreţul.

— Allah a spus fireşte adevărul, dar bătălia ta împotriva regimului te va costa viaţa... Vei muri, fiule... Te vor ucide cu ocazia primei confruntări cu ei.

Taha tăcu, uitându-se la chipul şeihului, căci pomenirea morţii avu influenţă asupra lui.

— Eu simt mort de-acum... îi răspunse după o vreme. M-au ucis în timpul detenţiei. Când îţi calcă onoarea în picioare, râzând...

Când îţi dau un nume de femeie şi te obligă să răspunzi la noul nume şi eşti nevoit să răspunzi din pricina torturilor cumplite... Mie mi-au dat numele Fawziyya... Şi mă băteau în fiecare zi până ce le răspundeam: Eu sunt femeie şi numele meu este Fawziyya... Vrei să uit toate astea şi să trăiesc?

Vorbea cu amărăciune, în timp ce-şi muşca buza de jos.

— Ascultă, Taha! îl întrerupse şeihul. Acesta este ultimul cuvânt. Eu vreau să fiu cu conştiinţa împăcată şi curată înaintea lui Allah Preaslăvitul şi Preaînaltul. Implicarea în lupta împotriva acestui regim înseamnă moarte sigură.

— Nu mă mai tem de moarte. M-am pregătit să fiu martir şi doresc din inimă să mor ca un martir şi să ajung în Paradis...

Din nou se aşternu tăcerea, dar şeihul se ridică brusc de pe scaunul lui, se apropie de Taha, îl privi puţin drept în faţă, apoi îl îmbrăţişă cu putere şi izbucni cu fata luminoasă:

— Allah să te binecuvânteze, fiul meu! Aşa sunt cei care cred cu adevărat! Ascultă! Întoarce-te acum acasă şi pregăteşte-ţi un geamantan, ca şi cum ai pleca într-un voiaj... Iar mâine-dimineaţă ne întâlnim ca să te

conduc.

— Unde?

— Nu mă întreba! Fă ceea ce îţi spun şi vei afla totul la momentul potrivit...

Acest dialog a avut loc între ei ieri. Taha a înţeles că opoziţia şeihului de la început a fost doar un truc pentru a verifica forţa hotărârii sale.

Acum stau unul lângă altul tăcuţi în vagonul aglomerat al metroului. Şeihul priveşte pe fereastră, în vreme ce Taha se uită fix la călători fără să-i vadă, căci în mintea lui se repetă întrebarea obsedantă: Unde îl conduce şeihul? Are încredere în el, fireşte, dar, în ciuda acestui lucru, îl copleşesc teama şi fel de fel de gânduri. Presimte că se îndreaptă către o situaţie primejdioasă, hotărâtoare şi esenţială. Simţi un fior când şeihul îi şopti:

— Pregăteşte-te!... Coborâm la Turah al-Asmant... Staţia următoare...

Staţia poartă numele fabricii de ciment construite de elveţieni în anii ’20. Apoi revoluţia a naţionalizat-o şi i-a dublat capacitatea de producţie, astfel încât fabrica a devenit cea mai mare din lumea arabă. După aceea a cunoscut, asemenea celorlalte mari companii, faza deschiderii economice şi

privatizării, iar firmele străine au cumpărat numeroase acţiuni la ea.

Linia de metrou traversează compania chiar prin centrul ei, în dreapta se află clădirile administrative şi cuptoarele uriaşe, iar în stânga se întinde un deşert vast, înconjurat de munţi, unde se află carierele în care blocurile gigantice sunt dinamitate şi apoi transportate cu mari camioane pentru a fi calcinate în cuptoarele de ciment.

Şeih Şakir împreună cu Taha coborâră, traversară în direcţia muntelui şi porniră pe jos prin deşert. Soarele dogorea, iar atmosfera era încărcată de praful care acoperea întreaga regiune. Taha simţi că i se usucă gâtul şi o durere uşoară îl apasă în capul pieptului. Apoi tuşi din cauza senzaţiei de greaţă.

— *Răbdarea e frumoasă,* eroule! glumi şeihul. Atmosfera este poluată din cauza prafului de ciment... Mâine o să te obişnuieşti cu ea... în orice caz, mai avem puţin şi ajungem...

Se opriră lângă o colină mică de piatră şi aşteptară câteva minute până când auziră uruitul unui motor şi se ivi un camion de transportat piatră, care se opri în faţa lor. Şoferul era un tânăr îmbrăcat într-o salopetă albastră de muncitor, uzată şi decolorată din

cauza vechimii. Se salută în grabă cu şeihul, care privi la el cercetător şi zise:

— Allah şi Paradisul...

— Răbdare şi victorie... îi răspunse şoferul zâmbind.

Aceasta era parola. Şeihul îl prinse pe Taha de mână şi urcară în cabina camionului. Cei trei nu scoaseră nici o vorbă. Camionul urmă drumul prin munte, fiind depăşit de alte câteva maşini de transport aparţinând companiei. La un moment dat, şoferul coti pe un drum îngust nepietruit, pe care merse mai mult de o jumătate de oră. Taha se simţi ispitit să-şi mărturisească neliniştea, dar renunţă când îl văzu pe şeih cufundat în citirea versetelor dintr-un Coran de format mic pe care-1 ţinea în mână. În cele din urmă, se iviră în depărtare nişte siluete care treptat deveniră tot mai clare: era un pâlc de case construite din cărămidă roşie. Camionul se opri. Taha coborî împreună cu şeihul, în vreme ce şoferul îi salută şi întoarse maşina.

Priveliştea semăna cu străzile mahalalelor din marile oraşe: sărăcie izbitoare, băltoace pe uliţele cu ţărână, găini şi raţe alergând în jurul caselor, copii desculţi, jucându-se, câteva femei cu văl, şezând în faţa uşilor... Şeihul înaintă cu încrederea celui care

cunoaşte locul şi intră împreună cu Taha într-una din aceste case. Se strecurară prin uşa deschisă într-o încăpere spaţioasă complet goală, cu excepţia unui mic birou şi a unei table negre agăţate pe un perete. Pe podea era întinsă o rogojină galbenă mare, pe care stăteau un grup de tineri bărboşi îmbrăcaţi în ghilbaburi albe. Când îl văzură pe şeihul Şakir, se ridicară în picioare, îl salutară şi-l îmbrăţişară unul după altul. Cel mai în vârstă dintre ei rămase ultimul. Era un bărbat înalt şi mătăhălos, cam de patruzeci de ani, avea o barbă neagră, lungă şi peste ghilbabul alb purta un fel de eşarfă verde închis. De la pleoapa stângă i se ridica pe frunte o cicatrice, probabil urma unei răni mai vechi, care-1 împiedica să închidă ochiul complet. Bărbatul se bucură când îl văzu pe Şeih Şakir şi-l salută cu glasul răguşit:

—*As-Salamu alay-kum*! „Pace vouă“. Unde a fost maestrul nostru? De două săptămâni te aşteptăm...

— Treburi extrem de urgente m-au împiedicat să vin, Bilal... Ce faceţi tu şi fraţii tăi?

— Slavă lui Allah, suntem bine - cu voia lui Allah...

— Şi cum merge treaba voastră?

— Aşa cum ai citit în ziare... Din succes în succes, mulţumită lui Allah.

Şeih Şakir îl cuprinse pe Taha cu braţul şi-i spuse bărbatului zâmbind:

— Acesta este Taha al-Şazli, despre care ţi-am vorbit, Bilal... Un model de tânăr angajat, pios şi curajos, dar noi nu punem pe nimeni mai presus de Allah.

Taha înaintă pentru a strânge mâna bărbatului şi simţi pumnul lui puternic. Ascultă cuvintele şeihului, privind la faţa mutilată a celui care-i întâmpină.

— Ţi-1 prezint, Taha - cu voia lui Allah -, pe fratele tău întru Allah - şeihul Bilal, comandantul taberei... Aici, Taha, vei învăţa împreună cu şeihul Bilal - cu voia lui Allah - cum să-ţi dobândeşti drepturile şi cum să te răzbuni pe toţi tiranii...

Suad se trezi şi deschise ochii cu greu. Simţea greaţă şi dureri în stomac şi în cap, iar gâtul îi era uscat. Încet-încet îşi dădu seama că se află într-un spital, încăperea era mare şi tavanul înalt. Câteva scaune vechi şi o masă mică într-un colt... Uşa dublă cu două ferestruici rotunde semăna cu uşile sălilor de operaţie din filmele egiptene ale anilor ’40... Alături de pat stătea o asistentă voinică şi cu nasul cârn. Se aplecă asupra lui

Suad şi-i puse mâna pe faţă, apoi zise, zâmbind:

— Slavă Domnului că eşti sănătoasă!... Domnul a fost bun cu tine... Ai avut o hemoragie teribilă...

— Mincinoase! ţipă Suad cu glasul sugrumat şi o împinse pe asistentă, îndepărtând-o. Mi-aţi provocat avortul fără voia mea... Să vă ia toţi dracii!

Asistenta ieşi din cameră şi o mânie turbată puse stăpânire pe Suad. Începu să dea din picioare şi să urle cât o ţineau puterile:

— Criminalilor, mi-aţi provocat avortul!... Chemaţi brigada de poliţie! O să vă bag pe toţi la închisoare...

Uşa se deschise şi se ivi un medic tânăr care se apropie de ea, urmat de asistentă.

— Eram însărcinată şi mi-aţi provocat avortul fără voia mea... urlă Suad din nou.

Medicul zâmbi. Se vedea că minte şi că se teme.

— Dumneata ai avut hemoragie, madam... bolborosi el. Linişteşte-te, fiindcă agitaţia s-ar putea să-ţi dăuneze!...

Suad izbucni din nou. Porni să urle, să-i insulte şi să plângă. Medicul şi asistenta ieşiră. Apoi se deschise uşa şi apăru fratele ei Hamidu, însoţit de Fawzi, fiul lui Hagg

Azzam. Hamidu alergă spre ea şi o sărută, în vreme ce ea izbucni într-un plâns fierbinte, hohotind, şi-1 îmbrăţişă.

Faţa lui Hamidu se crispă şi-şi strânse buzele, fără să scoată un cuvânt. Fawzi aduse calm un scaun din fundul camerei şi se aşeză lângă pat. Îşi trase capul pe spate şi spuse cu voce cumpănită, accentuând cuvintele, cu claritate, ca şi cum ar fi ţinut o lecţie unor copii:

— Ascultă, Suad... Totul depinde de soartă şi de destin... Hagg Azzam s-a înţeles cu tine asupra unui lucru şi tu ai încălcat înţelegerea, iar cel care începe primul este mai nedrept...

— Domnul să se răzbune pe tine şi pe tatăl tău!... Criminalilor... Fii de căţea!...

— Ţine-ţi gura! se zborşi Fawzi la ea mânios,
încruntându-se.

Părea aspru şi crud. Tăcu puţin, oftă şi reluă lecţia:

— Cu toate că eşti nepoliticoasă, Hagg te-a tratat după cum cere rânduiala lui Allah... Ai avut hemoragie şi puteai să mori... Te-am adus la spital şi doctorul a fost nevoit
să-ţi facă avort... Hârtiile spitalului există, raportul medicului există... Spune-i, Hamidu!...

Hamidu lăsă capul în jos, fără să scoată un cuvânt, şi glasul lui Fawzi se ridică din nou:

— Tatăl meu, Hagg Azzam, este un om cu frică de Domnul nostru... A divorţat de tine şi ţi-a dat mai mult decât ţi s-ar fi cuvenit - Allah să-l recompenseze! Diferenţa de zestre şi cheltuielile au fost calculate după rânduiala lui Allah şi am mai dat şi ceva în plus de la noi... Hamidu are un cec în valoare de douăzeci de mii de lire... Cheltuielile pentru spital sunt achitate... Ti-am scos lucrurile din casă şi o să ti le trimitem la Alexandria...

Se aşternu o tăcere adâncă. Suad, simţindu-se înfrântă, porni să plângă încet. Fawzi se ridică. În clipa aceea părea puternic şi hotărât, ca şi cum întreaga lume ar fi depins de ceea ce spunea el. Făcu doi paşi spre uşă, dar se întoarse, de parcă şi-ar mai fi adus brusc aminte de ceva, şi adăugă:

— Şefule... Hamidu... bagă-i minţile în cap surorii tale, fiindcă se pare că nu prea are creier... întreaga poveste
s-a încheiat şi şi-a primit toate drepturile, până la ultimul sfanţ... Am început prieteneşte şi sfârşim prieteneşte... Dacă tu şi sora ta o să încercaţi să ne faceţi probleme sau o să vorbiţi, noi ştim să vă punem la punct... Ţara asta este a noastră,

Hamidu, avem mână lungă şi dispunem de toate culorile... Alege culoarea care-ţi place!...

Se îndepărtă încet, până ce ieşi din cameră, trântind uşa cu putere în urma lui.

Aşa cum un om îşi scutură cu două degete cele câteva grăunţe de praf de pe pieptul costumului elegant şi-şi reia mersul, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, tot aşa s-a debarasat şi Hagg Azzam de Suad Gabir, reuşind să-şi stăvilească pasiunea pentru ea. Amintirea trupului ei mlădios, fierbinte şi dulce îi dădea târcoale, dar numai cu o trudă mare şi dureroasă reuşea s-o alunge. Rechema intenţionat în minte chipul ei fioros şi dezagreabil din scena finală, îşi imagina problemele şi scandalurile de care ar fi avut parte, dacă n-ar fi scăpat de ea şi se consola cu gândul că momentele minunate de care a avut parte în timpul mariajului cu ea nu l-au costat prea mult. Se gândeşte, de asemenea, la faptul că experienţa cu ea se poate repeta, pentru că există multe femei sărace şi frumoase pe care le poate lua în căsătorie în mod legal, fără ca nimeni să-i poată reproşa ceva. Cu toate aceste gânduri, încearcă să-şi şteargă din memorie chipul lui Suad şi uneori reuşeşte, alteori nu.

S-a aruncat în vâltoarea afacerilor pentru

a uita. Inaugurarea agenţiei de automobile Tasso a avut loc la numai câteva zile după despărţire şi împreună cu fiii săi Fawzi şi Mu’min a instituit un comandament al
operaţiunilor în biroul său, ca şi cum ar fi intrat într-un război. A supravegheat pregătirile pentru grandioasa recepţie organizată la hotelul Semiramis şi a invitat personal toate mărimile, care au răspuns invitaţiei lui: miniştri actuali şi foşti înalţi demnitari, redactori-şefi ai principalelor ziare centrale. Câştigarea prieteniei acestora l-a costat zeci de autoturisme oferite cadou sau la preţuri simbolice. Acest lucru s-a petrecut cu consimţământul reprezentanţilor japonezi şi în unele cazuri chiar la propunerea lor.

Recepţia a durat până la o oră târzie din noapte. Televiziunea a difuzat secvenţe din ea, în regim de publicitate plătită, iar majoritatea ziarelor i-au asigurat relatări ale evenimentului. Un cunoscut analist economic a prezentat inaugurarea agenţiei Tasso în ziarul *Al-Akhbar* ca fiind un pas patriotic curajos întreprins de omul de afaceri egiptean autentic Muhammad Azzam pentru a sparge monopolul maşinilor occidentale şi i-a îndemnat pe toţi oamenii de afaceri egipteni să urmeze calea corectă şi dificilă

pe care a ales-o Hagg Azzam, pentru a asigura renaşterea şi sănătatea economiei egiptene. Vreme de două săptămâni, ziarele au fost pline de fotografii şi declaraţii ale lui Hagg Azzam. Fotografia semnării contractului privind înfiinţarea agenţiei a fost extrem de expresivă: Hagg Azzam, cu statura sa uriaşă, cu faţa plebeiană şi cu privirea de vulpe şireată, apărea alături de domnul Yen Ki, preşedintele consiliului de administraţie al companiei Tasso, cu statura lui pipernicită de japonez, cu privirea încrezătoare şi cu chipul rafinat şi serios. Diferenţa dintre înfăţişarea celor doi bărbaţi reflecta parcă marea deosebire dintre ceea ce se întâmplă în Egipt şi ceea ce se întâmplă în Japonia...

Agenţia a realizat încă din primele luni vânzări incredibile, întrecând orice aşteptări. Câştigurile s-au revărsat peste Hagg Azzam, care a primit binefacerea lui Allah, aducându-i mulţumiri şi donând zeci de mii de lire în scopuri caritabile. Partea japoneză i-a oferit lui Azzam proiecte suplimentare privind operaţiunile de service de la Cairo şi Alexandria.

Hagg Azzam a trăit cele mai strălucite zile din cariera sa, cu excepţia unui singur motiv de tristeţe, pe care a încercat să-l ignore,

dar în zadar...

Al-Fuli l-a urmărit pentru a se întâlni cu el, însă Azzam l-a tot amânat, dar în cele din urmă n-a mai avut de ales şi s-a dus la întâlnirea cu el la hotelul Sheraton, pregătit pentru a face faţă oricăror dificultăţi.

Holul întunecos ziua în amiaza mare şi aglomerat până la refuz semăna mai degrabă cu un vagon de clasa a treia al trenului de Al-Sa'id decât cu sala de aşteptare a unui spital: femei în picioare, îngrămădite, cu copii bolnavi în braţe, mirosul sufocant de transpiraţie, podeaua şi pereţii murdari peste măsură, câţiva asistenţi care orânduiau intrarea în sala de consultaţii le dojeneau pe femei, împingându-le cu mâinile, îmbrânceli, ţipete şi zarvă nesfârşită. Hatim Raşid împreună cu Abduh şi Hidiyya, cu copilul care nu contenea din plâns în braţe, sosiră şi rămaseră un timp în aglomeraţia aceea. Hatim hotărî să se apropie de asistent, cerându-i să se întâlnească urgent cu directorul spitalului, dar acesta se uită la el indignat şi-i răspunse că directorul nu se află acolo. Abduh a fost gata să se ia la harţă când i-au spus că trebuie să aştepte la rând ca să intre cu copilul la consultaţie. Hatim

alergă la cel mai apropiat telefon public, formă vreo câteva numere pe care le avea în mica agendă păstrată tot timpul în buzunar. Rezultatul? Directorul-adjunct al spitalului ieşi şi-i întâmpină cu căldură, cerându-şi scuze că directorul nu se află acolo. Era un bărbat în jur de patruzeci de ani, alb şi gras, a cărui faţă inspira bunătate şi simplitate. îl consultă pe copil cu atenţie şi le zise neliniştit:

— Din păcate, aţi venit prea târziu şi situaţia este critică. Acest copil este deshidratat şi are febră...

Scrise un bilet şi i-1 dădu lui Abduh, care nu-şi mai putea stăpâni nervii, fuma şi o certa pe soţie. Luă copilul în braţe şi alergă după asistenta care preluă cazul de la doctor. Il duseră la sala de terapie intensivă şi-i fixară tuburile cu glucoză la braţul plăpând. Avea faţa extrem de palidă, ochii duşi în fundul capului şi plânsul începu să i se stingă. Simţiră cu toţii o tristeţe grea şi Abduh o întrebă pe asistentă care este situaţia.

—Rezultatul tratamentului se va vedea după cel puţin două ore, îi răspunse ea. Domnul este milostiv...

Tăcerea se aşternu din nou şi Hidiyya începu să plângă încet. Hatim se trase mai la

o parte cu Abduh, îi strecură în buzunar câteva bancnote şi-l bătu pe umăr, zicându-i:

— Ia, Abduh, banii ăştia pentru cheltuielile cu spitalul. Dacă mai este nevoie de ceva, te rog să-mi spui... Eu trebuie să mă duc la ziar... Vorbim diseară ca să-mi spui cum stau lucrurile...

— Ce bine ar fi fost dacă te-aş fi cunoscut mai demult... — De ce?

— Viaţa mea ar fi fost cu totul alta...

— Suntem încă în viată... Hai, schimbă-ti viaţa!...

— Ce să mai schimb, Busayna? Am şaizeci şi cinci de ani... Adică... să fie sfârşitul bun?...

— Cine ţi-a spus? Poţi să trăieşti încă douăzeci sau treizeci de ani... Numai Allah hotărăşte asupra vieţii oamenilor...

— Ar fi prea frumos... Cine n-ar vrea să mai trăiască încă treizeci de ani... cel puţin?

Izbucniră amândoi în hohote de râs... El cu glasul lui răguşit, ea cu ciripiturile ei melodioase în cascadă... Stăteau întinşi în pat, goi... O ţinea în braţe, simţind atingerea părului ei moale şi des pe mână... Se eliberase ră cu desăvârşire de sentimentul că trupul fiecăruia i-ar aparţine numai lui şi petreceau ceasuri întregi complet goi. Îi făcea cafeaua

şi îi pregătea paharele de whisky şi aperitivele şi din când în când dormeau amândoi. Mai făcea şi dragostea cu ea, dar de cele mai multe ori doar stăteau întinşi alături aşa pur şi simplu. Stingea lumina din cameră şi contempla chipul ei la lumina slabă, tremurătoare ce se strecura din stradă, în clipele acelea, îi părea ireală, o nălucă minunată, o fiinţă nocturnă care va dispărea brusc, aşa cum a şi venit, odată cu prima licărire a zorilor. Stăteau de vorbă. Glasul ei răzbătea prin întuneric adânc, dulce şi cald.

— Când o să plecăm? îl întrebă ea cu un ton serios, cu privirile aţintite în tavan.

— Unde să plecăm?

— Mi-ai promis că o să plecăm împreună...

— Tu tot mai urăşti această ţară? o întrebă privind-o în ochi.

Dădu din cap afirmativ, uitându-se mai departe în tavan.

— Eu nu pot înţelege generaţia asta a voastră câtuşi de puţin. În vremea mea, iubirea de patrie era ca o religie... Mulţi tineri au murit în lupta împotriva englezilor.

Busayna se ridică în capul oaselor şi zise:

— Făceaţi demonstraţii ca să-i alungaţi pe englezi?! Iată că s-au dus... Şi asta înseamnă că situaţia ţării s-a îmbunătăţit?

— Motivul deteriorării situaţiei din ţară este lipsa democraţiei... Dacă ar exista un regim democratic adevărat, Egiptul ar fi o mare putere... Blestemul Egiptului este dictatura, iar consecinţele inevitabile ale dictaturii sunt sărăcia, corupţia şi eşecul în toate domeniile...

— Astea-s vorbe mari... Eu visez la nivelul meu... As vrea să trăiesc confortabil şi să am familia mea... Un soţ care să mă iubească, nişte copii pe care să-i cresc şi o casă micuţă, cochetă şi confortabilă, în locul cămăruţei de pe terasă. Aş vrea să plec într-o ţară curată, fără murdărie, sărăcie şi nedreptate... Ştii, fratele unei prietene a căzut de trei ori la liceu şi a plecat în Olanda... S-a însurat cu o olandeză şi s-a stabilit acolo... Ne spune că acolo nu există nedreptate şi minciună ca la noi... Acolo fiecare îşi primeşte dreptul şi oamenii se respectă. Până şi măturătorul de pe stradă este respectat... De aceea aş vrea să plec în străinătate... să trăiesc acolo... să muncesc şi să fiu într-adevăr respectată... Să câştig din munca mea, în loc să mă duc cu unul ca Talal în depozit, ca să-mi dea zece lire... închipuie-ţi... îmi dădea pentru fiecare dată zece lire... adică atât cât costă două pachete de Marlboro... Atât de tâmpită am fost...

— Tu aveai nevoie şi cel care se află în nevoie nu se gândeşte... Busayna, eu nu mai vreau să trăieşti în trecut... Tot ce ţi s-a întâmplat a fost o pagină care s-a întors... Gata!... Gândeşte-te la viitor... Noi suntem acum împreună şi ne simţim bine şi eu n-o să te părăsesc niciodată...

După câteva momente de tăcere, Zaki continuă pe un ton vesel, pentru a alunga tristeţea:

— Peste o lună sau două cel mult o să primesc o mare sumă de bani şi te iau cu mine... Plecăm...

— Serios?

— Serios...

— Şi unde ne ducem?

— În Franţa...

Scoase un ţipăt de bucurie, bătu din palme ca un copil şi zise glumind cu viclenie:

— Dar fii tare şi ai grijă de sănătate ca să nu leşini
pe-acolo, căci asta ar fi o adevărată belea...

Când râdea, muşchii feţei i se contractau şi-i apăreau broboane de sudoare pe frunte. Părea o fiinţă ciudată şi sălbatică într-un fel, ca şi cum ar fi fost luată prin surprindere de fericire şi ar fi decis să se ţină de ea cu putere, ca să nu-i mai scape.

— Gata? Ne-am înţeles? şopti Zaki,

îmbrăţişând-o.

— Ne-am înţeles!

Începu cu mâinile ei... îi sărută mai întâi degetele, unul câte unul, apoi trecu la palmă şi la braţ, până când ajunse la sânii ei plini şi tari... Iar când ajunse la gât şi-i dădu la o parte părul des pentru a-i devora urechea mică, simţi trupul ei sub el arzând de dorinţă...

Totul începu cu o şoaptă. „Şoaptă“ este cuvântul corect - un sunet foarte slab care apăru brusc, în timp ce Zaki devora buzele Busaynei într-un sărut fierbinte. Trecură câteva secunde, în care ei rămaseră îmbrăţişaţi. Apoi sunetul se repetă, de data aceasta clar. Uşa camerei în care dormeau era deschisă şi lui Zaki îi trecu prin minte - ca o străfulgerare - că cineva se mişcă prin camera de primire. Sări gol din pat, în vreme ce Busayna scoase un ţipăt ascuţit şi se grăbi să-şi pună ceva peste trupul gol, la întâmplare. Apoi se succedară scene de coşmar - clipe încordate de groază, pe care Zaki şi Busayna nu le vor uita niciodată. în cameră se aprinse lumina şi apăru un ofiţer de poliţie în uniformă, iar în spatele lui stăteau câţiva agenţi. Dintre ei, ieşi în faţă Dawlat, cu un zâmbet maliţios şi hain. Se înălţă numaidecât şi glasul ei piţigăiat şi plin

de ură ca moartea:

— Scandal şi neruşinare! în fiecare zi vii cu o târfă şi te culci cu ea... Ajunge cu dezmăţul, frate! N-ai pic de ruşine?

— Ţine-ţi gura! ţipă Zaki la ea, ca o primă reacţie, revenindu-şi din uluială.

Părea extrem de agitat. Trupul gol îi tremura şi ochii îi ieşeau din orbite de mânie. Inconştient, întinse mâna spre pantaloni şi ţipă din nou, în timp ce se îmbrăca:

— Ce s-a întâmplat? Ce-i comedia asta? Cine ţi-a îngăduit să dai buzna în biroul meu? Ai mandat de la procuratură? ţipă la tânărul ofiţer, a cărui figură îi păru de la început ostilă.

— Dumneata mă înveţi să-mi fac meseria? îi răspunse printr-o întrebare, calm, dar provocator. N-am nevoie de nici un mandat de la procuratură! Doamna, sora care locuieşte împreună cu dumneata, a prezentat o reclamaţie în legătură cu faptul că practici prostituţia în casa ei şi a cerut o inspecţie oficială pentru confirmarea situaţiei, întrucât a deschis un proces de sechestru împotriva dumitale...

— Prostii... Asta-i biroul meu personal şi

ea nu locuieşte aici cu mine...?

— Dar dumneaei a deschis cu propria-i cheie şi ne-a introdus aici...

— Chiar dacă are o cheie... Asta-i biroul meu... Pe numele meu...

— Păi să consemnăm lucrul ăsta în procesul-verbal.

— Ce să consemnaţi? Ia mai duceţi-vă dracului! O

O să plătiţi preţul violării dreptului sacru al proprietăţii oamenilor...

— Caracterul sacru al târfelor, dacă vrei să spui adevărul, se amestecă Dawlat în vorbă, şi cu ochii larg deschişi se apropie de ea cu prudenţă.

— Ţi-am spus, ţine-ţi gura!...

— Ţine-ţi gura tu, moş murdar...

— Faceţi linişte, doamnă, vă rog... interveni ofiţerul pentru a o potoli pe Dawlat, prefăcându-se furios, pentru a masca angajarea de partea ei. Ascultă, domnule... i se adresă apoi lui Zaki. Eşti om bătrân şi n-are rost să recurgi la insulte...

— De fapt ce vrei mai exact?...

— Înregistrăm situaţia şi luăm două cuvinte.

— Ce situaţie să înregistrezi? Mai bine recunoaşte că eşti tocmit... Tocmit de vipera asta...

— Ştii ce, mi se pare că eşti un tip care întrece măsura. Ţi-o spun pentru ultima oară... Nu vrei să-ţi petreci noaptea în linişte?...

— Mă ameninţi, adică? Un singur telefon dacă dau te pun la punct...

—Aşa carevasăzică? Bine... o să-ţi pară rău... zise ofiţerul înfuriat peste măsură. Ia vino-ncoa', băiatul mamii, împreună cu târfa ta până la secţie...

— Te avertizez să nu foloseşti cuvinte pentru care s-ar putea să fii aspru tras la răspundere... N-ai nici un drept să ne reţii...

— O să-ţi arăt eu ce drepturi am!...

Apoi, ofiţerul se întoarse şi le zise agenţilor:

— Luaţi-i!...

Agenţii aşteptau acest cuvânt ca pe un semnal secret şi se repeziră la Zaki şi la Busayna. Zaki se împotrivi, ameninţând şi protestând, dar agenţii îl prinseră cu putere. Busayna, în schimb, continua să ţipe şi să se lovească peste obraji cu palmele, parcă cerând îndurare, în timp ce ei o trăgeau afară...

La început, Taha se simţi destul de stingherit, dar acest sentiment îl părăsi treptat, pe măsură ce se obişnui cu regimul

strict al taberei: sculareа înainte de ivirea zorilor, rugăciunea, citirea Coranului, micul dejun, apoi trei ore de exerciţii fizice dificile neîntrerupte (fitness şi arte marţiale). După aceea, fraţii se întâlneau la lecţii (jurisprudenţă, exegeza Coranului şi hadis), ţinute de şeihul Bilal şi de alţi teologi. După-amiezile erau destinate exerciţiilor de tragere cu arma. Fraţii se urcau într-un autobuz mare (pe care scria Compania Egipteană de Ciment Turah) şi se îndreptau spre creierii munţilor, unde se antrenau în trageri, confecţionarea de bombe artizanale şi utilizarea lor. Ritmul activităţilor din tabără era foarte alert şi Taha nu avea timp să gândească. Chiar şi în ceasul conversaţiei de după rugăciunea de seară, discuţiile fraţilor se concentrau asupra chestiunilor religioase, în cadrul lor prezentându-se argumentele legale despre necredinţa regimului, necesitatea luptei împotriva lui şi lichidării lui.

Când vine ora culcării, fraţii se despart: cei căsătoriţi se duc la familiile lor, care locuiesc în casele de la poalele muntelui, în vreme ce necăsătoriţii dorm într-o clădire mică, rezervată lor. Numai atunci, după ce se sting luminile şi se aşterne liniştea, Taha al-Şazli se întinde în patul său şi, în bezna

nopţii, rememorează cu o luciditate desăvârşită evenimentele din trecut, ca şi cum o energie luminoasă uluitoare s-ar descătuşa brusc din memoria sa, şi o poate vedea pe Busayna al-Sayyid. Atunci îl copleşeşte tandreţea şi uneori chiar zâmbeşte, în vreme ce îi vin în minte momentele plăcute petrecute împreună, dar curând îl cuprinde mânia, când i se iveşte chipul ei din timpul ultimei lor întâlniri, când i-a spus cu indiferenţă: „Povestea noastră s-a încheiat, Taha. Fiecare din noi va apuca pe un alt drum". Apoi îl năpădesc brusc, ca nişte lovituri succesive, amintirile din detenţie: bătaia, umilinţele, sentimentul că este slab, neputincios şi învins, încercat de fiecare dată când era violat, izbucnirea în lacrimi, încercarea de a-i îndupleca pe soldaţi să se oprească din introducerea acelui băţ gros în trupul său, glasul lui slab şi întrerupt, când îi porunceau şi el trebuia să rostească „Sunt femeie" şi-l loveau din nou, întrebându-1 care-i este numele, iar el răspundea cu glasul stins: „Fawziyya"... în clipele acelea explodau în râs, ca şi
cum ar fi urmărit o comedie. Taha îşi
aminteşte
toate
aceste lucruri şi nu mai este în stare să

adoarmă; rămâne treaz, rănile i se deschid, fata i se contractă în întuneric, respiraţia i se accelerează şi gâfâie, de parcă ar alerga, o ură violentă pune stăpânire pe el şi nu se linişteşte decât atunci când aude vocile ofiţerilor, le clarifică şi le distinge, înmagazinându-le cu grijă în memorie... După aceea, îl cuprinde o dorinţă arzătoare şi trupul aproape
că-i tremură sub apăsarea ei — ar vrea să se răzbune şi se vede pedepsindu-i pe toţi aceia care l-au torturat şi l-au violat...

Această sete de răzbunare a ajuns să-l domine şi să-l impulsioneze, astfel încât a realizat un progres uimitor la antrenamente. Cu toate că este aproape un copil, a ajuns să-i învingă pe mulţi dintre cei care sunt mai mari decât el în luptele corp la corp şi numai în câteva luni a ajuns să se remarce în folosirea armelor obişnuite, semiautomate şi automate şi în confecţionarea bombelor artizanale cu toată uşurinţa şi măiestria.

Progresul său rapid i-a uimit pe toţi fraţii. Odată, după un exerciţiu de tragere, în care n-a greşit decât un singur cartuş din douăzeci, Şeih Bilal s-a apropiat de el şi l-a bătut pe umăr, zicându-i, cu cicatricea tremurând, aşa cum se întâmpla de obicei când era emoţionat:

— Allah să te binecuvânteze, Taha! Ai devenit un maestru în trageri...

— Şi când o să-mi îngădui să iau parte la jihad? a zis Taha cu îndrăzneală, folosind prilejul pentru a adresa o întrebare care-1 frământa.

— Nu te grăbi, fiule... Fiecare lucru la vremea lui... şopti Şeih Bilal pe un ton prietenos, după câteva clipe de tăcere.

Apoi s-a îndepărtat repede, voind parcă să pună capăt discuţiei, lăsându-1 pe Taha nemulţumit de acest răspuns confuz, căci el ardea de nerăbdare să se răzbune şi-şi dădea seama că este complet pregătit pentru acţiune. De ce îl tot amână? El nu este mai nepregătit decât colegii săi care iau parte la jihad şi care se întorc apoi în tabără, mândrindu-se pentru ceea ce au făcut şi primind felicitări de la fraţii lor. Taha a mers după aceea de mai multe ori la Şeih Bilal, cerându-i să-l trimită la operaţiuni, dar acesta a continuat să-l amâne cu răspunsuri evazive, până când, ultima dată, s-a înfuriat şi a ţipat:

— In curând... In curând... Când o să fie acest „curând"? Dacă mă socoteşti inapt pentru jihad, de ce
nu-mi spui să plec din tabără?

Pe chipul şeihului Bilal se aşternu un

zâmbet larg, ca şi când entuziasmul lui Taha l-ar fi făcut să se simtă fericit, şi îi zise:

— Încrede-te în Allah, Taha, şi o să primeşti veşti bune, cu voia Lui...

Şi, într-adevăr, nu a trecut nici o săptămână şi unul dintre fraţi l-a anunţat că Şeih Bilal îl cheamă la el.

Imediat după rugăciunea de amiază, s-a dus aproape în fugă la biroul şeihului: o cameră îngustă în care se aflau o măsuţă veche, câteva scaune uzate şi o rogojină din frunze de palmier pe care se aşezase şeihul şi se cufundase în citirea Coranului, fără să bage de seamă că Taha stătea lângă el. Abia după câteva clipe, l-a salutat zâmbind şi
l-a invitat să se aşeze lângă el.

— Am trimis să te cheme pentru o chestiune
importantă...

— Vă ascult porunca...

— Nu există poruncă decât de la Allah... Ascultă, domnul meu... Am hotărât să te însurăm, îi zise şeihul pe neaşteptate şi izbucni în râs.

Dar Taha nu se bucură câtuşi de puţin, iar chipul lui brun se întunecă şi mai tare. Încruntându-se, îi replică tăios:

— Nu pricep!

— Te însori, fiul meu... Nu ştii ce

înseamnă însurătoarea?

— Nu, maestre! Nu înţeleg! răspunse Taha pe un ton ridicat de data aceasta. Nu pricep cum vine asta! Eu vă rog să-mi permiteţi să iau parte la jihad, iar dumneavoastră îmi vorbiţi de însurătoare... Eu am venit aici să mă însor? Nu pricep deloc cum vine asta... Probabil că vreţi să vă bateţi joc de mine...

Pentru prima oară, faţa şeihului se contractă de mânie şi răspunse răstit:

— Nu se cuvine să-mi vorbeşti în felul ăsta, Taha... Te rog să te controlezi pe viitor, ca să nu mă supăr pe tine... Tu vrei să te răzbuni pe cei care au fost nedrepţi cu tine, dar trebuie să-ţi spun că tu nu eşti singurul pe care l-au torturat la Securitatea Naţională... Au torturat mii de fraţi... Eu însumi port urmele torturii pe chip, după cum bine vezi, însă eu nu-mi pierd firea şi nu strig în fiecare zi în faţa şeihilor mei... îţi închipui că eu te împiedic să iei parte la jihad, însă Allah ştie, fiul meu, că această chestiune nu depinde numai de mine... Nu eu iau hotărârile în legătură cu operaţiunile, nici măcar nu ştiu de ele decât în ultimele clipe... Eu simt doar comandantul taberei, Taha, nu sunt nici măcar membru în Consiliul Consultativ al Gamaa...

Te rog să înţelegi lucrurile astea, să te linişteşti şi să-mi dai şi mie pace... Nu eu iau deciziile. Tot ce pot face eu este să le propun celor din consiliu numele tău şi am insistat în repetate rânduri cu această propunere, am scris numeroase rapoarte despre curajul tău şi despre progresul înregistrat la antrenamente, însă ei nu au decis încă trimiterea ta. Aşadar, vina nu este a mea, eu cred că în curând vei primi o misiune, cu voia lui Allah...

Taha tăcu, stătu puţin cu capul plecat, apoi îşi ceru scuze, rostind aproape în şoaptă:

— Iertaţi-mă, maestre, pentru ieşirea mea necontrolată! Allah ştie cât de mult vă iubesc şi vă respect, Şeih Bilal...

— Nu-i nimic, fiul meu... bombăni şeihul, în vreme
ce-şi prefira mătăniile printre degete.

— Dar eu mă mir efectiv în legătură cu problema căsătoriei... adăugă Taha, de data asta pe un ton prietenos, voind parcă să îndepărteze urmele altercaţiei.

— Dar ce-i de mirare în chestiunea asta? Căsătoria este una din rânduielile lui Allah pentru făpturile Sale... Preaslăvitul şi Preaînaltul a orânduit-o pentru binele individului şi al societăţii în Islam. Tu eşti

tânăr şi ai nevoi fireşti, iar căsătoria ta este un act de supunere faţă de Allah şi de Trimisul Său, pentru care vei fi răsplătit - cu voia lui Allah... Alesul - Allah să-l binecuvânteze şi să-l miluiască! - a grăit într-una din tradiţiile sale autentice: „Acela dintre voi care este apt pentru a se căsători să se căsătorească". Şi Profetul - Allah să-l binecuvânteze şi
să-l miluiască! - ne-a poruncit să înlesnim căsătoria şi să o grăbim, pentru a-i apăra pe musulmani de ruşine. Noi trăim şi murim aici după orânduiala lui Allah şi a Trimisului său şi nu ne abatem de la ea nici o iotă - cu voia lui Allah. Ti-am propus o soră virtuoasă şi evlavioasă - şi nimeni nu este mai presus de Allah.

—Adică să mă căsătoresc cu o femeie pe care nici măcar nu o cunosc? răspunse Taha fără să stea pe gânduri, în vreme ca Şeih Bilal zâmbi zicându-i:

— O vei cunoaşte - cu voia lui Allah. Este vorba de sora Radwa Abu al-Alaa, cel mai bun model de femeie musulmană. Ea a fost căsătorită cu fratele Hasan Nur al-Din din Asyut şi când el a primit martiriul — Allah să-l ierte! - ea era însărcinată cu micuţul ei şi a venit aici la noi pentru a trăi viaţa islamului.

Taha tăcu şi pe chipul lui se citea ezitarea. Atunci, Şeih Bilal continuă:

— Allah să ne ferească, fiul meu, să-ţi impunem ceva... O vei întâlni pe Radwa, îi vei vedea chipul, vei sta de vorbă cu ea, după cum cere Legea sacră, iar după aceea iei deciziile în deplină libertate. Te rog, Taha, să revezi cartea intitulată *Căsătoria în islam,* pe care v-am distribuit-o în timpul cursurilor. Şi să ştii, fiul meu, că o căsătorie cu văduva unui martir şi îngrijirea copilului său orfan îţi dublează răsplata - cu voia lui Allah...

Aproape de miezul nopţii, starea copilului se agravă şi indicatoarele ecranelor din camera de terapie intensivă începură să înregistreze tulburări ale ritmului respiraţiei şi pulsului. Doctoriţa de gardă fu chemată şi veni în grabă, recomandând o injecţie intravenoasă pe care o administră asistenta. Starea se mai amelioră întru câtva, dar după mai puţin de o oră se deteriora din nou şi copilul încetă din viaţă.

Asistenta izbucni în plâns, îi acoperi cu cearşaful faţa mică şi ieşi din salon. De îndată ce o văzu, Hidiyya scoase un ţipăt sfâşietor, care se auzi în toate colţurile spitalului. Apoi căzu pe podea, îşi puse

mâinile în cap şi porni să bocească.

Cât despre Abd Rabbuh, chipul lui negricios se contractă, scrâşni din dinţi cu putere şi sfâşie pachetul de ţigări, tutunul prefirându-i-se printre degete ca nişte grăunţe de ţărână. Făcu tot ce-i era în putinţă pentru a-şi stăvili plânsul, dar, cu toate eforturile, lacrimile îi inundară ochii şi în cele din urmă izbucni şi el în plâns. Toţi cei prezenţi — persoanele care se ocupau de curăţenie, asistentele şi familiile pacienţilor — împărtăşiră cu lacrimi durerea lor sfâşietoare. Până şi doctoriţa îşi scoase ochelarii pentru a-şi şterge lacrimile.

Abd Rabbuh şi soţia sa Hidiyya trebuiră să lase cadavrul micuţului la morga spitalului până dimineaţa, când urmau să-l înmormânteze. Momentul când trupul micuţ a fost aşezat printre cadavrele mari a generat o nouă scenă dureroasă, căci bătrânul lucrător de la morgă (obişnuit să vadă morţi, prin natura ocupaţiei sale) nu se putu nici el stăpâni şi începu să repete cu o voce tremurată formulele obişnuite, rostite la aflarea morţii cuiva: *La ilaha illa Allah... Inna li-Allahi wa-inna ilay-hi ragi'un* „Nu există altă divinitate în afară de Allah... Noi suntem ai lui Allah şi noi la el ne întoarcem".

Locatarii de pe terasa Blocului Iakubian

au aflat şi ei vestea, nu se ştie pe ce cale, şi rămaseră cu toţii de veghe. Deschiseră uşile încăperilor şi aşteptară în tăcere, cu capetele plecate, ca şi cum s-ar fi aflat în cortul special ridicat când moare cineva, în care se prezintă condoleanţe. Unii dintre ei (care aveau magnetofoane) le deschiseră şi versetele Sfântului Coran, intonate cu voce înaltă, se auziră în toate ungherele terasei.

Puţin înainte de ivirea zorilor, apărură pe terasă Abd Rabbuh împreună cu soţia, epuizaţi de durere şi oboseală. Toţi locatarii se grăbiră spre ei pentru a le adresa cuvinte de mângâiere şi durerea se aprinse din nou. Bărbaţii îl îmbrăţişară pe Abduh şi-i strânseră mâna, îmbărbătându-1 (şi toţi erau sincer afectaţi, chiar şi cei mai încrâncenaţi şi mai agresivi dintre ei, aşa cum era Ali Şoferul, care răspândea ca de obicei în jurul lui mirosul de băuturi ieftine, şi care plânse ca un copil pierdut). Bătrânul portar Al-Şazli, cu mustăţi albe şi statură înaltă şi uscată, se apropie de tatăl îndurerat (de care îl lega o prietenie aparte), îi întinse mâna şi Abduh îl îmbrăţişă îndelung, îngropându-şi faţa în ghilbabul său alb, în vreme ce bocea cu accentul său din Al-Sa’id.

— Copilaşul meu s-a prăpădit, unchiule...

Femeile aveau modul lor special de a-şi

exprima durerea: ţipetele lor ascuţite porniră să sfâşie tăcerea şi multe dintre ele se loviră cu palmele peste obraji până ce căzură pe podea. Dar încet-încet valul de durere se linişti şi, aşa cum se întâmplă de obicei în astfel de situaţii, bărbaţii insistară ca Abduh să se odihnească în cameră împreună cu soţia, deoarece ziua ruinătoare va fi una deosebit de grea. Cei doi soţi acceptară în cele din urmă şi se retraseră în camera lor, dar lumina rămase aprinsă până dimineaţa, căci nu puseră geană pe geană, ci se prinseră într-o conversaţie prelungită care nu întârzie să se încingă şi să se transforme într-o ceartă amară şi violentă, ale cărei ecouri ajunseră şi la urechile celorlalţi locatari... Glasul Hidiyyei se înălţa plin de reproşuri şi provocator, în vreme ce glasul lui Abduh scăzu treptat până ce se stinse complet.

În ziua următoare, după ritualul înmormântării şi al condoleanţelor, un camion mare se opri pe neaşteptate în faţa blocului. Locatarii îl văzură pe Abduh ajutându-i pe cei câţiva muncitori să transporte mobila din cameră şi-l întrebară îngrijoraţi ce se întâmplă. Le răspunse în doi peri că se mută într-o altă cameră în cartierul Imbaba. Faţa îi era încordată şi

răspunsul sec îi împiedică să-şi exprime nedumerirea şi chiar să-şi ia rămas-bun de la el, aşa cum se cuvenea.

— Ai început greşit, Azzam...

— Doamne fereşte, Kamal Bey... Cuvântul dat va fi respectat, dar chestiunea necesită ceva timp...

Stăteau la o masă în restaurantul Sheraton. Atmosfera devenea tensionată şi Azzam încercă să conducă discuţia în altă direcţie, însă Kamal al-Fuli îl împiedică, încruntându-şi sprâncenele, şi-i zise tăios:

— Nu încerca să-mi abaţi atenţia cu alte chestiuni... Nu simt copil... Te-ai angajat şi pe urmă ai dat înapoi... Ti-am dat contractul de trei luni ca să-l semnezi cu Marele Bărbat, iar tu tragi de timp...

— Kamal Bey, vorbeşti cu păcat când spui că trag de timp. Eu trebuie să prezint chestiunea partenerului japonez şi aştept momentul potrivit pentru treaba aceasta...

— Ce treabă avem noi cu japonezii? Contractul este între tine şi între Marele Bărbat şi se referă la procentul din profit...

— Domnul meu, japonezii trebuie să ştie absolut totul... Dacă fac ceva fără ştirea lor, ei pot să anuleze contractul pentru reprezentanţă...

Kamal al-Fuli trase adânc din *şişa,* dădu

fumul afară, puse muştiucul mare pe masă şi se ridică brusc împreună cu fiul său şi cu gărzile de corp, care stăteau la masa vecină.

— Te joci cu focul, Azzam... zise el răspicat, în vreme ce-şi aranja costumul, pregătindu-se să plece. Şi eu mă mir, sincer, pentru că eşti bărbat deştept... Tu ar trebui să înţelegi că omul care te-a băgat în parlament te poate şi scoate din el...

— Mă ameninţi, Kamal Bey?

— Înţelege ce vrei!...

Hagg Azzam se ridică şi întinse mâna spre umărul lui Al-Fuli, încercând să-l îmbrăţişeze.

— Domnul meu, te rog să nu exagerezi, făcând din ţânţar armăsar... încercă el să-l înduplece.

— La revedere...

Al-Fuli se întoarse să plece, dar Hagg Azzam îl prinse de braţ, oprindu-1 cu vorbele:

— Domnul meu, în toate lucrurile există compromisuri... Jur pe Allah Măreţul de trei ori că eu îmi ţin promisiunea...

Al-Fuli îşi trase braţul furios, dar Azzam se apropie de el şi şopti, aproape implorându-1:

— Kamal Bey, ascultă-mă, te rog... Eu am o propunere de natură să ne dea satisfacţie

şi mie, şi ţie...

Al-Fuli se uită la el întrebător, fără ca mânia să-i fi dispărut de pe faţă.

— Vreau să mă întâlnesc cu Marele Bărbat...

— Marele Bărbat nu se întâlneşte cu nimeni...

—Kamal Bey, te rog, ajută-mă... Vreau să mă întâlnesc cu Excelenţa Sa şi să-i explic chiar eu situaţia... Te implor, pe pâinea şi sarea pe care le mâncăm împreună, nu-mi refuza această cerere, doar suntem prieteni de-atâta vreme...

Al-Fuli îi aruncă o privire cercetătoare, vrând parcă
să-i sondeze cele mai ascunse gânduri pentru ultima oară.

— Bine, o să vedem... mai zise, îndepărtându-se.

Lui Hagg Azzam nu-i era chiar aşa uşor să renunţe atât de simplu la un sfert din beneficiile agenţiei, dar nu putea nici să respingă cererea în mod categoric. El aprecia că, atâta timp cât vor avea speranţa că va achita, îl vor lăsa în pace. A cerut să-l întâlnească pe Marele Bărbat şi a insistat pentru o astfel de întâlnire din două motive: în primul rând pentru a mai câştiga timp şi

în al doilea rând pentru că avea el o presimţire ciudată, dar hotărâtă că, întâlnindu-se faţă în faţă cu Marele Bărbat, va reuşi să-l convingă să fie de acord cu reducerea procentului. Şi mai urmărea, în sfârşit, încă un scop: să se încredinţeze că Marele Bărbat există într-adevăr... Nu era oare posibil ca Al-Fuli să folosească numele Marelui Bărbat fără ştirea acestuia? O probabilitate redusă, într-adevăr, dar existentă... Se scurseră câteva săptămâni în care avură loc mai multe convorbiri telefonice, Azzam insistând în continuare ca Al-Fuli să-i aranjeze această întâlnire.

Într-o dimineaţă, telefonul din biroul lui Azzam sună şi de la celălalt capăt auzi vocea dulce a secretarei:

— Hagg Azzam? *As-Salamu ’alay-kum!...* Kamal Bey doreşte să vă vorbească...

— Joi te întâlneşti cu Marele Bărbat... îl anunţă Al-Fuli scurt. La ora zece dimineaţa fii gata pregătit în biroul dumitale, fiindcă trimitem o maşină să te ia...

Dawlat îşi pregătise planul cu grijă şi reuşise, prin trafic de influenţă şi mituire, să-i atragă pe toţi ofiţerii de partea ei, aşa încât aceştia îl tratară pe Zaki al-Dasuki cu bădărănie şi impertinenţă duse la extrem,

nu-i îngăduiră să dea nici un telefon şi se întrecură în comentarii ironice pe seama lui:

— Se crede Valentino...

— Tu trebuie să fii faimosul *Şeih Băutor*[82]...

— Maşina i s-a defectat şi lucrează cu degetul...

Izbucneau în hohote de râs, urmate de dregerea glasului şi accese de tuse. Dawlat râdea împreună cu ei din complezenţă, încurajându-i maliţios. Zaki păstra tăcerea şi nu le răspundea nicicum. Zidul pe care se străduise să-l menţină în jurul lui se prăbuşi, totul luând sfârşit; îşi dădu seama că orice încercare de a li se opune n-ar face decât să le sporească ticăloşia. Simţi, însă, o tristeţe deosebită pentru Busayna, care plânsese tot timpul.

— Ce părere ai, boierule? Ai de gând să te întorci pe calea cea bună? îl întrebă râzând cu duşmănie ofiţerul care-i ridicase.

— Comportamentul tău este ilegal... O să formulez o plângere împotriva ta... îi răspunse Zaki cu glasul stins.

— Tot te mai dai mare şi tare. Nu ti-e ruşine, omule? Nu vezi că eşti cu un picior în

---

[82] *Şeihul Băutor,* însemnul unei mărci de ceai, constând din imaginea unui bătrân elegant îmbrăcat în veşminte orientale, ţinând o ceaşcă mică în mână.

groapă? Unul de vârsta ta s-ar cuveni să stea retras şi să se roage la moschee, nu să te aducem în pielea goală de la curve. Şi mai ai şi neobrăzarea să vorbeşti?...

Busayna încercă să-l înduplece pe ofiţer, dar acesta o dojeni cu asprime:

— Tu să-ţi ţii gura, fiică de târfa! Sau vrei să-ţi fac numaidecât proces de moravuri!

În cele din urmă renunţară amândoi la orice încercare şi, dându-se bătuţi, răspunseră la întrebările ofiţerului. Zaki afirmă printre altele că plângerea este mincinoasă, întrucât Dawlat nu locuieşte împreună cu el în birou şi explică prezenţa Busaynei cu el, pretinzând că ea este fiica unui prieten, care s-a certat cu familia sa şi pe care o găzduia în biroul lui până când va izbuti să-i împace. Apoi semnă procesul-verbal, după care semnară Busayna şi Dawlat (ultima în calitate de reclamantă), care se retrase, mulţumind ofiţerilor, încredinţată că lucrurile vor merge aşa cum îi convenea ei. Zaki îşi călcă pe inimă după toate umilinţele astea şi se rugă de ofiţer până ce acesta îi îngădui, mai mult în silă, să dea un telefon. El ceru ajutorul unui prieten, fost consilier la Curtea de Apel, care sosi degrabă, cu urmele somnului pe faţă, şi se opri în biroul comandantului secţiei de

poliţie. Acesta îl chemă pe Zaki la el, îl invită să ia loc, insistă să-i comande o ceaşcă de cafea şi-i oferi o ţigară (căci el îşi uitase pachetul de ţigări în birou, din cauza învălmăşelii). Apoi comandantul secţiei i se adresă, zâmbind, cu voce calmă:

— Fireşte, eu îmi cer scuze pentru orice umilinţe venite din partea colegilor mei, dar după cum ştii este vorba de un incident care are legătură cu moralitatea şi chestiunea e destul de delicată, întrucât ofiţerii de aici ţin foarte mult la respectarea tradiţiilor, iar noi suntem un popor religios — slavă lui Allah!

Zaki nu scoase nici un cuvânt. Fuma privind în ochii ofiţerului, dar interveni consilierul:

— Eu sper, domnule, că putem considera cazul
încheiat... Ţi-aş fi foarte recunoscător...

— Cererile Excelenţei Voastre sunt ordine pentru mine, dar, din păcate, procesul-verbal a fost înregistrat şi nu mai poate fi anulat. Excelenţa Voastră cunoaşteţi procedurile la fel de bine ca şi mine... Ceea ce putem face este să-i lăsăm pe dânsul şi pe fată să meargă acum acasă, cu condiţia să se prezinte mâine-dimineaţă la procuratură. între timp, eu voi vorbi cu procurorul să suspende investigaţia - cu voia lui Allah...

Zaki şi Busayna semnară un angajament că se vor prezenta la procuratură şi, când ieşiră de la secţie, Zaki strânse mâna consilierului, mulţumindu-i, dar acesta îi răspunse:

— Zaki Bey, noi suntem ca fraţii... Nu este cazul să-mi mulţumeşti... Apropo, e clar că sora ta Dawlat are influentă şi toţi ofiţerii sunt la mâna ei... Şeful secţiei ar fi putut să rupă procesul-verbal în faţa noastră, dacă ar fi vrut...

Zaki zâmbi trist, dar consilierul încercă să-l îmbărbăteze, zicându-i:

— Nu-ţi face griji!... Cum se face ziuă, îi dau telefon comandantului districtual de poliţie şi sper să se rezolve totul...

Zaki îi mulţumi încă o dată şi porni împreună cu Busayna spre Blocul Iakubian. Lumina dimineţii începea să se strecoare pe strada Suleiman Paşa, aproape complet goală, în afară de lucrătorii de la salubritate, care măturau în dorul Lelii, de câţiva trecători care se sculaseră devreme, din cine ştie ce motiv, sau se întorceau de la vreo petrecere prelungită până în zori.

Zaki era extrem de obosit şi simţea ameţeală şi greaţă. Nu era nici revoltat, nici furios. Simţea numai că-1 doare stomacul, că mintea îi era goală şi gândurile risipite.

Dar încetul cu încetul începu să simtă apăsarea unei tristeţi copleşitoare apropiindu-se de el, asemenea norilor care aleargă înaintea furtunii. Îşi va reaminti de o sută de ori umilinţele şi insultele pe care i le-au adresat şi nu-şi va ierta niciodată faptul că s-a dat bătut şi s-a predat. Va face întotdeauna o comparaţie între respectul de care avusese parte toată viaţa şi dispreţul manifestat de lucrătorii secţiei de poliţie de parcă ar fi fost un hoţ de buzunare sau un proxenet. Dar ceea ce-1 frământa cel mai tare era faptul că a cedat complet în faţa lor. Dacă l-ar fi bătut, nu s-ar fi împotrivit... De ce s-a supus şi s-a transformat într-o cârpă în mâinile lor? Cum de şi-a pierdut voinţa şi demnitatea

i-a fost călcată în picioare în halul ăsta? S-ar fi cuvenit să le opună rezistenţă până la capăt, orice s-ar fi întâmplat, dacă nu pentru apărarea demnităţii sale, cel puţin pentru apărarea onoarei Busaynei, pe care ei au călcat-o în picioare. Ce va spune ea acum despre el şi cum o s-o privească în ochi după ce nu a fost în stare să o apere nici măcar printr-un singur cuvânt?

Se întoarse spre ea. Mergea alături de el tăcută.

— Hai să luăm micul dejun la Excelsior!

Cred că ţi-o fi şi ţie foame! se trezi el propunându-i, cu glasul său răguşit.

Nu scoase nici un cuvânt, ci îl urmă în tăcere în marele restaurant, situat chiar vizavi de Blocul Iakubian, complet gol la ora aceea matinală, în afara celor câţiva angajaţi care spălau pe jos cu apă şi săpun şi a unui străin bătrân care-şi savura cafeaua în locul cel mai retras, citind un ziar francez. Se aşezară unul în fata celuilalt la o masă, alături de fereastra din coltul de unde se putea vedea intersecţia străzilor Suleiman Paşa cu strada Adli. Zaki comandă două *thes complets* (cu brioşe). Continua să-i apese aceeaşi tăcere grea şi dureroasă, până în clipa când el sorbi prima înghiţitură din ceaşca de ceai. Atunci, începu să vorbească rar, de parcă şi-ar fi căutat cuvintele:

— Busayna... Te rog, nu fi tulburată!... Omul este expus în viaţă multor situaţii stupide, iar cel care se împiedică de ele greşeşte... Ofiţerii de poliţie din Egipt sunt ca nişte câini turbaţi şi, din păcate, competenţele lor sunt foarte mari, din cauza *stării de necesitate*[83]...

---

[83] Legea de Urgenţă: în 1981, în urma asasinării preşedintelui Anwar al-Sadat, a fost instituită starea de urgenţă, suspendându-se constituţia şi acordându-se puteri extinse preşedintelui; Legea de Urgenţă se află în vigoare şi în momentul de faţă.

Ceea ce spunea el părea ridicol şi nepotrivit, aşa că Busayna rămase mai departe cu capul în pământ, fără să se atingă de ceaşca de ceai şi de prăjitura din faţa ei. Zaki îşi dădu seama că este foarte deprimată şi continuă:

— Aş vrea să ştiu, însă, de unde a făcut Dawlat rost de cheia biroului? Ea a pus la cale planul ăsta mârşav cu intenţia de a mă declara incompetent, însă va pierde procesul... Avocatul m-a asigurat că va pierde...

încerca să-şi ascundă emoţia pălăvrăgind, să transforme situaţia dureroasă în vorbe goale, presupuneri şi supoziţii, sperând că în felul acesta va izbuti să iasă din situaţia mizerabilă care-i apăsa.

— Avocatul mi-a explicat care sunt condiţiile legale pentru a declara pe cineva incompetent... Incompetenţa este o problemă complicată şi tribunalul nu ia o decizie prea uşor... Dawlat, în ignoranţa ei, crede că este o chestiune simplă...

Şi această încercare dădu greş. Busayna rămase în continuare mută. Nu scotea nici un cuvânt. Părea că şi-ar fi pierdut capacitatea de a auzi şi de a vorbi. Zaki se apropie de ea peste masă şi observă pentru prima oară în lumină faţa ei palidă, ochii

înroşiţi, cele câteva zgârieturi de pe chip şi de pe gât din timpul altercaţiei cu agenţii.

— Busayna, dacă mă iubeşti, uită de toată treaba asta stupidă... bâigui el, zâmbind cu afecţiune, prinzându-i mâinile în palmele sale.

Delicateţea lui fu peste aşteptările ei, semănând cu singura mângâiere uşoară pe care o aşteaptă o stâncă fisurată înainte de a se prăbuşi.

— Toată viaţa am avut ghinion... În toate... şopti ea cu glasul stins.

Taha se întâlni cu Radwa în prezenţa surorilor. Îi văzu faţa descoperită şi stătu de vorbă cu ea îndelung. Află că este mai mare decât el cu trei ani şi fu încântat de cunoaşterea profundă a religiei de care dădea dovadă femeia şi de calmul şi blândeţea glasului ei. I-a povestit despre ea, despre fostul ei soţ Hasan Nur al-Din şi împrejurările în care acesta a fost ucis...

— Au scris în ziare că ar fi deschis focul asupra ofiţerilor care ar fi fost nevoiţi să-1 ucidă. Allah este martor că în noaptea aceea n-a tras nici un singur glonţ cu arma lui... Au bătut în uşă şi imediat ce-a deschis au descărcat o rafală de automat, pierind ca martiri imediat atât el, cât şi alţi trei fraţi...

I-au ucis în mod premeditat, deşi ar fi putut, dacă ar fi vrut, să-i aresteze vii...

— Au instrucţiuni recente să ucidă un număr cât mai mare de islamişti... comentă Taha cu tristeţe şi
amărăciune... Aşa-numita politică a „loviturii în inimă"... Dacă regimul necredincios i-ar fi tratat la fel şi pe evrei, Ierusalimul ar fi fost eliberat de mult timp...

Radwa lăsă capul în jos şi se aşternu o tăcere grea. Apoi reluă firul relatării, ca şi cum ar fi vrut să-i vorbească deschis despre tot ceea ce i s-a întâmplat în viaţă:

— După martiriul soţului, familia a încercat să mă recăsătorească şi am aflat că viitorul soţ urma să fie un
inginer bogat, care a renunţat la împlinirea rugăciunii. Ai mei au încercat să mă convingă că el va deveni angajat după căsătorie, dar eu am refuzat... Le-am explicat că cel care nu împlineşte rugăciunea este necredincios, după Legea sacră, şi nu se poate căsători cu o musulmană. Au făcut presiuni insistente asupra mea, ajungând să-mi transforme viaţa într-un infern... Problema este că şi cei din familia mea sunt neangajaţi. Ei sunt oameni buni, dar, din păcate, se află încă în

Jahiliyya[84]. M-am temut să nu fiu ispitită în privinţa religiei mele şi am vrut ca micuţul meu Abd al-Rahman să crească în supunerea faţă de Allah. De aceea, am luat legătura cu Şeih Bilal şi l-am rugat să-mi permită să trăiesc în tabără...

— Şi ce-au făcut ai tăi?

— Am trimis pe cineva care să-i liniştească în privinţa mea şi cu prima ocazie am să-i vizitez - cu voia lui Allah. Şi-L rog pe Allah să mă ierte, dacă le-am făcut ceva rău...

Simţea, în timp ce vorbea, că spune adevărul şi i-a plăcut expresia serioasă şi sinceră de pe chipul ei frumos; vorbea ca un copil vinovat care se confesează deschis. Observă, de asemenea, că trupul ei era plin şi armonios, iar sânii ei erau rotunzi şi tari (dar, după aceea, şi-a făcut reproşuri pentru acest gând şi a cerut iertare lui Allah).

După câteva zile, Şeih Bilal îl invită la el în birou şi-l salută, strângându-i mâna. Privi o vreme la el, cu un zâmbet cu subînţeles pe chip, şi-l întrebă cu un ton serios, ca şi cum ar fi reluat o discuţie ce avusese loc între ei.

---

[84] *Al-Jahiliyya* „epoca ignoranţei" — nume pe care arabii musulmani
l-au dat perioadei anterioare apariţiei islamului. Grupurile islamice radicale, însă, au în vedere prin acest termen masele neangajate religios ale societăţii musulmane actuale.

— Ei, ce zici?

— În legătură cu ce?

— Nu ştii în legătură cu ce, Şeih Taha? răspunse Bilal tot printr-o întrebare, după ce râse cu hohote. În legătură cu Radwa, domnul meu...

Taha nu-i răspunse, dar zâmbi puţin stânjenit, însă şeihul îl bătu pe umăr, zicându-i:

— Felicitări, fiule!...

De îndată ce se termină rugăciunea din seara zilei de joi, fraţii se adunară în jurul lui Taha pentru a-1 felicita, în vreme ce din camera rezervată femeilor se înălţară, răsunând în văzduh, chiote de bucurie. Surorile au fost ocupate în cele două zile anterioare cu pregătirea miresei şi a trusoului ei. După un sfert de oră de chiote şi felicitări, Şeih Bilal se aşeză pentru a oficia ritualul căsătoriei. Radwa îl împuternici pentru încheierea contractului de căsătorie pe fratele Abu Hamza (o rudă de-a ei din oraşul Asyut, ca şi ea) şi alţi doi fraţi se oferiră ca martori. Şeih Bilal rosti obişnuita cuvântare despre căsătorie după Legea lui Allah, apoi uni mâna lui Taha cu mâna lui Abu Hamza şi repetă cuvintele contractului, în vreme ce ei le repetară după el. Când terminară, şeihul murmură:

— Doamne, binecuvântează unirea lor şi călăuzeşte-i pe ei în supunerea Ta şi dăruieşte-i pe ei cu alese vlăstare... Apoi puse mâna pe capul lui Taha şi continuă: Allah să te binecuvânteze pe tine şi să binecuvânteze căsătoria ta şi să te unească pe tine împreună cu soţia ta în bună înţelegere şi făptuire!...

Toţi fraţii se apropiară apoi de mire, îl îmbrăţişară şi-1 felicitară şi din nou se înălţară în văzduh chiotele de bucurie. Surorile începură să lovească în dairele şi să cânte:

„Am venit la voi, am venit la
voi, Salutaţi-ne şi vă salutăm
şi noi...
Dacă n-ar fi poposit în valea noastră,
Şi dacă n-ar fi grâul copt, maroniu,
Fecioarele noastre n-ar fi frumoase şi cu
păr strălucitor".

Taha vedea pentru prima oară ceremonialul islamic al nunţii şi fu puternic mişcat de bucuria şi cântecul surorilor şi de entuziasmul fraţilor care-1 felicitau. Apoi surorile o însoţiră pe mireasă până la noua ei locuinţă: o cameră spaţioasă cu o mică baie separată, în clădirea mare a căsătoriţilor (care a servit la început pentru locuinţele muncitorilor din carierele

companiei de ciment, pe vremea elveţienilor, iar apoi a fost părăsită şi uitată cu desăvârşire, până când au luat-o nişte islamişti care lucrau la companie şi au transformat-o într-o tabără secretă a organizaţiei Al-Gamaa). Femeile plecară şi în moschee domnea liniştea. Fraţii se aşezară, împreună cu mirele, şi se prinseră într-o conversaţie veselă, întreruptă de hohote de râs. La un moment dat, Şeih Bilal se ridică şi-i invită şi pe ceilalţi:

— Hai să mergem, fraţilor!...

Taha încercă să-i mai retină, dar şeihul îi zise în glumă:

— În noaptea nunţii, nu se cuvine să-ţi risipeşti energia în discuţii...

Fraţii continuară să glumească, în timp ce ieşeau din moschee, apoi îşi luară rămas-bun de la Taha şi se îndepărtară. Plecă şi el singur şi simţi cum îl cuprinde un fel de teamă... Îşi făcuse fel de fel de gânduri în legătură cu modul în care va trebui să procedeze în noaptea nunţii. În cele din urmă, hotărî să se bizuie pe Allah şi să lase ca totul să se desfăşoare aşa cum a orânduit Allah, cu toate că nu-i dădea pace gândul că nu are nici o experienţă în privinţa femeilor, în vreme ce soţia lui are o experienţă anterioară şi s-ar putea ca satisfacerea

dorinţelor ei să fie dificilă. Seih Bilal parcă-i citise gândurile şi în ziua anterioară nunţii îl luase deoparte şi stătuse de vorbă cu el despre căsătorie, despre îndatoririle faţă de soţie, subliniind faptul că musulmanul nu trebuie să se teamă de căsătoria cu o femeie care nu este virgină şi faptul că un mariaj anterior al femeii musulmane nu trebuie să fie considerat un punct slab pe care noul soţ să-l folosească împotriva ei şi a încheiat pe un ton ironic:

— Laicii ne acuză de puritanism şi de rigiditate, în vreme ce ei suferă de nenumărate complexe. Dacă vreunul din ei se căsătoreşte cu o femeie care a mai fost măritată, amintirea fostului ei soţ nu-i dă pace şi ajunge să o maltrateze, voind parcă să o sancţioneze pentru căsătoria ei legitimă... Islamul nu cunoaşte astfel de complexe...

Toate acestea au fost nişte mesaje indirecte în legătură cu felul în care trebuia să se poarte cu Radwa, pe care Taha le-a înţeles aşa cum trebuie. Şeihul a trecut în revistă împreună cu el diversele aspecte ale relaţiilor dintre bărbat şi femeie şi i-a comentat versetul din *Surat al-Baqara: Femeile voastre sunt un ogor pentru voi; aşadar, veniţi la ogorul vostru când voiţi, din*

faţă, pentru sufletele voastre. La explicat pe larg expresia coranică „din faţă, pentru sufletele voastre", prin care Domnul Preaputernic şi Preamăreţ ne învaţă cum să întreţinem relaţii intime cu o femeie într-un mod delicat şi uman. Şeihul i-a vorbit cu atâta abilitate despre cele mai mici detalii ale relaţiilor sexuale, într-un mod serios şi respectabil, fără să ofenseze decenţa. Taha a tras multe foloase din vorbele lui şi a aflat multe lucruri necunoscute, motiv pentru care i-a sporit admiraţia pentru şeih. Şi-a zis în sinea sa că nici chiar de la tatăl lui n-ar fi putut învăţa mai multe decât a învăţat de la el.

Acum iată că ceremonia căsătoriei a luat sfârşit şi fraţii l-au lăsat singur pentru a face faţă momentului hotărâtor. Urcă scara, ciocăni în uşă şi intră în camera miresei. O găsi stând pe marginea patului, cu capul descoperit. Părul mătăsos, negru cărbune, îi cobora pe umeri; culoarea lui întunecată, alăturată albului pielii îmbujorate, îl fascină. Taha îi văzu pentru prima oară gâtul graţios, mâinile mici cu degete delicate, şi inima porni să-i bată cu putere.

—*As-Salamu ’alay-kum,* „Pace ţie“, îngână el puţin încurcat, după ce-şi drese glasul.

— *Wa-’alay-kum as-salam wa rahmat Allah*

wa-bara- katu-hu, „Şi ţie pace şi îndurarea lui Allah şi binecuvântările Lui asupra ta!“, şopti Radwa cu delicateţe, lăsând capul în jos, şi chipul i se îmbujoră.

Hatim Raşid află ştirea în ziua următoare. Rămase la ziar până spre dimineaţă, când apăru prima ediţie, şi se întoarse acasă istovit pe la ora patru, zicându-şi în sinea lui: „Dorm puţin şi, când mă scol, văd ce se întâmplă cu Abduh...“. Se trezi cam târziu, făcu un duş, se îmbrăcă şi ieşi cu gândul de a se duce la spital, dar la ieşirea din bloc îl întâmpină portarul Al-Şazli şi-i zise fără alte explicaţii:

— Abd Rabbuh v-a lăsat cheile de la cameră şi de la chioşc.

— Ce? întrebă Hatim uimit.

Apoi portarul îl anunţă despre moartea copilului şi despre ce s-a mai întâmplat după aceea.

— Şi ţi-a spus unde se duce? încercă să-l tragă de limbă, după ce-şi aprinse o ţigară, dorind să pară calm.

— Păi, zicea că o să se mute în Imbaba, dar nu a vrut să lase noua adresă...

Hatim se întoarse şi urcă pe terasă, unde începu să-i descoase pe locatari despre noua adresă a lui Abduh, suportând privirile lor

neruşinate şi răspunsurile lor duşmănoase (al căror mesaj ascuns era „Lasă-1 pe Abduh în pace. I-ai făcut destule necazuri!“), dar până la urmă nu află nimic. Seara se urcă în maşină şi rămase vreo două ceasuri în faţa chioşcului închis, sperând că Abduh ar fi putut uita vreun lucru şi s-ar fi putut întoarce să-l ia, folosindu-se de cheia de rezervă pe care o păstrase la el. Se duse la chioşc trei zile în şir, dar Abduh nu mai apăru nicicum.

Cu toate astea, Hatim nu disperă. Porni să-l caute peste tot şi la toţi cei care îl cunoşteau, dar fără nici un rezultat... După o săptămână lungă de căutări, îi deveni clar că Abduh s-a dus pentru totdeauna şi se trezi inundat de un val violent de tristeţe şi disperare, de sentimente dureroase amestecate: Deci l-a pierdut pe Abduh... ardoarea lui, trupul lui puternic şi musculos, bunătatea şi puritatea lui, glasul lui gros cu accentul din Sa’id... în acelaşi timp simţea o compasiune adâncă pentru el, fiindcă ştia cât de mult ţinea la copilul lui şi cât de mult trebuie să sufere din pricina pierderii lui. Regreta că l-a lăsat în ziua aceea la spital şi a plecat la ziar. Îşi zicea în sinea lui: Puteam să amân lucrul pentru a rămâne alături de el în acel moment greu... Avea nevoie să fiu

lângă el, dar lui i-a fost jenă
să-mi ceară asta...

De la o zi la alta, suferinţa lui Hatim se amplifica. Puse stăpânire pe el sentimentul că este cu adevărat ghinionist. A petrecut ani îndelungaţi în mizerie şi suferinţă până când a găsit un prieten delicat şi sensibil, care să nu-i creeze probleme. Şi tocmai când viaţa începuse să se liniştească, moare copilul şi Abd Rabbuh dispare... Acum trebuie să ia de la capăt călătoria lui fără ţel. Va fi iarăşi nevoit să cutreiere pe străzile din centrul oraşului noapte de noapte pentru a pescui un recrut de la Securitatea Centrală, care s-ar putea să fie hoţ sau criminal, să-l lovească şi să-l jefuiască, aşa cum i s-a întâmplat de atâtea ori... Se întoarce din nou la barul Chez Nous pentru a găsi un homosexual activ şi la baia Al-Gabalawi din cartierul Al-Husayn pentru a pescui un adolescent să-şi potolească pofta, suportând, în schimb, vulgaritatea şi lăcomia lui. De ce l-a pierdut pe Abd Rabbuh, după ce-1 iubise atâta, se simţise atât de bine cu el şi-şi făcuse atâtea planuri pentru viaţa lor împreună? Oare ar fi fost atât de greu să aibă parte de o viaţă fericită alături de iubitul lui pentru un timp mai îndelungat? Dacă ar crede în Allah, ar socoti că suferinţa

lui este o pedeapsă divină, din pricina sodomiei, dar el cunoaşte cel puţin zece homosexuali care au parte de o viaţă fericită şi liniştită alături de partenerii lor. De ce tocmai el a trebuit să-1 piardă pe Abduh?

Încetul cu încetul, starea lui sufletească începu să se deterioreze: îşi pierdu pofta de mâncare, începu să bea peste măsură şi să stea tot timpul în casă. Nu se mai ducea la ziar decât pentru lucruri extrem de urgente, pe care le rezolva în grabă şi se întorcea în fugă acasă, unde domneau tăcerea, tristeţea şi amintirile... Aici şedea Abduh, aici mânca, aici îşi stingea ţigările, aici... Aici se întindea alături de el şi-i mângâia trupul negru, sărutându-i fiecare părticică din el, şoptindu-i cu glasul tremurând de ardoarea dorinţei:

— Tu eşti numai al meu, Abduh... Tu eşti armăsarul meu negru şi frumos...

Hatim petrecu nopţi întregi răscolind amintirile şi rememorând relaţiile sale cu Abduh minut cu minut, până într-o noapte când printre norii beţiei şi disperării se ivi o idee, strălucindu-i în minte ca un fulger: îşi aduse aminte nişte vorbe pe care i le spusese Abduh cândva în glumă:

— Un locuitor din Al-Sa'id nu poate renunţa niciodată la viaţa lui departe de concetăţenii săi... Ştii, oriunde m-aş duce,

trebuie sa întreb de cafeneaua sa'idiţilor şi să-mi petrec vremea acolo...

Hatim se dezmetici şi se uită neliniştit la ceas. Trecuse de unu după miezul nopţii. Se îmbrăcă în grabă şi în mai puţin de o jumătate de oră îi întreba pe trecătorii din Imbaba unde se află cafeneaua sa'idiţilor. După altă jumătate de oră, o descoperi... Pe mica distanţă pe care o străbătu de la maşină până la intrarea în cafenea simţi cum i se preling broboanele de sudoare pe frunte, iar inima îi bătea cu atâta putere încât aproape că i se opri în loc...

Era o cafenea mică, extrem de murdară. Hatim intră grăbit şi începu să privească în jur neliniştit. (După aceea se gândi la relaţia dintre dorinţa noastră puternică pentru dobândirea unui lucru şi posibilitatea împlinirii ei, întrebându-se dacă lucrul pe care-1 dorim cu suficientă ardoare se împlineşte în mod inevitabil.) Dorise atât de mult să-l găsească pe Abduh încât îl găsi într-adevăr. Îl zări stând la o măsuţă, în fundul cafenelei, trăgând dintr-o narghilea rudimentară. Era îmbrăcat într-un ghilbab larg de culoare închisă, iar pe cap îşi pusese un turban mare sa'idit. Părea uriaş şi inspira respect amestecat cu teamă, de parcă ar fi fost un spirit rău negru întrupat din

închipuiri. Părea, de asemenea, să se fi întors la el însuşi, la adevărata lui origine, la strădaniile lui, ca şi cum, odată cu schimbarea veşmintelor europene, s-ar fi dezbrăcat şi de întreaga lui istorie excepţională, accidentală cu Hatim Raşid. Rămase câteva clipe în faţa lui fără să scoată un cuvânt. îl cercetă îndeaproape, ca şi cum ar fi vrut să se convingă, să fie sigur, să se agaţe de prezenţa lui, pentru a nu dispărea din nou. Apoi înaintă grăbit spre el şi şopti cu glasul gâfâind, făcându-i şi pe ceilalţi clienţi să-şi întoarcă privirile spre el:

— Abduh!... în sfârşit!...

Întâlnirea lor din prima noapte se desfăşură simplu şi spontan, de parcă ar fi fost soţia lui de ani de zile... Roza se deschise la atingerea degetelor lui şi o udă de mai multe ori până ce îi stinse setea... Uimit de această performanţă, se întrebă, rememorând detaliile nunţii: cum de a reuşit cu Radwa atât de uşor, el care nu mai atinsese nici o femeie până atunci? Unde au dispărut neliniştea, ezitarea şi teama de eşec? Probabil pentru că s-a simţit liniştit sufleteşte alături de Radwa sau pentru că a îndeplinit toate sfaturile pe care i le dăduse Şeih Bilal. Sau pentru că soţia sa îl

încurajase cu experienţa ei şi-l condusese către sursele secrete ale plăcerii?!
Făcuse lucrul acesta cu măiestrie şi pricepere, dar fără a renunţa la decenta naturală a femeii musulmane...

Taha se gândi la toate astea şi ajunse la concluzia că mariajul cu această femeie este o binecuvântare de la Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt, întrucât ea este delicată, onestă şi sinceră în islamul ei. A iubit-o numaidecât şi viaţa alături de ea s-a stabilizat ajungând să se împace de minune cu rânduiala ei de zi cu zi: dimineaţa o lăsa acasă şi-şi petrecea întreaga zi în tabără, se întorcea după rugăciunea de seară şi găsea camera curată şi aranjată, iar mâncarea caldă şi delicioasă îl îmbia. Cât de mult îi plăcea să stea împreună cu ea la măsuţa rotundă joasă, pentru a lua cina: îi povestea întâmplările din cursul zilei, în vreme ce ea îi relata discuţiile pe care le avusese cu surorile ei şi îi făcea un rezumat al fragmentelor pe care le citise din Coran (mai ales că el nu avea timp de citit). Se amuzau împreună pe seama ciudăţeniilor micuţului Abd al-Rahman şi necazurilor lui care nu luau sfârşit decât în clipa când îl cuprindea somnul. Atunci, Radwa îl lua în braţe şi-l muta în pătuţul lui pregătit pe podeaua

camerei. Apoi se întorcea, strângea resturile de mâncare şi spăla vasele cu grijă.

După aceea, se scuza şi intra în baie, în timp ce Taha
i-o lua înainte şi se întindea cu faţa în sus pe patul vechi de metal, fixând cu privirea tavanul camerei, iar inima i se umplea de acea pasiune tensionată şi plăcută pe care a ajuns să o cunoască, să o aştepte în fiecare noapte - dorul copleşitor pentru ea, pentru trupul ei armonios, înviorat de apa fierbinte, complet gol sub prosopul care-1 învelea la ieşirea din baie, clipele de tăcere profundă ce dau fiori, încărcate de dorinţa comună, în timp ce se întorcea cu spatele la el şi se împodobea în oglindă, acele cuvinte confuze, goale de sens, pe care le rostea în şoaptă, despre orice subiect, ascunzându-şi dorinţa. El primeşte semnalul şi nu-i mai îngăduie nici o amânare; cuprinde trupul ei suplu şi mlădios, mângâind-o cu sărutări şi cu răsuflarea fierbinte până ce dulceaţa lui se revarsă. Apoi descarcă în braţele ei toate sentimentele sale: tristeţea, amintirile, visurile neîmplinite, dorinţa nestăvilită de răzbunare, ura nestăvilită împotriva torţionarilor săi. Până şi acele dorinţe sexuale confuze şi aprinse care deseori îl îndurerau mistuitor acolo în camera sa de pe

terasă, le descarcă în trupul ei, eliberându-se astfel, găsindu-şi tihna, stingându-şi focul şi lăsând în urma lui o dragoste calmă şi stabilă, care cu fiecare noapte devine tot mai trainică.

După ce fac dragoste, o contemplă cu o recunoştinţă sinceră inundându-i mâinile, faţa şi părul cu sărutări. A devenit expert în cunoaşterea tuturor tainelor şi detaliilor trupului ei. A învăţat perfect limba lui, aşa încât iubirea lor se prelungeşte uneori ceasuri în şir, în care chipul ei străluceşte îmbătat de fericire.

Au trecut luni de zile în care a gustat fericirea noii sale vieţi. Până într-o noapte când se afla împreună cu ea în pat şi, brusc, s-a poticnit, cum nu i se mai întâmplase niciodată până atunci. Apoi s-a simţit foarte încurcat şi a renunţat... S-a aşternut tăcerea şi a sărit deodată din pat, care s-a cutremurat. A aprins lumina precipitat, în timp ce ea strângea nişte veşminte ca să-şi acopere trupul gol.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă ea tulburată.

Tăcu mai departe şi se aşeză încet pe canapea. Apoi se aplecă, îşi cuprinse capul în mâini şi faţa i se crispă, de parcă l-ar fi chinuit o durere.

— Ce-i cu tine, Taha? îl întrebă speriată, alergând spre el.

Probabil că îngrijorarea ei sinceră avu înrâurire asupra lui, căci se mişcă neliniştit, oftând adânc, şi începu să vorbească, evitând să privească în ochii ei:

— Te rog, Radwa, să nu mă înţelegi greşit... Eu sunt, bineînţeles, fericit de căsătoria noastră şi-i mulţumesc Domnului nostru de o mie de ori că mi-a dăruit o soţie evlavioasă ca tine... Dar eu nu am venit în tabără pentru a mă căsători... Eu am venit împreună cu Şeih Şakir pentru un ţel precis: jihadul pe calea lui Allah... Am terminat toate tipurile de antrenament şi până în momentul de faţă nu mi-au încredinţat nici o misiune... Mă tem că hotărârea mea va slăbi cu trecerea timpului...

Vocea îi era tristă şi vorbea aproape în şoaptă. Apoi îşi lovi coapsa cu mâna şi izbucni cu amărăciune:

— Dacă voiam să mă însor, mă puteam însura oriunde în afara taberei... Mă întreb în fiecare zi de o sută de ori pentru ce mă aflu aici... Pentru ce, Radwa? Sunt convins că Şeih Bilal m-a căsătorit cu tine pentru a mă face să renunţ la jihad...

Radwa zâmbi ca o mamă înţeleaptă şi înţelegătoare, îşi spuse „război sfânt“.

Adeptul fiecăreia din aceste accepţiuni, pe braţul, pe umărul lui şi îi zise cu afecţiune:

— Caută refugiu la Allah şi alungă-ţi aceste gânduri, fiindcă ele sunt o ispită de la Satana. Şeih Bilal este un om onest, nu minte niciodată. Dacă te-ar socoti nedemn de jihad, te-ar fi îndepărtat de tabără. Şi-apoi, el nu te-a însurat cu o femeie stricată, care să te abată de la religia ta (şi aici glasul ei căpătă un accent mustrător). Eu îţi sunt soţie, Taha, şi eu sunt prima care te încurajează să participi la jihad şi prima care va fi mândră de tine, dacă vei fi un martir. Şi îl rog pe Allah să am parte şi eu de martiriu împreună cu tine... însă eu, din experienţa pe care am avut-o cu răposatul martir Hasan, ştiu că acţiunile militare nu sunt o distracţie sau o joacă, ci sunt calculate în funcţie de criterii foarte precise pe care nu le cunosc decât fraţii din Consiliul Organizaţiei Gamaa...

Taha deschise gura, vrând să obiecteze, dar ea se grăbi să i-o închidă cu blândeţe, pentru a-1 împiedica să vorbească, şi mai şopti:

— Ai răbdare, Taha... *Allah este cu cei răbdători...*

Joi dimineaţa, la ora zece fix, opri în faţa

Blocului Iakubian o maşină Mercedes-Phantom neagră, din care coborî un bărbat elegant între patruzeci şi cincizeci de ani şi întrebă de Hagg Azzam. Ajuns la biroul acestuia, îl salută şi se prezentă cu aroganţă:

— Gamal Barakat... De la Secretariatul Excelenţei Sale...

Hagg Azzam urcă în maşină alături de el şi nu
schimbară tot drumul decât câteva complimente, după care Hagg se cufundă în prefirarea mătăniilor printre degete şi rostirea de rugi. Ştia că Marele Bărbat locuieşte pe canalul al-Maryutiyya, dar nu-şi imaginase niciodată cum ar putea arăta casa lui. Era un palat uriaş, ce-i aduse aminte de palatele regale pe care le văzuse în copilărie, înălţat pe o colină, ceea ce îl făcea să semene cu o cetate întărită, înconjurat de un teren cu suprafaţa de cel puţin o sută de feddani, cultivat până la ultima palmă de pământ.

Maşina străbătu distanţa dintre partea exterioară şi uşa palatului în aproape o jumătate de oră, printre grădini şi livezi de pomi, fiind oprită de trei ori, la barajele de securitate. Gărzile erau alcătuite din nişte matahale îmbrăcate în costume şi cu cravate

identice, iar la brâu le atârnau pistoale mari. Aveau nişte aparate electronice de forma unor bastoane care scoteau un bâzâit strident, controlând cu ajutorul lor maşina cu o grijă deosebită, apoi se uitau la legitimaţia lui Hagg, confruntând datele din ea cu declaraţia secretarului care-1 însoţea. Lucrul acesta se întâmplă de trei ori, ceea ce îl cam deranj ă, ultima oară fiind cât pe ce să se împotrivească, dar îşi reţinu cu greu mânia şi socoti mai nimerit să-şi ţină gura. în cele din urmă, maşina urcă pe o alee întortocheată şi ajunse în faţa uşii palatului. Aici se repetară cu aceeaşi atenţie măsurile de securitate. în plus, de data aceasta, îi deschiseră şi servieta diplomat şi i-o controlară, după care îi cerură să treacă prin dispozitivul electronic de detectat metale. Nemulţumirea deveni evidentă pe chipul lui, dar secretarul se apropie de el şi-i zise pe un ton impertinent:

— Ştiţi... măsurile de securitate sunt esenţiale...

Îi ceru să aştepte în hol şi el dispăru. Hagg Azzam rămase un timp, admirând coloanele rotunde de marmură, motivele persane de pe covoarele luxoase şi
candelabrele de cristal uriaşe ce atârnau de plafonul înalt. Treptat se simţi stânjenit şi

umilit. Avea impresia că în mod deliberat îl umilesc, prin măsurile de securitate exagerate şi prin această aşteptare prelungită. „Ei mă tratează cu dispreţ şi în acelaşi timp mă şi jefuiesc... Vor să primească pe tavă un sfert din profit, fără să rostească un singur cuvânt de mulţumire... Jecmăneală şi bădărănie pe faţă...“ îşi zise el revoltat şi cu chipul întunecat, tentat să se retragă de la această întâlnire. Ar fi vrut să se ridice de îndată, să-l cheme pe secretar şi să-i spună că vrea să plece, orice s-ar întâmpla, dar în sufletul său ştia foarte bine că aşa ceva este imposibil. Chiar dacă l-ar fi lăsat să aştepte până dimineaţa, n-ar fi îndrăznit să obiecteze nici măcar cu un singur cuvânt. El se află acum în cercul celor mari şi o singură greşeală s-ar putea să-i provoace sfârşitul. Aşa că ar fi mai nimerit să pregătească un plan şi să facă uz de toată experienţa sa pentru a-1 îndupleca pe Marele Bărbat şi a-1 convinge să accepte reducerea procentului sub un sfert... Aceasta este singura posibilitate şi orice prostie pe care ar comite-o s-ar putea să-l coste foarte scump, plătind pe loc preţul ei.

În sfârşit, auzi nişte paşi în spatele lui şi-l cuprinse o spaimă atât de puternică încât nu fu în stare să se întoarcă pentru a vedea cine

se apropie, dar numaidecât se ivi unul dintre membrii gărzii care-i făcu semn să-l urmeze. Merseră pe un coridor lung, paşii lor răsunând pe pardoseala lucioasă de marmură, şi ajunseră într-o sală spaţioasă, în mijlocul căreia se afla un birou mare de stejar, în capătul unei mese dreptunghiulare de şedinţe, cu zece fotolii în jurul ei. Garda îi făcu semn să ia loc, zicându-i pe acelaşi ton insolent, în vreme ce se retrăgea:

— Aştepţi aici până când Excelenţa sa, paşa o să-ţi vorbească...

Azzam rămase descumpănit când auzi cuvintele „o
să-ţi vorbească". Asta înseamnă că Marele Bărbat se află aici? se întrebă el. Atunci de ce nu l-a contactat să-şi ceară scuze şi să-i stabilească întâlnirea pentru o altă dată, scutindu-1 de acest deranj? Trebui să aştepte şi aici îndelung, dar deodată auzi un glas răsunând în toată sala:

— Bine-ai venit, Azzam!...

Sări numaidecât în picioare, cuprins de spaimă, şi se uită de jur-împrejur, căutând persoana care-i vorbea. Aceasta râse uşor şi continuă:

— Nu te teme! Eu mă aflu în altă parte, dar te văd şi-ţi vorbesc... Din păcate, nu am prea mult timp... Hai să intrăm direct în

subiect!... De ce-ai cerut să te primesc în audienţă?

Hagg Azzam încercă să-şi adune gândurile şi se strădui să rostească cu glas tare vorbele pe care le pregătise vreme de două săptămâni, însă, din cauza spaimei, gândurile îi zburară din minte. După câteva clipe, reuşi totuşi să îngaime anevoios:

— Excelentă, eu sunt în serviciul dumneavoastră şi la dispoziţia dumneavoastră, domnule... Bunăvoinţa dumneavoastră mă copleşeşte, iar mărinimia dumneavoastră se revarsă peste întreaga ţară... Domnul nostru să vă ţină şi să vă ocrotească spre binele Egiptului... Am toată nădejdea că Excelenţa Voastră va analiza chestiunea pe care v-o aduc la cunoştinţă cu toată atenţia, domnule... Am îndatoriri mari şi obligaţia de a întreţine o familie numeroasă, Domnul mi-e martor... Un sfert din profit este foarte greu de suportat, Excelenţă...

Marele Bărbat continua să tacă, aşa că Azzam îşi adună curajul şi încercă mai departe să-l înduplece:

— Îmi leg mari speranţe de generozitatea Excelenţei Voastre. Pentru Profet, vă implor să nu mă lăsaţi să plec de aici cu inima frântă... Dacă Excelenţa Voastră ar putea să

fie de acord cu reducerea procentului la a opta parte, de pildă, v-aş fi nespus de recunoscător...

Încă o clipă de tăcere, după care glasul înalt al Marelui Bărbat răsună din nou:

— Ascultă, Azzam! Eu n-am vreme de pierdut cu tine! Acesta este procentul atât pentru tine, cât şi pentru ceilalţi... în orice business mare, ca acesta al tău, noi intrăm ca parteneri cu un sfert. Şi procentul acesta îl obţinem în schimbul muncii noastre... Noi te protejăm de oficiul de impozite, de oficiul pentru asigurări, de oficiul de siguranţă industrială, de oficiul de audit şi de alte o mie de oficii şi instituţii care îţi pot bloca afacerea şi te pot falimenta într-o clipită... Şi-apoi, tu în mod special trebuie să-i aduci mulţumiri Domnului nostru pentru că noi am acceptat să lucrăm cu tine, având în vedere că afacerile tale sunt necurate...

— Necurate? repetă Hagg Azzam ridicând glasul şi scăpă un bombănit dezaprobator, care-1 provocă pe Marele Bărbat să se răstească la el, dintr-odată violent:

— Tu eşti idiot sau faci pe idiotul? Profitul tău de bază provine din afaceri murdare, nu din reprezentanţa japoneză. De la început te-ai ocupat cu traficul de droguri şi noi ştim totul despre treaba asta... Stai la birou şi

deschide dosarul pe care este scris numele tău... Găseşti acolo copii după toate rapoartele despre afacerile tale... Investigaţiile făcute de Securitatea Naţională, de Brigada pentru Combaterea Drogurilor şi de Investigaţiile Centrale ale Criminalităţii... Toate se află la noi... Noi le-am blocat, dar tot noi într-o singură clipă putem să le redeschidem şi să te distrugem... Şezi, Azzam, şi nu face pe prostul!... Citeşte dosarul!... Studiază-1 şi ţine minte bine... Iar la sfârşitul dosarului vei găsi o copie după contractul de parteneriat dintre noi... Dacă vrei să-l semnezi, semnează-1! Faci cum crezi!...

Apoi Marele Bărbat hohoti batjocoritor şi glasul se întrerupse...

Abduh îl întâmpină cu aversiune. Îi strânse mâna cu răceală, tară să se ridice de pe scaun, apoi îşi întoarse faţa de la el şi continuă să tragă din *şişa.* Hatim zâmbi şi-i zise cu o voce cât mai prietenoasă cu putinţă:

— Cum de poţi să întâmpini pe cineva atât de urât? Cel puţin, comandă un ceai şi pentru mine!...

Fără să-l privească, Abduh bătu din palme şi-i ceru ospătarului un pahar de ceai.

— Condoleanţele mele, Abduh... începu Hatim
discuţia. Tu crezi în Domnul nostru şi în destin... dar faptul că eşti trist după copilul tău te împiedică oare să mă vezi?...

— Ajunge, Hatim Bey, izbucni el deodată. Domnul să ne ierte... Copilul meu a murit din pricina mea...

— Ce vrei să zici?

— Vreau să spun că Domnul nostru m-a pedepsit pentru păcatul pe care l-am săvârşit cu tine...

— Adică vrei să zici că Domnul nostru îi pedepseşte pe toţi aceia ai căror copii mor?

— Da... Domnul nostru Preaslăvit şi Preaînalt amână, dar El nu uită... Eu am păcătuit multă vreme cu tine şi mi-am meritat pedeapsa...

— Cine te-a convins să crezi aşa ceva? Soţia ta Hidiyya?

— Hidiyya sau altcineva... Ce te interesează pe tine? Ţi-am spus că povestea noastră s-a sfârşit... Fiecare merge pe drumul lui. N-o să mă mai vezi şi n-o să te mai văd niciodată de acum înainte...

Glasul îi era gâtuit şi tulburat. Ţipa şi dădea din mâini ca şi când ar fi vrut să alunge gândul întoarcerii.

— Bine, domnul meu... Ne-am înţeles...

zise Hatim calm, după o tăcere scurtă, schimbând foaia. Ai părăsit terasa şi chioşcul... Vrei să rupi relaţiile cu mine... N-am nimic împotrivă... Dar din ce o să trăiţi tu şi soţia ta?

— Domnul o să aibă grijă de noi...

— Bineînţeles că Domnul o să aibă grijă, dar este de datoria mea să te ajut, chiar dacă relaţiile dintre noi vor lua sfârşit... In pofida atitudinii tale urâte, eu am în continuare grijă de tine, Abduh...

— Ascultă! Ţi-am găsit o slujbă frumoasă, ca să mă pomeneşti de bine...

Abduh tăcu mai departe, dar pe chip i se putea citi ezitarea. Trase un fum lung din *şişa,* vrând parcă să-şi ascundă tulburarea.

— Nu mă întrebi despre ce slujbă e vorba?

— Te-am recomandat să lucrezi ca portar la Centrul Cultural Francez din Al-Munira... O treabă curată şi fără nici o bătaie de cap... Pentru un salariu de cinci sute de lire pe lună...

Abduh rămase mai departe mut. Nu răspunse, dar nici nu se împotrivi.

— Tu meriţi să ai parte numai de bine, Abduh... reluă Hatim discuţia, simţind că are şanse de izbândă. Poftim!... Ia!...

Scoase din geantă stiloul şi carnetul de

cecuri, îşi puse ochelarii, completă un cec şi adăugă, zâmbind:

— Uite un cec în valoare de o mie de lire pentru cheltuieli până când îţi începi slujba...

Rămase preţ de câteva clipe cu mâna întinsă, până ce Abduh se hotărî să întindă mâna încet şi să ia cecul.

— Mulţumesc... îngăimă el aproape în şoaptă.

— Abduh, eu nu ţi-am impus niciodată relaţia cu mine... Dacă ai decis să mă părăseşti, părăseşte-mă!... Dar eu aş avea o ultimă rugăminte la tine...

— Ce rugăminte?...

Hatim se apropie de el până ce îl atinse şi îşi puse mâna pe coapsa lui, şoptindu-i pătimaş:

— Petrece cu mine noaptea asta!... Doar noaptea asta... O să fie ultima noastră noapte împreună... îţi promit, Abduh... îţi promit că, dacă vei petrece cu mine noaptea asta, n-o să mă mai vezi niciodată... Te rog...

Se urcară în maşină unul lângă celălalt într-o tăcere încordată. Hatim îşi punea planul în aplicare cu precizie, sperând că va reuşi în final să-1 păstreze pe Abduh, care nu va rezista ispitei banilor şi noii slujbe, iar după ce va gusta din nou din plăcere va fi de

acord cu reluarea relaţiei. Abduh, la rândul său, încercă să justifice faptul că dă curs invitaţiei lui Hatim prin necesităţile impuse de circumstanţe: de când a renunţat la chioşc, n-a mai găsit mijloacele necesare pentru întreţinerea sa şi a soţiei, luând pe datorie până şi ceaiul şi tutunul de la proprietarul cafenelei care era consătean cu el. A împrumutat de la cunoscuţii săi din Al-Sa’id trei sute de lire în mai puţin de două luni şi a obosit căutând fără nici un folos o slujbă convenabilă. A lucrat şi ca zilier în construcţii, dar n-a fost în stare să îndeplinească muncile grele cerute şi după numai câteva zile a renunţat. Căra în spate cât e ziua de lungă ligheanul plin cu mortar şi cobora cu el gol pentru câteva lire, din care jumătate i le fura antreprenorul, fără a mai vorbi de sudălmi şi umilinţe. Aşadar, ce-ar putea face? Slujba pe care i-o propune Hatim este respectabilă şi decentă şi-o să-l apere de necazurile sărăciei pentru totdeauna. O să se culce cu el numai noaptea asta!... O să-i potolească pofta o singură dată, pe urmă schimbă cecul, îşi achită datoriile şi-şi acoperă nevoile urgente. Şi de îndată ce preia noua slujbă, rupe orice relaţie cu el şi întoarce această pagină murdară... E sigur că Allah o să-l

ierte şi-o să-i accepte căinţa. Cu prima ocazie o să se ducă să împlinească *ritualul pelerinajului*[85], întorcându-se purificat de păcate, aşa cum a venit pe lume... O să fie ultima noapte în care o să mai săvârşească păcatul şi, începând de mâine, se va pocăi şi va urma calea cea dreaptă... Abduh mai hotărî să nu-i spună Hidiyyei nimic despre întâlnirea cu Hatim, pentru că, dacă o să afle de lucrul acesta, o să-i transforme viaţa într-un calvar. Realitatea este că, de când a pierdut copilul, n-a trecut zi fără să se certe cu el, fără să-l ocărască şi să-l blesteme. Tristeţea a făcut-o să-şi piardă minţile, devenind o povară grea nu doar pentru nervii lui, ci şi pentru întreaga lui viaţă. Se poartă cu el de parcă l-ar fi ucis pe copil cu propriile lui mâini. Dar lucrul cel mai trist este sentimentul de păcat care i s-a cuibărit în suflet şi a pus stăpânire pe fiinţa lui, nelăsându-1 de multe ori nici să doarmă. Dar toate astea vor lua sfârşit, începând de mâine. O să potolească pofta lui Hatim

---

[85] Pelerinajul la locurile sfinte de la Makka şi Medina este ultimul din cei cinci stâlpi ai islamului (ceilalţi patru fiind mărturisirea credinţei în unicitatea lui Allah, împlinirea celor cinci rugăciuni zilnice, postul din luna Ramadan şi dania - *zakat).* Spre deosebire de toate celelalte, pelerinajul este o îndatorire voluntară, recomandată acelora care au posibilitatea să-l împlinească cel puţin o dată în viaţă.

pentru ultima oară, o să obţină slujba şi o să se pocăiască...

Intrară în apartament tăcuţi, şi Hatim aprinse luminile, zicând bucuros:

— Casa e pustie fără tine...

Abduh se apropie pe neaşteptate de el, îl îmbrăţişă şi încercă să-l dezbrace pentru a face dragoste cu el. Se grăbea, pentru a scăpa de grijă. Hatim înţelese că graba lui Abduh se datora dorului de el şi râse cu o fericire feminină, şoptind cu cochetărie:

— Ai răbdare, Abduh...

Se grăbi să dispară într-o cameră, în vreme ce Abduh deschise barul, scoase o sticlă de whisky şi-şi umplu un pahar mare, pe care-1 sorbi dintr-o singură înghiţitură, fără apă şi fără gheaţă. Simţea o nevoie presantă să se ameţească şi în scurtul răstimp în care Hatim lipsi pentru a se face atrăgător, dădu pe gât câteva pahare. Alcoolul îşi făcu numaidecât efectul şi simţi sângele năvălindu-i fierbinte prin vene. I se păru că, brusc, a devenit puternic, în stare să facă orice. Hatim ieşi din baie, îmbrăcă o pijama roz de mătase pe trupul gol şi se duse încet la bucătărie, de unde se întoarse cu o cină caldă, pe care o puse pe masă şi-şi umplu şi pentru el un pahar, sorbind din el pe îndelete şi lingându-i marginea într-o

manieră provocatoare. Apoi puse mâna pe braţul puternic al lui Abduh, oftă şi şopti:

— Cât de mult mi-ai lipsit!...

— Hatim Bey, ne-am înţeles... îngăimă el mahmur. Asta-i ultima noastră noapte împreună... De mâine, fiecare îşi vede de treaba lui, aşa-i?

— Aşa-i, sa'iditul meu... glumi Hatim imitându-i accentul şi-i mângâie cu degetele buzele groase.

De data asta, Abduh nu mai suportă şi se repezi la Hatim, luându-1 în braţe ca pe un copil, în ciuda protestelor sale în glumă şi a ţipetelor provocatoare. Il trânti pe pat, îi scoase pantalonii şi se aruncă peste el. Făcu dragoste într-o manieră violentă, cum nu se mai întâmplase niciodată până atunci, încât Hatim urlă de mai multe ori de plăcere şi de durere. Îi potoli pofta, descărcându-se în trupul lui de trei ori în mai puţin de un ceas. Făcu asta fără a scoate un singur cuvânt, ca şi când ar fi îndeplinit o sarcină dificilă cu entuziasm, pentru a scăpa de ea. Când terminară, Hatim se întinse gol, cu faţa în jos şi ochii închişi în extazul beţiei, de parcă ar fi fost drogat sau adormit, nemaivoind să se trezească niciodată din visul dulce, minunat, în timp ce Abduh stătu întins cu ochii în tavan şi fumă două ţigări fără să

scoată un singur cuvânt. Apoi, pe neaşteptate, sări în picioare şi începu să se îmbrace. Hatim îşi dădu seama ce vrea să facă, se ridică în capul oaselor pe pat şi-l întrebă neliniştit:

— Unde vrei să te duci?

— Plec... îi răspunse indiferent, ca şi când totul s-ar fi încheiat.

Dar Hatim sări în picioare şi se opri în faţa lui, încercând să-l oprească.

— Rămâi aici noaptea asta şi pleci mâine-dimineaţă!...

— Nu mai rămân nici o clipă...

— Rămâi noaptea asta, de dragul meu... şopti Hatim, îmbrăţişându-1 în pielea goală.

Pe neaşteptate, însă, Abduh îl împinse cu putere, încât Hatim căzu în fotoliul de lângă pat.

— Ai înnebunit? urlă el furios, cu fata înroşită. Cum de-ţi permiţi să mă îmbrânceşti pe mine?

— Acum fiecare îşi vede de treaba lui... răspunse Abduh cu duritate.

Cuvintele clare rostite de Abduh îl scoaseră din sărite pe Hatim, căci ele confirmau eşecul planului său.

— Ne-am înţeles că o să petreci noaptea asta împreună cu mine... ţipă el.

— Eu am îndeplinit lucrul asupra căruia

ne-am înţeles şi nu mai am nici o datorie faţă de tine...

— Tu îţi dai seama exact cine eşti?

Abduh nu-i răspunse şi continuă să se îmbrace tăcut, dar Hatim insistă şi mai furios:

— Răspunde-mi, tu îţi dai seama cine eşti?

— O fiinţă omenească, la fel ca tine...

— Ba tu nu eşti decât un sa'idit ignorant şi desculţ... Eu te-am adunat de pe stradă, te-am spălat şi te-am făcut fiinţă omenească...

Abduh se apropie de el cu paşi uşori, îşi holbă la el ochii înroşiţi de băutură şi-i zise ameninţător:

— De-ajuns! Nu fi grosolan cu mine!... Pricepi?...

Hatim îşi pierdu stăpânirea de sine şi, atins parcă de un blestem, merse până la capăt. îl cercetă pe Abduh cu o privire dispreţuitoare şi-l întrebă:

— Tu ai uitat cine eşti, Abduh? Cu un singur telefon te pot trimite la toţi dracii!...

— Ba nu poţi...

— O să-ţi arăt dacă pot sau nu... Cobor imediat şi anunţ poliţia că m-ai jefuit...

Abduh vru să-i răspundă, însă renunţă, clătinând din cap, şi dădu să se îndrepte spre uşă pentru a pleca. Îşi dădea seama că

el este mai puternic şi că Hatim nu este în stare să-şi pună ameninţarea în practică. întinse mâna să deschidă uşa apartamentului, dar Hatim îl apucă de ghilbab şi ţipă:

— N-o să pleci!...

— Îţi spun pentru ultima oară să mă laşi în pace!...

— Când îţi zic să stai înseamnă că trebuie să stai! strigă Hatim din nou, apucându-1 de gât pe la spate.

Dar Abduh se întoarse, se smulse din mâinile lui şi-l plesni peste faţă. Hatim se holbă la el, cu ochii aproape ieşiţi din orbite şi urlă ca şi când ar fi înnebunit de-a binelea:

— Îl loveşti pe stăpânul tău, servitorule, fiu de câine?... Jur pe viaţa mamei tale că n-o să mai ai nici slujbă, nici bani! Dimineaţă la prima oră telefonez la bancă să nu achite cecul!... Poţi să te pişi pe el şi să-i dai foc...

Abduh rămase în picioare în mijlocul camerei, ca şi când ar fi încercat să-şi adune gândurile. Apoi scoase un ţipăt oribil, semănând cu răcnetul unei fiare înfuriate şi se năpusti asupra lui Hatim, lovindu-1 cu pumnii şi cu picioarele. Îl apucă de gât şi începu să-l izbească cu capul de perete, cu toată puterea, până ce simţi sângele ţâşnindu-i pe mâini fierbinte şi vâscos.

Vecinii au mărturisit ulterior în procesul-verbal întocmit de poliţişti că au auzit ţipete în jurul orei patru dimineaţa în apartamentul lui Hatim, dar nu au intervenit, cunoscând natura ciudată a vieţii lui private.

„În numele lui Allah cel Milostiv, îndurător,

Să lupte, aşadar, pe calea lui Allah aceia care dau viaţa lumească de acum pentru Viaţa de Apoi! Iar aceluia care luptă pe calea lui Allah, de va fi ucis sau de va birui, Noi îi vom da mare răsplată!/Şi ce este cu voi de nu luptaţi pe calea lui Allah şi pentru bărbaţii, muierile şi copiii slabi care zic: *«Doamne! Scoate-ne pe noi din cetatea asta cu neam nelegiuit şi dă-ne nouă din partea Ta un ocrotitor şi dă-ne nouă din partea Ta un ajutor!*»."[86]

Şeih Bilal recită aceste versete din *Surat an-Nisa'* cu glas melodios şi plăcut, impresionându-i pe fraţii participanţi la rugăciune, rânduiţi în spatele lui. Un sentiment de respect amestecat cu teamă şi uimire puse stăpânire pe ei şi repetară după el ruga supunerii faţă de Allah, cu smerenie. Rugăciunea de dimineaţă se încheie, Şeih Bilal se aşeză şi începu să prefire mătăniile

---

[86] Versetele 74-75 din *Surat an-Nisa'*

printre degete. Fraţii se apropiară de el unul câte unul, strângându-i mâna cu dragoste şi respect. Când veni rândul lui Taha al-Şazli şi se aplecă spre el, şeihul îl trase cu blândeţe mai aproape şi-i spuse în şoaptă:

— Aşteaptă-mă în birou!... Vin şi eu numaidecât - cu voia lui Allah...

Taha se îndreptă către birou, întrebându-se de ce l-o fi invitând şeihul. I-o fi spus Radwa ce-a zis despre el? Ea îi spune tot timpul că îl iubeşte pe Şeih Bilal ca pe propriul ei tată, dar oare ţine la el într-atât încât să-i transmită vorbele soţului despre el? Dacă o fi făcut aşa ceva, va avea de dat socoteală faţă de el! N-o va ierta niciodată, fiindcă soţia trebuie să păstreze tainele bărbatului ei. Dar dacă şeihul o să-l întrebe despre aceste vorbe, va fi sincer cu el, va repeta aceleaşi cuvinte şi în faţa lui, orice s-ar întâmpla... Ce-ar putea să-i facă şeihul? În cel mai rău caz o să-l alunge din tabără... Fie ce-o fi! Care este rostul rămânerii lui în tabără doar pentru a mânca, a bea şi a dormi, fără să facă nimic altceva? Dacă n-o să-i îngăduie să ia parte la jihad, mai bine să-l alunge din tabără, pentru a se întoarce de unde a venit...

Aşa gândea Taha, în vreme ce se îndrepta spre birou, apoi deschise uşa, intrând

temător. Dar acolo mai găsi aşteptând alţi doi fraţi: fratele Mahgub, medic veterinar trecut de patruzeci de ani, din generaţia pionierilor care au întemeiat Gamaa Islamiyya în anii ’70, şi fratele Abd al-Safi, din Al-Fayum, fost student la Facultatea de Drept a Universităţii din Cairo, arestat de mai multe ori şi urmărit de Securitate până ce şi-a abandonat studiile şi a venit în tabără. Taha le strânse mâinile cu prietenie şi se aşezară toţi trei, vorbind despre una şi despre alta, dar simţind în suflete nelinişte şi teamă. Curând, sosi Şeih Bilal, care dădu mâna cu ei şi-i îmbrăţişă cu multă căldură, adresându-li-se, zâmbind:

— Tineri ai islamului, aceasta este ziua voastră... Consiliul Consultativ al Gamaa v-a ales pentru o misiune importantă...

După câteva clipe de tăcere, fraţii începură să rostească *La ilah illa Allah,* „Nu există altă divinitate în afară de Allah“ şi *Allahu Akbar,* ,Allah este Cel mai Mare“, în timp ce se îmbrăţişau şi se felicitau. Cel mai fericit se dovedi a fi Taha, care porni să repete: *Al-Hamdu li-Allah,* „Laudă lui Allah!“ *şi Allahu Akbar,* ,Allah este Cel mai Mare".

— Bravo! rosti şeihul, radiind de fericire. Allah să vă binecuvânteze şi să vă sporească şi credinţa!... De aceea tremură duşmanii

islamului de teama voastră... pentru că voi iubiţi moartea, spre deosebire de ei, care iubesc viaţa...

Apoi deveni serios, luă loc la birou, întinse în faţa lui o coală mare şi zise, în timp ce căuta un creion în buzunarul ghilbabului:

— N-avem timp de pierdut... Operaţiunea trebuie îndeplinită astăzi la amiază, mai precis la ora unu... Altfel, trebuie să aşteptăm cel puţin încă o lună... Luaţi loc, fiii mei, şi concentraţi-vă atenţia la maximum!...

După două ore, o camionetă încărcată până la refuz cu butelii de aragaz se îndrepta spre zona Foysal din apropierea piramidelor. La volan se afla doctorul Mahgub, iar alături de el şedea Taha al-Şazli, în vreme ce fratele Abd al-Safi stătea printre buteliile înghesuite în spatele cabinei. Îşi răseseră bărbile şi îmbrăcaseră salopetele distribuitorilor de butelii. Conform planului, zona trebuia controlată cu cel puţin o oră înainte de executarea operaţiunii, iar apoi camioneta trebuia să se afle pe stradă, ca şi cum ar fi îndeplinit o activitate obişnuită, în momentul când un ofiţer din Securitatea Naţională ieşea din locuinţa sa, iar în intervalul dintre momentul

ieşirii din bloc şi urcarea în autoturismul său aveau misiunea să-l împiedice prin orice mijloace să ajungă la maşină şi să deschidă focul asupra lui, cu cele trei automate, ascunse sub scaunul şoferului… în plus, primiseră şi o serie de instrucţiuni suplimentare foarte riguroase: dacă ofiţerul reuşeşte să se urce în maşina sa înainte de executarea operaţiunii, ei trebuie să-i bareze drumul cu camioneta şi să arunce toţi deodată grenadele pe care le au asupra lor, urmând ca apoi să abandoneze maşina şi să fugă fiecare într-o altă direcţie, trăgând focuri în aer pentru a nu fi urmăriţi de cineva; în cazul că au suspiciuni că ar fi urmăriţi, doctorul Mahgub (în calitatea de emir al grupului) poate decide imediat anularea operaţiunii şi în acest caz ar trebui să abandoneze camioneta pe o stradă lăturalnică şi să se întoarcă individual în tabără, folosind transportul public…

Când intră în zona Faysal, maşina îşi încetini mersul şi fratele Abd al-Safi începu să lovească în butelii cu cheia, anunţând locuitorilor sosirea. Câteva femei ieşiră în balcoane şi la ferestre, strigând după maşina care se opri de mai multe ori. Abd al-Safi cără câteva butelii în apartamentele de unde fuseseră strigaţi, luă banii pe ele şi se

întoarse cu cele goale. Aşa dăduse Şeih Bilal instrucţiuni, pentru a asigura o cât mai bună acoperire.

In cele din urmă, camioneta intră şi pe strada Akif, unde locuia ofiţerul. O femeie ceru de la balcon o butelie şi Abd al-Safi i-o duse la apartament. Acesta fu un bun prilej pentru Mahgub şi Taha să inspecteze locul pe îndelete. Autoturismul ofiţerului - un Mercedes bleu, model de la sfârşitul anilor ’80 - aştepta în faţa blocului. Mahgub studie cu atenţie distanţele, magazinele din vecinătate, ieşirile şi intrările şi, când Abd al-Safi sosi, maşina se îndepărtă de această zonă.

— Mai avem exact o oră... zise doctorul Mahgub după ce se uită la ceas. Ce-aţi zice dacă am bea şi noi un pahar de ceai?

Era vesel, voind parcă să aducă linişte şi în sufletele lor. Camioneta se opri în faţa unei mici cafenele pe o
stradă din vecinătate şi cei trei coborâră şi cerură câte un ceai de mentă. Înfăţişarea lor era complet obişnuită, nu putea stârni nici un fel de suspiciuni.

— Slavă lui Allah, totul este în ordine! bombăni Mahgub, sorbind zgomotos din pahar.

— Slavă lui Allah! mormăiră Taha şi Abd

al-Safi aproape în şoaptă.

— Ştiţi că fraţii din Consiliul al Gamaa au supravegheat această ţintă vreme de un an întreg?...

— Un an întreg? se miră Taha.

— Jur pe Allah Preaînaltul, un an în cap... Investigaţiile sunt dificile, din cauză că ofiţerii superiori din Securitatea Naţională nu precupeţesc nici un efort pentru a fi cât mai bine ascunşi. Folosesc mai multe nume, au mai multe locuinţe şi în unele cazuri se mută împreună cu familiile lor dintr-un apartament mobilat în altul... Toate astea fac ajungerea la ei aproape imposibilă...

— Şi cum se numeşte ofiţerul, frate Mahgub?

— Nu trebuie să-i cunoşti numele...

— Înţeleg că nu trebuie, dar aş vrea şi eu să ştiu...

— Are vreo importanţă dacă-i ştii numele?

Taha tăcu şi privi un timp în ochii lui Mahgub.

Apoi adăugă puţin supărat:

— Frate Mahgub, am început efectiv participarea la jihad... Poate că Allah o să se îndure de noi şi vom cădea ca martiri şi sufletele noastre se vor înălţa împreună la Creatorul nostru... Chiar nu ai încredere în mine nici acum, când suntem în pragul

morţii?...

Cuvintele lui Taha îl impresionară pe Mahgub, care ţinea la el, şi-i răspunse aproape în şoaptă:

— Salih Raşwan...

— Chiar colonelul Salih Raşwan?

— Da. Un criminal necredincios şi sângeros... îi făcea plăcere să supravegheze torturarea islamiştilor şi este direct răspunzător de uciderea multor fraţi. Mai mult decât atât, a împuşcat cu mâna lui doi dintre cei mai buni tineri ai islamului: fratele Hasan al-Şubrasi, emirul din Al-Fayum, şi doctorul Muhammad Rafi', purtătorul de cuvânt al organizaţiei Al-Gamaa. Chiar se fălea că i-a ucis pe cei doi în faţa fraţilor deţinuţi la închisoarea *Al-Aqrab*[87]... Allah fie îndurător cu toţi martirii noştri evlavioşi şi să le dăruiască lor lăcaş în întinsele Sale Grădini şi să ne alăture şi pe noi lor întru bine - cu voia lui Allah...

Cu cinci minute înainte de ora unu, camioneta cu butelii se opri vizavi de intrarea în bloc. Abd al-Safi coborî şi se apropie de cabina maşinii, scoţând un carneţel din buzunar şi prefăcându-se că revede socotelile împreună cu şoferul Mahgub. Cei

---

[87] *Al-Aqrab* - închisoare de înaltă securitate situată în deşertul vestic al Egiptului.

doi făceau cu glas tare calculul buteliilor vândute. Totul părea foarte firesc. Taha prinse mânerul uşii, gata să sară. Intrarea blocului era descoperită chiar în faţa lui şi simţi inima sfâşiindu-i-se din pricina pulsaţiilor puternice... Se strădui să se concentreze asupra unui singur punct, dar un torent violent de imagini îi năvăliră în minte. Într-un singur minut îşi revăzu întreaga viaţă, clipă de clipă: cămăruţa de pe terasa Blocului Iakubian, amintirile copilăriei alături de mama şi de tatăl său atât de buni, iubita lui de demult - Busayna al-Sayyid, soţia lui - Radwa, generalul de la Academia de Poliţie care-1 întrebase despre ocupaţia tatălui său, soldaţii din lagăr bătându-1 şi violându-1... Ardea de nerăbdare să ştie dacă acesta este ofiţerul care supraveghease torturarea lui în timpul detenţiei. Nu-i spusese nici un cuvânt lui Mahgub despre dorinţa lui, de teamă să nu-i stârnească neliniştea şi să nu-1 excludă de la executarea operaţiunii. Taha rămase cu ochii aţintiţi spre intrarea blocului, în vreme ce amintirile i se perindau prin minte. În sfârşit, se ivi ofiţerul. Părea întocmai aşa cum i-1 descriseseră: corpolent, cu ten deschis, cu urmele somnului şi duşului fierbinte încă pe faţă, mergând încet şi

încrezător, cu ţigara atârnându-i în colţul gurii...

Taha deschise în grabă uşa cabinei, coborî în stradă şi se îndreptă spre el. Avea misiunea de a-1 întârzia prin orice mijloace pentru ca ceilalţi doi fraţi să deschidă focul asupra lui. În clipa aceea, el urma să alerge spre camionetă şi să arunce o grenadă pentru acoperirea retragerii. Taha se apropie de ofiţer şi-l întrebă, străduindu-se ca glasul lui să pară cât mai firesc:

— Vă rog, domnule, în ce parte este numărul zece, de pe strada Akif?...

Ofiţerul nu se opri, ci îi făcu semn cu un aer de superioritate, bombănind, în vreme ce se îndrepta spre maşină:

— În partea asta...

Era chiar el... El supraveghease torturarea lui... El le ordonase de atâtea ori soldaţilor să-l bată, să-i sfâşie pielea cu lovituri de bici, să introducă bastonul în trupul lui... Nu are nici cea mai mică îndoială!... Acelaşi glas răguşit, aceeaşi intonaţie indiferentă, acelaşi hârâit slab din cauza fumatului... Taha nu-şi mai dădu seama ce face şi se năpusti spre el, scoţând un ţipăt ascuţit, nearticulat, semănând cu răcnetul unei fiare. Ofiţerul privi spre el înspăimântat, faţa i se schimonosi de groază,

ca şi cum ar fi înţeles că a căzut în capcană, deschise gura pentru a spune ceva, dar nu mai apucă, fiindcă în aceeaşi clipă se descărcară în corpul lui rafalele succesive ale armelor automate şi căzu la pământ, sângele ţâşnindu-i abundent din tot trupul.

Taha încălcă instrucţiunile şi rămase în picioare până ce îl văzu pe ofiţer cu propriii săi ochi cum se stinge din viaţă. Atunci strigă cât îl ţinură puterile *Allahu Akbar! Allahu Akbar!* şi dădu să se întoarcă în salturi spre camionetă. Dar se întâmplă ceva neprevăzut. Auzi zgomotele produse de geamurile sparte de la primul etaj şi se iviră doi bărbaţi care începură să tragă în direcţia camionetei.

Taha înţelese ce se petrece şi încercă să-şi aplece capul şi să alerge în zigzag, aşa cum învăţase la antrenamente, astfel încât gloanţele să nu-1 poată nimeri. Se apropie de camionetă, dar gloanţele zburau în jurul lui în rafale. Când ajunse la numai doi metri, simţi o răceală puternică în umăr şi în piept, o răceală pătrunzătoare ca gheaţa... Privi la corpul lui şi văzu sângele prelingându-se pe el. Răceala se preschimbă într-o durere ascuţită, sfâşietoare şi căzu la pământ, lângă roata din spate a maşinii. Ţipă de durere, apoi i se păru că durerea înspăimântătoare

se stinge încet-încet şi simţi cum îl cuprinde o linişte ciudată, inundându-1 şi învăluindu-1 în faldurile ei. Ajunseră până la el nişte sunete îndepărtate, confuze, clopote, incantaţii şi murmure melodioase - reverberând şi apropiindu-se, de parcă l-ar fi întâmpinat într-o lume nouă...

După-amiază, pregătirile la restaurantul Maxim erau în toi. Pe lângă salariaţii restaurantului, la ele luau parte încă zece lucrători aduşi din afară. Toţi erau ocupaţi să cureţe podeaua, pereţii şi toaleta cu apă caldă, săpun şi dezinfectant. Apoi mutară mesele şi scaunele pe cele două laturi ale salonului, lăsând un culoar de la intrare până la bar şi un spaţiu larg în mijloc, pentru a fi folosit ca ring de dans. Lucrau cu sârg sub supravegherea lui Christine, care îmbrăcase un trening ce atârna pe ea ca un sac şi-i ajuta la mutatul lucrurilor (aceasta era metoda folosită de ea pentru a-i îndemna pe ceilalţi să lucreze cu zel) şi, din când în când, li se adresa într-o arabă stricată, folosind numai femininul, indiferent cui i se adresa:

— Să muţi totul de aici! Să faci bine curăţenie! Ai obosit sau ce se-ntâmplă?...

Seara, la ora şapte, salonul strălucea. Pe

mese au fost întinse feţe albe imaculate, scoase special pentru această ocazie. Apoi sosiră coşurile cu flori şi tot Christine supraveghe aşezarea lor în locurile potrivite, în vreme ce buchetele erau desfăcute şi florile aşezate în vaze. Dădu dispoziţie să se pună coşurile mari afară, la intrarea în local şi de-a lungul culoarului. Scoase din sertarul biroului ei o plăcuţă veche şi elegantă, pe care era scris în franceză şi arabă „Restaurantul este rezervat în această noapte pentru o reuniune specială", şi o agăţă pe uşa de la intrare. Mai aruncă o ultimă privire, pentru a se încredinţa că totul este în ordine şi alergă până acasă, în apropierea restaurantului, pentru a-şi schimba ţinuta.

Când se întoarse, cam după o oră, în rochia elegantă bleu, cu un machiaj perfect în ton şi sobru, cu părul strâns în coc, după moda anilor ’50, orchestra sosise şi membrii ei îşi acordau de zor instrumentele: un flaut, un saxofon, o vioară şi diferite instrumente de percuţie. Fragmentele de melodii discordante din timpul acordării instrumentelor se înălţau ca murmurul unei creaturi muzicale gigantice.

Începuseră să sosească şi invitaţii, printre care şi câţiva prieteni în vârstă ai lui Zaki al-Dasuki. Christine îi cunoştea pe unii dintre

ei. Dădu mâna cu toţi şi-i invită la bar, unde se serveau bere şi whisky, la alegere. Numărul invitaţilor creştea văzând cu ochii - sosiră, rând pe rând, prietenele Busaynei de la Şcoala Comercială, împreună cu familiile, Ali Şoferul (care-şi croi drum direct spre bar), Sabir, spălătorul de rufe, împreună cu soţia şi copiii, şi mulţi alţi locatari de pe terasă. Femeile purtau straie strălucitoare împodobite cu fire şi paiete aurii şi argintii, iar fetele de vârsta căsătoriei se îmbrăcaseră cu cele mai elegante veşminte, pregătite să folosească prilejul oferit de nuntă pentru a-şi găsi şi ele perechile potrivite. Un sentiment de admiraţie, teamă şi uimire se strecură în sufletele locatarilor de pe terasă la vederea luxului din restaurant şi a stilului său european vechi, însă femeile îl risipiră treptat, prin conversaţiile vesele şi exploziile de râsete ce se apropiau mai degrabă de vulgaritate decât de sobrietatea impusă de această ocazie.

În jurul orei nouă, se deschise uşa şi intrară în grabă câteva persoane, în urma cărora păşea încet şi tacticos Zaki al-Dasuki, purtând un costum negru elegant, cămaşă albă şi un papion mare roşu. Avea părul vopsit proaspăt, dat pe spate, într-o

pieptănătură nouă pe care i-o sugerase frizerul şi care-1 întinerea cu zece ani.
Paşii i se împleticeau puţin şi ochii îi erau injectaţi din pricina celor două păhărele de whisky sec cu care alesese să-şi inaugureze această noapte. De îndată ce se ivi la petrecere, se înălţară strigăte, fluierături şi aplauze:

— Felicitări!... O mie de felicitări!... se auzea din toate părţile, alături de chiuiturile oarecum timide pe care le înălţau femeile. Şi în timp ce invitaţii dădeau mâna cu el şi-l felicitau, Christine înaintă spre el, îl îmbrăţişă şi-l sărută cu afecţiune.

— Semeni cu o stea de cinema! exclamă ea
entuziasmată, apoi oftă, privi la el un timp şi-i zise: Cât de fericită sunt pentru dumneata, Zaki! Ai făcut ce trebuia să faci de multă vreme...

Era petrecerea căsătoriei lui Zaki al-Dasuki cu Busayna al-Sayyid, care întârzie puţin la coafor, aşa cum se întâmplă cu toate miresele. Sosi îmbrăcată într-o rochie albă de mireasă, purtându-i trena surorile ei şi fratele mai mic Mustafa. Toţi cei prezenţi părură impresionaţi la vederea ei şi izbucni o furtună limpede şi neinhibată de chiote vesele. Toată lumea exulta. După ce

orchestra intonă marşul nupţial şi se deschise bufetul, Christine încercă să dea sărbătorii un caracter european şi interpretă, acompaniindu-se la pian, melodia *La vie en rose,* care adusese faima cântăreţei Edith Piaf. Glasul ei suav răsună în atmosfera salonului, făcând ca ecoul să repete cuvintele melodiei în limba franceză:

Quand il me prend dans ses bras
II me parle tout bas,
Je vois la vie en rose,
II me dit des mots d'amour,
Des mots de tous les jours Et qa m'fait quelque chose II est entre dans mon coeur.[88]

Dansară mirii singuri. Busayna era puţin tulburată şi fu cât pe ce să se poticnească în timpul dansului, dar mirele o aduse la pasul corect şi se folosi de această ocazie pentru a o apropia mai mult de el. Această mişcare nu scăpă celor prezenţi, care o comentară râzând. Lui Zaki i se păru că Busayna arată în rochia de mireasă ca o fiinţă pură, minunată, ca şi cum s-ar fi născut în acea zi,

---

[88] „Când mă prinde în braţele lui/Şi-mi vorbeşte în şoaptă,/ Văd viaţa în roz,/îmi spune cuvinte de dragoste,/Cuvinte de toate zilele,/însă ele stârnesc ceva în mine,/El a intrat în inima mea.“

eliberată pentru totdeauna de murdăriile trecutului, care-i pătaseră reputaţia, fără ca ea să fi avut vreo vină. Când se încheie cântecul, Christine încercă abil să le propună şi alte cântece franţuzeşti, dar în zadar, întrucât opinia publică făcu presiuni şi în cele din urmă îi răspunse orchestra care interpretă melodii orientale de dans. Acesta fu momentul magic. Ca şi cum s-ar fi regăsit în sfârşit, femeile şi fetele porniră să bată din palme, să cânte şi să se legene în ritmul melodiilor. Câteva dintre ele îşi legară o eşarfa în jurul şoldurilor şi se prinseră în vârtejul dansului, insistând ca şi mireasa să le urmeze exemplul. Şi ea le răspunse,
îngăduindu-le să-i lege eşarfa, şi se prinse în dansul lor. Zaki Bey al-Dasuki privi o vreme la ea cu dragoste şi admiraţie, bătând din palme entuziasmat pe ritmul melodiilor. Încet-încet, ridică şi el braţele şi li se alătură la dans, în mijlocul veseliei şi hohotelor celor prezenţi.

Mulţumiri

Acest roman nu ar fi văzut lumina tiparului fără ajutorul multor prieteni, la loc de cinste fiind prietenul şi profesorul meu Alaa al-Rib, căruia îi datorez toate realizările mele literare. Apoi le mulţumesc lui Gamal al-Ghitani, care şi-a asumat cu curaj publicarea romanului *Akhbar al-adab,* şi doctorului Galal Amin, care l-a acceptat cu entuziasm şi l-a recomandat spre publicare. De asemenea, nu pot uita bunăvoinţa lui Bilal Fadl, Khalid al-Sirgani, Ragab Hassan, Makkawi Sa'id, Mahmud al-Wardani şi Muhammad Ibrahim Mambruk, faţă de care îmi exprim mulţumirile şi recunoştinţa.

„După ce am scris două volume de povestiri, mi-a luat zece ani ca să învăţ să scriu un roman. Şi aşa am descoperit că în literatură nu există reţete, că scrisul nu este o lecţie pe care trebuie să o înveţi. Ceea ce contează este să-ţi găseşti propriul drum, propria metodă. Pentru mine,

personajele sunt cele mai importante: când le inventez, îmi imaginez viaţa lor în cele mai mici şi mai insignifiante detalii. Doar aşa le pot da viaţă.“
Alaa al-Aswani

Coperta verso

„Toate romanele povestesc despre oraşe invizibile, chiar şi acelea a căror acţiune se petrece în metropole reale. Ulise nu se desfăşoară în Irlanda, ci în mintea lui James Joyce. Şi la fel se întâmplă cu acest Cairo vibrând de viaţă pe care îl descrie Alaa al-Aswani în minunatul său roman... Cititorul are adeseori senzaţia că este condus prin Blocul Iakubian de către un administrator indiscret care-şi zornăie cheile şi dezvăluie vechi secrete păstrate cu grijă. Această vastă panoramă a vieţii îi aşază alături pe cei de sus şi pe cei de jos, pe săraci şi pe bogaţi, cu viciile şi nevoile lor comune."

San Francisco Chronicle